

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 19 / Sayı: 226 / Ekim 2000

Zafer direnen Ortadoğu halklarının olacak

Uluslararası komploya karşı başlattığımız yeni mücadele hamlesine tüm gücümüzle katılalım

● Son süreçte böyle pratikleri az yaşamıştık. Son çatışma durumu bu anlamda yeni dersler içeren zengin bir pratik olmuştur. Kaldı ki, geçmiş savaş pratiğimizden farklı özellikleri olan bir pratik var ve bu yönleriyle de değerlendirilebilir. Bu bakımdan bütün güçlerimiz değerlendirmelidir. Her şeyden önce şunu ifade edebiliriz ki, Halk Savunma Güçlerimiz gerçekten planlı, bir amaca bağlanmış ve iyi organize olmuş bir savaş yaklaşımını göstermiş ve tarihine yakışan bir başarıyı ortaya çıkarmıştır. Parti yönetimi olarak bu başarısından dolayı Halk Savunma Güçlerimizin tüm komuta ve savaşçılarını kutluyor, başarılarının devamını diliyoruz.

PKK Başkanlık Konseyi - Sayfa 13'te

Yeni dönem hamlemiz uluslararası komploya karşı mücadelemizin zirvesidir

● Güney Kürdistan ve Ortadoğu'daki gelişmeler yeniden bir çarpışma durumuna götürdü. Son dönemde YNK ile kısa ama şiddetli bir çarpışma durumunu yaşadık. Fakat gerçekte bu yalnız başına YNK ile içine girilen bir çatışma durumu değildi. Çatışan güçlerin kapsamı daha geniştir. Bu çatışmada rol oynayan ve böyle bir sonucu kendi politikaları ile yaratan güçler daha kapsamlıdır.

● Bu çatışma durumu 9 Ekim komplosunun yıldönümüne de rastladı. Hem taraf olan ve bu çatışmaları yaratan siyasetlerin sahipleri, hem de böyle bir süreçte gerçekleşmesi dikkate alındığında, bu çatışmaların komployla da çok kapsamlı bir bağının bulunduğu açıkça görülecektir.

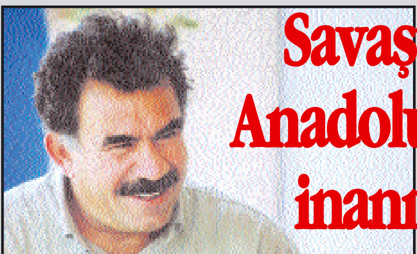
PKK Başkanlık Konseyi - Sayfa 3'te

Dağ yalnızlığındaki kent HASANKEYF

"Yeni ülkeler bulamayacaksın
başka denizler bulamayacaksın
bu kent peşini bırakmayacak
aynı sokaklarda dolaşacaksın
aynı mahallede yaşlanacaksın
aynı evlerde kır düşecek saçlarına
bu kenttir gidip gideceğin yer
bir başkasını umma...
Bir gemi yok, bir yol yok sana
değil mi ki, hayatına kıydın burada."

v Amaradan v yazılar sayfa 24-25'te

Savaştan çok Anadolu barışına inanıyorum

● Ayrılıkçılığa karşı birliğe içten inandığım kadar, bunun ideolojik olarak da sosyalizme uygun olduğuna inanıyorum. Milliyetçilik ve aşiretçilik temelinde ayrılıkçılığın doğru olmadığını söylüyorum. Yeter ki demokratik özgürlük olsun. Her türlü sorun bu temelde çözülebilir.

Başkan Apo'nun değerlendirmesi sayfa 16'da

Şehitler örgütlü yaşam ve mücadele gerekçemizdir

Nazım Turgut (Yıldırım) ve Ekrem Temtek (Rençber) yoldaşların anı yazıları ile şehit künyeleri sayfa 27, 28, 29'da

İçindekiler

Serxwebun'dan 2'de

Tüm parti örgüt ve yönetimlerine, Tüm parti militan ve çalışanlarına
PKK Başkanlık Konseyi 9'da

20. yüzyıldan 21. yüzyıla kadın özgürlük mücadelesi
Mizgin ŞEN 19'da

Ekim Devrimi ideolojiden politikaya büyük bir sıçrayışı gerçekleştirmiştir
PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN 20'de

Ortadoğu'da savaş çanları
Hasan ÇINAR 22'de

Kürt Tiyatrosu
Giyasettin ŞEHİR 26'da

Che ve postmodernizm
Amara'dan 31'de

Barışa kurşun sıkanlara cevap halktan geliyor

Uluslararası komplonun üzerinden iki yıl, Genel Başkanımız Abdullah Öcalan yoldaşın esaretinin ardından bir buçuk yıl, Partimizin olağanüstü VII. Kongresinin arkasından ise dokuz ay geçti. Bu süreç içerisinde genelde yaşanan büyük istikrarsızlığa rağmen, Partimiz PKK, çizgi ve pratiğindeki tutarlılığını, adeta dünyaya inat bir şekilde sürdürüyor. Kim ne derse desin, tüm istikrarsızlık, dağılma, çözülme beklenti ve çabalarına rağmen, PKK kararlı bir şekilde tüm insanlığa çizgi dersi veriyor. PKK' de çizgi, sadece dünyaya bakış açısı ve onu yorumlayışı ile sınırlı kalmıyor. Çizgi, örgüt ve mücadeleye yaklaşımdaki pratikleşme ile politikleşiyor.

Politika, dürüst ve samimi bir pratikleşme ile güven verir. Politika, çizgi doğrultusunda mutlaka uygulandığında veya uygulanmak istendiğinde anlam bulur. İşte burada fedailik devreye giriyor. Son iki yıllık ve özellikle son dokuz aylık gelişimi içerisinde tüm oyun ve düşmanca beklentileri boşa çıkaran Partimiz PKK, bir fedailer örgütü olduğunu gösteriyor. Fedailik, dostların güven kaynağı olurken, karşıtlara da korku veriyor. Pratik içerisinde sınanan fedailik, gerek halkımız, gerekse bölge halkları açısından tarihsel anlamına kavuşuyor. Bu, dostlar ve karşıtlar arasındaki netleşmeyi de beraberinde getiriyor. Sürekli bir dinamizm ile sadece bulunduğu alanı değil, bölgeyle bağlantılı tüm gelişmeleri etkilemenin de ötesinde bir sarsıntıya uğratan Partimiz, artık herkesin hesaba katması gereken bir güç olduğunu kanıtlamış bulunuyor.

Uluslararası komplo ve sonrası gelişmeler, Partimiz açısından açık ve net bir şekilde izah edilmiştir. Bu gelişmeler içinde Partimizin yaşadığı değişim, dönüşüm ve bunun pratikleşmesi, tüm dünyanın gözleri önünde cereyan etmektedir. Bu açıdan PKK' deki gelişmeler, geçmişte olduğu gibi şimdi de bir sır değil. Bu, başından beri Önderliğimizin geliştirmiş olduğu açıklık politikasının bir ürünüdür. Çizgi netliği, stratejik değişiklik, bu değişikliği gerçekleştirme gücü, tüm oyunları boşa çıkarma çabası ve bunun başarısı gözler önündedir. Bundan dolayı, gün gün izlenebilen bu partisel gelişmelerin ötesinde, dışımızdaki gelişmelerin ne kadar tutarsız, kendine güvensiz ve çok kötü hesaplara dayalı olduğunu açığa çıkarmak önemlidir. Zaten başından beri Partimiz PKK' nin yaptığı da budur.

Bir yılı aşkın bir süredir, Başkanımızın başlattığı ve Partimizin karar altına alarak pratikleştirdiği barış adımı, tek yanlı özelliğini aşmamış olsa da sürüyor. Burada, elbette uzun süredir stratejik düzeyde ele aldığımız barışı, yeniden tanımlama ihtiyacını duyuyoruz.

Halkların özgür iradesinin dinamiği bir ateş gibidir. Bu ateş, savaşlarda çok yakıcıdır. Yanına yaklaşanı kavurur. Son on beş yılın Türkiye ve Kürdistan gerçekliğinde bu ortaya çıktı. Türk oligarşisi, bu savaş ortamında büyük bir kavrulmayı yaşadı. Bu, ekonomiden, siyasete, kültürden, sanata ve insanlık ölçülerine kadar yansıdı. Türk oligarşisi, kendisiyle birlikte, Türkiye halkının enerjisini de tüketme noktasına getirdi.

Özgür irade, aynı zamanda büyük bir enerji ve güç kaynağı olan ateştir. Önemli olan bu ateşi, böylesi bir güce dönüştürmektir. İşte, bu gerçekliğin bilinciyle Başta Başkan APO olmak üzere Partimiz PKK, halkların bu enerjisinin böylesi bir savaş ortamında, uluslararası komployla daha derinleştirilerek tüketilmesini engellemek için, savaşla dışa vuran Kürt özgürlük ateşinin üzerine cam bir fanus koydu. Ve bunun adına da barış denildi. Ateş yanıyor. Sönmemiş. Var. Ama artık eğer istenirse, yakmaz. Kavurmaz. Etrafına ısı ve ışık verir. Yaşatır. Geliştirir. Sınırsız bir enerji, başta Türk halkı olmak üzere,bütün bölge halkları ve insanlığa insanca ve özgürce yaşama olanağı sunuyor. Ve Partimiz, ısrarla ateşin bu pozisyonda tutulmasının çabasını veriyor. Hem de tüm kavrulma çabalarına karşın. En son Güneydeki YNK saldırıları ve buna karşı Partimizin yaklaşımı buna bir örnek oluyor. Elbette sorun bununla da sınırlı kalmıyor. Hem uluslararası alandaki durum ve hem de Türk oligarşisinin barış karşısındaki yaklaşımı, emekçi halkların özgür iradesi ve kardeşlik arayışına karşı bir tutumu gösteriyor.

Bölgemizde en son Filistin halkına dayatılan iradesizleştirmenin ne türden bir tehlikeyi açığa çıkardığı görülüyor. Gazete köşelerindeki ve tv ekranlarındaki dostane gülücüklerin ne kadar aldatıcı olduğu, Filistin halkının acısı ve kahramanca direnişiyle ortaya çıktı. Avrupa yolunda olduğunu söyleyen Türkiye ve onu içine alma çabasında olduğunu belirten Avrupa'nın, ne kadar sahte nutuklar attığı, bugün Kürdistan ve Türkiye' de yaşananlarla açığa çıkarken, gerçek barış ve demokrasi isteyenler yavaş yavaş sahnedeki yerini almaya başlıyor.

Türk oligarşisi, halkların barışından kendisinin yararının olmadığını pratik olarak savunduğunu, Kürdistan' daki baskı, işkence,katliam ve operasyonlarıyla göstermeye devam ediyor. Özgür iradesini örgütlü bir şekilde ortaya koyan Kürtleri değil, örgütsüz, herkes tarafından herkese peşkeş çekilen Kürdü seviyor. İstiyor. Böylesi bir Kürt ve Kürdistan hayaliyle saldırıyor. PKK' nin Barış projesine, sorunu ekonomik bir takım iyileştirme şeklinde gösteren 107 maddelik bir Güneydoğu Anadolu Projesiyle karşıladı. Tabii, bunun bile uygulanmasının barışın sağlanmasından, barışın da Kürt halkının imhası değil, özgür iradesinin tanınmasından geçtiğini unutarak. Elbette bu karşı adım, Barış Projemize bir yanıt olması açısından da önemlidir. Yani Türk oligarşisi, barışa ihtiyaç duyduğunu, onun için adına ne denilirse denilsin bir barış projesi geliştirmesi gerektiğini de görüyor. Bir anlamda Kürt iradesine karşı, onu yok etmek için de olsa, ona bakarak bir proje geliştirme ihtiyacını duyuyor.

Uluslararası güçlerin ve Türk oligarşisinin besleyip, kışkırtarak üzerimize saldırttığı YNK' nin yol açtığı Kürt acısını durdurma görevini üslenen ve artık Kürtler arasında bir barış, bütünlük olmasını isteyen Barış Analarına saldıran oligarşiye karşı, başta Kürdistanlı olmak üzere Türk halkının demokrasi çevreleri ve sivil toplum güçleri çeşitli etkinliklerle tavır koyuyor.

Oligarşinin sessizliğine ve savaşı tahrik eden saldırılarına karşı Anadolu ve Mezopotamya halklarının barış özlemini dile getiren bir etkinlik önem kazanıyor. İstanbul'dan Hakkari'ye kurulan sanat, kültür köprüsüne yüzden fazla, sanatçı, yazar katıldı. Oligarşinin siyasi ve askeri çevrelerini oldukça harekete geçiren bu etkinlik, barış özlem ve isteminin dışa vurumu olurken, bu istemi, Kürt halkının ne kadar samimi bir biçimde ortaya koyduğu iletişim araçlarında dile getirildi. Köşe yazarları, yazılarına Kürtçe başlıklar attı.

Oligarşi buna Marinus katliamı ile cevap verdi. Üç köylü kurşuna dizildi. Olayı PKK' nin üzerine atarak kapatmaya çalışan, bunun için de 6 gerillayı ölü ele geçirdiğini iddia eden oligarşi, suçunu örtmek için yeni bir suç işlemekten kaçınmayacağını bir kez daha gösterdi. Gerilla diye sunulan cesetlerin, Güney Kürdistanlı göçmen Kürtler olduğu ortaya çıktı. Aynı günlerde, gazete köşelerinde emekli orgeneral Çevik BİR' in başını çektiği askeri, siyasal senaryolar deşifre edildi. Elbette bu deşifre, bir yandan yaşanan bu katliamın bir itirafı olurken, oligarşi içindeki çelişkilerin de dışa vurumu olmaktadır. Yani devlet içindeki bazı çevreler, sorunun imhayla değil, kimlik tanımayla çözüleceğini belirtmek istiyor. Bu, kim yaparsa yapsın işlenen suçların eskisi gibi gizli kalmayacağının ve hesabının sorulabileceğinin de göstergesi oluyor.

Diğer yandan bir zamanlar ABD'lilerin, "en iyi kızılderili, ölü kızılderilidir" anlayışının Türkçeleştirilmişini Marinos'ta yaşamamız hiç de yadırgatıcı gelmedi. Barış ve demokrasi isteyen Kürt ve birlikte gülen ve eğlenen Kürt ve Türk istemediklerini gösteren ve Kürde ölümden başkasını yakıştırmayan anlayışın yine Hakkari' de ortaya çıkması elbette ki tesadüfi olamaz. Bu saldırı, sadece Kürtlere değil aynı zamanda Kürtlerle kardeşçe yaşamak isteyen Türk emekçilerine karşı olmuştur. Burada sıkılan kurşun, Hakkariye gelen sanatçı ve yazarlaradır. Bunun görülmesi ve gerekli tavrın konulması bu çevrelerin görevidir.

Hakkari'deki katliama karşı sesini çıkaran Vanlı Kürt politikacılar, HADEP liler tutuklandı. Şırnak' ta HADEP' e karşı geliştirilen komplocu saldırının bir devamı biçiminde görülse de, Marinos katliamı karşısında zorlanan rantçı güçlerin, sorunu kapatma çabalarından birisi olarak, "Kürtleri vururuz, sahip çıkanları da tutuklarız, gerekirse kaybederiz" anlayışının bir ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Oligarşi, suçunun yüzüne vurulmasını kabullenemiyor. Kürtlerin artık vazgeçilemez bir noktada sesini yükseltmesini hazmedemiyor.

Bir yandan barış analarını tutuklayan, diğer yandan barış isteyen Hakkarilileri vuran, Katliamı protesto edenleri, oligarşinin suçunu açığa çıkaranları tutuklayan oligarşi, Türkiye'nin demokratikleştirilmesi konusunda önemli bir adım olarak geliştirilmek istenen HADEP - CHP ittifak arayışını baltalamak için CHP olağanüstü kurultayına en etkili müdahale yoluyla bu süreci baltalamak istemektedir. Genel Başkanlık seçiminde ortaya çıkan sonuç ta bununla bağlantılıdır. Burada da görüldüğü gibi, oligarşi, sadece Kürtlere değil, onun bağlaşık kurma çabalarına da yönelmekte ve HADEP' i sadece Kürt kimliği ile sınırlı tutma çabasını yürütmektedir. Bir yandan Kürtleri tanımama, diğer yandan Kürt kimliği ile tanınan ama Türkiyelileşmek isteyen HADEP'i Kürtlerle sınırlı tutma çabası çelişki gibi görülebilir. Ama hiç de öyle değil. Çünkü Türkiyelileşen HADEP, emekçilerin demokrasisi ve Demokratik Cumhuriyetin teminatı, halklarımızın kardeşliğinin köprü başıdır. Kürt ve Türk emekçilerin özgür örgütlü birlikteliğinin sağlanmasıdır. Türkiyelileşen HADEP, Türk şovenizminin durdurulması, onun egemenlerin elinde etkili bir silah olarak kullanılamaması demektir. Diyarbakır' da MHP ile kurulan HADEP diyalogunun ortaya çıkardığı sonuçlar da bunun en açık göstergesidir. Ulusal kimliğe dayalı olarak geliştirilmek istenen düşmanlıkların, atılan küçük bir adımla bile nasıl aşılabileceğinin bir işaretidir. Ve halklarımız açısından önemli bir gelişmedir.

Elbette bunlar önemli veriler olmaktadır. Son bir kaç aydır, çoğunluğu PKK'li tutsakların oluşturduğu siyasi mahkumlara yönelik saldırılar ve buna bağlı olarak geliştirilen F Tipi cezaevi uygulaması, insanlık onuru, insan hakları evrensel normlarına karşı geliştirilen ve siyasal farklılıklara yönelik bir saldırı olmaktadır. Barış, bir affı zorunlu kılmaktadır. Afsız bir barış düşünülemez. Ama bugün mevcut hükümetin tüm uygulamalarda olduğu gibi cezaevlerine de saldırması, barışa yönelik bir saldırı olmakta. Demokrasiye karşı direnen güçlerin bir tavrı olarak ortaya çıkmaktadır. PKK' li tutsaklara yönelik olarak geliştirilen bu tutum, sadece Kürtleri ya da PKK' lileri değil, tüm Türkiyelileri etkilemekte ve saldırı onlara da yönelmektedir. Doğal olarak, şu anda cezaevlerinde de görüldüğü gibi, esas tepkiler o çevrelerden gelmektedir. Artık zindanlarda da herkes aynı Hakkari' deki gibi bir araya gelmektedir. Bu da oligarşi karşıtı cephenin, oligarşinin saldırılarına rağmen Türkleri de kapsayarak genişlediğini göstermektedir. Af, sadece PKK istediği için değil, herkesi ilgilendirdiği için bir zorunluluk haline gelmiştir. Aksi durumda ısrar, aktif cephenin daha da genişlemesi anlamına gelir.

İsrail'in Filistin halkını iradesizleştirme uygulamalarına karşı ortaya çıkan Filistin İntifadası tüm çabalara rağmen durdurulamazken, özgürlüğün ne anlama geldiğini bilen bir halkın nelere kadir olduğunun Oligarşi tarafından, Avrupa ve ABD tarafından görülmemesi bir gafletten başka bir şey olamaz. Partimiz, Genişletilmiş Parti Meclis II. Toplantısının ardından aldığı siyasal serhıldan kararı ve Adana' da, Diyarbakır' da sayım günü binlerce çocuğun barikatlı, taşlı, sloganlı bir şekilde sokakları işgal etmesi çakışmaktadır. Eski özel harp başbakanı, çete başı Tansu Çiller bile, Adana'yı, Filistin'e, çocukları da, israil askerine taş atan Filistinli çocuklara benzetiyor. Güzel bir benzetme. Tedbir ne olacak? Çocuklar da mı vurulacak, faili belli cinayetler, artık çocukları da mı kapsayacak? Çevik Birler artık çocukları da mı vurmayı planlayacak? Çocuklara işkence, onların aşağılanması ve tutuklanması Türkiye' nin rutin yaşadığı olaylar. Artık bunlar durdurmaya yetmiyor.

Analar tutuklandı, barış isteyen dudaklar susturuldu. Katliama karşı çıkanlar işkenceden geçirildi, zindanlar kaynıyor, Kadınlar örgütlü mücadele içine giriyor, İşçi- memur sokakta ve çocuklar da ayaklanıyor. Kürtler örgütlü,serhıldan sürecini yaşıyor. Türkler, örgütlü mücadele mesajını veriyor. Oligarşinin sosyal, ekonomik zemini çatırdıyor. Yolsuzluklar ayyuka çıkmış. Mevcut yasalar onları korumaya yetmiyor. Ve bunlara rağmen, iki ulusun sorunlarının ortaklaştığı ve ortak mücadele zeminin güçlendiği bir noktada, başbakan Bülent Ecevit, hiç bir güvencenin var olmadığı bir ortamda hedef gösteriyor. Sadece Türkiye değil, Ortadoğu da neredeyse barışın teminatı haline gelen gerilla ve onun silahını hedef gösteriyor. YNK yoluyla dağıtamadığı, silahsızlandıramadığı Halk Savunma Güçlerimizi, hem de en başarılı sonuçları aldığı dönemde hedef gösteriyor. " Silahlarını bıraksınlar" diyor.

Böylece, halkımızın özgürlüğünün teminatı ve olası kapsamlı imha saldırıları ve faili belli cinayetleri göğüsleme gücünde olan gerillamızı hedef gösteriyor. Aslında oyun anlaşılıyor. Hedef belli. PKK ve onun silahlı gücü. Bir amaca ulaşmanın temel teminatı olan bir gücün varlığının sona ermesi, başka teminat mekanizmalarının ortaya çıkmasıyla ilintilidir. Genel Başkanımızın son yapmış olduğu açıklamalar da bununla ilintilidir. "Eğer hükümet veya devletin varsa bir planı sunsun" diyor Önderlik ve "bu iş sadece söylemekle de olmaz" diye belirtirken, aynı zamanda Türk devletine de bir çağrı yapmış oluyor.

Böylesine her yönden hedef seçildiği bir dönemde, uluslararası komplonun önemli bir aşaması olarak ortaya çıkan YNK saldırıları karşısında gösterdiği üstün başarılarıyla, halkımızın güvencesi olduğunu kanıtlayan gerillamızın, öneminin her zamankinden daha çok arttığı ortaya çıkıyor. Ve serhıldanlar ile halkımız, onun meşru savunma gücü gerillamız, ateşimizin yakıcı değil, ısıtıcı ve aydınlatıcı etkisini süreklileştirmek için elinden geleni yapıyor.

Böylesi bir çabanın küçümsenmemesi, aksine, barış çabalarının yerini hızla savaş rüzgarlarına terk ettiği Ortadoğu için tarihi bir fırsat olarak bilinip değerlendirilmesi, gerçek barıştan ve demokrasiden yana olan güçlerin temel görevi olmaktadır.

> **İsrail'in Filistin halkını iradesizleştirme uygulamalarına karşı ortaya çıkan Filistin İntifadası tüm çabalara rağmen durdurulamazken, özgürlüğün ne anlama geldiğini bilen bir halkın nelere kadir olduğunun oligarşi tarafından, Avrupa ve ABD tarafından görülmemesi bir gafletten başka bir şey olamaz.**

Serxwebûn'dan

Yeni dönem hamlemiz uluslararası komploya karşı mücadelemizin zirvesidir

● PKK Başkanlık Konseyi

Güney Kürdistan ve Ortadoğu'daki gelişmeler yeniden bir çarpışma durumuna götürdü. Son dönemde YNK ile kısa ama şiddetli bir çarpışma durumunu yaşadık. Fakat gerçekte bu yalnız başına YNK ile içine girilen bir çatışma durumu değildi. Çatışan güçlerin kapsamı daha geniştir. Bu çatışmada rol oynayan ve böyle bir sonucu kendi politikaları ile yaratan güçler daha kapsamlıdır.

Bu çatışma durumu 9 Ekim komplosunun yıldönümüne de rastladı. Hem taraf olan ve bu çatışmaları yaratan siyasetlerin sahipleri, hem de böyle bir süreçte gerçekleşmesi dikkate alındığında, bu çatışmaların komployla da çok kapsamlı bir bağının bulunduğu açıkça görülecektir. Uluslararası komploya karşı Parti Önderliğimizin ve partimizin yürüttüğü mücadele ikinci yıldönümünde böyle şiddetli bir çatışmaya yol açmış durumdadır. Olayın bir yanı budur.

Yine parti olarak VII. Kongre temelinde geliştirdiğimiz yeni bir stratejik yaklaşımımız var. Bir yılı aşkın süredir buna göre yeni bir süreç tanımlaması, yeni bir stratejik plan oluşturma, kendini bu stratejiye göre örgütleme ve bunu pratikleştirmenin yoğun çalışmasını yürüttük. Bu son olayların böyle bir çalışma ve mücadeleyle bağı vardır. Bu çatışmalar partinin uzun süredir oluşturmak için çaba harcadığı, ancak VII. Kongre'yle birlikte daha kapsamlı ve sistemli hale getirdiği stratejisinin pratiğe aktarılması sürecinde ortaya çıktı. Bu anlamda bu çatışmalar partimiz açısından yeni bir mücadele sürecinin açılmasıdır. Dolayısıyla tıpkı '70'lerin ortasında başlayan ve giderek Hilvan-Siverek direnişi ile devam eden bir partileşme çalışması, yine 12 Eylül faşist-askeri rejimine karşı halk savaşı stratejisini hayata geçirmek için geliştirilen 15 Ağustos Atılımı ve bu temelde gelişen Ulusal kurtuluş mücadelesi gibi parti tarihinde ortaya çıkan önemli stratejik süreçlerin devamı oluyor. Bu da Kürt sorununa siyasal demokratik yöntemlerle çözüm bulma stratejimizi hayata geçirmek üzere pratiğe yürüyüşte ortaya çıkan yeni bir atılım oluyor. YNK ile içine girdiğimiz son çatışmalar, yeni bir stratejik süreci başlatmamızın pratik olarak ilanı anlamına geliyor.

Partimiz Hilvan ve Siverek'te devletle, yine Türkiye'nin faşist gerici çevreleriyle işbirliği içerisinde olan aşiretçi-feodal güçlerle, eşkıyalık yapan ve halk üzerine baskı uygulayan çetelerle çatışmaya girmişti. Partinin doğuşu böyle bir çatışmayla oldu. 15 Ağustos Atılımı ise doğrudan sömürgeci rejimin temel silahlı güçleri ile çatışma olarak ortaya çıktı. Bunlar kuşkusuz yaşanan mücadele süreçlerinin özelliklerine uygun çıkışlardı. Bir parti olarak doğmak ve ulusal demokratik düşünceleri halka götürebilmek için, halk üzerinde tam bir egemenlik kurmuş ve onu böyle bir egemenlikle sömürgeciliğe bağlamış olan işbirlikçi ve ajan çevrelerle çatışmak bir zorunluluk olarak ortaya çıktı.

Partimiz o zaman bu çatışmayı bir tercih olarak ortaya çıkarmadı. Sosyalizmden ve dünyada halkların geliştirdiği ulusal kurtuluş hareketlerinden etkilenerek, Kürdistan ve Türkiye'deki durumu tahlil ederek, halk için bir gelişme imkanı yaratmayı esas alan düşünceler geliştirmeye çalıştı. Bu düşünceler ideolojik-politik çizgi haline geldi. Bu çatışma durumu bunları sistemli hale getirme, insanları bu düşüncelere çekip bunlar doğrultusunda bilinçlendirme ve bu düşüncelerle yaşar hale getirme çabası içerisinde ortaya çıktı. Partinin esas olarak yaptığı şey halka doğruları, daha iyi yaşam gerçeklerini ve buna ulaşmanın yol ve yöntemlerini öğretmekti. Bunun için halkın Kürdistan'da içinde bulunduğu kölelik statüsünden kurtarılması, biraz daha özgür, demokratik ve müreffeh yaşar hale getirilmesi istemi ve çabasıyla mücadele edilirken, bu güçler bunun önünde engel oluşturdular ve çatışma durumu yarattılar. Böyle bir çaba, doğal olarak halkın gelişimini engelleyen ve kölelik altında tutulmasında en önde rol oynayan güçlerle bir çatışmayı gerektirdi. Bir çizgi olmak, dolayısıyla insanları bu çizgiye kazanıp bir parti haline gelmek bu güçlerle bir çatışmayı ve mücadeleyi zorunlu hale getirdi. Hilvan-Siverek direnişi işte böyle doğdu. O direnişte halkın kurtuluşu adına hareket ederken, aşiretçi-feodal eşkıya çeteleri ile karşı karşıya gelme ve en başta bunlarla çatışma bu temelde oldu. Partinin çizgisel ve örgütsel gelişimi açısından böyle bir çatışma zorunlu oldu.

15 Ağustos süreci de bir tercih değildi. Hilvan-Siverek direnişinin ardından partinin önemli bir siyasi güç olarak doğuşu, 12 Eylül faşist-askeri darbesine götürdü. Gericilik, halk üzerindeki baskı ve sömürüsünü kaybetmemek için kendisini daha güçlü kılacak temellerde yeniden örgütlemek amacıyla 12 Eylül darbesini yaptı. Egemenlik kendisini bu temelde yeniden örgütlemeye çalıştı. Ağır bir baskı süreci yaşandı. Böyle bir ortamda bu rejime karşı halkın ulusal bilincini ve demokratik yaşamını geliştirmek için mücadele etme istemi, doğal olarak kendisini bu biçimde yeniden örgütleyen egemenlikle şiddetli bir çatışmayı gerekli kıldı. Yürüttüğümüz on beş yıllık savaş böyle ortaya çıktı.

Bu savaşın Hilvan-Siverek çatışmasından farklı olarak doğrudan orduyu hedeflemesi doğaldı. Çünkü zaten ordu bir yandan doğrudan yönetimi ele geçirmişti, Türkiye'de bir askeri yönetim egemendi; diğer yandan bir bütün olarak sömürgeci egemenlik zaten ordu inisiyatifine dayanıyordu. Ulusal bilinci ve ulusal hareketi geliştirme, ulusal imhayı dayatan devletin temel güçleriyle çatışmayı zorunlu kılıyordu. Dolayısıyla 15 Ağustos Atılımı doğrudan orduyla partimizin savaşçı güçlerinin çatışması olarak ortaya çıktı. Bu çatışma büyük bir ulusal bilinçlenme ve gelişme yarattı. Yine köleliğin çeşitli alanlardaki varlığına darbe vurdu. Birçok alanda etkisini kırdı. Kürt toplumu içerisinde geniş bir demokratik gelişmeyi yarattı.

2000 yılında içine girdiğimiz çatışma durumu, bizi YNK gibi bir güçle karşı karşıya getirdi, güç olarak YNK karşımıza çıktı. Bu nereden doğdu? Bu, uluslararası komplo koşullarında doğdu. Biz bu süreçte YNK ile savaştık. Ancak savaş cephesinde her ne kadar YNK adına güçler bulunuyor olsa da, bu güçler Hilvan ve Siverek'te savaştığımız Mehmet Celal Bucak ve Bucaklardan bazı çevrelere benziyor. YNK, içinde bulunduğumuz dönemde, 15 Ağustos sürecinde Kürdistan'da uygulanan inkar, köleleştirme ve ulusal yok etme siyasetinin uygulamasını ilk elden yürüten güç olma özelliği taşıyor. Bu açıdan inkar ve imhaya karşı ulusal demokratik gelişme için yürütülen mücadele, bizi, bunu ilk elden taşıyan güçlerle çatışmaya götürüyor. Bunlar '70'lerin sonunda Hilvan'da Süleymanlar, Siverek'te Bucaklar ve 15 Ağustos'ta Türk ordusu oldu. 2000 yılında da YNK olarak karşımıza çıkıyor. Fakat uygulanan siyaset aynıdır. Karşımızda Kürdistan'da hüküm süren, Kürt toplumunu mevcut konum içinde tutan, yok sayan ve ulusal imhayı yürüten, dolayısıyla tarihten silmek isteyen bir siyaset ve bir dünya sistemi var. Biz bu sisteme karşı mücadele ediyoruz. Çatıştığımız güçler bu sistemin temsilcileri ve uygulayıcıları oluyorlar. Bunların değişik süreçlerde değişik adlarla karşımıza çıkıyor olmaları işin özünü değiştirmiyor. Karşımızda sadece güçler ve adlar değişiyor. Fakat işin özü aynıdır. Karşımızda çatışan güçleri yönlendiren siyaset aynı siyasettir. Hemen hemen aynı güçler, bu çatışmayı yürüten güçlerin yürüttükleri mücadeleden medet umuyor ve bundan destek bulmaya çalışıyorlar.

Şimdi içinde yaşadığımız süreci doğru anlamak önem taşıyor. Bu öyle tesadüfi ve sıradan bir süreç değildir. Uluslararası komplo gibi uzun mücadele sürecinde ortaya çıkan, ulusal demokratik değerlerle birlikte Kürt ulusal varlığını ortadan kaldırmak isteyen bir karşı devrimci-gerici saldırıya karşı yürütülen direnişin ulaştığı düzey ve gerektiğinde böyle bir uluslararası saldırıyı şiddet kullanarak boşa çıkarma mücadelesi oluyor. Parti Önderliği bu süreci, demokratik yürüyüşün ikinci yıldönümü olarak nitelendiriyordu. 9 Ekim süreci, içinde bulunulan çözümsüzlüğe demokratik yollarla çözüm bulmak üzere yeni bir stratejik durum yaratmak amacıyla başlatılan yürüyüşün kendisi oluyor. Bu yürüyüşe karşı uluslararası gericiliğin dayattığı bir komplo var. İki yıldır böyle iç içe şiddetli bir mücadele yaşandı. Şimdi bu, ikinci yıldönümünde Güney'de bir çatışma düzeyi haline geldi. Mevcut mücadeleyi bu biçimde değerlendirmek hatalı değildir, doğrudur ve gereklidir.

Biz geçmişte de parti olarak böyle süreçler başlatmaya çalıştık. Örneğin 1995'te II. Güney savaşı sürecimiz, 26 Ağustos hamlesi süreci var. Parti bunu II. 15 Ağustos Atılımı olarak, yine Güney'in 15 Ağustos Atılımı olarak tanımladı. Böyle bir atılım düzeyine getirmeye çalıştık. Bu da yeni bir stratejik sürecin başlangıcı anlamına geliyordu. Bunun için çaba harcadık, ama istediğimiz düzeye ulaştıramadık. Çıkış böyle bir özellik taşıyordu. Eğer istendiği gibi sonuca götürülebilseydi, bu yeni bir stratejik sürecin başlangıcı, VII. Kongre'yle kararlaştırdığımız stratejinin pratikte hayata geçirilmesi olacaktı. Fakat pratik öyle gelişmedi. '97 sürecine benzer biçimde gelişti. Bu hep stratejik bir değişim arama mücadelesiydi. Parti halk savaşı stratejisiyle ulaştığı düzeyden daha ileriye gitmek, savaşla yaratılanı başka biçimlerde sonuca götürmek için yeni bir stratejik süreç ararken, karşıt güçler de bunu boşa çıkarmak için her türlü çabayı harcadılar. '93'ten '99'a kadar yaşanan bir değişim süreciydi. Bu böyle çok yönlü, karmaşık ve şiddetli bir mücadele biçiminde yaşandı.

Parti Önderliği'nin başlattığı 9 Ekim yürüyüşü, bir noktada çözüm yaratmak ve kesin bir değişimi gerçekleştirmek üzere yola çıkıştı. Ancak buna uluslararası komplo dayatıldı. Biz uluslararası komploya karşı şiddetli bir mücadele yürütüp, parti olarak gereken stratejik değişikliği yaşamak zorunda kaldık. İmralı mahkemeleri süreci yaşandı. Arkasından '99'un 1 Eylül süreci gelişti. Nihayet VII. Kongre bunu düşünce ve çizgi düzeyinde gerçekleştirdi. Yeni bir stratejik karar ve planlama ortaya çıkardı ve bunu bütün partinin benimsediği ve kabul ettiği ideolojik-politik çizgi haline getirdi. VII. Kongre'den bu yana bu çizgiyi hayata geçirmek için çaba harcıyor, pratik faaliyet yürütüyoruz. Birçok bakımdan eğitim faaliyeti ve hazırlık çalışmaları yürüttük. Yoğun bir eğitim ve örgütsel mücadele temelinde gelişen çalışmalarımız, bizi yaşadığımız çatışmaya götürdü. Bu çatışma yeni stratejinin pratikleştirilmesinin ilanı oldu. Bu demokratik çözüm sürecinin mücadelesinin başlangıcı anlamına geliyor. Demokratik çözüm stratejisini bu biçimde hayata geçirirken, en çok karşımıza çıkan ve en başta mücadele ettiğimiz güç olarak YNK'nin bulunması tesadüf değildir. Bu, YNK'nin kendisinin, içinde bulunduğumuz sürecin ve stratejimizin özelliklerinden kaynaklanıyor.

"Yoğun bir eğitim ve örgütsel mücadele temelinde gelişen çalışmalarımız, bizi yaşadığımız çatışmaya götürdü. Bu çatışma yeni stratejinin pratikleştirilmesinin ilanı oldu. Bu da demokratik çözüm mücadelesinin başlangıcı anlamına geliyor."

Gerici siyasetle mücadele halindeyiz

Biz ulusal sorunda çözümü demokratik dönüşüm ve değişimle gerçekleştirmek istiyoruz. Dolayısıyla demokratik dönüşümü engelleyen güçlerle çatışmamız doğaldır. Kürdistan'da demokratik dönüşümü engelleyen, antidemokratik konumda olan yapılar ve sosyal güçler var. Bu sosyal güçlerin temsilcisi olan siyasal yapılar bulunuyor. Bunlar Kürdistan'ın değişik parçalarında değişik konumlar arz ediyorlar.

Yine biz demokratik dönüşümle ulusal inkar ve imha siyasetini kırmak istiyoruz. Ulusal çizgide ajan siyaset konumunda olan; sözde ulusal çerçevede görünüp, gerçekte ise ulusal gelişmeyi sabote eden güçler var. Dar ailesel, aşiretsel ve kişisel çıkarları uğruna dış güçlerin ajanlığını ve başka siyasetlerin temsilciliğini yapan, bunu da ulusal siyasetmiş gibi göstermeye çalışan güçler var. Yeni stratejiyi geliştirirken, bu güçlerle şiddetli mücadeleyi yaşamamız doğaldır, gerekli ve zorunludur. Kuşkusuz böyle bir mücadele yürütmeden sonuca gidemeyiz.

Bunlardan bir tanesi de YNK oluyor. Tabii sadece YNK değil, başka sosyal ve siyasal güçler de var. Bunlar Kürdistan'ın değişik parçalarında değişik düzeylerde sosyal ve siyasal anlamda yaşanıyor. Fakat bunların içinde önemli bir konumda olanlarından bir tanesi de YNK'dir. Hatta YNK giderek bu güçleri kendi bünyesinde toplamak ve buna öncülük yapmak isteyen bir güç konumu arz ediyor. Doğuşundan beri böyle bir özellik taşıyor. KDP'den kopuşu ve KDP ile çatışmaları, aslında KDP biçiminde şekillenen geri, yarı feodal ve yarı burjuva işbirlikçi yapının öncülüğünü ele geçirme mücadelesidir. YNK'nin bütün çabaları böyle bir özellik taşıyor. Bunu rahatlıkla görebiliriz. Bu anlamda bir önderlik mücadelesi veriyor; ama hakim sınıfın yarı feodal, yarı burjuva, küçük burjuva güçlerin önderliğini ele geçirme mücadelesi yürüttüğü açıktır. Bu konuda kendisini oldukça örgütlemiş ve biraz da topluma hakim kılmış olan bir güç var.

Giderek bu çizgiyi tehdit edip, gerileten ve önderlik konumundan düşüren yeni bir ulusal demokratik ve halkçı çizgi PKK biçiminde gelişti. Bu çizgi Kürt toplumunda ve Kürdistan'ın değişik parçalarındaki halk nezdinde benimsenir hale gelince, bu kez bununla mücadeleye girişti. Bu mücadele

"Sevr ile Lozan sistemini güya birbiriyle çatışmalı gibi göstermeye çalışıyorlar. Bu yalandır. Aslında Sevr ve Lozan süreci; birbirini tamamlayan, dolayısıyla bölgedeki gericiliğin, sömürgeciliğin ve uluslararası emperyalizmin Kürdistan'daki inkar ve imha politikasında uzlaştıran bir süreçtir."

'92'den beri yürütülüyor. Bazen YNK ve KDP bir araya gelerek bu çizgiye karşı mücadele yürütürken, bazen de tek tek yürüttüler. Çizginin esas sahibi KDP olduğu için, geçmiş süreçte bu mücadele yoğun olarak KDP ile çatışma biçiminde sürdü. Uluslararası komplonun ardından ise bu giderek YNK ile mücadele haline geldi. Neden? Çünkü uluslararası komployla mücadele halindeyiz. Partimizin yürüttüğü mücadele, Kürdistan'daki ulusal demokratik gelişmeyi sabote edip durdurmak isteyen ve karşımızda duran güçlere ciddi biçimde darbe vurup geriletti ve aştı. '90'lara gelindiğinde, hem aşiretçi feodal gericilik, hem de Türkiye'nin dayattığı katı inkar ve imha çizgisi ciddi biçimde darbe yedi ve aşıldı. Onlar artık hakim olamaz ve kendi siyasetlerini yürütemez hale geldiler. Halkın başkaldırısı, ayağa kalkıp ulusal demokratik örgütlülüğünü ve taleplerini geliştirmesi bu çizgiyi kırdı. Bu geçmiş süreçte yaşadığımız bir gerçekliktir. Daha sonra bu güçleri ayakta tutan ve bunların bir dayanağı olan uluslararası güçler, uluslararası sistem devreye girdi.

Unutmayalım ki, Türkiye'nin dayattığı politikayı, KDP ve YNK'de temsilini bulan iç gericiliği ayakta tutan ve yaşatan bir sistem var. Bunların da içinde olduğu mevcut dünya sistemi, Avrupa sistemi var. Buna Sevr sistemi de denilebilir. Sevr ile Lozan sistemini güya birbiriyle çatışmalı gibi göstermeye çalışıyorlar. Bu yalandır. Aslında Sevr ve Lozan süreci; birbirini tamamlayan, dolayısıyla bölgedeki gericiliğin, sömürgeciliğin ve uluslararası emperyalizmin Kürdistan'daki inkar ve imha politikasında uzlaştıran bir süreçtir. Dünya sistemi böylece Kürdistan'da bir statü oluşturdu. Bu statüyü uygulayanlar bölgesel ve yerel güçlerdi, sömürgecilikti, aşiretçi-feodal gericilikti. Ulusal kurtuluş mücadelesi doğal olarak başlangıçta bunları hedefledi. Bu mücadele siyasi ve ideolojik alanda sürdürüldü. Ardından askeri planda on beş yıl süren kesintisiz bir savaş yaşadık. Bunun için de bu gericilik ciddi biçimde darbe yedi. Güney'de de, Kuzey'de de halk, ulusal demokratik temelde bilinçlendirildi ve ayağa kaldırıldı. Kürdistan'ın değişik parçalarında ileri düzeyde ulusal ve demokratik bilinç, ulusal birlik, örgütlülük ve başkaldırı ortaya çıktı. Bu durum sistemi ayakta tutan, inkar ve imha politikasını fiilen uygulayan güçleri zayıflatıp geriletti. İşte o zaman sistemin sahipleri, yani uluslararası güçler devreye girdiler.

1992 Güney savaşını hatırlayalım. O savaş aslında bu cephenin oluşması savaşıydı. Dünya, bölge ve Kürdistan'daki gelişmeler, özelde de Irak'taki çatışma durumu, bunun Güney Kürdistan üzerindeki etkileri ve ortaya çıkan yeni durum temelinde böyle bir uluslararası cephe oluşturuldu. Bu cephe, '92 sonunda Kürdistan'ın güneyini ve kuzeyini içine alan ve büyük halk serhildanı düzeyine ulaşmış olan Ulusal kurtuluş hareketini bastırmak üzere bir karşı saldırı başlattı. İşte o günden bugüne kadar bu çatışma devam etti. Bazen kendini geriye çekti, bazen ileri çıktı, fakat bu çatışma hep devam edegeldi. Parti yeni bir strateji oluşturmaya çalışırken de bu stratejiyi boşa çıkarmaya çabalayan güçler yine bu uluslararası güçler oldular.

Tabii bu savaş Türk ordusu ve onun Güney'deki müttefiki olan KDP güçleriyle şiddetli biçimde yıllarca sürdü. ABD de bu savaşa büyük destek verdi, sonuna kadar haklı bulduğunu ve ardında olduğunu belirtti. İsrail bu savaşa askeri teknik başta olmak üzere her bakımdan yoğun destek verdi. AB (Avrupa Birliği) sonuna kadar destekledi, siyasi destek verdi; sözde biraz eleştiriyor gibi göründü, ama bu sadece menfaat sağlamak ve Türkiye'den bir şeyler elde etmek içindi. Eleştirdiğinin on katı, yüz katı destek verdi. Dolayısıyla bütün bu savaşı yürüten ve destekleyen güçler bunlar oldular. Savaşla sonuç alamadıkları yerde partimizin ve Parti Önderliğimizin geliştirmek istediği demokratik barışçıl çözüm sürecine karşı çözümsüzlüğü ve Kürdistan üzerindeki baskı ve tahakkümü sürdürmek amacıyla 9 Ekim komplosunu dayattılar.

Şimdi karşı karşıya olduğumuz ve karşısında mücadele yürüttüğümüz güçler uluslararası gericiliktir. Biz gerici siyasetle mücadele halindeyiz. Bunun Kürdistan'daki en önemli ayaklarında birisi de YNK oluyor. YNK uluslararası gerici siyasetin doğrudan başat uygulayıcısı, böyle temelsiz, tabansız ve basit çıkarlar uğruna siyasetlerinin yürütücüsü olan güç konumundadır.

Başkaları da var; örneğin Kemal Burkay'ın partisi var, o da aynı şeyi yürütüyor. Küçük burjuva ağırlıklı olan hareketler, kendi sosyal tabanları nedeniyle kendi yaşamlarını daha fazla ajanlıkta, dışa dayanmakta veya sonuna kadar yabancı politikaların aleti olmakta buluyorlar. Bu da doğal bir durumdur. Dolayısıyla uluslararası komplonun saldırısı altında bulunduğumuz bir süreçte bu komplonun dayanağı olan güçler daha çok aktifleştiler ve öne çıktılar. Söz konusu olan güçler, 15 Şubat'tan bu yana PKK'ye karşı mücadelede çok daha faaldirler. 15 Şubat'ın ardından bir bütün olarak partinin bitirilmesi için kolları sıvadılar ve herkesten önce çaba harcadılar. Ancak şunu da gördüler: Uluslararası gericilik PKK'yi tasfiye etmek ve dağıtmakta, dolayısıyla Kürdistan'da inkar ve imha siyasetini hakim kılmakta kararlı görülüyor. Bu temelde mücadele etmeye karar vermiştir. Bunu yürüten güçlere de destek vermeye hazırdır. Burada biraz yaşam ve destek alma imkanı var. Dolayısıyla derhal bu role soyundular. Birisi Almanya'da 'PKK nasıl dağılacak?' diye ikide bir toplantı yapıyor. Tam bir ajan konumunda ittifaklar oluşturmaya ve siyasi oyunlar tezgahlamaya çalışıyor.

YNK'yi ortadan kaldırmak ya da zayıflatmak gibi bir yaklaşımımız olmadı

Öte yandan YNK'nin yaptıklarını biliyoruz. 15 Şubat'a nasıl geldik? 9 Ekim komplosu nasıl başladı?

Bu komplo 17 Eylül Washington Anlaşması'yla başladı. Komplo 17 Eylül'de Washington'da kararlaştırıldı. Arkasından 9 Ekim'de, Önderliğin yeni bir süreci başlatmak ve eski sistemi değiştirmek üzere yürüyüşü başlayınca, derhal buna karşı harekete geçildi. 17 Eylül Anlaşması en çok da Celal Talabani'nin planladığı ve gerçekleştirdiği bir anlaşmadır. En faal sahip çıkan ve uygulayan o oldu. 15 Şubat ortaya çıkınca, büyük bir hızla adeta partiyi teslim almak istercesine üzerimize geldi. 'Mademki uluslararası güçler PKK'yi yok etmeye karar vermişler ve bu karar 15 Şubat gibi bir sonucu ortaya çıkarmış, o zaman varolan imkanları ve değerleri ele geçireyim' diyerek saldırı başlattı. YNK, bu konuda değişik yöntem ve taktiklerle yoğun bir mücadele ve çaba harcadı. 15 Şubat'ın arkasından neredeyse 'gelin teslim olun, partiyi teslim edin, fazla şansınız kalmadı' diyecekti. Parti bunu reddetti. Arkasından 1 Eylül süreci geliştirildi. 'PKK nasıl olsa bitecek, biterken kalıntıları elimize geçsin' anlamında, değişim sürecini planlayan, tartışan ve kararlaştıran kongremizi yoğun bir baskı altına alarak, bu sonucu yaratmak istedi. Bu da olmayınca, partimizin kongre ardından yeni bir stratejiyle geliştirmek istediği yeni süreci tümden boşa çıkarmak için, uluslararası gericilikten aldığı güçle Güney'de partiye karşı geliştirilen büyük operasyonun ön müfrezesi olarak gerilla güçlerimize karşı askeri harekata girişti. Böylece YNK, 4 Mayıs'tan bu yana bütün üslenme alanlarımıza karşı yoğun bir askeri kuşatma konumunu sürdürüyor.

Aslında şunu umut ediyorlardı: Uluslararası güçler buna karar vermişler, artık bundan sonra PKK'nin kurtulma şansı yoktur. İki, 15 Şubat yaşanmış, dolayısıyla PKK'nin örgüt olarak kendini yürütme imkanı kalmamıştır. Üç, stratejik değişiklik deniliyor, ancak başta Sovyetler Birliği olmak üzere dünyada hiç kimse bunu yapamadı; dolayısıyla bu kadar ağır saldırı altında olan PKK gibi zayıf bir güç bu değişikliği yapamaz, bu konuda şansı yoktur. Dört, 1 Eylül süreciyle birlikte birçok temel mücadele alanından çıkarılmış ve eski sistemini dağıtmış bir güç var; bu güç on beş yıllık savaşın, yine yirmi beş yıllık mücadelenin ağır yükünü sırtında taşıyor; bu gücün bu kadar ağır bir yükün altından kalkıp yeniden örgüt olması mümkün değildir. Bütün bunlar böyle tanımlandığında, ortaya şu sonuç çıkıyor: PKK'nin artık PKK olması imkansızdır, bu iş burada bitiyor; buradan en fazla kar elde etmek için çalışmak en doğru yaklaşım olacaktır. YNK'nin ulaştığı sonuç buydu. Bu noktada bunu kendileri için hak olarak da görüyorlardı. Eğer böyle olacak ve bu kadar imkan dağılacaksa, miras en fazla bize düşer dediler. Dolayısıyla en büyük parçayı alabilmek için çaba içine girdiler.

Bunları şunun için söylüyoruz: Bazı açılardan bakınca, YNK'nin yaptıklarını anlamak zordur. Böyle bir siyaset izlememesi, en azından daha dikkatli olması gerekiyordu. Oysa çok fütursuz hareket etti. Bu kadar siyasi ve askeri saldırıyı üzerine çekmesi anlamlı ve gerekli değildi. Karşı tarafı biraz düşünebilirdi. 'Üzerinde bu kadar saldırı var, yaptıklarımız öfke uyandırıyor, uluslararası komplo uygulanıyor, dolayısıyla buna karşı bir öfke oluşuyor; bu öfke büyük bir patlamaya dönüşebilir, biraz temkinli davranalım' diyebilirdi. Yine hiç olmazsa biraz ulusal düşünceyle hareket edebilirdi. Yani tamam, karşıt çabalarımız sürsün, ama bunun yol ve yöntemine de biraz dikkat edelim, zarar görmeyelim; çünkü karşıda da biraz güç var, halkla ilişkileri var, bunlar karşı çıkıcı olabilir diyebilir, bunları hesaplayabilirdi. Ancak o bunların hiçbirini hesaplamadı. Neden? Tek bir neden var; çünkü PKK'nin şansı yoktu. O yüzden şu değerlendirmeye vardılar: 'Artık sonunda bizden hesap soracak bir güç olmayacak. Hesap soran olmayacağına göre, o zaman ne yaparsan yap, yanına kar kalır. Hızlı yap, çabuk sonuç al, daha da iyidir, daha fazla pay alırsın' diye düşündüler. Mal görmüş mağribi gibi saldırmak istediler.

Tabii bu ciddi bir hataydı. Onu bu kadar ölçüsüz bir siyasete ve saldırıya yönelten şey bu hatalı yaklaşımıydı. Bu, çok ölçüsüz ve yanlış hesaptan kaynaklanan bir yaklaşımdı. Doğal olarak getirip kendisini bu çatışmaya vurdu. İki yıldan bu yana uluslararası komplonun yarattığı öfkenin tümünü üzerine aldı ve çok ağır bir darbe yedi. Akıllı bir kavgacı en azından böyle yapmayabilirdi ve yapmamalıydı. Bu kadar sıkıştırılan ve baskı altına alınan bir güç var. Bunun sınırlı bir patlaması bile çok ağır sonuçlar doğurabilir; başka yere gitsin, benim üzerime niye gelsin diye düşünebilirdi. Ama düşünmedi. YNK uluslararası komplonun siyasetini bu kadar hakim gördü ve kendisini onun başarısına o kadar inandırdı ki, ne olursa olsun kendisine herhangi bir zararın gelebileceğini bile düşünmedi. Bir öfke, bir patlama ve bir karşı saldırı ihtimalini bile sıfır gördü. O açıdan bütün gücüyle üzerimize geldi. Hiç ölçü tanımadan bütün şehir çalışmalarımızı durdurdu, tutuklamalar yaptı. Bazı güçlerin hassasiyetlerini dikkate alarak, sonunda Karadağ'daki güçlerimize saldırdı. *'Çıkıp gitsinler'* siyasetinin sonucu olarak, kendisini gerillayla bir çatışma konumunda buldu.

Bunu birçok güç dayattı. Ankara'ya gittiler. Barzani de Ankara'ya gitti. Türkiye yönetimi Barzani'ye, *"PKK'ye karşı saldırıda YNK sizi geçti, siz geride kaldınız"* diyor. Uluslararası gericilik nezdinde PKK'yi imha etmek ihaleye çıkartılmış. TC devleti nezdinde de öyle. Şimdi bunlar bu ihalenin aktörleri oluyorlar. 'Kim daha fazla saldırırsa ona biraz daha fazla para var' deniliyor ve teşvik ediliyor. Bunlar da şimdiye kadar adeta yarıştılar. İnşallah bu son olup bitenlerden ders çıkarırlar. Temennimiz budur. Fakat şimdiye kadar yaptıkları kesinlikle böyle oldu.

Şimdi YNK'nin bu biçimde gündeme gelmesi ve Güney'de mücadelenin böyle yoğunlaşması, bizim YNK ile alıp veremediğimiz şeylerin olmasından değildir. PKK kesinlikle yirmi yıldan beri YNK'nin tek ve en etkili dostu olmuştur. YNK Kürt ulusal kamuoyu tarafından lanetlenmiş bir güçtü. PKK, YNK'nin elinden tutarak Kürt ulusal hareketinin içine soktu. YNK yirmi yıldan beri yürütülen mücadelenin ortaya çıkardığı değerler temelinde kendini yaşatıyor. Çoğu zaman biz de para verdik. Başkalarından para alırken bile PKK ihalesinden para aldı. Güney'de böyle bir durum ortaya çıktıysa, bu, PKK'nin on seneden beri Kuzey'de yürüttüğü mücadelenin, Kürdistan'a ve Ortadoğu'ya dayattığı Ulusal kurtuluş hareketinin sonucudur. Bütün bunlar birer gerçek iken, YNK'nin bunları hiç görememesi kendisi bakımından büyük bir hatadır.

Bir de şu önemlidir: Bütün bunlar YNK'nin öyle çok fazla karşı çıkıp baştan beri savaştığımız ve bir şeyleri bölüşemediğimiz bir güç olmadığını gösteriyor. YNK, 1992 Güney şavaşında böyle bir uluslararası komplonun oluşum sürecinde, bu komplodan alınan destekle, KDP ile birlikte üzerimize geldi. Fakat parti onu da mümkün olan en az şiddetle sonuçlandırmaya çalıştı. Yani YNK ile öyle alıp veremediğimiz bir şey yoktur. YNK'yi ortadan kaldırmak veya zayıflatmak gibi bir yaklaşımımız da olmadı. Hatta partimiz YNK'nin etkili olmasını da istedi. PKK, Kürdistan'ın bir bölgesinde daha çok yoğunlaşmış bir hareket olarak YNK'ye özen de gösterdi. Bütün bunlara rağmen YNK ile bir çatışmaya girdiysek, bu onun PKK'ye ve onunla birlikte Kürt ulusal demokratik hareketine karşı geliştirilen uluslararası saldırının uygulayıcısı haline gelmesi ve onu pratikleştirmek istemesi sonucunda ortaya çıktı. Bu, Kürdistan ve bölgedeki genel gelişmelerle, Kürt ulusal demokratik hareketinin durumuyla bağlantılıdır. Kesinlikle bunlardan kopuk ele alınamaz.

Kürdistan'da ve Kürdistan'ın bu süreçte daha çok öne çıkan parçası olarak Güney'de ve Filistin'de aynı günde şiddetlenen çatışmalar oluyor. Bu çatışmalar bir tesadüf değildir. Kürdistan ve Filistin, bölgenin siyasi nabzını elinde tutan iki mücadele merkezidir. Her ikisinde gelişmeler bir anda çatışmaya dönüşüyor. Çatışmaların her ikisini de eşzamanlı görüşmeye dönüştürdüler. Haziran ve temmuzda anlaşma yaptırtmak için Güneylileri ve Irak muhalefetini Washington'a, Filistin ile İsrail yönetimlerini de Camp David'e götürdüler. Yani ortada ABD merkezli ve bir elden yürütülen bir politika var. Bu, ABD'nin bölgeye hakim olma mücadelesi ve bu temelde geliştirdiği politikaların yol açtığı çatışmalardan başka bir şey değildir. Önce kendi çıkarları ve politik yaklaşımları doğrultusunda anlaşmayla bir sonuca götürmek istediler.

Ancak Camp David'de de, Washington'da da fazla bir sonuç çıkmadı. Çünkü Mesut Barzani Washington'a gitmedi. Niye gitmedi? Çünkü Washington'da YNK'yi öne çıkartan, KDP'yi ise biraz daha geriye iten bir yaklaşım gözleniyordu. Ona ortak olmamak, böyle bir baskı altına girmemek için, KDP lider düzeyinde gitmedi. Dolayısıyla anlaşma YNK, ABD ve Türkiye yönetimlerinin anlaşması oldu. Biz şunu iyi öğrendik: YNK'ye *"İran'la ilişkilerini azalt"* diyorlar, o da *"Geleceğim kapıyı gösterin"* diyor. *"Ankara'ya git"* diyorlar. Arkasından Ankara'ya gitti, Ankara'da anlaşmalar yaptılar. 4 Mayıs'ta başlattığı operasyonla ortaya çıkardığı durumu, PKK'ye karşı mücadelede ulaşılan en ileri düzey olarak ilan etti ve başarısının karşılığını istedi.

ABD'nin Ortadoğu politikasında Kürdün yeri yoktur

Bunun sonucunda PKK üzerinde daha fazla baskı geliştirildi. Ancak toplu bir anlaşmanın ortaya çıkmadığı açıktı. Anlaşma çıkmayınca çatışma çıktı. Camp David'de

Şimdi karşı karşıya olduğumuz ve karşısında mücadele yürüttüğümüz güçler uluslararası gericiliktir. Biz gerici siyasetle mücadele halindeyiz. Bunun Kürdistan'daki en önemli ayaklarında birisi de YNK oluyor. YNK uluslararası gerici siyasetin doğrudan başat uygulayıcısı, böyle temelsiz, tabansız ve basit çıkarlar uğruna siyasetlerinin yürütücüsü olan güç konumundadır.

anlaşma gelişmeyince Filistin'de çatışma gelişti ve şimdi bütün şiddetiyle sürüyor. Yaser Arafat siyasi destek bulmak için bütün dünyayı dolaştı. Yine Ehud Barak bütün müttefiklerini gezdi ve kendine göre tedbirler aldı. Bütün bu siyasi çabalar sonuç vermeyince, şimdi çok şiddetli bir çatışma yaşanıyor. Güney'de de öyledir. Güney'de de Celal Talabani Tahran'a ve Şam'a gitti. Onları biraz uyardı, ABD'nin gücüyle tehdit etti. Ankara'ya gidip plan yaptı. Umutları, aslında çok fazla zor kullanmadan ve kendilerini fazla yormadan, yaratılan kuşatma temelinde PKK'nin dağıtılması ve tasfiye edilmesiydi. Çünkü VII. Kongre'den sonra yoğun bir siyasi, diplomatik, polisiye ve askeri baskı sürdürüyorlardı. Bu, büyük bir askeri operasyon biçiminde her alanda yürütülüyordu. Yani on beş-on altı yıllık savaşın arkasından ulaşılan en büyük askeri harekattı. Şiddeti ve çatışması azdı; ama alanı en geniş, kuşatma düzeyi en fazla ve süresi en uzun olan bir askeri harekattı. Bu harekatı Kuzey'de mart ortasında başlattılar. Soran alanına mayıs başında ulaştı. Bu askeri harekat eylüle kadar devam etti. Geçmiş askeri harekatlar bir hafta, on beş gün, bir ay sürüyordu. Bu kez ilk defa altı aylık bir operasyon bu düzeyde geliştirildi. Bu operasyonun yarattığı kuşatma, bunun verdiği baskı ve zorlanma temelinde, PKK'nin içten dağılacağı ve bu konuda fazla zorluk çıkmayacağı umut edildi. Eylüle kadar bu beklendi. Zaten Amerika ağustos sonundan itibaren artık *"Güney'de PKK'yi görmek istemiyoruz"* diyordu. Avrupa ve birçok çevre de bunu daha yılbaşında açıkça dillendiriyordu. *"PKK'nin ağustostan sonra Güney'de silahlı gücü kalmayacak, Amerika'nın kararı budur"* deniliyordu. Bu temelde bir saldırı yürütülmüş ve baskılar geliştirilmişti.

Fakat eylül ayına gelindiğinde PKK'nin dağılmadığı görüldü. Tersine yoğun örgütsel çalışmalar yapmış olarak yeni bir pratik hamle sürecine girdiği açığa çıktı. PKK demokratik çözüm sürecini kararlılıkla geliştireceğini, bu temelde pratik mücadeleyi ilerleteceğini ilan etti. Herkesin örgütsel dağılmayı yaşayacağını umut ettiği bir ortamda, ağustos sürecinde III. Özgür Kadın Kongresi'ni, Ortadoğu Konferansı'nı ve yeni bir parti yönetimi toplantısı yaptığını ve VII. Kongre temelinde örgütsel yapılanmasını tamamladığını ortaya koydu. Bu temelde yeni bir pratik hamle sürecine girdiğini ilan etti. Yaşanan çatışmalar bu gelişmelere karşılık oluyor. 4 Mayıs'ta başlatılan askeri operasyonun 10 Eylül'den sonra daha ileri bir askeri saldırı düzeyine getirilmesi bu temeldedir. Eğer PKK böyle bir örgütsel düzenlenmeyi yaşamasa ve böyle bir örgütsel gelişmeyi ortaya çıkarmasaydı, parçalanıp dağılsa ve zayıflasaydı bu saldırılar olmayacaktı; o zaman bu saldırılara gerek kalmayacaktı, çünkü PKK zaten parçalanmış ve dağılmış olacaktı. Dolayısıyla birçok güç bu parçalara sahip çıkacaktı. Kimisine YNK kol kanat gerecekti, kimisi şu veya bu örgütün yanına sığınacaktı. Bazıları belki şu veya bu devletin yanına gidecekti. Böylece 25 yıllık mücadeleyle ortaya çıkarılan ulusal demokratik gelişme yok olup gidecekti. Dolayısıyla uluslararası komplonun VII. Kongre sürecine dayattığı operasyon başarıya gitmiş olacaktı. Bunun başarıya gitmediği, tersine PKK'nin örgüt olarak güçlü bir gelişmeyi yaşadığı görülünce, askeri saldırıyla bunu tersine çevirmek ve başarıya götürmek istediler. Saldırılar bu temelde gelişti.

Ortadoğu'nun temel bir alanı olan Filistin'de de çatışmalar gelişiyor. Diğer siyasi sorunlar da yoğun bir mücadeleye yol açıyor. ABD, bir stratejik yaklaşımı dayatıyor. Yeni dünya düzeniyle doğrudan ABD hegemonyasını içeren bir dünya kurmak istiyor. ABD, Sovyet sisteminin çöküşünden beri bu sistemin etkisiyle ayakta duran bütün alanlara bunu dayattı. Bu saldırıyı bütün değerlere karşı yürüttü. Onları imha etmeye ve kendi egemenliği altına almaya çalıştı. Bazılarında başarılı olurken, bazılarında da uzlaşmak zorunda kaldı. Bazılarında ise hala mücadele yaşanıyor; çünkü hakim olamadı, hala çelişkili ve çatışmalı bir konumu var.

Dünyanın birçok alanında halklar, ezilen sınıflar ve ezilen cins ABD hegemonyasına karşıdır. Yani oluşan yeni dünya egemenliği sistemine karşı bu temelde bir mücadele var. Şimdi ABD bu mücadeleleri kırmak ve daha etkili olduğu bir dünya sistemi yaratmak, Ortadoğu'yu bu sistemin önemli bir alanı haline getirmek istiyor. Ortadoğu'da böyle bir sistem yaratmaya yönelirken ilk vuruşu Irak'ta yaptı. Ortadoğu önemliydi, Ortadoğu içinde de Irak önemliydi. Irak'ta istikrar, Ortadoğu'da istikrar demekti. Irak'ta çatışma, Ortadoğu'nun hepsinde çatışma anlamına geliyordu. Ortadoğu'da bir denetim sağlamak için Irak'ta denetim gerekliydi. Bu nedenle '90'da Sovyet sistemi çökerken ABD'nin Irak'ı vurması bir tesadüf değildi. Bu, Ortadoğu'da bir denetim sağlamanın yolu ve bütün dünya için ciddi bir uyarıydı. Bu denetim temelinde dünyanın diğer alanlarında on yıl mücadele yürüttü. Yeni bir yüzyıla girerken, ABD oralardan sağladığı sonuçlara dayanarak Ortadoğu'da kendi sistemini en ileri düzeyde oturtmaya çalışıyor.

PKK'ye dayatılan uluslararası komplo, bu istem doğrultusunda yürütülen saldırıların temel bir parçasıdır. ABD buna dayanarak Türk-Yunan çatışmasını gidermeye çalıştı. Türkiye-Avrupa ilişkilerini yeni bir düzeye getirdi. Türkiye'yi temel sorunlarından kurtarıp kendi çıkarları doğrultusunda bölgede daha etkili rol oynayacak bir güç haline getirtmeye çalışıyor. Benzer yaklaşımı İsrail için de gösterdi. Araplar ve İran üzerinde yoğun bir baskı yürüttü. İran'da sözde biraz ılımlılık gelişti. Bunu kendisi için bir dayanak sayıyor. Arabistan'da birçok gücü zorladı. Hafız Esat'ın ölümü kendisi için önemli bir fırsat yarattı. Suriye'nin güçsüz düşmesi, Türkiye ve İsrail'in ulaştığı mevcut konumu elverişli görerek, Ortadoğu'da kendi sistemini oturtma mücadelesini yoğunlaştırıyor. Bunu hiç göz ardı etmemek durumundayız.

"ABD'nin Ortadoğu stratejisi, üçüncü sırada Araplara yer veriyor. Yani Arapları daha geri planda ele alıyor ve bastırmak istiyor. Lübnan-Filistin sorununu ayakta tutan Suriye'nin geriletilmesi temelinde, Arapları daha da geriye düşürmeye ve tümüyle İsrail-Türkiye egemenliğini kabul etmiş bir konuma getirmeye çalışıyor."

Ortadoğu'da ABD sistemi demek, kendi çıkarı doğrultusunda hareket eden bir İsrail-Türkiye ittifakının bölgeye hakim olması demektir. Buna stratejik ittifak diyorlardı. İkinci sırada İran'a yer veriliyor ve İran'la bu temelde ilişkiler geliştiriliyor. ABD İran'a birçok taviz veriyor. Son seçimlerden sonra ABD Dışişleri Bakanlığı birçok açıklama yaptı. İran'la birçok konuda görüş birliği içinde olduklarını belirtiyorlar.

Bu strateji, üçüncü sırada Araplara yer veriyor. Yani Arapları daha geri planda ele alıyor ve bastırmak istiyor. Lübnan-Filistin sorununu ayakta tutan Suriye'nin geriletilmesi temelinde, Arapları daha da geriye düşürmeye ve tümüyle İsrail-Türkiye egemenliğini kabul etmiş bir konuma getirmeye çalışıyor. Bu stratejide bunların dışındaki güçlere yer yoktur. Kürdün adı yoktur, diğer halklar ve azınlıkların yeri yoktur, hatta adları bile yoktur. ABD böyle bir stratejiyi bölgeye oturtmak istiyor. Bunu oturtabilmesi için Irak'ın kesin denetim altına alınması gerekiyor. Irak böyle kolay denetlenemeyen bir istikrarsızlık sahasıdır. Bunu gerçekleştirebilmek için bir yandan Arap sahasında –Filistin, Suriye ve Lübnan sahasında– denetim kurmayı ve güçlenmeyi, diğer yandan Kürdistan'da ve özellikle Güney parçasında denetim kurmayı amaçlıyor. Bunları gerçekleştirdiği taktirde Bağdat'ta yönetim değişikliğini rahatlıkla yapabilecek, Irak'a yeni bir düzen verebilecek, kendi egemenliği doğrultusunda bir Irak yaratabilecektir. Bu da Ortadoğu'nun ABD istemleri doğrultusunda bir sisteme girmesi anlamına gelecektir. Irak'ı bu denetimler temelinde kendisine işbirliğiyle bağlanmış bir yönetime kavuşturacaktır. Dolayısıyla Irak'ta istikrar Ortadoğu'da istikrardır. Bu da ABD'nin stratejik müttefikleri temelinde bölge hakimiyetinin kurulması olacaktır.

Böyle bir politikada Kürdün adı ve yeri yoktur. Dolayısıyla bu strateji ve siyaset, Kürt ulusal demokratik varlığını temsil eden güçleri düşman olarak görüyor ve yok etmeyi amaçlıyor. Uluslararası komplo bu siyasetin Kürdistan'a uygulanmasıdır. Amacı kesinlikle sadece PKK'yi dağıtmak değil, Kürt ulusal demokratik varlığını tasfiye etmektir. Öyle KDP ve YNK ile ilişki kurmaları ya da Avrupa'da Kemal Burkay gibilerini beslemeleri Kürt varlığını ve Kürt siyasetini kabul ettikleri anlamına gelmiyor. Onları sadece mücadelelerinde bir araç olarak kullanabildikleri için öyle davranıyorlar ve amaçları da bunları bir ajan gibi kullanmaktır. Kendilerine ondan öte bir statü vermiyorlar. Geçmişte de Sovyet sistemine karşı mücadelede KDP'yi Baba Barzani'yi destekleyip kullandılar. Uzun süre savaştırdılar. Hiçbir yer verdiler mi? Hayır. '75'te Cezayir'de anlaşma olduğunda, yüz bin peşmerge bir günde silahını teslim etti. En çok destek veren İran'a sığınıp pes etti.

Geçen gün yeniden Cezayir Anlaşması'nın canlandırılacağından söz ediyorlardı. Süreç böyle kritik ve önemli bir süreçtir; siyasi bakımdan yeniden yapılanma sürecidir. Kürtler de ulusal demokratik hareket çerçevesinde bu yeniden yapılanma içinde kendilerine yer açmak istiyorlar. Ama hem uluslararası gericilik, hem de bölge gericiliği el ele vererek buna fırsat tanımak istemiyor. Bu güçler Kürt gelişimini tümden yok etmek istiyorlar. Yaklaşım kesinlikle böyledir ve bu çerçevede saldırılıyor. Yani PKK'ye saldırmanın esas amacı budur. Aslında Kürdistan'da birçok insan bunu biliyor veya hissediyor. KDP de, Celal Talabani de bunu çok iyi biliyor. Ancak her ikisi de bu konuda tehlikeli yaklaşım içinde bulunuyorlar. Çok kötü bir rolün faili olma konumundalar. Bunu görmeleri ve anlamaları gerekiyor. Anlamamaları, tam tersine bu kadar tehlikeli, katliamcı ve soykırımcı bir siyasetin sözde ulusal güçler adına uygulayıcılığını yapmaları kadar olumsuz, uğursuz ve tehlikeli bir tutum olamaz. Bu konuda YNK, son dönemde KDP ile yarıştı. PKK ile çatışmanın para ettiğini gördü. KDP'nin PKK ile çatıştığı için güç olduğunu, ayakta durduğunu sandı. 'Biraz da ben kavga edeyim, ben de daha fazla güç olurum, biraz para alırım' hayaline kapıldı. Tabii bu yanlış hesaptı, Bağdat'a bile gitmedi ve Kandil'in çevresinden döndü; dönecektir de, bunun ötesi yoktur. Öyle KDP de çok fazla ileriye gitmiş ve kendisini güç yapmış değildir. İşin bir yanı budur.

Diğer yanı, bölgeyle birlikte Kürdistan'la ilişkisidir. Şimdi Güney mevcut konumda oldukça öne çıktı. Bu çatışmayı sadece Güney'deki bir çatışma olarak görmemek ve şuna hiç bağlamamak gerekir: 'PKK güçlerini Kuzey'den Güney'e çekti, Güney'de bir PKK yoğunlaşması oldu, bu da ağırlıklı olarak biraz Soran alanına kaydı; bu nedenle çatışma ortaya çıkıyor.' Hayır, bu yanlıştır. Bir defa biz güçlerimizi o ölçüde çekmedik; Kürdistan'ın her tarafında güçlerimiz var. Askeri mevzilenmemiz bütün Kürdistan'ı içine alacak şekildedir ve devam ediyor. Bu mevzilenmeyi Kürt sorununda bir çözüm ortaya çıkmadan kolayca değiştirmeyeceğiz.

İkincisi, güçlerimiz sadece Soran alanında yoğunlaşmış değildir; Behdinan'da ve diğer yerlerde de var. Yoğunlaşması dengelidir, bu dengeyi yaratmış durumdayız. Dolayısıyla çatışma ne Kuzey'den çekilmiş, ne de Soran alanına toplanmış olmaktan çıktı. Tersine bu, Kürdistan'daki siyasetin yol açtığı bir çatışmadır. Güçlerimizin çok büyük bir bölümünün Kuzey'de kalması, yine büyük kısmının Behdinan'da olması ve Soran'da birkaç birliğimizin bulunması durumunda bile, YNK böyle bir siyaset izleseydi, biz yine çatışırdık ve bu çatışmalar yine ortaya çıkardı. Bu siyasetle çarpışmaması demek, PKK'nin kendini inkar etmesi, kendisinin esas aldığı temel değerlere ihanet etmesi, ajanlığı kabul etmesi demektir; aşiretçi feodal gericiliği, Kürdistan'da her türlü gericiliği kabul etmesi demektir. Öyle olsaydı zaten PKK olmazdı. PKK bunların varlığına karşı mücadele etmek üzere doğan ve bunları kabul etmeyen bir harekettir. Varlığı bunlarla mücadeleyi ifade ediyor. Yoksa bunları kabul ederek PKK varolamaz. Dolayısıyla YNK böyle yaptıktan sonra PKK ile yine karşı karşıya gelir ve çatışırdı; ideolojik, politik ve askeri olarak çatışırdı. Askeri çarpışma az olurdu, ama mücadelenin yoğunluğu ideolojik ve siyasal olurdu. Şimdi askeri güçler yoğunlukta bulunduğu için mücadele daha çok askeri oldu. Bu ayrı bir meseledir, fakat kesinlikle bu çatışma olurdu.

Bu açıdan YNK ile içine girdiğimiz çatışma durumu, PKK'nin daha çok Güney'de veya Soran alanında bulunmasından değil, tümüye Kürdistan'daki siyasal gelişmelerden ve bu gelişmeler içinde YNK'nin oynadığı rolden kaynaklanıyor.

Bu gelişme nedir?

Kürt ulusal demokratik hareketi tarafından uluslararası siyasete bir süreç dayatılıyor. Uluslararası gericilik de Kürt halkına ve ulusal demokratik hareketine bir olgu dayatıyor. Nedir bunlar? Bunlardan birisi uluslararası komplodur; bu komplo çerçevesinde ulusal demokratik hareketin tasfiye edilmek istenmesidir. Diğeri ise, barışçıl demokratik çözüm sürecidir; Kürt halkının ulusal iradesinin tanınması, barışçıl demokratik yöntemlerle, demokratik dönüşüm temelinde Kürt ulusal sorununa çözüm getirmektir. VII. Kongre bu konuda çok açık bir ***"Demokratik Dönüşüm Programı"***'nı oluşturmuş bulunuyor. Yine bunu hayata geçirecek bir ***"Barış Projesi"*** hazırlamış durumdadır. Bu çözümün hangi ilkeler temelinde nasıl olacağı açıkça ortaya konmuştur, makuldür ve halkların yararınadır. Kürt halkının da, Türk, Arap ve Fars halklarının da yararınadır. Bölgesel bir program, bölgesel bir strateji, bölgesel bir proje var. Kürtler bencil davranıp kendilerini esas almıyor, 'her şey bize olsun, başkaları batsın' demiyorlar. 'Başkalarına biraz daha fazla da olsun, fakat içinde biz de olalım' diyorlar. Bu çok makul, paylaşımcı ve sosyalist bir yaklaşımdır; insani, özgürlükçü ve demokratik bir yaklaşımdır. Kendilerine sadece yaşam hakkı isteyen bir çözümü ortaya koymuş bulunuyorlar. Bu önemli bir düzeydir. Bu temelde çözüm arıyorlar.

Bu iki politik yaklaşım birbiriyle şiddetli mücadele halindedir. Türkiye'nin gericiliği uluslararası komployu hayata geçirmek üzere Kürt gericiliğinden, yine bölge ve uluslararası gericilikten de destek alarak çaba harcıyor. Buna karşı PKK, bütün bölge ve dünya demokratik güçlerinin desteğini sağlayarak Kürt ulusal demokratik güçlerini harekete geçirmeye çalışıyor. Örgütlüyor, çaba harcıyor, mücadele ediyor ve çözüm sürecini pratikte gerçekleştirmek istiyor. Bu konuda siyaset oldukça zorlaşmış durumdadır. "ABD *ağustos sonunda Güney Kürdistan'da bir PKK görmek istemiyor"* derken, kastedilen şey çok açıktır. İçinde bulunduğumuz süreç, bununla neyin kastedildiğini ortaya koyuyor. ABD, ağustos sonundan itibaren Irak'ta ve bölgede hakimiyet kurma savaşımını ilerletmek istiyor da onun için böyle söylüyor. PKK'yi alt ettiği koşullarda Bağdat'ta yönetim değişikliğini daha kolay yapabilecektir. Bunu yapabilmek için birçok sorunu çözmek zorundadır.

Nedir bunlar?

Birincisi, Arap-İsrail çatışmasını çözecek; ikincisi, Türkiye ile AB ilişkilerini bir düzene koyacaktır. Türkiye buna razı olacaktır. Çok yoğun bir siyasi süreç var. AB içinde bulunduğumuz günlerde nasıl bir Türkiye'yi kendisine ortak etmek istediğinin koşullarını ortaya koyacaktır. Arkasından kasımda Türkiye AB'ye girmek için neler vaat ettiğini ortaya koyacak ve aralıkta bu bir çözüme bağlanacaktır. Türkiye'nin AB'ye girip girmeyeceği, girecekse neler yapması gerekeceği netleşecektir. Tabii başka şeyler de var. Bu süreçte AİHM (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi), Parti Önderliği'nin başvurusunu değerlendirecektir. Bir karar çıkacak, politik bir karar verilecektir. PKK olmazsa, bu kararları vermek herkes için çok kolay olacaktır. İçinde bulunduğumuz süreç, PKK'nin inkarı temelindedir. Rahatlıkla birbirlerine taviz verecekler, hiç değişiklik yapmadan mevcut Türkiye'nin demokratik olduğuna imza da atacaklar ve Türkiye'yi Avrupa'ya alacaklardır. AİHM'de kolay karar verecek, PKK'nin olmadığı bir ortamda Önderlik için her türlü kararı rahatlıkla verip uygulayacaklardır.

Bunlar elbette önemlidir. PKK'nin varlığını sürdürdüğü ve mücadeleyi dayattığı koşullarda, bu konularda karar vermek kolay olmuyor. Yeniden ciddi düşünmeyi, değerlendirme yapmayı ve daha değişik yaklaşımları gerektiriyor. Hem AİHM'in kararı, hem Türkiye-AB ilişkileri, hem de ABD'nin Ortadoğu'da yürüttüğü politikalar bakımından iş çetrefilli hale geliyor.

Nasıl karar verilecek?

Bu koşullarda PKK yokmuş gibi davranılamaz. Varlığı kabul edilecekse, ABD o zaman PKK'li bir Ortadoğu'yu nasıl yaratacak? AB, PKK'li bir Türkiye ve bölgeyi nasıl içine alacak? Kürt sorununu nasıl çözecek? Herhangi bir çözüm projeleri yoktur. Şu ana kadar Türkiye ile yaptıkları görüşmelerde, Türkiye'nin AB'ye girme çerçevesinde demokratikleşsin diye yürüttükleri çalışmalar içerisinde Kürdün yeri yoktur, adı bile yoktur. Hiçbir belgede hala Kürt yoktur. Türkiye sözde demokratikleşiyor. Bu mümkün mü? Bu bir aldatmacadır, açıkça sahtekarlıktır. Bu, Kürdistan üzerinde yürütülen inkar ve imha politikasının ta kendisidir; bu, soykırımın yürütülmesinden başka bir şey değildir. Henüz bunu aşmış değildir. Politika değişikliği yapmayan ve demokrasisini geliştiremeyen sadece Türkiye değildir. Demokratik olduğunu söyleyen Avrupa'nın kendisi de böyledir. Onun demokrasisi aslında hala bir soykırım demokrasisidir. Kendi çıkarına olana yer veren, olmayana yer vermeyen bir demokrasidir. Kürdün varlığı şimdiye kadar kendi çıkarına olmamıştır. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Kürdün yokluğu üzerine birçok çevreden tavizler koparmıştır. Şimdi de çıkarına olan budur. Dolayısıyla bunu devam ettirmek istiyor. Bu demokrasi yarım demokrasidir. Ciddi bir demokrasi değil, katliamlara onay vermiş bir demokrasidir. Kürt sorununun kendi çözümünü dayatması bu demokrasinin gerçek yüzünü ortaya çıkarıyor. Onun yarımlığını ve zayıflığını gösteriyor. Onun gerçek bir demokrasi olma yönünde değişimini dayatıyor.

İngiliz oyunu deyip geçilmemeli

Şimdi sorun biraz bu politikalardan da kaynaklanıyor. O açıdan bu yoğunlaşmış politika geldi, kendisini PKK-YNK çatışmasında pratikleştirdi. Bu çatışma tamamen bu politikalar temelindedir. Ortadoğu ve Kürdistan'da kendi hakimiyetini kurmak isteyen ABD, bunun için PKK'yi istemiyor; o zaman *"PKK ortadan kalksın"* diyor. Celal Talabani buna yattı. Böylece YNK'yi PKK'ye saldırttılar. AB'ye girmek isteyen Türkiye, Kürdün adı geçmeden sözde bir birlik kurmak istiyor. Kürdün adının geçmemesi için PKK'nin ortadan kalkması gerekiyor. PKK'yi yok etmek üzere saldırı kararı veriliyor. YNK'ye de 'haydi uygula' deniliyor. YNK onun uygulamasını yapmak istiyor. Hem Celal Talabani'yi, hem Mesut Barzani'yi Ankara'ya götürdüler. Arkasından Londra'ya gidip görüşecekler.

Bütün bu oyunları baştan beri tezgahlayan, bu inkar ve imha siyasetini ortaya çıkaran İngiltere'nin kendisidir. İngiliz oyunu

"YNK Türkiye ile ABD'den saldırı desteği ve kararı almıştı. Karadağ'dan vurmak İran'ın da desteğini gerektiriyordu. Bunu da yaptı. KDP'ye de yeşil ışık yaktı. Bütün kapıları kapattı. Biz alanda kuşatma altındaydık. Siyasal olarak hiçbir güçle ilişki kuracak olanağımız kalmamıştı."

deyip geçmeyeceğiz. Dünya emperyalizmini yaratan İngilizlerdir. Kapitalizm, İngiltere'de hakim ekonomik ve toplumsal bir biçim aldı. Dünya emperyalist egemenliği İngiliz egemenliği olarak oluştu. Dünya savaşları içerisinde biraz zayıf düştüğü için ABD gelişti, askeri olarak ABD öne çıktı. Şimdi ABD hakimiyet yürütüyor, ama dünyaya sistem veren İngilizlerdir.

İngilizler, ABD'nin hakimiyeti içerisinde de politika belirlemede etkili ve yönlendiricidir. Birçok bakımdan politikayı belirleyen İngiltere oluyor. Bu anlamda bir ABD-İngiltere birliği vardır. Dünyanın birçok alanında bu birliğin sonuçları pratikleşiyor. Ortak ve tek bir politik güçmüş gibi hareket ediyorlar. Mevcut durumda yine bazı politikaları dayatıyorlar. Bunlar PKK'ye de dayatıldı. Arkasından herhalde bir sıkışma oldu. Dolayısıyla tekrar çıkarıp Londra'ya götürüyorlar. Orada önlerine görev koyacaklar. Belki de neden bu işi yapamadıklarının hesabını soracaklar. Nasıl yapacakları konusunda yeni plan ve proje oluşturup devreye koymaya çalışacaklar. Şu ortaya çıktı: Bütün bu çatışma aslında Kürdistan'da Kürt varlığını yok etmek isteyen uluslararası komplonun bu amacını gerçekleştirmek üzere geliştirilen bir saldırıdır. Bu temelde ortaya çıkıyor. Buna karşı mücadele kesinlikle barışçıl demokratik çözüm sürecini geliştirmektir.

Bu sadece YNK ile ve Güney Kürdistan'da ortaya çıkan bir çatışma değil, Kürt sorununa dayatılan uluslararası komplo çerçevesinde geliştirilen tasfiyeyi boşa çıkartmak üzere yürütülen bir mücadeledir; Kürt sorununun barışçıl demokratik çözümünü geliştirme mücadelesidir, bu konuda varolan engelleri aşma mücadelesidir, Ulusal demokratik hareketi tasfiye etmek için dayatılan oyunları bozma mücadelesidir. Dolayısıyla çözüm sürecini geliştirme mücadelesidir. Dikkat edelim, çatışma Süleymaniye'de ortaya çıkıyor, ancak bundan en çok rahatsızlık duyan Bülent Ecevit oluyor. *"Hala silahlılar, orada silahlı güç olarak bulunuyorlar"* diye tüyleri diken diken oluyor. Hepsini hemen çağıran Ecevit'in kendisi oldu. Yine Blair'in kendisi bunları Londra'ya çağırıyor. Demek ki buradaki mücadele sadece burayla sınırlı kalmıyor, en çok onları zorluyor. Çünkü oyunu oynayanlar ve geliştirenler onlardır. Oyunları bozuluyor. Çünkü tasfiyeyi dayatanlar ve bundan çıkar sağlayanlar onlardır.

Bu kadar gericilik ayakta oldukça, Kürdistan'da bir ulusal demokratik gelişme söz konusu olabilir mi? Ortada bu kadar ajan oldukça, herkes rahatlıkla kullanabileceği ajanı buldukça, kim Kürdistan'da Kürde hak verir, Kürdün varlığını kim kabul eder? Niye kabul etsin ki! Kendi çıkarı doğrultusunda alet olarak kullanacakları adamlar bulurlarsa, Türkiye, ABD ve İngiltere neden Kürt ulusal iradesini tanısınlar veya kabul etsinler? Kendi çıkarları doğrultusunda ajanlarını alır, kullanır ve işleri bitti mi de kaldırıp atarlar. Bu çıkarlarına daha uygun geliyor. O açıdan Kürdistan'da ulusal demokratik hareketi geliştirmek, bunu içinde bulunduğumuz demokratik çözüm sürecinde ileriye götürmek için, bu siyasetin ortadan kaldırılması bir zorunluluktur. Ajan siyaseti, çözümsüzlüğü yaratan en temel ve en önde gelen güçtür. Aşiretçi-feodal gericilik ve despotizm, halkın ulusal birliğinin, iradesinin ve eyleminin, dolayısıyla demokratik çözümün gelişimini engelleyen en temel güçtür. Bunları iyi göreceğiz.

Bu açıdan şunu net olarak belirtebiliriz: Yeni stratejik süreç, barışçıl demokratik siyasal mücadele süreci, en çok da bu ajan siyasetini, yine dış güçlerin dayanağı olan aşiretçi feodal gericiliği ve despotizmi hedefleyecek, bunları yıkarak Kürdistan'da ulusal birliği ve demokrasiyi geliştirecektir. Bunu yaptıkça da bölge halklarının demokratik değişim ve dönüşümünü ortaya çıkaracaktır. Bu da demokratik çözümü yaratacaktır. Bu olmadan olmaz. Dolayısıyla biz bu stratejik sürecimizi şunun bize hak vermesi, şu alanda şu tür değişikliklerin olması ve bu temelde bir çözüme ulaşmak olarak tanımlamıyoruz. Kürt sorununun çözümü açısından her şeyin merkezinde yine Kürdistan'ın kendisi vardır. Sorun önce burada çözümlenecektir. Bu sorunun çözümünü engelleyen ajanlık ortadan kaldırılacaktır. Bu ajan siyaseti geriletip yıkacağız. Çok değişik yöntemlerle ideolojik, politik, örgütsel ve askeri her alanda bununla şiddetli bir mücadele yürüteceğiz. Kesinlikle bu siyaseti kabul etmeyeceğiz. Bunu alt edemez, yani ajanlığı yıkamazsak, hiç kimse Kürt sorununun çözümünü beklemesin. Böyle bir beklenti ham hayal olur. Yine aşiretçi-feodal despotizmi yıkacağız. Kürdistan'da demokratik devrimi ve dönüşümü geliştireceğiz. Türkiye'nin ve bölge ülkelerinin demokratikleşmesinden söz ediyoruz. Ancak bundan önce Kürdistan'ın demokratikleşmesinden ve demokratik değişiminden söz etmeliyiz. Bizim temel görevimiz Kürdistan'ı demokratikleştirmektir. Bunu yapma gücümüz ve imkanımız vardır. Pratik olarak bunu gerçekleştirme ortamına sahibiz. Biz bunu yaptıkça Türkiye'yi ve bölge ülkelerini demokratikleşmeye zorlayacağız.

Politikalarımıza ulusal demokratik çıkarlar yön veriyor

Demokratikleşen bir Kürdistan; demokratik dönüşümü yaşayan Türkiye, demokratikleşen Suriye, İran ve Irak olacaktır. Kölelik altında kalan, her türlü gericiliğin, feodal despotizmin ve ajanlığın hüküm sürdüğü bir Kürdistan, askeri-faşist ve oligarşik bir Türkiye, çok otoriter ve baskıcı bir Suriye, İran ve Irak olur. Geçmişte bu hep böyle oldu. Kürdistan'ın konumuyla Kürdistan'ı egemenlik altında tutan devletlerin mevcut konumları arasında paralellik vardır. Şimdi Kürdistan'ı egemenlik altında tutan devletlerin baskıcı ve oligarşik yapılanmalarının değişmesini isterken, bunu pratik olarak yapmanın yolunun Kürdistan'daki aşiretçi-feodal despotizmi yıkmak, parçalamak, tasfiye etmek ve bu ajan siyasetini ortadan kaldırmak olduğunu göreceğiz. Bu gericilik ve baskılar dayanağını ve gücünü Kürdistan'daki ajanlıktan ve aşiretçi feodal despotizmden alıyor. Bunlar birbirine denk düşüyor ve birbirlerini destekliyorlar. Dolayısıyla demokratikleşen Kürdistan, komşu halklar ve toplumların demokratikleşmesi, yine mevcut devletlerin demokratik dönüşümü ve değişimi yaşaması olacaktır. Bu çatışma bu çerçevede ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla YNK ile içine girdiğimiz çatışmayı böyle Kürt sorununun yeni çözüm sürecinin temel bir mücadele yolu olarak görmek gerekir.

Demek ki bu tesadüfi ve gelip geçici bir çatışma değil, sonuç almamız gereken bir mücadeledir. Belki askeri yönü bir iki çatışmayla sınırlı olabilir, bu hiç önemli değildir. Ama ideolojik ve siyasal bakımdan böyle bir mücadele vardır ve bu mücadele sürecektir. Ajan siyaset ile aşiretçi-feodal despotizm yıkılana, ulusal demokratik birlik ve yaşam yaratılana kadar bu mücadele ideolojik ve politik düzeyde devam edecektir. Biz bu mücadeleyi yürüteceğiz. Ancak biz mücadeleyi politik ve demokratik kurallar çerçevesinde yürütmek istiyoruz. Herkes demokratik siyaset yapabilsin, siyaset yapma, örgütlenme ve ifade özgürlüğü olsun, bu temelde bütün partiler çalışsın; birbirimizi eleştirelim, kendi doğrularımızı ortaya koyalım, halkı kendi doğrularımızla bilinçlendirelim, halk neyi benimserse onun peşinden gitsin, değişim demokratik yollarla olsun istiyoruz. Fakat bazı güçler bunu reddediyorlar. Örneğin YNK reddediyor. KDP geçmişte reddetmeye çalıştı, fakat çok fazla başarılı olmadı. KDP yöneticileri yıllardır babalarının malıymış gibi *"PKK Behdinan'dan çıksın"* deyip durdular. Bu da çatışmaya yol açtı, bunun için savaştık. Şimdi biz de varız, onlar da var. Bu bir demokratik bölüşme değil, çatışmayla bölüşmedir. Biz zorla, çatışmayla ayakta kaldık. Şimdi eskisi gibi bu tür şeyler söyleyemiyorlar.

Bu sefer aynı şeyi YNK yürütüyor. Fransa'da bir araya gelmişler; YNK temsilcisi, *"Bizim alanımızdan çıkıp gitsinler"* diyor. Bu alan senin babanın malı mı? Neden senin alanın oldu? *"Gücüm var"* diyor. O zaman gücü olan konuşur denilebilir. Güç konuşursa, o zaman gelişmeler daha farklı olur. Bu, demokratik değil, despotik bir yaklaşımdır. Bu öyle burjuva liberalizmini filan içermiyor, kesinlikle aşiretçi feodal gericiliği ifade ediyor. Demokratik olmaktan, yan yana yaşamaktan, ifade, örgütlenme ve siyaset özgürlüğüne bağlı kalmaktan uzak bir yaklaşımdır. Çatışma bu yaklaşıma sahip oldukları için çıktı. Eğer biz de Süleymaniye'de çalışabilseydik –zaten yıllardır çalışıyorduk ve hiçbir çatışma olmadı– çatışma olmayacaktı. Ama Süleymaniye'de çalışamazsak, hiçbir köye ve kente giremezsek, hatta dağda bile durmamız kabul edilmezse ne yapacağız? Mecburen bu siyaseti şiddetle ortadan kaldırmayı esas alacağız. Çünkü o zaman bize yaşam hakkı tanınmıyor. Şiddetle yaşam hakkımız ortadan kaldırılıyor. Biz de şiddet uygulayarak yaşam hakkımızı savunacağız, kendimize yaşam alanı açacağız. Mevcut çatışma bu temelde doğmuştur. Bu anlayış ve siyasi yaklaşım yıkılana kadar da böyle devam edecektir.

Demokratik siyaset yapma ortamı şiddetle engellenmek istenirse, değişik mücadele yöntemleri ortaya çıkar. Biz bunlar hiç olmasın istiyoruz. Herkes demokratik bir yaklaşıma ve ulusal çizgiye gelsin, ajanlık çizgisinden vazgeçsin, aşiretçi-feodal despotizmden vazgeçilsin, ulusal siyaset ve ulusal strateji, yine demokratik siyaset ve demokratik strateji temelinde birlik yaratalım istiyoruz. Kürt ulusal birliği ve iradesi böyle bir ulusal demokrasi çerçevesinde ortaya çıksın. Bütün ideolojik ve siyasi güçler Kürdistan'ın her tarafında kendilerini özgürce örgütlesinler, halka düşüncelerini taşısınlar, siyaset yapsınlar ve kendi görüşlerini yaşamsallaştırsınlar; halk kimi beğenir ve çıkarını kimden yana görürse onu desteklesin, ondan yana olsun diyoruz. Çözüm bu mücadeleyi yürütmekle çıkacaktır. O açıdan YNK ile çatışmaya girmek bir tesadüf değil, bu stratejinin bir gereği olmuştur.

YNK ile mücadele geçici bir olgu değil, yeni bir pratik mücadele sürecinin başlangıcı olmuştur. Bu, 15 Ağustos gibi yeni bir pratik başlangıçtır; Hilvan-Siverek gibi yeni bir pratik başlangıçtır. Gelişmeler bunun böyle olduğunu önümüzdeki süreçte daha iyi gösterecektir. Bu nedenle yeni bir başlangıç ve önemli bir çıkış yapıldı. Partimizin böyle mücadele eder bir konumda olması, onun yenilendiğinin, yeniden örgütlendiğinin, yeni bir stratejik plan oluşturduğunun ve bu plan çerçevesinde yeniden yapılandığının açık kanıtı oldu. Bunu hiç göz ardı etmeyeceğiz, böyle anlayacağız ve anlamlandıracağız.

Tabii bu öyle kolay olmadı. Hilvan-Siverek'te de mücadeleye kolay girmedik. Birçok neden ve etken partimizi böyle bir mücadeleye yöneltti. Uzun arayış ve çalışmanın arkasından ancak öyle bir pratik mücadeleye girilebildi. 15 Ağustos'a yönelim de hiç kolay olmadı. Uzun yıllar yaşanan hazırlık, tereddüt ve arayışın arkasından ancak ilk kurşun sıkılabildi. Bu yeni sürecin kurşununu sıkmak da kolay olmadı. Bir iki yıldır yoğun bir siyasi mücadele, adeta sinirleri tüketen bir psikolojik savaş, ağır baskı ortamında yürütülen yoğun bir örgütsel çalışma, yine varolan baskılara karşı mücadele etmede yaşanan uzun süreli tereddüt ardından böyle bir mücadeleyi pratikleştirme gücüne ulaştık ve bu yeni bir kurşun sıkış oldu. Bazıları belki böyle bir güce kurşun sıkmak iyi olmadı diyebilirler. Fakat bu kurşunun kime değil, hangi siyasete sıkıldığı ve hangi anlamı taşıdığı, hangi gelişmelere yol açacağı önemlidir. Bu anlamda da raslantı olmamıştır ve hatalı da değildir.

YNK'nin içine girdiği siyasi yaklaşımlar, bu konuda gericiliğin öncülüğünü yapması ve uluslararası komplonun en önde yürütücüsü olma rolüne soyunması, doğal olarak uluslararası kompoya karşı yürütülen pratik politik hamlenin YNK'ye karşı geliştirilmesine yol açmıştır. 15 Ağustos Atılımı da 12 Eylül'ün sahibi olan askeri-faşist yönetime ve orduya karşı gelişti. Bu da uluslararası kompoya karşı gelişen bir hamledir. Bu hamlenin uluslararası kompoyu en ön planda ve önderlik rolünde hayata geçirmek isteyen YNK'ye karşı gelişmesi doğaldır. Bu hamle zorunlu olmuş, YNK ile çatışma bu temelde ortaya çıkmıştır.

Şimdi çatışmanın belli bir gelişimi ve boyutları var. Geçen ayın ortasından itibaren savaş durumu yoğunlaştı. Bunun nedenlerini yukarıda anlattık. Ortam biraz da bu nedenler temelinde savaşa sürüklendi. YNK böyle yaptı. Bunun neye hizmet ettiğini tam anlamış değiliz; onu kendileri biliyorlar. Fakat birçok bakımdan yanlış hesap yaptıkları kesindir. Birçok çevre YNK'yi yönlendirdi. Bu, kendi çıkarlarının gereğiydi. YNK yöneticilerinin de ucuz hesap ve yanlış değerlendirmeler yaptıkları, işin içeriğine bakmadan, kendilerine hizmet eden sonuçlar olursa, hemen 'ne güzel olur' hayaline kapıldıkları anlaşılıyor. Onun için de süreci böyle geliştirmekte hiç tereddüt etmediler.

YNK'yi çok uyardığımız biliniyor. Hatta bu içimizde birçok tartışmaya da yol açtı. Daha aktif, hızlı ve hareketli davranılması gerektiğini söyleyen kimseler de vardı. Fakat bütün olup bitenlere rağmen, çatışmayla temelinde bir sonuca gitme değil de, çok zayıf olan Kürdistan güçlerini tahrip etmeden ve yanlışları daha değişik yöntemlerle düzelterek sonuç almak ve siyasi değişiklikler yaratmak daha iyi olacaktı. Bunda fazlasıyla ısrarlı ve sabırlı olduk. Yörede yaşayan halk, *"Dünyada sizin kadar sabırlı kimse yok, partinin bu kadar sabretmesine şaşırdık, bu yapılanlara nasıl tahammül edildi?"* diyorlardı. Oradaki insanlar da bu sonuca ulaşmışlardı. Tabii onlar ancak kendi yaklaşımları veya kendi bakış açılarıyla değerlendirebiliyorlar. Biz bir çizgi bakış açısına sahibiz. Bizim politikalarımıza dar çıkarlar değil de, geniş ulusal demokratik çıkarlar yön veriyor. Onun için kişisel durumumuzdan bağımsız olarak, partinin ideolojik-siyasal çizgisi doğrultusunda gelişmelere bakmayı ve bunun gerektirdiği sabrı göstermeyi bilebilmeliydik. Parti bunu da fazlasıyla yaptı. Nihayet bir çatışma durumu gündeme geldi.

Birçok gücün partimizin hassasiyetini ve sabrını değerlendirdiği anlaşılıyor. Ankara ile zaten mutabakat vardı. Dıştan da destek ve teşvik edilme durumu söz konusuydu. Parti Önderliğimiz *"Belki silahlar da oradan gelmiştir"* diyordu. Aldığımız bilgilere göre silah ve cephane BM araçlarıyla taşınıyor. Silahlar Türkiye'den BM araçlarıyla geldi. Bu araçlardan bir tanesi devrildiği için gördük. Bu silahlar Qala Çolan'da YNK'ye teslim edildi. Silahları getirenlerin, yani teslim eden Türk subaylarının isimleri de var.

YNK bizdeki durumu yanlış değerlendirdi. Onu ciddiye almadı, fakat onun dışındaki hassasiyetleri iyi değerlendirdi. Öyle yaptı ki, dünyada birbirine karşıt olan herkesi bir araya getirdi. Hepsiyle ilişkilendi, hepsinden destek almayı başardı. En karşıt olan güçlerin desteğini bile bir çizgide birleştirdi. Tabii bu ustalık isteyen bir iştir. Bu da Talabani'nin ustalığı oluyor. ABD'den İran'a, neredeyse bütün solcolara kadar hemen herkesin desteğini aldı. Hassasiyetlerini gözetip ona göre harekete geçti.

YNK'nin çökmesi iyi olmazdı

Mesela Karadağ olayı kesinlikle böyleydi; İran desteği için girişilmiş bir olguydu. İran'ın bu konuda hassasiyeti vardı. Türkiye ile ABD'den saldırı desteği ve kararı almıştı. Karadağ'dan vurmak İran'ın da desteğini gerektiriyordu. Bunu da yaptı. KDP'ye de yeşil ışık yaktı. Öyle bir hesabı vardı ki, bize karşı bütün alanları tuttu, fazla açık bırakmadı. Bütün kapıları kapattı. Biz alanda kuşatma altındaydık. Siyasal olarak hiçbir güçle ilişki kuracak olanağımız kalmamıştı. YNK hepsini kapatmıştı. Çevremizde varolan en küçük bir örgütle bile resmen ilişkilenme imkanımız ortadan kalkmıştı. Pratik olarak yurt dışına gidiş kapılarını kapatmak bir yana, mevcut durumda üslenme alanlarımız arasındaki irtibat da kesilmişti. Kürdistan'ın kendi içinde ve Ortadoğu zemininde bağlantılarımızı kopartacak bir karşıtlık geliştirilmişti. Yani bize karşı YNK'nin oluşturduğu kuşatma öyle basit değildi. Bunun bilinmesinde yarar vardır.

Bunların bu düzeyde olduğunu görünce, bütün uyarılara rağmen bu tutum değiştirilmeyince, bir de gittikçe bunun daha da yoğunlaştırılıp ilerletileceğini fark edince, biz de en son çizgide tepki gösterdik. Bizim yaptığımız böyle oldu denilebilir. Yani gırtlağına bıçak dayanmış bir koyunun çırpınmasına benzetilebilir. Bu aslında son anda canı alınmak istenen birisinin doğal ve zorunlu olarak canlılık refleksi gibi bir şeydir. O noktaya kadar sabır gösterildi ve uyarı yapıldı. Fakat durumun öyle olmadığını ve daha tehlikeli oynandığını gördük. Anlamazlıktan veya basit bazı çıkarların peşinden koşmaktan da öteye, verilmiş bir kararı böyle gözü dönmüşçe uygulama istemi ve yaklaşımı var. Toplantılar yapmışlar. Bunlar açıklandı, doğrudur. Türkiye'den bir askeri heyetin YNK'nin yanına geldiği doğrudur. Savaş kararı alması için YNK'yi zorlamıştır. YNK'nin kendi içi buna uygun değildi. Fakat üstte siyaseti yürütenler zorlayarak savaş kararı aldırttılar. O temelde Karadağ üzerine geldiler. Karadağ'ı vurup irtibatı kestiklerini ilan edince, biz şiddetle üzerimize geldiklerini anladık. Aliyereş olayı da böyle gündeme girdi. Biz tavırdı. Yeni dönemin mücadele tarzı böyle yürüyecektir. Bunu anlamamız gerekir. Sözle söyledik anlamadılar, daha doğrusu anlamak istemediler. Bir pratik tutumla belki anlarlar diye uyarmak istedik. Arkasından bir çözüm süreci geliştirmeye çalıştık; bu kabul görmedi, reddettiler. Herhalde bir tesadüfe bağladılar.

Birçok güçte PKK'nin böyle bir güç gösterisinde ve örgütlü harekette bulunamayacağı kanaati çok hakimdi. Özellikle dünyadaki gelişmeleri değerlendiriyor ve 'bütün sistemleri yıkılmış' sonucuna varıyorlar. Bizden de 19 Mayıs'taki kaçışlar olunca, dağılma süreci başladı diyorlar. Bunların verdikleri bilgiler var. Dağılmanın başladığını ve çoğunun kendilerinden olduğunu belirtiyorlar. Hatta bazılarını örgütleyip *"Özgürlük İnisiyatifi"* adını almışlar. Beklenti, YNK'nin vuracağı, PKK'nin dağılacağı ve kaçanların gidip Süleyman'a sığınacağı biçimindedir. Böylelikle adamlar örgüt olmayı umut ediyorlar.

"PKK farklı bir örgüttür, Kürdistan'ın her tarafından gelen insanların biriktiği bir güçtür. YNK gibi yaşayarak savaşan bir güç değildir. Hiçbir şey beklemeksizin mücadele eden ve yaşamını durdurarak savaşan bir güçtür. İki yıldan beri bu güç üzerinde en insanlık dışı baskılar geliştiriyor."

Birçok güç *"PKK artık bitti, kışa kadar silahlı güç kalmayacak"* biçiminde bir kanaate ulaşmışlardı. Bizi en yakından izleyenlerin kanaati bile böyleydi. Şu ortaya çıktı: Biz bir stratejik değişiklik yaptık. 15 Şubat olayını yaşamıştık. Gerçekten örgüt müyüz değil miyiz, ciddiye alınmalı mıyız alınmamalı mıyız, bir siyasal değerimiz var mı yok mu, muhatap alınabilir miyiz alınamaz mıyız; bütün bunlar belirsizdi. Bunu şimdiye kadar hep Parti Önderliği yürüttü. Önderlik kendi mücadelesi ve örgütüyle dünya ile savaşacak kadar kendisine bir muhataplık düzeyi yarattı. 15 Şubat'tan sonra hele strateji değiştiriyoruz dediğimiz bir ortamda, doğal olarak ortada gerçekten dikkate alınacak bir gücün olup olmadığının belli olması gerekiyordu. Böyle bir güç ortaya konmadan kimse ciddiye alamaz ve değer biçemezdi. Ne kadar yanlış hesaplar olmasın, örgüt yerinde duruyor, gücü var, kimse yanlış hesap yapmasın desek de, laf ayrı şeydir pratik ayrı şeydir, laf inandırıcı olmadı. Değişik biçimlerde çok çaba harcadık, fakat dostlarımızı bile inandıramadık. Halkın bile ne kadar inandığı aslında çok fazla belli değildi. Halk etrafımızda kaldı, dağılmadı, daha çok da Önderlik etrafında varlığını sürdürdü. Ama örgütün varlığına gerçekten ne kadar inanıp güvendiği belli değildi. Diğer güçler açısından ise bu zaten hiç böyle değildi. O açıdan sözlerimiz ciddiye alınmadı ve de alınamazdı.

Aliyereş olayı belki bazılarının aklını başına getirir ve yanlış hesapları değiştirir diye düşündük. Uzun bir süre çatışmaya girmeden çözüm bulmak için çaba harcadık. Aradan bir hafta geçti. O zaman durumun öyle olmadığını gördük. Daha tehlikeli ve kapsamlı bir hazırlık içinde olduklarını ve daha değişik ortamlarda üzerimize geleceklerini anladık. Zaten saldırılar yoğunlaşıyordu ve biz daralmıştık. Bize karşı yürütülen saldırılara cevap verdik. Çatışma bu temelde gelişti. İşin içinden çıkamadılar. YNK'nin ciddi bir biçimde savaşacak gücü de yoktu. 4 Mayıs'ta geldiklerinde de yalvar yakar oluyorlar, *"biz savaşmaya gelmedik, kimse bize karışmasın"* diyorlardı. Fakat para vermişlerdi. Bütün noktaları tutmuşlardı. Başkalarından destek almadan PKK karşısında savaşamazlardı. Öyle savaşmayacak bir güç de değiller. Çatışmayı iyi yapıyorlar, örneğin bazı silahları iyi kullanıyorlar. Fakat bir ordu olarak yayıldılar. Peşmerge birlikleri çatışma yapıyorlar, ağır silahlara çok önem veriyorlar. Gece hareketinde yoklar.

Tabii bir de üzerlerinde PKK'nin korkusu var. Biz '97'de biraz birlikte savaştık, KDP'ye karşı yürütülen savaşı biliyorlar. Arkadaşlarımızı tanıyorlar, onun da bir psikolojik etkisi vardı. 28 Eylül akşamı karşı bir eylem yürüttük. Geniş bir hatta bir anda çok sayıda hedefi içine alan bir saldırı geliştirdik. Belki elli-atmış hedefe birden yönelim yaptık. Bu harekata bin-bin beş yüz civarında arkadaş katıldı. Harekatı iyi planladık. Hiç istihbarat alamadılar. Kendilerine bir bilgi gitmedi. Bu kadar gücün katıldığı ortak bir harekat düzenlememiz çok zordu. Sabote olabilirdi, ama olmadı. Sadece on beş dakika önce görüntü verdik. Çatışma öyle başladı. Hemen hemen tüm hedeflerimizi aldık. YNK güçlerini biraz dağıttık. Dağların eteklerindeydiler. Dağa yakın olan bütün hedeflerden geriye attık. Bu eylemimiz sonuç verdi. Sadece Şehit Harun tarafında bir hedefi düşüremedik. Gücümüz azdı ve iyi düzenlenmemişti. Az bir güç kalmıştı. Bir bölük arkadaş geniş bir YNK gücüne saldırı yaptı. Beş arkadaş şehit düştü. Bu hedefi alamadık, fakat çevresini alarak, kuşattık. Onlar da kuşatmada kaldılar. Öğleden sonra onlar geri çekildiler ve böylece orayı da düşürmüş olduk.

İkinci gün batı cephesinde çatışmalar oldu. Güçlerimiz Karox tarafına doğru birkaç hedefe saldırı yaptılar. Fakat bu saldırı ilk günkü gibi geniş değildi. Doğu cephesinde fazla bir şey yapmadık. Zelê yolunu zaten almayı baştan hedeflemedik. Eylem yapmayı esas aldık. Yaklaşımımız batıya doğru açılmak, Zelê deresinden bu tarafa arazi tutmak ve Zelê yolunu açık bırakmaktı. Bu alan kendileri açısından hassastı. Bu yüzden orada daha çok darbe vurucu eylemler yaptık. Arkadaşlar ilk gün yol üzerinde bir karakolu vurup aldılar ve geri çekildiler. Ayın 30'u akşamı bütün cephelerde bir çatışma daha oldu. Artık bu biraz da sonuç belirleme çarpışmasıydı. Buna göre hazırlandık. Doğu cephesinde iki aşamada temel dağlık alanı ele geçirmeyi planladık. Batıda da temel stratejik noktaları almayı planlamıştık. Fakat onlar akşam saat sekizde bunun farkına vardılar ve oradan yoğunlaştığımızı anladılar. Güçlerini kaydırıp saldırıya geçtiler. Saldırıları saat 12'ye kadar sürdü. Sonuca ulaşmaları engellendi. Saat 12'den itibaren orası karşı saldırı başlattı. Gece yarısı saat 10'dan itibaren bütün doğu hattından, yani Zelê yolu üzerinden de bir saldırı başlattık. Batıda da saat gece 12'den itibaren karşı saldırının başlatıldığını bilmiyorduk. Böylece bütün alanlarda saldırıya geçmiş olduk. Doğuda iki sefer için yaptığımız planlamanın birinci aşaması bir buçuk saat içinde tamamlandı. YNK güçleri dağılmışlardı. Arkadaşlar devam ettiler, ikinci aşamayı da aynı akşam bitirdik. Karargahları düştü.

Akıllı olanlar partimizin öfkesini üzerlerine çekmez

Saldırılara karşı koyarken, ikinci hamle gecesinde yürüttüğümüz çatışmalarda ulaştığımız nokta vardı. Planlarımıza o zaman ulaştık. Zelê yolu için yaptığımız plan sonra değişti. Almaktan vazgeçtik. O zaman bir eylem halinde bütün noktalarını kaldırdık. Hem ayın 30'u akşamı, hem de 2 Ekim akşamı yolu iki sefer ele geçirdik. Ancak sonra geri çekildik. Batıdaki saldırı kırılınca ve planladığımız yerlere ulaşınca ateşkes yaptık. Askeri olarak artık bir noktaya gelmiştik. Ya bu noktada dururduk, ya da ileri gitmemiz halinde YNK çökerdi. YNK'nin hiçbir gücü kalmadığı için, çökme tehlikesi vardı. Onun için planladığımız savaş tarzını değiştirmemiz gerekiyordu. Sadece bazı alanları denetim altına almakla yetinmememiz, çatışmaları karşı taraftaki gücü çökertme savaşına dönüştürmemiz gerekiyordu. Bu ise ayrı bir karar konusuydu. Biz bunu kararlaştırmadık, doğru da bulmadık. Eğer bize daha fazla saldırmazlarsa doğru bulmuyoruz. Askeri anlamda Daha ötesi yararımıza değildir. Türkiye gelirse yeni bir siyasal durum olur, ondan yararlanırız, ama ilk tercih edeceğimiz Türk ordusunu buralara kadar getirmek olmamalıdır. Öyle bir şey olsa da, siyasi açıdan biz fazla bir şey kaybetmeyeceğiz. Bu durum dengeleri çok fazla değiştirecektir. Oradan bizim yararlanacağımız önemli hususlar vardır.

Biz yine YNK'nin çöküşünü kendi yararımıza görmüyoruz. Onun yerini İslami Hareket ve KDP benzeri örgütler doldurur. Bizim doldurma imkanımız yoktur. Ama onlar bu noktaya gidilsin diye kışkırtıyorlar. Biz böyle yapmak istemiyoruz. Yani bir yerde durup YNK'yi de yaşatmak istiyoruz. Bu bizim ve ulusal demokratik siyasetimizin de yararınadır. Mevcut dengeler dikkate alınırsa, bu açıdan mevcut konumu kabul ettirebilmek için çaba harcayacağız. Bu hem askeri hem de siyasi bakımdan iyi bir durumdur. Askeri bakımdan en önemli sahalarda mevzilenmiş bulunuyoruz. Karşılıklı bir anlaşma gereğince belli düzenlemeler yapsak bile, yine de hem üslenme zeminimiz çok güçlenmiş oluyor, hem de stratejik olarak Soran mıntıkasının en önemli alanlarını tutmuş bulunuyoruz.

"Yeni stratejik süreç, en çok da bu ajan siyasetini, yine dış güçlerin dayanağı olan aşiretçi feodal gericiliği ve despotizmi hedefleyecek, bunları yıkarak Kürdistan'da ulusal birliği ve demokrasiyi geliştirecektir. Bunu yaptıkça da bölge halklarının demokratik değişim ve dönüşümünü ortaya çıkaracaktır. Bu da demokratik çözümü yaratacaktır."

Buradaki gelişme batı cephesini de etkilemişti. Oradaki karşı saldırılarımız da sonuca gitti. Aynı sabah dağlık alanda temel stratejik noktalarda çöktüler. Biz baştan ovaya inmemeyi ve şehirlere girmemeyi kararlaştırdık. Esas hedefimiz dağlık kesimleri tutmaktı. Önemli ölçüde kırıldılar. Özellikle doğu cephesindeki güçleri kırıldı. Stratejik tepe ele geçirildi. Kayıpları çoktu, epey miktarda malzeme ele geçirildi. Daha sonra toparlanıp Kani Cengê üzerinden batıda tuttuğumuz cephe hattını yarmak istediler. Orada yoğunlaşıp saldırı yürüttüler. Ayın üçünde ve dördünde bu saldırıya karşı uzun bir direniş oldu. Uzun süren çatışmalar yaşandı. Fakat o da kırıldı. Doğu hattında önce yolu alalım diye görüş değiştirdik. Yolu alıp Qaladize'ye girebilirdik. Ama siyaset olarak YNK'yi çökertmek istemiyorduk. Bazı güçler bizi teşvik ettiler. Fakat batıdaki duruma bakınca, üçüncü hamledeki saldırıların kırılması onlar için ağır oldu. YNK'nin çökmesini yararlı bulmadık. Amacımız bu değildi. YNK'nin çökmesi bizim yararımıza olamazdı. YNK'nin yerini dolduramazdık ve siyaset olarak bunları başka güçler yararlanacaktı. Bu durum dengeleri çok değiştirecekti. Biz siyasi olarak değişen dengeleri karşılamaya hazır değildik. Bu açıdan mevcut siyaseti boşa çıkartılmış ve üzerimizde baskı uygulama konumundan uzaklaştırılmış bir YNK, bizim tercihimizdi. Savaşımızın politik ve pratik hedefi de böyleydi. Askeri planlamamız da bu noktayı yakalama planlamasıydı.

ulaşmak istediğimiz hedeflere ulaşıldığında, bunu korumak üzere ateşkes kararı aldık. Çağrımız o temelde gelişti, YNK de bu temelde kabul etti.

Burada nasıl bir sonuç ortaya çıkacak? YNK tartışıp karar alacaktı. Savaşa devam mı edecekler, yoksa ateşkes yapıp görüşmeye mi gelecekler konusunda tartışma yapacaklardı. Bu konuda ne sonuç çıktığını bilmiyoruz. Mevcut durumda ateş duruyor. Şunu söyleyebiliriz: YNK mevcut gücüyle savaşı sürdüremez, çünkü savaş gücünden düştü. Savaşı sürdürmek isterse, başka yerlerden destek alması gerekir. Eğer KDP ile birleşir ve bu konuda onu ikna ederse, dışarıdan bir destekle saldırabilir. Bu bir ihtimaldir. Yine Türk ordusu gelebilir. Türk hava gücü gelirse, savaş yürütebilir. Kanımızca Irak ve İran'la böyle bir ittifak yapamazlar. Onlar böyle bir ittifaka gelemez. Bunlar, KDP veya Türkiye olmadan, bu güçler askeri olarak fiilen devreye girmeden, YNK'nin kendi mevcut gücüyle askeri olarak bize karşı savaşması ve karşımızda durması mümkün değildir. O zaman mevcut olana razı olacak, bir çözüm aramaya yönelecektir. Biz bu konumu yakaladık. YNK böyle bir konumda olduğu için, KDP ile ittifaka gitmeden ve Türkiye'yi çağırmadan, mevcut konumu kabul ettirmeyi istiyoruz. Bu iyidir ve yararımızadır. Mevcut durumu kabul ettirebilirsek, çok kalıcı ve köklü olmasa da buradan bir çözüm ortaya çıkarabilirsek, oldukça yararımıza bir durum olur.

Mevcut koşullarda Behdinan'da da aynı durumdayız. Diğer hat Gare'dir. Böylece Güney'de askeri mevzilenmede stratejik hatlar bizim elimizde oluyor. Bu iyi bir durumdur ve Güney politikasında bize fazlasıyla politika yapma imkanı verecektir. Mevcut durum hem kitle çalışması yapmamıza imkan veriyor –her alanda kitle çalışması yapmamızın önü açılıyor, varolan durumda da açmış vaziyetteyiz– hem de alanda önemli bir etkinliğimizin gelişmesine yol açıyor. YNK'nin otoritesini epeyce kırdık. Behdinan ve Soran'da halk içinde itibarımız çok arttı. Aşiret toplulukları düzeyinde de, genelde halk düzeyinde de bir örgüt kurma ve insanları bir araya getirme imkanımız her zamankiden fazladır. Etkinliğimiz iyidir. Savaş öncesinde de, savaş sürecinde de gelip bizimle görüşen pek çok kişi oldu. Aşiretlerden mektuplar geldi. Ranya ve Qaladize çevresindeki aşiretler savaşa da YNK siyasetine de karşılar. Bize mektuplar gönderdiler, bizimle görüşmek istiyorlar. YNK onları bize karşı savaştırmak için baskı uyguluyor.

Diğer birçok alanda da böyledir. YNK bu nedenle Süleymaniye'de bir sürü tutuklama yaptı. Doğu halkı tümden YNK'ye karşı çıktı. 1994-96 yıllarında Behdinan açılmıştı, bu alandan çok sayıda katılım vardı. KDP savaşla bunun önünü aldı. Soran alanındaki halk partimize açıktır. YNK aslında savaşla bunu kapatmayı hedefledi. Hesaplarının bir yanı da buydu. Hatta örgütümüzün içine girip böyle bir müdahalede bulunmayı hedeflediler. Fakat en başta burada boş çıktı. Çünkü bu savaşta, en fazla Güneyli arkadaşlar ısrarlı oldular. Çok sayıda arkadaş şehit düştü veya yaralandı. Bir de Doğu halkı ve aydınları doğrudan YNK'yi eleştirdi. Bu onları müthiş zorladı. YNK'nin umudu, bütün bu hattı bize kapatmaktı.

Yine Süleyman ve Zeki de herhalde YNK'yi zorladı. Kendileri sözde Kuzey'in yönetimi oluyorlar ya, *"örgütü bölüyoruz"* demişler, ama bu da tutmadı. Daha önce de tartışmalar vardı. Arkadaşların düşürdükleri YNK Karargahı'nda kaçkınlardan da bazıları varmış, hatta bazılarının vurulduğu da söyleniyor. Fakat arkadaşlar çok kahramanca savaştılar. Kuzey'den gelen arkadaşlar da çok istekliydi ve en önde savaştılar.

Yani bu savaş bazı hesaplar üzerinde gelişti. İnsan bazı bakımlardan 'Celal Talabani bu kadar yanlış hesap yapmamalıydı' diyor. Talabani kurt politikacı geçiniyor. Sözde en doğruyu bilen Talabani bu kadar hata yapmamalıydı. PKK farklı bir örgüttür, Kürdistan'ın her tarafından gelen insanların biriktiği bir güçtür. YNK gibi yaşayarak savaşan bir güç değildir. Hiçbir şey beklemeksizin mücadele eden ve yaşamını durdurarak savaşan bir güçtür. İki yıldan beri bu güç üzerinde en insanlık dışı baskılar geliştiriliyor. Bu güçte büyük bir öfke ve tepki var. Akıllı olanlar bu öfkeyi üzerlerine çekmezdi. YNK en azından bunu görebilmeliydi. Bu tepkiye hedef olmak kadar tehlikeli bir şey olamaz. Herkes bundan kaçınmalıdır, birçok güç kaçınıyor da. Örneğin KDP kendisini hiç hedef yapmadı. Bizim ateşkesimize yanıt vermedi ama fiilen üzerimize de gelmedi. Dolayısıyla çatışma en aza indi. YNK ise bunları hiç hesaba katmadan kendisini bu öfkeye çarptı.

Güney atılımı siyasetin önünü açtı

Savaş bakımından şunu söyleyebiliriz: Belli bir örgütsüzlüğümüz vardı, fakat belki de en öfkeli savaşımızı verdik. En girişken savaşımızdı ve en vurucu tarz uygulandı. Önderliğimiz bu tarzın üzerinde çok duruyordu. Karşılıklı çatışmaya fırsat vermedik. Uzun süreli savaşlar da oldu, ama parça parçaydı. Geniş bir alanda akşamdan sabaha kadar savaş yapıldığı da oldu, ama çatışma değildi, çünkü hep yakın dövüşü esas aldık. Bomba savaşında çok zayıftılar. Kusurumuz örgütsüzlüğümüzdü. Örgütsel anlamda savaşa tam hazır değildik. Örgütlü birliklerimiz, yeni arkadaşlardan oluşan tecrübesiz birliklerdi. Tecrübeli güçlerimiz ise askeri düzen dışındaydı. Savaş anında grupları bir araya getirdik.

Bu konuda iki noktada eksilik oldu: Birincisi, güçlerimizi iyi karıştırıp bir ordu haline getirmemiştik. Dolayısıyla zorlama oldu. Savaş daha çok tecrübesi olan arkadaşların sırtında kaldı. Bir de yeni olan arkadaşlar tecrübesizdi. Bazı yerlerde kolay düşüşler oldu. İyi düzenleyemediğimiz için verdiğimiz kayıplar parti açısından ağır oldu. Karma bir düzenleme, hem bütün arkadaşların eğitilip tecrübe kazanması ve savaşması bakımından, hem de sonuçlarının ve kayıplarımızın dengeli olması bakımından daha yararlı olacaktı. O noktada biraz zorlanmamız oldu.

İkincisi, savaş anında bir araya getirildikleri için bu örgütlülük olmadı. Beş on kişiyi bir savaş birimi biçiminde örgütledik, tim yaptık, ama birbirlerini tanımadılar. Örgütlü ve koordinasyonlu değillerdi. Bu yüzden de eylem anında iyi organize olamadılar. Birbirlerini tanımıyorlardı. Daha çok bireysel bir savaşçılık sürdü. Hatta çoğu zaman denetimimizi kaybettik. Bu da örgütsüzlükten kaynaklandı.

Buna rağmen arkadaşlarımızdaki büyük istek, canlılık ve savaşma gücü, belki de bu kadar savaşmada ve bazı sonuçlara ulaşmada tayin edici rol oynadı. Ayrıca hedef de gücümüze uygundu. Biraz askeri denge vardı. Şimdiye kadar çok dengesiz, çok eşitsiz bir savaş yürüttük. Burada dengeye yakın bir durum olduğundan, istediğimiz düzeyde bir savaş, askeri olarak sonuç aldığımız bir savaş yürüttük ve bu

düzeyde askeri sonuçlar aldık. Aldığımız sonuçları tahkim ediyoruz. Bir de kısa bir sürede bu sonuca ulaştık. Şimdi de bir ateşkesle bunu siyasi sonuca dönüştürmek istiyoruz. Parti Önderliği *"Ateşkesi niye ilan ettiler?"* diye soruyor. Tabii, sonuçlarını kalıcı kılmak istiyoruz da ondan ateşkes ilan ettik. Askeri olarak ulaştığımız nokta iyi bir noktadır. Daha ötesini şu anki durumumuzla hedeflememiz doğru ve gerekli değildir. Aldığımız sonucu siyasi kazanıma dönüştürmemiz bizim için en yararlı olanıdır.

Bu durum bize etkili bir politika yapma imkanı veriyor. Bugüne kadar YNK bizim sırtımızdan politika yapmaya çalışıyordu. Mevcut konumu kabul ettirmemiz halinde, bunun tersi gerçekleşecek. O şemsiye olacak, biz gelişme yaratacağız. Onlar bunu anlıyorlar, bunun için de kolayca kabul etmeyecekler. Mevcut konuma hemen razı olurlar diye beklememek gerekir. Peki, durum ne olabilir? Durum karışıktır, belirsizdir. YNK bu durumu kabul etmek istemez. Mantıklı olanı da budur. Otoritesi bitmiş, stratejik noktaları kaybetmiştir. Şimdiye kadar bizim üzerimizden politika yapıyordu, bu imkanları kaybetti. Bu açıdan asla razı olmak istemeyecektir. Bir de ciddi darbe yedi. Zaten onu da hiç kaldıramaz. Fakat şansı da yoktur. Askeri bakımdan belkemiği kırıldı. Şimdi savaşma şansı yoktur. Bunu öteye götürmesi için iki yol var: Ya KDP'yi davet edecek, ki o zaman da KDP'ye çok taviz vermek zorunda kalacak, ya da Türkiye'yi getirecektir.

Böyle bir şey yapar mı? Bilemiyoruz, belki yapar. Fırsat bulursa vurmak ister. Fırsat bulursa bazı oyunlar oynamaya çalışır. Elbette bunu bize böyle bırakmak istemez. Fakat bütün bunlar olmazsa, bazı anlaşmalara da yakınlaşabilir mi? Biz bunda ısrar etmeli, aceleci olmamalı ve apolitik davranmamalıyız. Mevcut durumda bir çözüm yakalamak için çaba harcamak, bunda ısrar etmek doğru bir politikadır. Bunu esas alacağız. Fakat 'öyle olacaktı' demeyeceğiz. Çok farklı olasılıklar da her an gündeme gelebilir. Bunları da dikkate alıp onlara göre de hazırlıklı olacağız. Ama siyasetimiz bu durumu YNK'ye kabul ettirmek, geçici ve kısa vadeli de olsa bir çözüme ulaşmaya çalışmak olmalıdır. Bu bizim yararımızadır. Gelişmeler böyle olursa, kendimizi çok güçlü bir biçimde bunun üzerinde örgütleriz. Çok etkili bir siyaset yapabiliriz.

Bu hamleden önce bütün siyaset kapıları kapanmıştı. Hamleden sonra derhal açıldı. Davetiyeler var, görüşmeler sürüyor, Güney'deki örgütler üzerinde etkiliyiz. Çete artığı Süleyman'ı barındıran Sosyalist Parti bile *"en büyük dostunuz biziz"* diyor. Kendi yanlarında eylem olduğu halde arkadaşları kutladılar. Güç oldun mu siyaset böyle yapılıyor. Yakında AB görüşmeleri olacak. Bu hamlemizle büyük bir güç gösterisi yaptık. Bunu herkes gördü. Türkiye'nin son MGK toplantısı bunun üzerinde geçti. Bu politikaya da yansıyacaktır. Artık Türkiye ve AB ilişkileri kolay karar alamayacaktır. Bunu daha da politik bir alana dönüştürüp çeşitli platformlara taşıdık mı, o zaman önümüzdeki günlerde çıkacak kararlarda bu yürüttüğümüz savaşın etkisi olacaktır.

"Hiç bir askeri başarısı olmayan eylemle, büyük bir parti hareketi ortaya çıktı. Dar bir çerçevede sınırlı bir iki askeri eylemle başlayan 15 yıllık savaş, büyük bir ulusal demokratik doğuşu gerçekleştirdi. Şimdi bu kapsamda büyük bir askeri ve siyasi etkinlik temelinde yeni bir pratik süreç başlatıyoruz."

Belki de Türkiye'nin AB ile ilişkisi kopacak, belki erteleyecekler, karar alamayacaklardır. Hiçbiri bu durumu görmezden gelemeyecektir. O zaman Kürtsüz bir Türkiye demokrasisi değil de, Kürt sorununu çözmeyi esas alan bir demokratik dönüşüme yönelecekleridir. Burada Avrupa siyasetini değiştirecek; Türkiye de değiştirmek zorunda kalacaktır.

Bu savaş, çatışmaları kısa süreli, fakat siyasi sonuçları çok fazla olan bir savaştı. Bu savaşın siyasi sonuçlarını önümüzdeki süreçte daha iyi göreceğiz. Her şeyden önce örgüt olarak muhatap alınan bir konuma geldik. Yani herkes PKK'yi siyasette bir güç olarak tanıyacaktır. Bir bakıma rüştümüzü ispatladık. Siyasi ve askeri bir güç olduğumuz yeniden tescil edilmiş oldu. Biz de gerilla ordumuzu profesyonelleştirelim diye karar almıştık. Ordu örgütlenmenin koşulları ve savaşçı ruh çok iyi oluştu. Geçen yıldan, yani 15 Şubat'tan beri katılımlar yoğundu. Arkadaşlarımız güçlü eğitim görüp iyi birer savaşçı oldular. Kırk yıl arasak öyle bir fırsatı bulamazdık. Mükemmel oldu. Geçen yıldan beri gelen bütün genç arkadaşlar bayram ediyorlar. Zaten bunların hepsi fedai olarak gelmiş ve yakamızı tutmuşlardı. Haklıydılar, 15 Şubat'a karşı geldiler, ama bir çatışmaya bile giremediler. Moralleri bozuktu. Bu hamle kendilerine ilaç gibi geldi. Geniş bir ordu gücümüz oluştu. Bunu iyi bir biçimde örgütleyebiliriz. Halk Savunma Kuvvetlerimiz etkili bir ordu olarak örgütlenebilir, yeni bir güç katabilir, kendisini büyütebilir. Böyle bir konumu yakaladık. Askeri durumumuz bakımından bu oldukça önemlidir.

Şimdi gelişme böyle olabilir mi? Olmayabilir, tersi gelişmeler de olabilir. Neler olabilir, nasıl yaklaşmalıyız? Tabii bunları da değerlendirmemiz gereklidir. Yeniden bir çatışma durumu gündeme gelebilir mi? Bu konumuyla zordur. Yani bu akılsızlık da değil, delilik olur. YNK böyle yaparsa ona da hazır olmalıyız. Eğer YNK bir daha çatışmayı başlatırsa, o zaman bazı dış güçlerden destek aldığı ve bir çözüme yaklaşmayacağı ortaya çıkar. O zaman sınırlı bir savaşa değil, en ağır darbeyi vuran bir savaşa yönelmeliyiz. Şimdiye kadar olan plan ve kararlarımızı uyguladık. Artık bunları değiştiriyoruz. Yeni bir plan uygulamamız gerekiyor. Böyle oldu mu, o zaman YNK'yi yıkan bir savaşa yöneleceğiz. Buna mecburuz ve buna göre hazırlanmalıyız. Öyle bir savaş yapabilir miyiz? YNK'nin mevcut gücüne karşı rahatlıkla yapabiliriz. Mevcut durumda bu etkinliği kurmuş durumdayız. Bu durumda inisiyatifimiz var. Ama onlar da bu kadar ahmak olamazlar. Savaşı sürdürmek isterlerse, kısa sürede yenilecek bir güçle üzerimize gelmezler. Daha değişik bir ilişki ve ittifakla geleceklerdir.

Bunun karşısında durumumuz ne olacak? Bunları da dikkate almalıyız. İşte bunlardan birisi Türkiye'dir. Türkiye'nin gelmesi askeri olarak bizi zorlar. O zaman gerilla güçlerimizi iyi düzenlememiz gerekir. Ona karşı çare kesinlikle gerillada derinleşmektir. Bununla Türkiye'nin askeri müdahalesini etkisiz kılabilir ve boşa çıkarabiliriz. Bu durum diğer yandan bizim için etkili bir siyasi ortam yaratır. Arap alemi ciddi biçimde buna karşı çıkacaktır. Yine bu durum İran için önemli bir tehdit ve Ortadoğu'da dengelerin değişmesi olacaktır. Buna dayanarak politika yapabilir, birçok güçle ilişkilenme fırsatı yakalayabiliriz. En azından bize 'buradan çıkın' diyemezler. Türkiye'nin bu sahaya girmesi ise, Kürt sorunu ve Türkiye ilişkileri açısından yeni bir durum ortaya çıkarır. Bu da politik mücadelemiz açısından fırsat yaratır.

Sadece KDP'yle ittifak yapıp üzerimize gelebilirler mi? Şüphesiz Türkiye'siz öyle bir geliş zordur. KDP Irak'la ilişkilidir ve Türkiye ile de belli bir ilişkileri vardır. Onlar bir araya gelseler bile, Irak'la böyle bir araya gelmeleri zordur. Çok destek verirlerse, biz de devreye girebiliriz. Çok fazla destek vermezlerse, yalnız başına YNK-KDP ittifakıyla da savaşabiliriz. Zaten şimdiye kadar da savaştık. Eğer öyle yaparlarsa YNK'yle de savaşabiliriz. Fakat öyle bir konumda savaşmak mevcut durumda onlar için işler yol olarak görünmüyor. KDP böyle bir ittifaka girmek yerine, bizim YNK ile savaşmamızı, dolayısıyla ikimizin de zayıflamasını ister. Biz de KDP'nin bu durumundan yararlanabiliriz. KDP mevcut durumuyla zaten biraz o konuma geldi. KDP ile belli bir ilişkilenme ortaya çıkabilir. Mevcut konuma dayanarak, sadece ilişkilenmekle yetinmeyip, ulusal demokratik çizgide birlik yaratma çalışmalarımızı derinleştireceğiz. KDP belki bu çizgiye biraz daha kolay gelebilir. Çünkü zamanında o da çok darbe yedi. Bu gidişle çok fazla sonuç alamayacağını biliyor. Tam istediğimiz gibi olmasa bile çizgiye yaklaşabilir. O çerçevede KDP ile ilişki kurabiliriz.

Yeni sürece çok güçlü katılalım

Bu savaş ilişki, ittifak ve ulusal birlik yaratma bakımından öğretici ve sonuç verici bir savaş oldu. YNK biraz ucuz yaklaştı ve bedelini de ağır ödedi. Belki şimdi aklı başına gelmiştir. Artık şunu işleyeceğiz: Bu çözümsüz çizgiden vazgeçilmelidir. Bu çizgi sahiplerine de fayda vermiyor. Bir süre kendilerini yaşattılar, ama daha öteye gitme imkanı yoktur. Doğru olan, ulusal demokratik çizgide birlik olmaktır. Bunun propagandasını çok yoğun olarak yapacağız ve ulusal güçleri böyle bir sonuca ulaşmak için yönlendireceğiz. Biz propagandamızın hedefini en çok buraya yönelteceğiz. Bu etkili olabilir mi? Bu politika epeyce etkili olur. Bunun etkili olması sadece bu güçlere bağlı değildir. Bunların iradeleri yoktur. Daha çok dıştan yönlendiriliyorlar. O bakımdan umutsuz olmamak gerekir.

Mevcut durum şimdi böyledir. Bu durum bir denge değişimi yarattı. Böylece politikanın ve örgütsel çalışmalarımızın önü açılmış oluyor. Birçok aydın çevre bizimle yeniden ilişkileniyor ve daha da ilişkilenecektir. Yani partimiz yeniden bir güç kaynağı haline geldi. Halka, hatta çeşitli çevrelere güven verme noktasında mevcut sonuç iyi ve ileridir. Bu da örgüt çalışmamızın gelişmesine yol açacaktır. Kendimizi yeniden örgütleyeceğiz. Bütün parçalarda örgütsel ve siyasal çalışmalarımızı daha da hızlandırabiliriz. Her bakımdan dinamizm kazanmış bulunuyoruz. Her şeyden önemli olan budur. Örgütümüz ve kadro gücümüz bu hale geldi. Büyük bir siyasal ve askeri güç olduğumuzu kanıtladık. Her alanda bir coşku, dinamizm ve çalışma isteği var. Bunu planlar, sonuç alıcı ve doğru bir tarzda çalışmaya yöneltirsek, hem genişleme, hem katılımlar, hem de siyasi etkinlik bakımından önemli bir gelişmeyi bu çerçevede yakalayabiliriz. Yani bu Ortadoğu konferansımızın sonuçlarını buraya dayatabiliriz. Büyük Güney için de, Küçük Güney için de, hatta Doğu için de daha etkili kılabiliriz. Bu biraz da o alanlarda yürütmek istediğimiz çalışmaların ilanı oldu; onların açılım yapması oldu. Bunları daha ilerletebiliriz.

Son çıkışımız yeni ve etkili bir çıkıştır. Böyle ağır baskı ortamında bu düzeyde ve kapsamda güçlü bir çıkışı hiçbir zaman yapamadık. Hilvan-Siverek eylemleri başlangıç itibariyle çok zayıf ve iddiasızdı. Yine 15 Ağustos Atılımı askeri bakımdan dardı. Fakat öyle bir politik ortam vardı ki, düşmana bir fiske vurmak bile çok büyük politik sonuçlar doğuruyordu. İktidarı almış ve kurumlaştırmış Türk ordusuna karşı silah kullanma gücünü göstermek büyük gelişmeler yarattı. Askeri bakımdan belli bir başarı da vardı. Siverek'te askeri başarısızlık yaşanmıştı. Sadece savaşmaya cesaret etmek ve kurşun sıkmış olmak bile büyük bir parti doğuşunu ortaya çıkardı ve büyük bir siyasi gelişme yarattı. 15 Ağustos'ta dar çerçevede de olsa bir askeri başarı vardır. Önderlik '95'teki 26 Ağustos Atılımı'yla bu çıkışımızın ulaştığı düzeye ulaşmak istiyordu. O çıkışa II. 15 Ağustos Atılımı demek bu anlamdaydı. Ama yapamadık, o çıkışımız bir strateji olamadı. '97'de de onu yapamadığımızdan bu zamana kadar geldi. Şimdi bu gerçekleşmiş oluyor. Savaş çizgimiz anlamında, demokratik siyasi mücadele çizgisine göre yeni bir savaş çizgisi ve tarzı oluşuyor. Eskisi gibi kör dövüşü yapmıyoruz. Bir girip bir daha çıkamama gibi bir durumumuz olmuyor. İnisiyatifimiz var. Politika yapıyoruz. Eskiden savaş yapıyorduk; politika var mı yok mu, bilmiyorduk. Şimdi politika yapıyoruz. Politika gerektirirse vuruyor, gerektirmezse duruyoruz. Böyle bir savaş tarzı uygulayabiliyoruz. Yani bunun hem bilinci, hem örgütü, hem de yürütme gücümüz ve inisiyatifimiz var. Bu da önemli bir tarz kazanmak, tarz tutturmak oluyor.

Hala hata ve eksiklikler var. Tarzımızı yetkin hale getirmemiz gerekir. Ama esas olarak yeni stratejimize uygun yeni bir savaş tarzı yaratmada önemli bir düzey yakalanmıştır. Bu da bir gelişme durumudur. Yeni hamlemiz böyle bir askeri açılımı, yenilenmeyi ve düzeltmeyi de sağlıyor. Partimiz ve Parti Önderliğimiz eski tarzı çok eleştirdi ve *"kesin düzeltilmesi gerekir"* dedi. En son ana kadar bize uyarısı, o eski savaş tarzının düzeltilmesiydi. Mevcut durum bunu düzeltme yönünde adımlar atma olarak değerlendirilebilir.

Hiç askeri başarı olmayan eylemle büyük bir parti hareketi ortaya çıktı. Dar bir çerçevede sınırlı bir iki askeri eylemle başlayan 15 yıllık savaş, büyük bir ulusal demokratik doğuşu gerçekleştirdi. Şimdi bu kapsamda büyük bir askeri ve siyasi etkinlik temelinde yeni bir pratik süreç başlatıyoruz. Bunun üzerinde yapılacak çalışmalar ve alınacak sonuçlar buradan rahatlıkla görülebilir. Bu çıkışımız şimdiye kadarki düzeyiyle büyük bir askeri harekat, büyük bir başlangıçtır. Bu çizginin böyle kararlılıkla sürdürülmesi gerekir. Partimizin ve bütün yoldaşlarımızın kararı kesinlikle böyledir. Halk da buna onay vermiştir. 2 Eylül festivali bunun çok açık kanıtıydı. Her alanda bu saldırılara ve YNK'nin tutumuna karşı halkın gösterdiği tepki bunun kanıtı oluyor. O zaman iyi bir başlangıç yaptık denilebilir. Sonucu saptırılmadan bu doğrultuda yürütülürse, partimizin programı ve kongre kararlarıyla önüne koyduğu hedefleri başarıya götüreceğinin kesin kanıtı oluyor.

Gençler gerillaya katılmak istiyorlar. Bu yönde yoğun bir talep var. Böylece büyük bir mücadele doğdu. Arkadaş yapımızda büyük bir coşku, inanç ve kendine güven gelişti. Gücümüzün morali yüksek düzeydedir. Geçmişin o boğucu ve daraltıcı durumunu büyük ölçüde aştık. Yaralı arkadaşları bile tedavi yerlerine zorla getiriyorduk. Yani büyük bir iddia ve istem oluştu. Bu kuşkusuz sadece bir savaş ya da bir çalışmayla oluşmadı. Bu tek bir olguyla değil, süreçle bağlantılıdır. Gelinen noktada, nedenleri ne olursa olsun, böyle ileri bir durum ortaya çıktı. Bu, partimiz ve mücadelemiz açısından çok iyi ve gelecek vaat eden bir durumdur. Bunu görmemiz önemlidir. Uzun süreden beri güçlerimizde YNK'ye büyük bir öfke vardı. YNK gerçekten de kötülük yaptı. YNK'nin yaptıkları ne demokratlığa, ne misafirperverliğe, ne de akıllı adamlığa sığdı. Hassas konularla oynadı. İnsanın dar zamanında, zorlandığı zamanda sinirleri ve psikolojisiyle uğraşmak kötüdür. "Dost kötü günde belli olur" derler. YNK iyi bir dost olmadığını gösterdi. Bütün bunların yarattığı tepki vardı. Tabii bir de uluslararası komplo sürecinin arkadaş yapımız üzerinde oluşturduğu etki vardı.

Bir de örgütsel sorunlarımız vardı. Geçen sürecin çok zorlayıcı ve yıpratıcı psikolojik, düşünsel ve pratik yönleri vardı. Arkadaşlarımız ağır bir örgütsel süreci yaşadılar. Bunun zorlamaları vardı. Bu askeri harekat bunların hepsinden çıkışı ifade etti. Yeniden birbirini dinleyen, anlayan ve birbirine bağlanan bir örgüt yapımız gelişti, gelişiyor. Geçmişin o zorlayıcı, bizi umutsuz ve güvensiz kılan yanlarını çok büyük ölçüde aştık. Bu bakımlardan önemli bir yenilenmeyi ve çıkışı ifade ediyor.

Kafalarımızda 'değişim nasıl olabilir, yenilenme nasıl olacak, biz yeniden iş yapabilir miyiz, bir işe yarar mıyız' soruları ve endişeler vardı. Kafalardaki bütün bu sorular şimdi cevabını buldu. Görüldü ki, çok büyük işler yapabilecek güce sahibiz. İmkanlarımız da var, bunun ortamları da oluşuyor. Yeter ki biz iş yapacak kapasiteye ve isteğe

"Bu savaş ilişki, ittifak ve ulusal birlik yaratma bakımından öğretici ve sonuç verici bir savaş oldu. YNK biraz ucuz yaklaştı ve bedelini de ağır ödedi. Belki şimdi aklı başına gelmiştir. Bu çözümsüz çizgiden vazgeçilmelidir. Bu çizgi sahiplerine de fayda vermiyor. Bir süre kendilerini yaşattılar, ama daha öteye gitme imkanı yoktur. Doğru olan, ulusal demokratik çizgide birlik olmaktır."

sahip olalım, gerekli sabrı ve azmi gösterebilelim, kendimizi daraltmayıp çok yönlü kılabilelim. O zaman her türlü zorluğu yenme ve yeniden büyük başlangıçlar yapma imkanına sahibiz demektir. Son hamlemiz bunun açık kanıtı oldu. Bu anlamda çok önemli bir yenilenme vardır ve bütün arkadaşlarımız bunu değerlendirmelidir.

Savaştan önce toplantılar yapmıştık. Meclis toplantımız yeniden örgüte katılma kararı almıştı; *"tartışmalar yapalım, raporlar yazalım, platformlar yapalım"* demiştik. Arkasından böyle bir pratik gündeme geldi. Pratiğe girerken, *"bu pratik bunların hepsinin göstergesi olacak"* dedik. Sözle değil de, pratikle raporlarımızı yazmayı, yeniden partileşmeyi ve yeni bir katılımı sağlamayı gerçekleştireceğiz. Eğer başarırsak, bu zaten örgütün de başarısı olacaktır. Başaramazsak her şey burada yıkılacaktır. Çünkü karşı taraf bizi yıkmak istiyordu. Pratiğe bu temelde girmek istiyorduk. Şimdi bu başarılmıştır. Söz iyi verilmiş, yenilenme, coşku ve katılım iyi olmuştur. Genel örgüt ve arkadaş yapımız açısından durum böyledir. Sadece çatışma alanında değil, çatışmalar dışında da durum aynıdır. Xankûrkê hattı ile Behdinan'daki güçlerimizin, kampta da halkımızın durumu çok canlıdır. Çok güçlü bir yenilenmeyi ifade ediyor.

Yeniden örgüte katılım, yeniden örgütlenme, kendini bu stratejiyi hayata geçirecek militan ve örgüt haline getirme olayı gerçekleşti. Bunun yolu da göründü. Herkese güç ve güven verecek ilk başarılı çıkış da yapıldı. Arkadaşlarımızın zaten buna çok büyük ölçüde katılımı vardı. Hala eksiklikleri varsa, buradan güç alarak giderebilirler. Yine her arkadaş kendisini daha güçlü eğitip bu sürece ve bu süreçte ilerleyen partiye daha etkili katabilir. Bu noktaya geldik ve bu iyi bir durumdur. Birçok bakımdan tartışmalarımız sonuç vermiştir.

Bir noktaya daha değinmekte yarar görüyoruz: Arkadaşlarımız, *"geçen süreçte ne yaptık, neden bu süreç böyle oluyor"* diye soruyorlardı. Geçen süreçte büyük tartışmalar yaptık. Büyük toplantılar yapıp önemli kararlar aldık. Her bakımdan kendimizi yeniledik. Hem tartışmalarımızın sonuç verdiği, hem de kararlılık düzeyimizin iyi olduğu bu pratikle açıkça ortaya çıktı. Yürütülen bu bir haftalık savaşın da gösterdiği gibi, arkadaşlarımız tartışmalardan doğru sonuç çıkardıklarını, yeniden partileşmenin çok güçlü bir biçimde gerçekleştiğini, parti bakımından bunu başarıldığını açıkça gösterdiler. Gerisi bunu doğru anlayıp doğru katılmaktır. Bunu da arkadaşların kendileri yapacaktır. Her arkadaş bu temelde kendisini katacaktır. Eskiyi unutmayacağız, ama aşacağız. Bu yeni düzeye ve yeni başlangıca göre her birimiz çok güçlü bir katılımı yeniden gerçekleştireceğiz. Bunun gerisinde kalınmamalı, yüzeysel ve dar yaklaşımlar olmamalıdır. Köklü ve derinlikli yaklaşalım. Zamanı iyi değerlendirelim. Çok güçlü bir biçimde bu sürece katılalım. Her arkadaşın bu sürece katılımının başarılı ve çok güçlü olacağına inanıyoruz.

Bu yeni hamlemizin tüm parti yapımıza ve bütün halkımıza kutlu olmasını diliyor, selam ve saygılarımızı sunuyoruz.

7 Ekim 2000

Tüm parti örgüt ve yönetimlerine Tüm parti militan ve çalışanlarına

Değerli yoldaşlar!

Ağustos ayı sonunda gerçekleştirdiğimiz Parti Meclisimizin II. Genişletilmiş Toplantısı, kapsamlı bir siyasal değerlendirmenin yanı sıra, pratik çalışmalarımıza ilişkin temel taktik değerlendirme ile birlikte örgüt durumumuzu ele almış; örgüt çalışmalarımızda ulaştığımız kapsamlı yeniden yapılanmayla her türlü bozgunculuğu ve yıkıcılığı aşarak, ulaşılan büyük birlik ve bütünlük düzeyini de dikkate alıp, yine güncel siyasal gelişmelere bakarak, VII. Kongre stratejimizi ve kararlarımızı hayata geçirmek üzere, yeni pratik hamle sürecini başlattığını ilan etmiştir.

Eylül ayı başında Avrupa'da gerçekleştirilen Barış ve Demokrasi Festivaliyle, günümüze kadar Kürdistan'ın her tarafında, Türkiye'de ve yurt dışında gelişen yaygın kitle eylemliliği, Parti Meclis Toplantımızın pratik hamle kararına yanıt olmak üzere yeni bir mücadelenin başlangıcı olmuştur. Yine eylül sonunda Güney Kürdistan'da YNK ile gelişen siyasi gerginliğin yol açtığı savaş ve bu savaşta gerilla güçlerimizin ortaya koyduğu büyük başarılar vardır. Bu savaş hem siyasal mücadele ve kitle çalışmasının önünü açmış, hem de onunla birlikte partimizin temel mücadele çizgisinin geliştirilmesinde silahlı şiddetin çok yerinde, etkili ve sonuç alıcı bir uygulamasını ortaya çıkarmıştır. Genelde gelişen kitle eylemliliği ve Güney'de yaşanan savaş; her türlü siyasal kitle mücadelesinin önündeki engelleri aşma, siyasal ve örgütsel çalışmaların önünü açma düzeyiyle Parti Meclisimizin karar düzeyinde ortaya koyduğu yeni pratik hamle ilanının bizzat uygulamada başlatılması ve geliştirilmesi olmuştur. Kitle eylemliliğimize ve Güney'deki savaşa bakarak tereddütsüz diyebiliriz ki, VII. Kongre çizgimiz temelinde yeni bir pratik hamle süreci başlamıştır.

Partimiz böylece yeni bir stratejik süreç başlatmış oluyor. Her türlü engellemeyi, baskıyı ve imha girişimini boşa çıkartarak, kendisini bir stratejik hamle başlatacak düzeye ulaştırmış bulunuyor. Bu oldukça önemli bir durumdur; parti tarihimizin en temel stratejik çıkışlarından birisidir ve bütün engellemelere rağmen başarıyla başlatılmıştır. Bu çıkış da tıpkı '70'lerin ikinci yarısında gerçekleşen *Hilvan-Siverek* çıkışı gibi, yine tıpkı '80'lerin ilk yarısındaki *15 Ağustos* çıkışı gibi partimizin üçüncü büyük stratejik çıkışı olmaktadır.

Hilvan-Siverek çıkışımız, büyük bir partisel çıkış olarak, Kürdistan'da ulusal demokratik siyasetin doğuşunu ve bunun partileşmesini yarattı. Sınırlı ve askeri bakımdan başarısız olan bir girişim büyük bir siyasal gelişmeye, çok etkili bir partisel gelişmeye yol açtı. PKK, Kürt halk tarihinde Kürdistan'ın içinde bulunduğu köleliği yıkmaya muktedir, onu yıkıp Kürdistan'a özgürlüğü ve demokrasiyi getirecek karaktere sahip bir partisel doğuşu bu biçimde gerçekleştirdi. Kürdistan'da mevcut koşullara denk düşen, gerçek doğuşu başaran ve ortaya çıkaran tek parti PKK oldu.

15 Ağustos çıkışımız 12 Eylül faşist-askeri rejimine, bu rejimin Türkiye ve Kürdistan'da her türlü demokratik değeri yerle bir etmesine, her türlü ilerici gelişmeyi sindirmesine ve halkları baskı altına almasına; yine Kürdistan üzerinde uyguladığı sömürgeciliğe, katmerli bir askeri-faşist diktatörlüğü örgütlemesine ve Kürt halkının tarihten silinmesi siyasetini sonuca götürme amacına karşı büyük bir çıkış biçiminde, sınırlı birkaç yerdeki dar bir askeri eylemlilik olarak başladı. Burada askeri eylemlilik sınırlıydı, ama *Hilvan-Siverek*'e göre başarılı bir askeri başlangıçtı. Bunun üzerinde kesintisiz olarak 15 yıl gelişen bir gerilla savaşı, bu temelde ulusun yeniden dirilişi, ulusal ve buna bağlı olarak demokratik devrimin geliştirilmesi, ulusal dirilişin başarılması, Kürdistan tarihinde görülmemiş bir demokratik açılımın yaşanması, Kürt toplumuna dayatılan ulusal inkar ve imhanın yerle bir edilerek yerine ulusal bilinç, birlik, bütünlük, örgütlenme ve ulusal direncin ve başkaldırının gerçekleştirilmesi ortaya çıkmıştır. Denilebilir ki, Kürt halkı böyle bir mücadeleyle ulus olarak kendine gelip örgütlenmiş, büyük ulusal demokratik değerler yaratıp biriktirmiş ve dünyaya bu temelde doğmuştur. Bu nedenle bilim adamları bu çıkış için ***"ilk kurşun"***, ***"köleliği vuran kurşun"*** değerlendirmesini yapmışlardır.

Geçmişte yapılanlar, bundan sonra yapılacakların kanıtıdır

VII. Kongre sonrasında yoğun bir eğitim ve hazırlık çalışmasının ardından, Parti Meclisimizin II. Toplantısı'yla birlikte hem kitlesel eylemlilikler gerçekleştirmiştir, hem de buna engel oluşturan yerlerdeki engelleri yıkmak üzere devrimci şiddet kullanımı temelinde stratejik düzeyde yeni bir pratik çıkış başlatılmıştır. 2 Eylül büyük festivali, Türkiye'de ve Kuzey Kürdistan'da gittikçe büyüyen ve sürekli bir serhildan halini almaya doğru yürüyen kitle eylemliliği, yine Doğu Kürdistan'da ve Güney Kürdistan'ın küçük parçasında gelişen kitle eylemlilikleri böyle bir süreci ifade ediyor. Bunlarla birlikte eylül sonunda YNK ile girilen şiddetli çatışma, uluslararası komplo çerçevesinde partimizi imha etme temelinde dayatılan oyunlara çok ağır bir darbe vurulması, bu oyunların parçalanması; bu temelde uluslararası komployla karşı 2000 yılının ortasından itibaren yeni, planlı ve kapsamlı bir pratik mücadele sürecinin başlaması olmuştur.

Güney Kürdistan'da YNK'ye karşı başlatılan bu mücadelenin, her alanda sürmekte olan kitle mücadelesiyle birlikte böyle yeniden bir çıkış, yeni bir stratejik hamlenin başlangıcı olma özelliği vardır. Bu çıkış, mücadelemizin genel gelişimi ve büyüklüğüne uygun olarak, bu kez *Hilvan-Siverek* deneyiminden farklı olarak oldukça başarılı bir askeri eylemlilik, yine *15 Ağustos* çıkışından farklı olarak oldukça kapsamlı ve binlerce savaşçı gücün çok geniş bir alanda gerilla tarzıyla savaşması biçiminde çok büyük bir savaş çıkışıyla gerçekleşmiştir. Küçük askeri girişimler temelinde ilk doğuşunu yapan PKK'nin nasıl büyük bir siyasi gelişmeyi ortaya çıkardığı ve nasıl adına uygun bir parti olduğu daha sonraki gelişmelerle kanıtlanmıştır. Yine dar ve küçük askeri eylemlerle başlayan gerilla savaşının giderek nasıl büyük ve yenilmez bir savaş halini aldığı, bir ulusu nasıl etkileyip uyardığı, bilinçlendirip örgütleyerek ayağa kaldırdığı ve nasıl yenilmez bir halk ve gerilla ortaya çıkardığı, geçen on yedi yıl içerisinde herkes tarafından görülmüş ve kabul edilmiştir. Şimdi binlerce silahlı gücün çok geniş bir alanda, organize olmuş silahlı direnişi çok başarılı bir biçimde ortaya koyması ve yüz binlere ulaşan bir kitlenin hemen her gün, her alanda eylemlilik geliştirdiği bir ortamda, onunla birlik ve bütünlük içerisinde bunu yapması, yeni çıkışın bu biçimde gerçekleşmesi; bu çizginin önümüzdeki süreçte sürdürülmesi halinde pratik faaliyetin nasıl büyüyeceğini ve geçmişi onlarca kat aşan bir pratik gelişmenin nasıl ortaya çıkacağını daha şimdiden bize göstermektedir. Eğer bu çizgi sebatla uygulanırsa; az hata yapılır, doğru tarz uygulanır ve pratik çalışmada iddialı ve ısrarlı olunursa, önümüzdeki süreçte yaşanacak gelişmelerin Kürdistan'ı nasıl özgür ve demokratik kılacağı, barış ve demokratik çözüm sürecini nasıl zafere götüreceği daha şimdiden görülebilmektedir.

> "Genelde gelişen kitle eylemliliği ve Güney'de yaşanan savaş; her türlü siyasal kitle mücadelesinin önündeki engelleri aşma, siyasal ve örgütsel çalışmaların önünü açma düzeyiyle Parti Meclisimizin karar düzeyinde ortaya koyduğu yeni pratik hamle ilanının bizzat uygulamada başlatılması ve geliştirilmesi olmuştur. Kitle eylemliliğimize ve Güney'deki savaşa bakarak tereddütsüz diyebiliriz ki, VII. Kongre çizgimiz temelinde yeni bir pratik hamle süreci başlamıştır."

Bunun kanıtı, partimizin geçen süreçte yürüttüğü mücadelelerin ortaya çıkardığı sonuçlardır. Partimizin geçmiş yıllarda yaptıkları, önümüzdeki süreçte ne tür gelişmeler yaratacağının kanıtı olmaktadır. Oldukça güçsüz, zayıf ve dar başlangıçlardan böyle büyük gelişmeler yaratmış olan partimizin, geçmiştekileri kat be kat aşan, son derece iddialı, ısrarlı, planlı, bilinçli ve örgütlü bir biçimde böyle büyük ve kapsamlı düzeyde başlattığı bir çıkışla ne tür gelişmelere ve zaferlere yol açacağı daha şimdiden rahatlıkla görülebilir. Bu açıdan partimizin bu yeni çıkışıyla halkımız ve ulusal demokratik hareketimiz için kesin zaferi garantileyen, çözümü yaratacak ve bu temelde Kürt halkını 21. yüzyılın en özgür ve demokratik yaşayan halklarından birisi haline getirecek olan yeni sürecin başladığını rahatlıkla ifade edebiliriz. Bu sürecin böyle büyük bir süreç olduğunu, çok kısa sürede hızlı, yoğun ve baş döndürücü gelişmeler ortaya çıkaracağını rahatlıkla belirtebiliriz.

Durum böyle olunca ve başlayan bu yeni hamlenin büyüklüğü dikkate alınınca, yeni durumdaki örgütlenme ve pratik çalışmalarımızın böyle bir çıkışa tam denk düşmediği, birçok alandaki pratiğimizin, çalışma tarzımızın, tempomuzun ve örgütlenme durumumuzun bunun çok gerisinde olduğu rahatlıkla görülebilir ve ifade edilebilir. Hiç itirazsız teslim etmeliyiz ki, parti hem planlama, hem de örgütlenme ve eylem düzeyinde böyle büyük bir hazırlığı geliştirirken, birçok yer bunun bilincinde bile değildir veya tam bilincine varamamıştır. Ya da bilincine varsa bile, bunu doğru bir çalışma tarzı ve yeterli bir planlamayla, yine kolektif bir örgütlenme ve yönetim tarzıyla hayata geçirecek durumda olmaktan uzaktır.

Kısaca, birçok alanda örgütlenme ve pratik çalışma bakımından partimizin başlattığı yeni pratik hamleye denk düşmeyen, onun çok gerisinde kalan bir uygulama düzeyi vardır. Bunun mutlaka aşılması gerekiyor. Bu oldukça geri ve mevcut parti gerçeğimize ters bir durumdur. Bu, eskide ve geride kalmayı ifade ediyor. Birçok alanımız kendisini yeterince planlayamamış ve örgütleyememiştir; çabası az ve hedefi yoktur. Çalışan birçok sahamız kendisini eğitim düzeyinde tutuyor. Sürecin temel çalışmasını halen eğitim çalışmasıymış gibi ele alma ve o düzeyde kalma yaklaşımları vardır. Bunlar yanlış olmamakla ve reddedilmemekle birlikte, gelişen sürecin gerisinde kalan ve başlatılan pratik hamleye denk düşmeyen yaklaşımlar ve çalışma durumlarıdır. Gelişen hamleyi doğru kavrama, pratiğe doğru uygulama temelinde bu durumları mutlaka aşmak gerekiyor. Kuşkusuz eğitim yapmak hatalı değildir; eğitim yapılmalı ve daha da geliştirilmelidir. Ama geçen bir buçuk yıllık süreç içerisinde olduğu gibi şimdi de temel taktiğimiz eğitim çalışması değildir. Bu artık aşılmıştır. Eğitimi geçmişten daha fazla geliştirmek yararlıdır; ama bu eğer her alanda pratiği, örgütlenmeyi ve eylemi geliştiren bir çalışmayla birleşir ve onunla birlikte yürütülürse bir değer ifade eder. Öyle olmaz ve yalnız başına eğitim düzeyinde kalırsa, bu, taktiğin gerisinde kalmaktır; geçmiş taktik süreçte kalmaktır.

Temel taktik eylem ve örgütlenmedir

Unutmayalım, partimiz uzun bir süre halk savaşı stratejisi temelinde içinde bulunulan koşullara uygun taktikler hayata geçirerek savaş yürüttü. Bu savaş VI. Kongre'ye kadar böyle geldi. Parti Önderliğimiz VI. Kongre öncesinde 1 Eylül süreciyle yeni bir mücadele süreci başlattı. Ateşkes ilan etti ve bir stratejik değişimi uygun gördü. Düşman güçler buna uluslararası komployu dayattılar. Bu komplo 15 Şubat'ta Parti Önderliğimize ve partimize karşı dünyada eşi görülmeyen bir korsanlık eylemi düzeyine kadar vardı. 15 Şubat parti tarihimizin hiçbir zaman dikkatten kaçırılmayacak çok önemli bir dönemecidir. Bu temelde partimiz kendi durumunu yeniden değerlendirme, '93'ten beri geliştirmek istediği stratejik değişimi hızla ve köklü bir biçimde yapma gereğini duydu ve böyle bir çalışmaya yöneldi. 1 Eylül 1999'da savaşı durdurarak ve yeni bir kongre çalışması başlatarak, stratejik değişimi ve bu temelde partinin yeniden yapılanmasını gündemine koydu. Savaş güçlerini belli ölçüde geri çekme, toparlama ve eğitme, yeni bir strateji oluşturma, bu strateji temelinde partiyi yeniden yapılandırma; böylece yenilenme, kendini değiştirme temelinde yeni bir pratik süreci başlatma çalışması yürüttü.

VII. Kongre süreci öncesi ve sonrası, bu temelde değişimi gerçekleştirme, bunu başarmak için de çok yoğun eğitim yapma süreciydi. Geri çekilme, toparlanma ve eğitim yapma dönemin temel taktiğiydi. Bu çalışma müthiş gelişme yaratıyor, tehlikeleri önlüyor, partinin önüne koyduğu değişimi gerçekleştirmeye yol açıyordu. O açıdan dönemin en temel çalışması eğitim çalışmasıydı. Daha önceki süreçte savaş en temel çalışmaydı. 12 Eylül'ün arkasından yine geriye çekilme, toparlanma ve eğitim, partimizin temel çalışması olmuştu. Bu sefer de uluslararası komplo ardından kendini toparlama, parti güçlerini değişik alanlara çekip eğitme ve stratejik değişimi yapma temel bir çalışma oldu. Bu açıdan eğitim yapmak her türlü gelişmeye yol açıyordu. Parti militanlarını eğitiyor, parti içini aydınlatıyor, partinin çizgisini netleştiriyor, böyle-

ce uluslararası komplonun partiyi bilinçsiz bırakma ve düşüncede köreltme, pratikte ise dağılıp tasfiye olmasına yol açma stratejisine karşı partiyi bilinç ve örgüt olarak geliştiren, yenileyen, yeniden yapılandıran ve ayakta tutan bir çalışma oluyor; bunu sağlayan gelişmeleri ortaya çıkarıyordu.

VII. Kongre sonrasında, kongreyi taşırma temelinde bu durumu aşmak ve yeni bir pratik süreç başlatmak istedik. Ancak sürecin çok köklü olması, sorunların ağırlığı ve uluslararası komplonun baskısının büyüklüğü, bu sürecin biraz daha uzamasına ve eğitimle birlikte yoğun bir örgüt içi mücadelenin yaşanmasına yol açtı. Böyle bir süreçte her türlü küçük burjuva eğilim ve ruhsal belirti kendisini partimize dayattı. Uluslararası komplonun dayattığı tasfiye sürecini içten tamamlamaya çalışan ve onunla bütünleşen eğilimler ortaya çıktı. Bozgunculuk ve yıkıcılık parti içerisinde çok çeşitli yöntemlerle geliştirilmeye çalışıldı. Bunlara karşılık parti yönetimimizin Önderlik çizgisinde yürüttüğü kapsamlı mücadele giderek derinleşti. Bu tür tasfiyeci eğilimlerin ortaya çıkarılması, tanımlanması ve yoğun bir mücadeleyle tasfiye edilmesi gerçeğini yarattı. Böylece süreç kısmen uzadı, ancak çok köklü bir yenilenme ve yapılanma biçiminde gelişti.

Ağustos sonunda yapılan Parti Meclisi Toplantımız böyle bir eğitim ve örgütsel mücadelenin, çizgi mücadelesinin sonuçlarını değerlendirdi; bu mücadelenin tasfiyeciliğe karşı başarısını, dolayısıyla örgütsel birlik ve bütünlükte en ileri düzeye ulaşma gerçeğini ortaya çıkardı ve ilan etti. Bu temelde yeni bir pratik süreç başlattı. Örgütün kendisini bu biçimde yenilemesi ve yeniden yapılandırması temelinde, VII. Kongre'nin oluşturduğu stratejik plan ve aldığı kararlar temelinde geliştirmek istediği pratik mücadele sürecine girilebildi. Bu anlamda Parti Meclisi Toplantımız tıpkı '82'deki II. Kongremiz gibi stratejik düzeyde pratik mücadelenin başlatılmasına karar veren büyük bir toplantı olma özelliği taşıdı; böyle bir karar aldı, partiyi bu temelde örgütledi ve pratik mücadeleye yöneltti. II. Kongre ardından gelişen pratik çalışmalar bizi *15 Ağustos Atılımı*'yla gerilla hamlesinin başlamasına götürdü. Parti Meclisimizin İkinci Toplantısı'nın pratik mücadeleyi geliştirme kararı da çok kısa sürede yapılan değerlendirme, taşırma ve örgütleme çalışmasının ardından gelişen yoğun kitle eylemliliği ile birlikte, bizi Güney'de kısa süreli, ama çok yoğun ve siyasi anlamı büyük olan bir silahlı çatışma içerisine soktu. Böylece kitle mücadelesi ile silahlı mücadelenin iç içe geçtiği bir savaşımla yeni mücadele sürecimiz başlamış oldu.

Artık pratik başlamıştır. Kitle eylemliliği ve örgütlenmesi, silahlı mücadele ve askeri örgütlenme süreci başlamış bulunmaktadır. Artık temel taktik, eylem ve örgütlenmedir. Serhildan boyutunda bu böyledir; silahlı mücadele boyutunda böyle, demokratik yasal siyasal çalışma boyutunda böyle, propaganda boyutunda böyledir. Taktik bunlardır. Eğitim bunlara hizmet ettiği ve bunlara bağlı olduğu ölçüde gelişme yaratır ve bir değer ifade eder. Artık sadece eğitimle gelişme yaratma ve sürece denk bir karşılık verme dönemi bu biçimde geçmiştir. Bu görev, eylem ve örgüt çalışmasının önüne konmuştur. Bu açıdan yeni bir taktik süreç başlamış oluyor. Yani VII. Kongre sürecine girerken oluşan geri çekilme, toparlanma ve eğitme taktiği tamamlanmış, yerini serhildan ve silahlı savaşım temelindeki yeni taktik sürece bırakmıştır. Bu taktik süreç, başlangıç ve ilan düzeyinde de olsa, yoğunlaşmış olarak bir kitle eylemliliğini başlatıp geliştirme ve bunun önündeki engelleri aşan silahlı çatışmalara başvurma biçiminde bir taktiktir. Bunları yerine göre uygun biçimlerde kullanmak ve iç içe geçirmek bizi çok kapsamlı bir halk başkaldırısına götürecektir ki, bu da barışı ve demokratik çözüm sürecinin gelişimini dayatacak, Kürdistan'daki demokratik dönüşümü geliştirecek, Türkiye'ye ve diğer ülkelere demokratik dönüşümü dayatacak, böylece barış ve demokratik çözüm sürecini başarıya götürecek, demokratik dönüşüm temelinde Kürt ulusal sorununun çözümünü ortaya çıkaracaktır.

Şimdi bunu sağlayacak olan bir pratik mücadele sürecine girilmiş oluyor. O zaman bütün çalışmalarımızın merkezinde artık pratik çalışma, örgüt ve eylem çalışması vardır. Bu kitle boyutuyla olur, yasal siyaset boyutuyla olur, silahlı mücadele boyutuyla olur; hangi alanda olursa olsun, esas olan örgüt ve eylem çalışmasıdır. Kim ki bunu yapmaz, bundan kopar ve buna bağlı olmazsa, o çalışma artık taktik dışıdır. Kim ki yeterince örgüt ve eylem çalışması ortaya çıkarmaz, ona bağlanmaz ve onu geliştirmezse, o zaman taktiğin gerisinde kalır, eksik ve yetersiz kalır, sınırlı bir uygulama içerisinde kalır. Ne taktiğin dışına düşülmeli, ne de gerisinde kalınmalıdır; bunların ikisi de doğru değildir. Bu duruma düşülmemelidir. Bunlardan kurtulmak, bu durumu aşmak, partimizin içine girdiği süreci doğru bir biçimde görmek, bunun gerektirdiği taktik sürece gerektiği gibi yaratıcı tarzla girmek ve bunun gereklerini yerine getirmek zorunludur. Bütün parti örgütlerimizin ve yönetimlerimizin, yine tüm militan ve çalışanlarımızın önünde böyle temel bir görev vardır. Bu değişimi herkes görmek zorundadır. 'Ben bilemedim, göremedim, değişimi anlayamadım, eskiden başka çalışmalar da gelişme yaratıyordu, bu çalışma da gelişme yaratır sandım' gibi yaklaşımlar doğru yaklaşımlar olmayacaktır.

Hiç kimse duyarsızlığa düşmemeli ve kendini geride bırakmamalı, daha sonra da bunu başaramamanın bir gerekçesi yapmamalıdır. Çünkü siyaset oldukça yoğunlaşmıştır. Günlük olarak taktik değiştirmek, yeni politikalar ve yeni taktikler belirlemek zorunda kalıyoruz. O zaman bu kadar duyarsız, süreci anlamayan ve değişimi görmeyen bir yaklaşım pratik mücadeleyi yönetemez; kendisini etkili bir yönetim gücü haline getiremez. Dolayısıyla dönemin görevlerini başarıyla yerine getiren militan ve böyle militanlardan kurulu örgüt olunamaz. Böyle olabilmek için duyarlılık gereklidir, süreci iyi anlamak, taktiği ve politika yapmayı bilmek gereklidir. Buna göre her an kapsamlı bir durum değerlendirmesi yapabilen güce ulaşmak, buradan da doğru politikalar ve taktikler belirleyerek derhal kendini ona göre örgütleme ve eyleme geçirme esnekliğine ve aktivitesine sahip olmak gerekir. Bütün örgütlerimiz kendisini bu sürece böyle katmalı, bütün yönetimlerimiz böyle çalışmalı, bütün parti militanları ve çalışanları başarılı olmak için sürece böyle yaklaşmalıdır.

O açıdan geçmişin durağan ve edilgen çalışma dönemi geride kalmıştır. Şimdi çok etkin ve çok aktif bir çalışma dönemine, çok yoğun bir politik mücadele sürecine girmiş bulunuyoruz. Bu yüzden çok etkili bir pratik çalışma yapmak zorunluluğu var. Bunu görüp kavrayan, kendisini buna göre uyarlayan, bu süreci başarıyla götürebilir. Bunu göremeyen, kendisini kesinlikle sürece cevap veren bir militan haline getiremez. Bunun için asla bu duruma düşülmemelidir. Hiç kimse gerilikte ısrar etmemelidir. Yine geriye takılıp kalmamalı, eskide tıkanma olmamalıdır. Yaratıcı bir yaklaşımla, duyarlı ve girişken bir tarzla bu yeni sürece katılım göstermek, asla tutuculuğa ve edilgenliğe düşmemek, her an değişimi ve etkinliği esas almak ve bunu kendine yaratmak, bu dönemi başarmak açısından zorunludur.

Biz bütün bunlar temelinde mevcut pratik çalışmalarda en başta görülen şu hususların düzeltilmesini ve yeni sürece uygun bir örgüt ve eylem düzeyine ulaşılmasını, bütün parti çalışmalarımızın bunu gerçekleştirecek bir tarza ulaştırılmasını gerekli görmekteyiz:

"Militan aldığı görevleri zamanında yerine getiren ve bunun hesabını veren kişidir. Militan yaptığı çalışmalar temelinde her zaman hesap vermeye hazır olandır. Bu yeni hamle döneminde böyle bir tarzı kesinlikle çalışmalarımıza hakim kılmalıyız. Hamlemizin başarısı böyle bir çalışma tarzını baştan sürece ve pratik çalışmalara hakim kılmaktan geçecektir."

Hiçbir militan sürece dar ve sıradan yaklaşamaz

A- Her şeyden önce parti gücümüzün büyük çoğunluğu hemen her alanda atıl vaziyette bulunuyor, çalışmıyor. Dönemin görevleriyle yüz yüze değildir ve harekete geçirilmiyor. Yine birçok alanda gücümüzün büyük bir kısmı sıradan bir çalışma içerisinde tutuluyor. Az, yetersiz ve dar bir çalışmayla sınırlı kalıyor. Bilinç düzeyine, yeteneğine, kapasitesine ve hazırlık düzeyine uygun bir çalışma içerisinde değildir. Kendisini çok etkin ve aktif çalıştıracak bir görevlendirmeye tabi tutulmamıştır. Bu nedenle çok sıradan ve dar bir çalışmayla yetiniyor. Gününün büyük kısmı boş geçiyor, enerjisi boşa harcanıyor. Dolayısıyla kendisi de parti için vereceğini veremiyor, partinin birçok görevi boşta kalıyor ve gerçekleştirilmiyor. Bu durumlar hemen hemen bütün çalışma alanlarımızda mevcuttur. Bunlar az çok her yerde yaşanan gerçekliklerdir. Bunların derhal aşılması gerekiyor.

Geçmiş dönemde eğitim çalışması yaparken ve aktif pratik çalışma içerisinde değilken, bu tür duruşlar belki çok zararlı ve sakıncalı olmayabilirdi. Ama şimdi yeni bir pratik hamlenin başladığı ve aktif mücadeleye geçtiğimiz bir süreçte, parti güçlerinin bu durumda kalması asla kabul edilemez. Hiç kimse kendisini bu biçimde tutmamalıdır. Kendisini böyle tutan kimse militan olmaz, parti çalışanı olmaz; dürüst partiye katılan böyle olmaz. Hiçbir alandaki yönetimimiz kendi yönetimi altında böyle bir militan ve çalışan bulundurmamalıdır. Eğer bir yönetimin görev sahasında bu durumda parti militanı ve çalışanı var ise, o zaman o yönetim temel görevlerinden birisini yerine getirmemiş demektir. Hiç kimsenin partinin kadro ve militan gücünü atıl, az ve sıradan bir çalışma içinde tutmaya hakkı yoktur. Bu, partiye verilebilecek en büyük zarardır. Çünkü militanların ve kadronun çalışması partiyi ayakta tutar, geliştirir ve var eder. Kim ki bu çalışmayı yaptırmaz ve bunu çok aza indirirse, o zaman partiye en çok zararı veriyor demektir. Bir parti dıştan saldırıyla geriletilip zayıflatılmaz; içten bozularak ya da içten görevlerden çekilerek ve çalışmaz kılınarak zayıflatılır, dağıtılır ve geriletilir. Bu da çok tehlikeli bir durumdur. Gücün atıl ya da sıradan bir konumda bırakılması demek, böyle bir duruma yol açmak demektir.

Bunun derhal düzeltilmesi gerekiyor. Eskideki durumunu düşünmeden, eskiden böyleydi demeden, yeni süreci derinliğine kavrama temelinde herkesin çok daha aktif bir çalışmaya yönelmesi, bütün alanlardaki parti yönetimlerimizin tüm parti militanlarını ve çalışanlarını azami düzeyde hizmet edecek, mücadele yürütecek ve üretim yapacak bir görevlendirme içerisinde tutması, çalışmaya sevk etmesi, çalıştırması ve denetlemesi gerekiyor. Buna göre hiçbir alanda kimse öyle atıl ve çalışmaz düzeyde kalmamalıdır. Böyle kalmak suçtur. Yine az ve sıradan çalışma doğru bir tarz değildir. Hiçbir yerde böyle sıradan ve doğru olmayan görevlendirmeler temelinde yaratıcı çalışmayan, dar, üretimi az ve kendi karnını doyurmaya yetmeyecek kadar üretimle yetinen bir örgütlenme ve çalışma düzeni ortaya çıkmamalı, buna bir çalışma denilmemeli, bu durumu derhal aşmalıdır. Herkes yapabileceği işin başına getirilmeli, kapasitesine uygun olarak yapabileceği en çok görevle görevlendirilmeli, azami çalışma yapması için hem görev verilmeli, hem de yönlendirilmeli, teşvik edilmeli, desteklenmeli ve denetlenmelidir. Parti gücümüzü harekete geçirip pratiğe yöneltecek, dolayısıyla yeni pratik hamleyi çok etkili, yaygın ve en kısa sürede büyük başarılar ve gelişmeler ortaya çıkartacak hale getirecek, böylece hamleyi başarılı kılacak tek doğru tutum budur. En önemlisi de parti gücünün bu biçimde örgütlendirilmesi, görevlendirilmesi ve çalışmaya sevk edilmesidir. Bu olduğu taktirde, hamlemiz büyük başarıları daha baştan garantilemiş olacaktır.

B- Birçok alanda hedefli bir çalışma tarzı mevcut değildir. Çalışmalar planlanmıyor, hedefler net belirlenmiyor. Yeni hamle sürecimize uygun ve onu başarıyla gerçekleştirecek düzeyde büyük hedefler parti örgütümüzün önüne konmuyor. Dolayısıyla sonuçlar da denetlenmiyor ve hesap verme içine girilmiyor. Neyin yapılıp neyin yapılmadığının, bir gelişme olup olmadığının, parti için hangi değerler yaratıldığının hesabı verilmiyor. Değer mi yaratılmış, değer mi tüketilmiş; parti gücü çalıştırılmış mı, boş mu durdurulmuş; bunların hesabı verilmiyor. Üst örgütler tarafından hesap istendiği zaman küsülüyor, bir kenara çekilme durumuna düşülüyor. Hatta içten içe 'gel sen yap' der gibi bir yaklaşım içine giriliyor.

Bu doğru bir devrimci tarz değildir; hele Apocu tarz kesinlikle değildir. Apoculuk planlılıktır, hedefliliktir ve her şeyden önce de hesap vermektir. Parti Önderliği en ağır koşullarda bile hala haftada bir halka hesap veriyor. "Tarih karşısında sizler için ben şunları yapıyorum, şunları yapamıyorum" diyor. Yapamadığı zaman ise "ben yapamıyorum" diyor. Ya da "yapıyorum" diyor ve yapmak için çaba harcıyor. Apoculuk budur, militan yaklaşım budur. Kesinlikle herkese ve her alanımızda hakim olması gereken çalışma yaklaşımı böyle olmalıdır. Çalışma tarzının böyle olması gerekiyor. Bu açıdan bu alanlarda da bir düzeltme yapmaya kesin ihtiyaç var. Plansızlığın önü kesinlikle alınmalıdır. Pratik hamle sürecinde plansızlık bizi başarısızlığı götürür. Buna asla düşülmemeli, hedefsizlik kabul edilmemelidir. Yine plan ve hedefte geçmişin ölçülerine göre hareket edilmemeli; 'geçmişe göre şu kadar çalışma yapıyorum, şu kadar plan ve hedefimiz olmalı' denilmemelidir. Geçen yılın taktiği farklıydı, bu yılın taktiği farklıdır; geçen yılda çalışma hedeflerimiz farklıydı, bu yılda farklıdır. Şimdi pratik hamle sürecimiz önümüze yepyeni imkanlar koyma anlamına geliyor ki, o zaman plan ve hedef düzeyimiz değişmiştir. Önümüze buna uygun hedefler koyacağız ve hedeflerimiz iddialı olacaktır. Parti Önderliği, *"Hedefi büyük olmayanın çabası büyük olmaz"* diyor. *"Önümüze büyük hedefler koyalım ki, bunları gerçekleştirmek için büyük çaba içerisine girelim"* diyor. O açıdan büyük pratik hamle sürecinde hedeflerimizi büyük tutmamız ve iddialı olmamız; bunları gerçekleştirmek için tam bir planlamaya sahip olmamız gerekiyor.

Bir alanda ne kadar çalışma yapacağız? Ne kadar örgüt, ne kadar eylem, ne kadar yeni katılım, ne kadar eğitim, ne kadar talimat, ne kadar rapor olacak? Bunları belirlemeli ve buna göre de çalışmalıyız. Her şeyin belirsiz olduğu, keyfe kaldığı ve kendiliğindenciliğe bırakıldığı bir tarz kesinlikle doğru bir tarz değildir. Orada keyfiyet ve kendine görelik vardır. Orada örgütlülük ve disiplinlilik yoktur. Bunu kesinlikle aşmamız gerekiyor. Dolayısıyla böyle olduğu için nerede ne yapıldığını, ne kadar çalışıldığını, ne kadar katılım olduğunu, ne kadar örgüt kurulduğunu, ne kadar eylem yapıldığını bilmiyoruz. Bunlar belli değildir. Haberlere yansıdığından öteye, parti yönetimimizin çok fazla bilgisi olmuyor. Ondan öteye fazla bir şeyin olduğu da zaten şüphelidir. Katılım bu biçimde neredeyse durmuş, örgüt kurma durmuş, çok aza inmiştir. Varolanı idare eden ve eskiyi tekrarlayan bir tarz vardır ve bu sürüp gidiyor. Bunun kesinlikle aşılması ve değiştirilmesi gerekir.

Bu anlamda her alanda kesinlikle haftalık ve aylık planlamalar olacak ve hedefler konulacaktır. Oradaki temel görevlerde o süre içinde neler yapılacağı, kaç kişinin kazanılacağı, kaç kişinin eğitileceği, kaç eylem yapılacağı belirlenecek ve pratik çalışma bu temelde yapılacaktır. Sonuçlarını da buna göre değerlendireceğiz. Ne kadar yaptığımızı, ne kadar yapmadığımızı göreceğiz. Başarı oranımızı burada belirleyeceğiz. Yapmamışsak nedenleri üzerinde duracağız. Düzeltme, eğitim ve kendimizi geliştirme buradan doğacaktır. Dolayısıyla hesap verebileceğiz. Partiye ve halka 'burada şu kadar iş yapılabilirdi, ben şunları yaptım, şu kadar başarılıyım' diyebileceğiz. Yapamamışsak, 'şu kadar yapamadım, şu nedenle yapamadım' diyeceğiz. Neden eğer makul ise, parti ve halk bunu kabul eder. Değilse, o zaman gerçek ortaya çıkar. Yapamadığı noktada da insan bir kenarda durmalıdır. Kendisini partinin imkanları ve işleri üzerinde durdurmamalıdır.

Böyle bir tarzı kesinlikle geliştirmemiz gerekir. Bunun küsülecek, alınganlığa vurulacak bir yanı yoktur. İmkan alır ve parti itibarını kullanırken iyi de, hesap verirken mi kötü? Parti bu kadar imkanı bize verirken, elbette iş yapmamız için veriyor. Sonunda da ne yaptığımızı görmek istiyor. 'Partinin imkanını alıp istediğimiz gibi kullanırız, ne yaptığımızın hesabını vermeyiz' diyemeyiz. O çok kendine göre, çok keyfi bir tutumdur. Bu bir çalma anlamına gelir; örgütlü ve disiplinli bir çalışmayı içermez, parti böyle bir çalışma tarzıyla ilerleyemez. Kimse öyle bir yaklaşım beklememelidir. Parti militanlığı öyle olmaz. Militan aldığı görevleri zamanında yerine getiren ve bunun hesabını veren kişidir. Militan yaptığı çalışmalar temelinde her zaman hesap vermeye hazır olandır. Bu yeni hamle döneminde böyle bir tarzı kesinlikle çalışmalarımıza hakim kılmalıyız. Hamlemizin başarısı böyle bir çalışma tarzını baştan sürece ve pratik çalışmalara hakim kılmaktan geçecektir.

Çözümü kendinde üreten militanlık esas alınmalıdır

C- Bazı alanlarda, bazı çalışma birimlerimizde, yine bazı parti kadro ve militanlarında kendini beğenme, kendine sevdalanma ve kendini üstün görme eğilimleri epeyce mevcuttur. Birçok yerde arkadaşlarımız 'ben' diyor, başka bir şey demiyor. 'Ben iyi yapıyorum, ben doğru yapıyorum, ben başarılıyım' diyor. Olumsuzlukları, başarısızlıkları ve hataları hep dışarıda, başkasında ve yanındakinde görüyor, yoldaşında görüyor. Bu doğru bir yaklaşım değildir. Geçmişte de bu tür yaklaşımlar vardı. Partimiz bu tür yaklaşımları hep eleştirdi, Parti Önderliğimiz bunun bir yanılgı olduğunu çok somut bir biçimde ortaya koydu. Şimdi bu süreç bakımından da bunlar geçerlidir. Öyle beğenilecek ve kendimize sevdalanacak bir durum yoktur. Hiç kimse bir diğerinden ne çok üstün, ne de çok geridir. O açıdan öyle kendimizi beğenip başkasını geri gören bir yaklaşım içinde olmayalım. Bu bir kendini aldatma biçimidir. Bundan kesinlikle kurtulmak gerekir. Kendini aldatmak tehlikelidir ve pratikte başarısızlığa götürür.

O açıdan hep kendini beğenen, olumsuzlukları dışarıda gören, dolayısıyla hep eleştiren bir yaklaşım değil de, olguları somut değerlendiren, yüksek bir sorumluluk düzeyinde yaklaşım gösteren, bu temelde olup bitenler içerisinde kendi payını görmeyi birinci derecede esas alan, dolayısıyla özeleştirisel yaklaşım geliştiren bir tutumun sahibi olmalıyız. Böylece kendimizi eğitme, çözümü kendimizde üretme, dolayısıyla yoldaşlar için teşvik edici, çekici ve onların eksikliklerini tamamlayıcı bir pozisyonun sahibi olma en devrimci ve en doğru tutumdur. Bunu her arkadaşımız, her örgüt birimimiz mutlaka geliştirmeli, böyle bir yaklaşımı esas almalıdır. Başarı buradan geçer. Doğru tutum da, gerçek olan tutum da budur. Yapıcı, ilerletici ve sonuç alıcı olan tutum budur. Böyle yapılırsa iyi bir du-

rum, öncü pozisyon ortaya çıkar. Çözümü kendinde üreten ve bütün sorunların çözüm kaynağı haline gelen militanlık ortaya çıkar. Bu da oldukça etkililik, güçlü bir pozisyon ortaya çıkarır ki, örgütlerimizin çalışmasına ve etkili olmasına yol açar. Bu da pratik çalışmamızın başarısını garantili hale getirir.

D- Bir öncekine bağlı olarak bazı alanlarda kendini yaşatma, bu temelde yersiz ve aşırı tüketim, ölçüsüz tüketicilik eğilimleri var. Bunlar pratikte de epeyce görülüyor. VII. Kongremizin aldığı tasarruf kararı birçok alanda uygulanmıyor. Daha şimdiden bu karar adeta unutulmuş gibidir. Tasarruf yerine daha fazla tüketim neredeyse birçok alanda esas alınıyor. 'Ver bana; bana şunu gönder, bunu gönder, şu ihtiyacım var, bu ihtiyacım var' eğilimleri birçok alanda yaygın ve hakim olan eğilimlerdir. Bu tür istemler çok görülüyor. Buradan kalkarak çok aşırı bir tüketim, giderek birçok alanda rehavete yol açıyor ve kendini yaşatmayı doğuruyor. Kendini çalıştırma, çabaya sevk etme ve birçok işi geliştirmek için kendinden bir şeyler katma yerine, en az bir çabayla kendini bir yere yerleştirip işi idare etme ve yaşatma eğilimleri ortaya çıkıyor. Bunlar yanlıştır ve bir parti açısından tehlikelidir. Bunların mutlaka giderilmesi gereklidir. Kendini yaşatıcı eğilime asla izin vermemeliyiz.

Partimiz militanların partisidir. Parti kadrosu militandır ve militanlığın ölçüleri her yerde aynıdır. Hiçbir yerde birbirinden farklı ölçüler yoktur. Bizim partimizin tek militan ölçüsü vardır, her yerde geçerli olan tek yaşam tarzı vardır. Partimiz çift ölçülü, farklı yaşam tarzları olan bir parti değildir. İster orduda olur, ister kitle çalışması yürütür, ister propaganda çalışması yapar; yaşam ölçüsü, çalışma ölçüsü aynıdır, militanlık ölçüleri aynıdır. Kurallar herkes için geçerlidir ve bu ölçüleri savaş içerisindeki militanlığın ölçüleri belirliyor. Diğer alanlardaki kadro ve çalışanlar savaşı yürüten militan ölçüleri kendilerine esas alacaklardır. Serhildanı geliştiren, serhildan eylemciliğinin öncülüğünü yapan militanın yaşam ve çalışma ölçülerini esas alacaklardır. Ölçülerimiz bunlar olacak ve böyle bir militanlık kendi imkanlarını en etkili bir biçimde kullanacaktır. Bu da her türlü değerin doğru ve yerli yerinde kullanılması olacaktır. Her türlü aşırı tüketime sınır getirmek gerekecektir. VII. Kongre'nin kararlaştırdığı tasarruf kesinlikle uygulanmalı, herkes buna uymalıdır. Mümkün olan en az tüketimle çok üretimi esas alan bir tarzı oturtmalıyız ki, yeni hamle dönemimiz büyük bir başarıyla gerçekleşsin.

E- Üzerinde en çok durmamız gereken hususlardan birisi ve belki de başında geleni, dışa yönelik olarak örgüte yeni değerler katmak üzere çalışma gerçekliğidir. Yeni bir pratik hamle yaparken, böyle bir çizgiyi esas almak ve bunu bütün çalışma alanlarımıza oturtmak bir zorunluluktur. Mevcut durum bunun tersi oluyor. Yakın geçmişteki çalışma sürecine dönüp baktığımızda, çalışmaların bundan farklı olduğunu çok rahatlıkla görebiliriz. Birçok örgütümüz ve militanımız, dışa yönelik partiye değerler katmak için değil de, parti içinde parti değerleri üzerinde çalışma yürütüyor. Partinin kazandığı değerleri kendine kazanmayı esas alıyor. Çalışma deyince gözünü partinin kazandığı değerlere, partinin militanına ve kadrosuna dikiyor, teknik-maddi imkanına dikiyor. Çalışma yapmayı, partinin bazı imkanlarına sahip olmak veya bazı güçlerinin başına geçmek ve onları tasarrufuna almak olarak görüyor.

Partimiz, dışa yönelik çalışmasını geliştirebilmek, halkın çeşitli kesimlerine ulaşabilmek ve yine karşıtlarına karşı çok daha etkili mücadele yürütebilmek için çok çeşitli örgütler kurdu, kuruyor. Yan örgütlerimiz var. Örgütsel işbölümümüzü geliştiriyoruz. Birçok alanda örgütler ve dini birlikler kurduk. Kitle örgütlenmeleri geliştirdik, kadın örgütlenmesi geliştiriyoruz, askeri örgütlenmemiz var. Yani daha çok yönlü, daha derinlikli çalışabilmek, daha geniş kitlelere ulaşabilmek ve karşıtlarımıza karşı daha etkili mücadele edebilmek için, her alanın özgünlüğüne göre bir örgüt yapısını dayatmayı esas alıyoruz.

Şimdi gerçek böyle olmasına rağmen, bu tür örgütlerimiz dışa yönelik kendi alanlarında çalışma yapıp partiye yeni değerler katacakları yerde, dönüp parti içinde parti değerleri üzerinde çalışmayı esas alıyorlar. Bir dini birlik mi geliştirecek? Dönüyor, parti kadro veya sempatizanlarını kendisine kazanmak ve kendi örgütü içine almak için çalışıyor veya partiden bunların kendisine verilmesini istiyor. Partiye çalışarak birçok imkanı kendisi yaratıp kazanacağı ve örgüte vereceği yerde, 'parti bana şu imkanları versin' diyor. 'Parti para versin, şunu yapayım; parti para versin, ev tutayım, şunu yapayım, bunu yapayım' diyebiliyor. Halbuki parayı kendisi yaratacak, kadroyu kendisi yaratacak, kitleyi kendisi yaratacak ve partiye verecek; çünkü esas olan parti çalışmasıdır. Böyle bir terslik var. Bir kadın örgütlenmesi geliştiriyoruz. Kadın kitlesini örgütlemek yerine, dönüyor, partinin kazandığı militanları yeniden örgütlemeye kalkıyor. Şimdi bu anlamsız ve gereksizdir. Örgütlenmiş gücü yeniden örgütlemeye gerek yoktur. Parti zaten onları kazanmış, örgütlemiş, onlar zaten partinin olmuştur. Partiden almak için değil de, düzenden alıp partiye vermek ve partiye kazandırmak için görev ve yetki alınıyor. Parti çalışması bu temelde yürütülüyor.

Burada ciddi bir sapma var, yanlışlık var. Dışa yönelmeme, tam tersine parti içine yönelme var. Bu yanlıştır, bu yetki savaşımı yürütmektir. Burada tasarrufçuluk, parti değerlerini gasp etme ortaya çıkıyor. Giderek partiye değer kazanmak yerine, parti değerlerini ele geçirip tüketmeye yönelme ortaya çıkıyor. Bu da yanlış ve tehlikelidir. Böyle olunca parti yeni kazanç yaratamıyor, dışa açılamıyor; partinin örgütleri genişlemiyor, kitlesi genişlemiyor, kadrosu çoğalmıyor, partinin imkanları artmıyor. Tüketim artıyor, bölüşülüyor ve bu azalmaya yol açıyor. Bu da katılımı ve imkanların büyümesini zayıflatıyor. Bu duruma kesinlikle bir son vermek gerekir. Hiç kimse böyle bir istemde bulunmamalıdır. Bu tarzı ve yaklaşımı kesinlikle her alanda mahkum ediyoruz. Bunu değiştirmek şarttır. Hiçbir örgütümüz, hiçbir birliğimiz, hiçbir yönetimimiz böyle yaklaşamaz, bunu doğru anlayış olarak benimseyemez ve partiye dayatamaz. Kimsenin de partiden imkan istemeye, parti değerleri üzerinde çalışma yapmaya hakkı yoktur. Partiye değer kazanmak üzere çalışma yapıyoruz. Bu açıdan temel bir düzeltmeyi kesinlikle burada yapmamız gerekir.

Her militan, her parti yönetimi, her parti örgütü kendi alanında dışa karşı çalışma yapacak, bunu planlayacak, buradan değer yaratacak, kazanım ortaya çıkaracak ve partiye sunacaktır. Kazandıklarını partiye verecek, herkes partiye bu temelde militan getirecek, yeni katılım getirecek, kitle getirecek, maddi değer getirecek, ilişki getirecek, itibar kazandıracak ve eylem geliştirecektir. Bu, böylece partiyi zenginleştirecektir. Bir örgüt bunu yaptığı ölçüde başarı kazanmış ve örgüt çalışması yapmış olur. Bunu yapmayan ve parti içerisine göz diken ise, partide tasarrufçuluğu esas alıyor demektir. Tasarrufçu anlayış yanlıştır, onu mahkum ediyoruz. Herkes ondan uzak durarak, partiye kazanç yaratacak bir çalışma tarzına yönelmelidir. Bütün örgütlerimiz bu temelde harekete geçmeli ve geçirilmeli, her türlü parti yönetimimiz bunu denetlemelidir. Böyle olursa parti çalışmalarımız gelişir, partinin dışa yönelik bir açılımı ortaya çıkar, parti örgütlerimiz genişler, partimiz yeni kadrolar kazanır, yeni kitleler kazanır. Kadrosal ve kitlesel olarak büyüyen, maddi değerleri artan, eylem gücü ve kapasitesi gelişen bir parti haline gelir ki, yeni pratik hamle sürecimizin başarısı kesinlikle böyle bir çalışma ile mümkündür.

"Örgüt disiplin demektir. Disiplinsiz bir örgüt kesinlikle söz konusu olamaz. Disiplin de herkesin nerede ne yapacağının bilinmesi ve ona göre hareket edilmesi demektir. Eski örgüt sistemimiz tümüyle değişiyor, yeni bir örgüt sistemi kuruyoruz. Örgütümüz ve partimiz yeniden yapılanıyor. Böyle bir sistem kurmanın henüz başındayız. Dolayısıyla sistem olma, örgüt kuralı ve düzeni geliştirme, onun disiplinini yaratma görevimiz var."

Pratik çalışma, mücadele ve örgüt çalışması demektir.

F- Bazı çalışma alanlarımızda kendiliğindenci bir yaklaşım gözükürken, bazı alanlarda da bürokratik bir yaklaşımın varlığı gözleniyor. Kendiliğindencilik, hedefsiz çalışma ve sonuçları derlememe olurken; bürokratik yaklaşım, dar, yüzeysel, derinliği olmayan, işin biçimini öne çıkaran, bir şeyler yapıyormuş gibi görünen ve yaptığını sanan, gerçekte ise parti imkanlarını tüketen ve partiye en az değer katan bir tarz oluyor. Bu iki yaklaşım da doğru değildir. Yeni pratik çalışma sürecimizde bu iki yaklaşımın da aşılması ve tarzı düzeltmenin bu alanlarda geliştirilmesi kesinlikle gereklidir. Kendiliğindenciliğe, ertelemeciliğe ve keyfiyete düşülmemelidir. Bunlar örgütlü pratik çalışmanın ortadan kalkmasına yol açıyor. Dolayısıyla parti orada eriyip bitiyor. Buna asla fırsat vermemek gerekiyor.

Bürokratik ve biçimci yaklaşım da sözde varmış gibi gösteriyor, ama partiyi özünde bitiriyor. Dolayısıyla bu iki tarzın sonucu parti açısından bitiricilik oluyor. Partiye bir şey katma, adım adım partiyi geliştirme, derinleştirme ve kökleştirme olmuyor. Oysa partiyi adım adım geliştiren, derinleştiren, kökleştiren, büyüten, özüyle ve biçimiyle geliştiren ve hakim kılan bir tarzı esas almalı ve uygulamalıyız. Yeni pratik sürecimiz böyle bir tarzla geliştirilirse, o zaman pratik çalışmalarımız hem köklü ve derinlikli olur, hem de planlı ve hedefli olur ve bir sonuca gider. Böyle bir çalışma tarzıyla attığımız her adımımız bizi başarıya götürür. Örgüt çalışmasını başlattığımız her yerde ileri ve başarılı bir çalışmayı ortaya çıkarırız.

G- Mevcut durumda pratik çalışmalarımızda örgüt disiplini oldukça zayıf bir noktada bulunuyor. Hemen herkes her şeye karışıyor, başka işlerle meşgul oluyor. Bu nedenle kendi işi üzerinde yoğunlaşma zayıf kalıyor. Bu durum da yeni bir pratik sürece başlarken bizim için tehlike oluşturuyor. Bunun da kesinlikle aşılması gerekir. Çünkü pratik çalışma demek, mücadele demektir, örgüt çalışması demektir. Örgüt de disiplin demektir. Disiplinsiz bir örgüt kesinlikle söz konusu olamaz. Disiplin de herkesin nerede ne yapacağının bilinmesi ve ona göre hareket edilmesi demektir. Yoksa rasgele herkes her şeye karışır, her şeye el atar ve her şeyi kendine göre değerlendirirse, orada herhangi bir disiplin ve düzen söz konusu olmaz. Dolayısıyla bir sonuç ortaya çıkmaz. Birçok çalışma yapılır, birçok değer üretilir, ama çarçur olup gider. Bunlar biriktirilip toparlanarak, yeniden örgütlendirilip düzenlenerek bu biçimde yeni bir çalışmaya sevk edilmez. Bu açıdan bu durumun da yeni bir sürece başlarken kesinlikle aşılması gerekiyor.

Biz yeniden bir yapılanma sürecini yaşıyoruz. Eski örgüt sistemimiz tümüyle değişiyor, yeni bir örgüt sistemi kuruyoruz. Örgütümüz ve partimiz yeniden yapılanıyor. Böyle bir sistem kurmanın henüz başındayız. Yeterince bir sistem haline gelememişiz. Dolayısıyla sistem olma, örgüt kuralı ve düzeni geliştirme, onun disiplinini yaratma görevimiz var. Süreç böyle bir süreçtir. Bunlar daha yeni yeni gelişiyor. Özellikle Parti Meclisimizin II. Genişletilmiş Toplantısı bu hususu da değerlendirip bu temelde kararlar almış, bir örgütsel sistem geliştirmek üzere yeni işbölümlerine yönelmiştir. Partimizi böyle bir temelde yeniden örgütleme ve örgütsel sisteme kavuşturma yönünde çaba harcıyoruz. Süreç böyle yeniden bir kuruluş süreci olunca, daha disiplinli olma, kurallara daha çok dikkat etme, kendi işi üzerinde daha çok yoğunlaşma ve daha çok örgütlü hareket etme gereği var. Yeniden kuruluş ancak böyle bir yaklaşımla başarılabilir. Bu olmazsa başarılamaz.

Oysa eskinin alışkanlıkları bu alanda çok fazla gözüküyor. Eksi tarzda kalma çok fazla var. Herkes bir merkez gibi çalışıyor. Biz en üstte işbölümü yaptık. Fakat yine de bu işbölümümüz tam oturmuş değildir. Bu işbölümlerini oturtmak ve kendi örgütünü geliştirmek yerine, eski alışkanlıklara takılıp kalma epeyce yaşanan bir gerçekliktir. O temelde başkasının işiyle uğraşma, ilgisini başka alanlara yöneltme, örgüt disiplinini işletmeme, her türlü gereksiz ilişkiye ve gelişmeye yol açma var. Dolayısıyla bu bir karışıklığı ortaya çıkarırken, diğer yandan örgüt değerlerini gereksiz yere tüketme gözüküyor.

Bunlar doğru yaklaşımlar değildir ve kesinlikle aşılması gerekir. En üstten, koordinasyondan başlamak üzere bütün örgüt birimlerimizin kesinlikle kendi görevlerine sahip çıkmaları, kendilerini kendi görevleri üzerinde örgütlemeleri, ilişkilerini örgüt disiplini içerisinde ve alt-üst olayına bağlı olarak kurup geliştirmeleri, rasgele kendisini bir merkez haline getirecek şekilde her zaman her yerle ilişkilenmemeleri gerekiyor. Bir defa öyle bir ilişkilenme örgütü reddetmek, örgüt içinde bir kargaşaya yol açmak oluyor. Kimin kime hesap vereceğinin, kimin kiminle ilişkileneceğinin belli olmadığı bir durumu ortaya çıkarıyor ki, bu durumda birçok merkez oluşuyor. Böylece örgütün rapor-talimat düzeni işlemiyor. Raporlar başka yere veriliyor, talimat başka yerden alınıyor. Bu da partinin etkinliğini zayıflatıyor, örgütsel çalışma düzenini azaltıyor. Kesinlikle buna son vermek gerekir. En üste koordinasyonun kendi görevine sahip çıkma ve bütün parti birimlerini kendi görevleri üzerinde örgütleyip yönetmeyi gözetme temelinde böyle bir örgütlülüğü geliştirme görevi var. Bu görevin geciktirilmeden yapılması şarttır. Diğer birimlerimizin de buna bağlı kalmaları, kendi işleri üzerinde yoğunlaşmaları, onların dışına taşmamaları, bu temelde disipline son derece bağlı kalmaları, ilişkilerini örgütsel kurallar çerçevesinde yapmaları, parti disiplinini zayıflatacak şekilde kendilerine değişik yerlerle ilişki kurma hakkı tanımamaları kesinlikle gereklidir. Bunun bu süreçte uygun bir eğitim, düzenleme, uyarı ve yine talimat-rapor düzenini geliştirme ile gerçekleştirilmesi, bu biçimde yeni örgütsel yapılanmanın pratikte oturtulması ve böylece örgüt sisteminin geliştirilmesi gerekiyor.

Pratikte başarı kazanmamız, etkili çalışma yapabilmemiz ve yaptığımız çalışmalarda ortaya çıkan sonuçları toparlayıp merkezileştirebilmemiz, böyle bir örgüt haline gelmemize ve bir örgüt sistemi kazanmamıza bağlıdır. Bunu kazanırsak, yaptığımız çalışmalarda ortaya çıkan sonuçları birleştirip yeni bir çalışmaya sevk edebiliriz. Bunu yapmazsak, o zaman her alandaki çalışma kendi içerisinde kalır, çarçur olur ve merkezileşmez. Dolayısıyla yeni bir çalışmaya yönelmez. Bu da bizi yeni pratik çalışmada zayıf bırakır; çok çalışabiliriz, ama az sonuç alırız. Bu durum başarımızı gölgeler. Başarı kesinlikle her şeyden önce böyle bir örgüt olmaya, örgüt sistemi kazanmaya, sisteme girmeye ve sistemi kabul eden bir disiplini kendimize yedirmemize bağlıdır. Her parti birimimizin, parti örgütümüzün, parti yönetimlerimizin ve tüm parti kadrolarımızın böyle bir örgütsel disiplini kendilerine yedirerek kendilerini kurallı ve örgüt sistemi içerisinde hareket eden bir konuma getirmeleri, yeni hamlemizin başarısı açısından mutlak gereklidir ve herkes buna kesinlikle uymalıdır.

H- Düzenli ve gerektiği biçimde işletilmeyen veya en az işletilen bir olgu da rapor-talimat düzenidir. Bu, örgütsel yeniden yapılanmamıza ve bir örgütsel sistem kazanmamıza bağlı olan bir olgudur. Zaten bir sistem kazanamamak ve yeterli bir örgüt düzenine ulaşmamak, rapor-talimat düzeninin de işlememesi anlamına geliyor. Diğer yanıyla rapor-talimat düzeni işlemedikçe, bir sistem kazanmak elbette mümkün olmuyor. Raporlar çokça yazılıyor, ama gerektiği yerde ve gerekli işler üzerine yazılmıyor. Bunlar çoğunlukla bireysel raporlardır; örgüte ilişkin değildir, hep istem ve öneri içeriyor. Kendi kişisel durumuna ilişkin, daha çok da istemlerini içeren, bu açıdan örgütsel çalışmamız bakımından fazla değeri olmayan raporlar oluyor. Örgüt raporları yoktur, çalışma raporları yoktur. Bazı alanlar sınırlı bir biçimde rapor verseler ve yazılı rapor geliştirseler de, bu çok düzenli değildir. Düzenli olanlar da zamanında ulaştırılamıyor.

Diğer yandan talimat düzenimiz de böyledir. Talimat net ve yeterince verilmiyor. Talimat veren kurumlarımız bu bakımdan kendi görevlerine yeterince sahip çıkmıyorlar. Yerinde ve zamanında her alan kendi görevlerinin gerektirdiği talimatı kapsamlı ve net bir biçimde vermiyor. Bu da bir örgütsel gevşekliğe yol açıyor. Talimatlar çoğunlukla sözlüdür ve net değildir, yönetim kararlarını içermiyor, kişisel düzeydedir. Bu açıdan da belirsiz oluyor ve etkisiz kalıyor. Hatta karışıklık doğuruyor. Birçok yerde hemen herkes her tarafa talimat veriyor. Ama ne talimatıdır, ne uygulanıyor, ne uygulanmıyor belli bile olmuyor. Bu da kesinlikle sağlıklı bir talimat düzeni değildir. Bu açıdan yeni bir örgütsel sistem kazanır ve bu temelde yeni bir pratik hamle geliştirirken, bunun bir parçası olarak rapor-talimat düzenimizi tam işletmemiz kesinlikle zorunludur.

Bu çerçevede rapor sistemimiz örgüt hiyerarşimiz temelinde gelişmeli ve pratikleştirilmelidir. Bütün örgütlerimiz aşağıdan yukarıya çalışma raporlarını düzenli vermeli, yukarıdan aşağıya talimatlar işletilmelidir. Çalışmalara ilişkin talimatlar geliştirilip, alt örgütler planlı ve hedefli bir çalışmaya sevk edilmelidir. Böyle olmayan bir çalışma düzeni kesinlikle yeni sürecin başarısını gölgeleyecektir. Bu çerçevede temel merkezi birimlerimiz günlük ve haftalık olarak koordinasyona sözlü raporlar verip çalışmalar üzerinde tartışma yaparak görüşler almakla birlikte, her iki ayda bir bütün çalışmaları kapsayan, daha ileriki sürecin çalışma planını da içeren yazılı düzenli raporlarını koordinasyona sunmalıdır. Biz böyle bir sistemi en başta merkezi örgütlerde oluşturup işletmeliyiz. Günlük ve haftalık sözlü rapor düzeni, iki aylık yazılı rapor düzeni ile birleşsin ki, gerçekten nelerin yapıldığı, nelerin yapılmadığı, hangi sonuçların ortaya çıktığı, nereye ulaşıldığı bilinebilsin. Raporlar ayrıntılı, kapsamlı ve özlü olmalı, yapılanları ve yapılmak istenenleri içermelidir.

Bunlara göre yukarıdan aşağıya talimat geliştirmek kesinlikle gereklidir. Yazılı talimatları düzenli olarak vermek gerekiyor. Sözlü olarak da gerektiğinde haftalık çalışmaları tartışıp, bütün çalışma birimlerine onların sorunlarını çözecek ve onları yeni görevlere yöneltecek talimatlar verilmelidir. Yazılı raporlar temelinde onları çok kapsamlı bir biçimde değerlendiren yazılı talimatlar geliştirilmelidir. Bu anlamda talimat kurumu da kendi talimat düzenini işleterek örgütü çalışmaya sevk etmelidir. Raporlar alarak sonuçları kendisinde merkezileştirmeli, böylece bir denetim görevini yerine getirmelidir. Bu temelde gelişecek bir sistemi yukarıdan aşağıya doğru yaygınlaştırmak gerekir. Bütün temel merkezi çalışma birimlerimiz kendi örgütleri içerisinde de günlük ve haftalık tekmillerle birlikte aylık, iki aylık kapsamlı yazılı raporlar alarak in-

celemeli, onlara yazılı talimatlar vermeyi yeni bir örgütsel çalışma tarzı olarak kesinlikle geliştirmelidir.

Biz bu süreçte böyle bir düzeni esas alacağız. Bununla kendi çalışmalarımızı ve örgüt sistemimizi geliştireceğiz. Hem yürütmeyi, hem de denetimi bu biçimde güçlendireceğiz. Bütün parti birimlerimiz ve yönetimlerimiz buna dikkat etmeli, herhangi bir farklı anlayışa yer vermeden bu durumu temel bir görev olarak görüp, örgüt olmamızın bir gereği olarak kabul ederek, kendilerini böyle bir sistem içerisinde çalışmaya vermelidir. Bu bizi örgüt yapacak ve yeniden sisteme götürecektir. Bu, örgüt ilişkilerimizi ve işleyişimizi geliştirecektir. Böylece hem çok etkili uygulama yapan, hem de yerinde kolektif karar alan, dolayısıyla etkin çalışan, çok üreten, ürettiğini birleştiren, bir araya getiren ve daha büyük devrimci üretime sevk eden bir örgüt düzenini ortaya çıkarmış olacağız.

> "PJA örgütlenmesi, yani kadın partileşmesi gerçekten geniş kadın kitlelerini içine alan, onları eyleme çeken, demokrasi ve özgürlük eylemini her alanda çok yoğun bir biçimde geliştiren bir düzeye ulaşmalıdır. Kadının eğitimi ve örgütlenmesi bu temelde çok yoğun bir biçimde geliştirilmelidir. Bunun için de her zaman bir düşünce derinliğine, sağlam bir planlamaya ve çok etkin pratik uygulamaya ihtiyaç vardır. Kesinlikle üzerinde yoğun durmayı, özellikle de pratiğe yönelmeyi gerektiriyor."

Yeni serhildan sürecini her alanda başlatacağız

İ- Bu düzeltmeler temelinde önümüzdeki süreçte pratik örgütsel çalışmalarımızı her alanda geliştirmek ve ilerletmek esastır:

1- En başta kitle eylemliliğimizi, yeni bir halk serhildanı sürecini Kürdistan'ın her alanında ve çevre halklar nezdinde geliştirmek, partimizin temel kararlarından birisidir. Bu karar geciktirilmeden uygun yöntemlerle adım adım pratiğe geçirilmelidir. Özellikle Ortadoğu, bütün Kürdistan parçaları ve Türkiye çalışmalarımız, yeni serhildanı geliştirmek amacıyla kendisini hızla örgütleyip, bu siyasal süreci zorlayacak ve demokratik çözüm sürecini geliştirecek bir etkinlik düzeyinde kitle eylemliliğini adım adım devreye koymalıdır. Bu konuda bir gecikme ya da erteleme olmamalı ve organizesizlik yaşanmamalıdır. Ortadoğu Serhildan Yönetimimiz kendi çalışması üzerinde kendisini örgütleyerek, kendi kollarını oluşturarak, Ortadoğu Konferansı'nda alınan örgütsel açılım kararlarını pratikleştirme temelinde yeni pratik çalışmayı her alana oturtabilmelidir. Varolan çalışmalar üzerinde denetim kurmak, örgüt ilişkisini geliştirmek, yeni kararları bu alanlarda uygun görevlendirmeler ve örgütlenmelerle hayata geçirmek esas olmalıdır.

Bu bakımdan Avrupa ve Kafkasya çalışmalarımız varolanı sürdüren ve idare eden değil, yeni taktik sürece uygun olarak çok daha ileri düzeyde bir kitle yaratacak bir çalışma tarzına kavuşturulmalıdır. Mevcut durumda varolan eskiye aitti. Bu sahalarda böyle bir sistem oluşmuş bulunuyor; biraz da bürokratik ve kendini tekrarlayan bir tarz gözüküyor. Bunu kesinlikle kırmak ve aşmak gerekir. Yoksa bu bir ilerleme ortaya çıkarmaz. Tam tersine varolanı tekrarlar ki, biz böyle olanı yeterli görmüyoruz ve görmeyeceğiz. Şu haliyle mevcut alanlardaki eylemlilik düzeyi çok büyük bir hamle başlatan partinin çalışma düzeyine uygun değildir; zayıf, geri ve plansızdır. Bunu kesinlikle aşmak gerekiyor. Kitlelerin gücünü çok yönlü ve çok kapsamlı bir biçimde ortaya koyan, bu anlamda da karşıtlarımızı korkutan ve demokratik çözüm sürecini derinleştiren bir eylemliliği yurt dışı alanlarına da bu biçimde dayatmak gerekir. Halk bu konuda çok isteklidir. Halk en zor dönemde bile partiye ve Önderliğe sahip çıktı, eylem yapmaktan geri durmadı. Partimizin yeniden yapılanmasının en temel geliştirici halkası oldu. Bu kadar bağlı ve eylemci büyük bir kitlenin yapamayacağı hiçbir çalışma ve başaramayacağı hiçbir mücadele yoktur. Yeter ki örgütlerimiz bunları ilerletecek düzeyde olsun, kendini yenilesin ve eski sistemi aşabilsin. Bu anlamda kesinlikle bir yenilenmeye ve sistem değiştirmeye ihtiyaç var. Partimizin yeniden sistem olma durumuna uygun olarak Avrupa ve Kafkasya-Rusya örgütlerimiz kendilerini yenilemek, değiştirmek ve yeni hamle sürecine uygun kitle eylemliliğini geliştirecek bir öncü örgütlenmeyi oturtmak, daha derinlikli, fazla bürokrasiye düşmeyen, yüzeysel kalmayan, çok yönlü ve yaratıcı bir eylem tarzını hakim kılmak zorundadır.

2- Bu temelde geliştirilecek ikinci husus, katılım ve örgütlenmedir. Bu da hem Avrupa, hem Rusya-Kafkasya, hem de Ortadoğu çalışmalarımız açısından geçerlidir. Mevcut durumda katılımlar en aza inmiş durumdadır. Bunun aşılması ve katılımların geliştirilmesi yönünde kararlarımız olmasına rağmen bunlar pratikleşmiyor. Birçok alanda katılım sınırlıyken, birçok alanda ise hemen hemen hiç yoktur. Adeta duymazlıktan geliniyor ya da mevcut örgüt düzenimiz yeni güç almıyor, yeni güç almayı kabul etmiyor. Çünkü bürokratiktir ve sistemi buna terstir. Geçmişte belki o biçimde kabul ediliyordu, ama şimdi bu kabul edilmiyor. Geçmiş sürece göre bir tarz oluştu. Şimdi yeniden örgütlenme sürecinde bu tarzı kesinlikle aşmamız gerekir. Her alanda partiye yeni güç katmak esastır. Aşağıdan yukarıya bütün birimlerimiz her tekmilde ne kadar güç katıldığını raporlarına işleyeceklerdir. Yine bunu hedef olarak planlarına da koyacaklardır. Bir haftada, bir ayda, iki ayda ne kadar kadro adayını katacaklarını hedef olarak belirleyecekler ve bu temelde çalışacaklar, mutlaka hedeflerine ulaşacaklar ve sonunda yaptıklarını rapor edeceklerdir. Üst örgütler de bunu denetleyeceklerdir. Bu temelde örgütü büyütme çalışmasını çok yönlü ve çok yoğun bir biçimde geliştireceğiz.

Bununla birlikte örgütleme çalışmalarımızı daha da geliştirmek, parti örgütlerimizi genişletmek ve her alana yaymak esastır. Bunu da bütün alanlar nezdinde geliştireceğiz. Kesinlikle böyle bir örgütlemenin geliştirilmesine ihtiyaç vardır. Birçok alanda örgütsüzlük mevcuttur. Oysa partimiz yeniden yapılanmayı gerçekleştirdi, nerede ne tür örgütler kurulacağını ortaya çıkardı ve bu örgütleri oluşturdu. Şimdi bunların temsilciliklerini, komitelerini ve birimlerini örgütlemek ve işletmek gerekiyor. Görev budur. Süreç bunları yapma sürecidir. Bunun için fazlasıyla yeterli kadromuz bulunuyor. Daha çok kadro alacak kitle zeminimiz vardır. Bu konuda kesinlikle herhangi bir zorluk yoktur. Yeter ki çalışılsın, istensin, çaba harcansın ve örgütler kurulup yönetilsin. Bu anlamda örgütlenme çalışmalarımızı geliştirip yayacağız. Her alan örgütümüzü bir ağ gibi geliştireceğiz. Örgüt yapımızı toplumun hücrelerine kadar yayacağız. Böyle bir örgüt çalışmasını geliştirmenin gereği açıktır.

Ortadoğu yönetimimiz, Yeni Serhildan Yönetimimiz serhildanı geliştirmek üzere bir parti gibi serhildan örgütümüzü kurmalı, bunu Kürdistan'ın bütün parçalarına ve yine çevre toplumların içerisine oturtmalıdır. Bu konuda gecikme olmamalıdır. Bunun tarzını ve yöntemini iyi tutturmalıdır.

Avrupa ile Rusya-Kafkasya örgütümüz bu konuda kendisini yenilemelidir. Bu alanlarda hem katılım hem de örgütlenme bakımından bir yeniden yapılanma ortaya çıkarıldı, kongreler ve konferanslar yapıldı, ama örgüt yapısı yenilenmedi. Adı ve programı değişti, ancak sistem çoğunlukla eski düzende devam ediyor. Oysa tarzın ve sistemin yenilenmesi gerekiyor. Yenilenme ad değişikliğiyle olmaz; o yüzeysel kalıyor. Dolayısıyla adı değişmiş, kendisi değişmemiştir. Böylece geride kalan ve idareciliği esas alan bürokratik bir yapılanma gözüküyor. Bu yapılanmayı kesinlikle kırmak gerekir. Biz bunu yeterli görmüyor ve kabul etmiyoruz. Bu örgüt yapısı değişmeli; işleyen, yeni güç katan, kitlelere açılan ve yeni değerler üreten bir örgüt yapısı ve çalışması ortaya çıkarılmalıdır. Bu her alanda böyle olmalı, bunlar raporlara işlenmelidir. Her iki alandan da böyle çalışmalar yapan, sonuçlar ortaya çıkartan ve bu sonuçları işleyen raporlar istiyoruz. Bu raporlar bize gelmelidir. Ne kadar çalışıldığı, ne kadar yeni kitleye açılım yapıldığı, ne kadar yeni kadro adayı kazanıldığı, ne kadar yeni maddi değer üretildiği, ne kadar örgüt kurulduğu bir bütün olarak raporlara işlenmek durumundadır. Ancak böyle olursa biz bir gelişmeden ve örgüt kuruluşundan söz edebiliriz. Böyle raporlar olmazsa, mevcut yönetimlerimizin çalışma düzeyini yeterli görmüyoruz, görmeyeceğiz ve kabul etmeyeceğiz. Bu açıdan bütün örgütlerimizden bir yenilenmeyi istiyor ve bekliyoruz.

Askeri güçlerimiz saldırılara karşı hazırlık olmalıdır

3- Yine diğer bir konu, Halk Savunma Kuvvetlerimizin örgütlendirilmesi hususudur. Bu konuda Parti Meclisi Toplantımız çok somut kararlar aldı. Son savaş pratiğimiz bu kararları uygulamak için çok elverişli bir zemin ortaya çıkardı. Bu temelde Savunma Kuvvetlerimizin kendilerini yeniden yapılandırması, örgütlendirmesi, eğitim ve mevzilenmesini buna göre geliştirmesi zorunludur. Genel Karargah kesinlikle geciktirmeden ve üzerinde yoğunlaştırarak bunu geliştirmelidir.

Yeni bir savaş düzeni içerisine girdik. YNK ile belli bir savaş süreci yaşadık. Kısa süreli bir savaş planlamamız oldu ve belli sonuçlar aldık. Planımızı, yürüttüğümüz savaşla gerçekleştirdik. Ancak savaş durumu henüz ortadan kalkmış değildir. Henüz bir barışa ulaşmış olmaktan çok uzağız. Tersine savaş tehlikesi, savaşın gelişip tırmanma tehlikesi epeyce var. Dış güçler bunu kışkırtıyorlar. Yerel güçler de iradesizler ve dışa çok bağlılar. Dış kışkırtmalar ve kendi iradesizlikleriyle mevcut durumu hazmetmeksizin yeniden bize saldırma ve savaşı tırmandırma gibi bir sürece girebilirler. Bu durumu dikkate almalı ve hesaba katmalıyız. Savunma Kuvvetlerimizi yeniden yapılandırıp örgütlendirirken, böyle bir savaş durumunu da dikkate alan bir savaş planlamamızı ve buna göre hazırlık çalışmalarımızı da geliştirmeliyiz. YNK'nin dış güçlerin desteğiyle bize yönelteceği bir saldırıyı dikkate alarak, buna karşı durup bu saldırıyı bozacak, hatta böyle bir dayatma gelişirse nihayetinde karşı gücü çökertmeyi bile hedefleyecek kapsamlı bir savaş planımız geciktirilmeden hazırlanmalıdır. Bu plana göre güçlerimiz örgütlendirilmeli ve mevzilendirilmeli, buna göre gerekli hazırlıklar şimdiden yapılmalıdır. Gücümüz hem böyle bir savaşa ve saldırıya karşı savunma mevzilenmesini geliştirmeli, hem de bu temelde kendi ordulaşmasını yenilemelidir. Bunun da koşulları ve zeminleri her zamankinden daha fazla oluşturulmuştur. Genel Savunma Karargahımızın hızla böyle bir çalışmayı yapma görevi bulunuyor.

4- Yeni süreçte geliştireceğimiz temel bir çalışma da propaganda ve ajitasyon faaliyetidir. Bu çalışmamız belli gelişme kaydediyor. Bu temelde önemli hazırlıklarımız da vardır. Ancak yeni bir hamle ve yenilenmiş bir stratejik süreç, yenilenmiş bir üslubu ve gelişmiş bir propaganda-ajitasyon düzeyini gerekli kılıyor. Bu konuda henüz yeterli olamama ve yeterince değişememe vardır. Yine yeni hamleye uygun yeterlilikte bir propaganda ve ajitasyon gücüne ve derinliğine ulaşamama vardır. Bu durumları kesinlikle gidermek gerekiyor. Üzerinde durarak bu eksiklikleri aşmak, hataları düzeltmek ve bu çalışmayı sürece cevap verecek güce ulaştırmak şarttır. Üslup düzeltmesi, varolan değerlerin ve imkanların bu biçimde etkili işletilmesi, yine yeni hamleye uygun olarak gerekli alanlarda yeni propaganda ve ajitasyon organlarının geliştirilmesi, bu anlamda çalışmanın kapsamının büyütülmesi gerekir. Bu, pratik hamlemizin başarısı için en önde gelen ve mutlaka başarılması gereken bir görevdir. Bunu yapabilmek için de kadro eğitip hazırlamak, kadroların ideolojik, politik ve mesleki eğitimini geliştirmek ve yeterli bir kadro düzeyine ulaşmak zorunludur. Kadrolarımız bu konuda henüz zayıftır. Kadro eksikliğimiz var. Eğitim çalışmalarımız belli bir düzeyi yakalasa da, henüz yeterliliğe ulaşmış değildir. Bu yeterliliğe mutlaka ulaşmalı ve geliştirilmelidir. Bunlar tartışılmıştır. Eksiklikler günlük olarak gözüküyor. Yoğun bir yönetim çalışmasıyla işin üzerinde titizlikle durarak, bu faaliyetleri de etkin bir biçimde geliştirmemiz gerekir. Çalışmalarımızın sağlam bir örgüt anlayışıyla yürütülmesine, sonuçlarının rapor edilmesine, yapılandan ders çıkartılarak gerekli düzeltme ve güçlendirmelerin bu temelde sağlanmasına ihtiyaç vardır.

5- Süreç bakımından oldukça önem taşıyan bir çalışmamız da kadın özgürlük faaliyetlerimizdir. III. Özgür Kadın Kongremiz başarıyla gerçekleşti. Bu Kongre'nin sonuçlarını taşırma döneminde bulunuyoruz. Hem Kongre'yi özümsetmeli, hem de Kongre temelinde partimizin başlattığı pratik hamleyi kadın çalışması alanında da yürütmeyi ve hatta daha fazla güçlendirmeyi iç içe ve birlikte ele alıp sürdürmeliyiz. Bu konuda tek yanlılığa düşmemek gerekiyor. Şimdi 'kongre oldu, hele kongre sonuçlarını bir özümseyelim, ondan sonra kendimizi örgütleyerek pratik çalışma içerisine gireriz' demek yanlıştır. Partimiz pratik çalışmaya girmiş, hamle başlamıştır. Bu herkesi olduğu gibi Kadın özgürlük hareketimizi de kapsıyor. O açıdan Kadın özgürlük hareketimiz bunun dışında kalamaz. PJA çalışmalarımız kesinlikle buna uygun hareket etmek ve sürece ulaşmak durumundadır. Hem kendisini eğitip örgütleme ve Kongre'yi özümseme çalışmasını yürütmeli, bu konuda kesinlikle sığlık ve yüzeysellik içinde kalınmamalı, hem de pratiği örgütleyip yoğun bir kadın örgütlenmesi çalışmasını geliştirmelidir.

Türkiye'de, Kürdistan'da ve Avrupa'da yeni yüzyıl, Kadın özgürlük hareketinin önemli atılımı ve mücadelesiyle başlıyor. 2000 yılı her alanda kadın etkinliklerine sahne oluyor. Bu da şimdiden bu yüzyılın kadın mücadelesinin temel ve öncü bir mücadele olarak gelişip derinleşeceğini, eşitsizliğin bu alanda kırılacağını, köleliğin aşılacağını, toplum içinde tam bir özgürlük ve eşitliğin bu yüzyılda gerçekleşeceğini açıkça gösteriyor. Biz bütün bunları gören ve bunun bilincini yaşayan bir hareketiz. Tamamen böyle bir özgürlük mücadelesini temsil ediyoruz. İçine girdiğimiz yüzyılın da bu özelliklerine uygun olarak, partimizin ve Önderliğimizin geliştirdiği çizgiyi pratikleştirmeyi esas alan bir çalışmayı geliştirmeliyiz. III. Kadın Kongremiz, PJA'nın kendisini yenilemesini sağlamış, derinlikli ve köklü olmuş, anlayış düzeyi epeyce gelişmiştir. Geçmişten ders çıkarma, kendi eksikliklerini, geriliklerini ve zayıflıklarını görme, bunları gidermeyi kendinde arama, kendini eğitip örgütleyerek ve güçlendirerek bu eksiklikleri giderme temel bir yaklaşım olarak benimsenmiştir. Şimdi bunları pratikleştirme ve pratikte kadroya özümsetme, bunun örgütünü geliştirme, bunu geniş kadın kitlesine yayma ve kadın kitlesi içinde çalışan bir örgüt haline getirme görevi var. Bu konuda darlığa düşülmemeli, geçmişten iyi dersler çıkartılmalı, geçmişin hataları tekrarlanmamalıdır. Tam tersine onlardan sağlam dersler çıkarmış olarak pratiğe doğru bir biçimde yürünebilmelidir.

PJA örgütlenmesi, yani kadın partileşmesi gerçekten geniş kadın kitlelerini içine alan, onları eyleme çeken, demokrasi ve özgürlük eylemini her alanda çok yoğun bir biçimde geliştiren bir düzeye ulaşmalıdır. Kadının eğitimi ve örgütlenmesi bu temelde çok yoğun bir biçimde geliştirilmelidir. Bunun için de her zaman bir düşünce derinliğine, sağlam bir planlamaya ve çok etkin pratik uygulamaya ihtiyaç vardır. Bu, böyle bir anlık veya durağan karşılanacak bir husus değildir. Gelişme potansiyeli olan, sürekli derinlik ve yenilik gerektiren bir alandır. Onun için kesinlikle üzerinde yoğun durmayı, özellikle de pratiğe yönelmeyi gerektiriyor. Bu konuda pratiğe yönelmede darlıklar ve zayıflıklar var. Geçmişte bir grup gibi kalma eğilimi vardı; bir kadro grubu olarak kalma, kitleselleşmeme, kitleyle bütünleşmeme ve kitle partisi haline gelmeme yaklaşımları vardı. Bunlar III. Kadın Kongremizde mahkum edilmiştir.

Bu temelde pratiğe yönelirken bu anlayışları aşmak, kadın kitlesini eğiten, bilinçlendiren, örgütleyen ve partimizin özgürlük çizgisine çeken bir çalışmayı ortaya çıkarmak gerekir. Bu alan çalışmalarını yürüten kadroların böyle bir pratiğe yönelmesi, gece gündüz demeden doğru bir anlayışla kendilerini düşüncede yoğunlaştırarak ve pratik örgütlülüklerini geliştirerek yoğun bir pratik çalışma yürütmeleri, bu alanda eylem ve örgütlenmeyi geliştirmeleri, bunun sonuçlarını da partimize rapor etmeleri gerekir. Bunun üzerinde hassasiyetle ve önemle duracağız. Bu temel örgüt çalışmamızı kendi özgünlüğü içinde en geniş kitleleri içine alan bir hareket biçiminde geliştireceğiz. Partimiz bu çalışmadan büyük güç alacak, hem kendi çizgisini hem de özgürlük çizgisini buradan yarattığı sonuçlarla hayata geçirmiş olacaktır.

Sonuç olarak bütün bunlar gösteriyor ki, yeni bir hamle sürecine girerken, hem geçmişe ait düzeltilmesi ve aşılması gereken hatalarımız ve alışkanlıklarımız, hem geçmişten kalan ve gidermemiz gereken tarzlar ve sistemler var. Yeniyi karşılamayan ve yeninin gerisinde kalan çalışma düzeylerimiz var. Bunları kesinlikle aşmalıyız. Yine yeni hamleyi karşılayacak şekilde kendimizi yeniden örgütlememiz ve planlamamız, bütün alanlarda aktif ve etkin bir çalışmaya yönelmemiz gerekir. Bunun başlangıcı çok güçlü bir biçimde yapılmıştır.

Denilebilir ki, uluslararası komploya karşı partimiz en iddialı ve en görkemli çıkışını Parti Meclisimizin II. Genişletilmiş Toplantısı temelinde yapmıştır. Bu büyük bir başlangıçtır. Bütün alanlardaki çalışmalarımız da bu büyük başlangıcın iddiasına ve hedeflerine uygun olarak yapılacaktır. Bütün parti örgütlerimiz kendilerini buna göre örgütleyecek ve yenileyeceklerdir. Bütün kadrolarımız en ağır koşullarda kendisini yeniden yaratmayı bilen Apocu ruhu esas alacak, kendisini buna göre örgütleyecek, fedai tarzıyla kendisini bu dönem çalışmalarına katacaktır. Bu temelde bu üçüncü stratejik hamlemiz her zamankinden daha kısa sürede, şimdiye kadar ortaya çıkmış gelişmeleri onlarca kez katlayacak büyük ulusal demokratik gelişmeyi ortaya çıkarıp, Kürt halkını 21. yüzyılın özgür demokratik yaşama sahip, bu dünyada yeri olan, komşu halklar için esin kaynağı oluşturan bir halk durumuna getirecektir. İddiamız ve amacımız budur.

Bu anlayışla yeni bir hamle sürecine yöneliyoruz ve mutlaka başaracağız.

–Yaşasın Yeni Stratejik Hamlemiz!
–Yaşasın Ulusal Düzeyde Kitleleri Harekete Geçiren ve Eyleme Kaldıran PKK!
–Biji Serok APO!

9 Ekim 2000

Uluslararası komployа karşı başlattığımız

Yeni mücadele hamlesine tüm gücümüzle katılalım

9 Ekim 2000 tarihi, Parti Önderliğimizin barış ve demokratik çözüm temelindeki büyük yürüyüşünün ikinci yıldönümü oluyor. Bu iki yıl, böylesi görkemli bir yürüyüşe uluslararası komplo çerçevesinde dayatılan saldırılara karşı tüm parti, halk ve dostlar olarak büyük bir direnişi sürdürerek geçti.

İkinci yıldönümünde bu mücadele yeni bir zirveye ulaşmış, halkımız ve ulusal demokratik hareketimiz için yeni bir zaferi içeren gelişmeleri ortaya çıkarmış bulunuyor. Bu düzeye gelmek, dünyanın en büyük güçlerinin yönetiminde tüm gericiliği içine alan bir saldırı karşısında böyle bir direniş gösterebilmek, vurulan darbelerle uluslararası komplo cephesini zorlayacak ve amaçlarını boşa çıkartıp başarılarını önleyecek bir düzeye getirmek, kuşkusuz Kürt halk tarihi bakımından ilk kez gerçekleşen büyük bir olaydır. Tıpkı ulusal demokratik hareketin doğuşu ve gelişiminde olduğu gibi, böyle kritik bir süreçte yenilgisini önleyerek onu çözüme götürmede ısrar etme ve burada başarıyla yürüme noktasında ilk defa sonuç alan güç PKK oluyor. Bu anlamda Kürt tarihine adeta bir kader gibi yapışmış olan belli bir isyan ve mücadelenin arkasından kırılma ve tasfiye olma durumunu aşıyor. Deyim yerindeyse Kürdün makus talihi bu biçimde yenilmiş, onun başarıyla ilerleyeceği bir dünyaya açılımı gerçekleştirilmiş oluyor.

Bu temelde yaşadığımız olayları değerlendirip anlamlandırmak, buna göre kendimize çekidüzen vermek, bu temelde önümüzdeki mücadele sürecine son derece aydınlanmış bir bilinç, iyi bilenmiş bir azim ve sağlam örgütlendirilmiş bir yaşamla yürümek gerektiği açıktır. Mevcut gelişmeler hem bize bu konuda çok büyük tarihsel imkanlar sunuyor, hem de bizi böyle bir yürüyüşü başarıyla gerçekleştirme görev ve sorumluluğu içinde tutuyor.

Uluslararası komplo gerçeği Parti Önderliğimiz tarafından ayrıntılı bir biçimde değerlendirilmişti. Yine geçen iki yıllık süreç içerisinde değişik parti organlarımız da çok çeşitli yönleriyle bu olguyu anlamaya ve anlamlandırmaya, buna karşı doğru ulusal demokratik ve insani duruşu gerçekleştirmeye çalıştılar. Bu anlamda uluslararası komplo ve ona karşı mücadele gerçeği birçok yönüyle değerlendirilip çözümlenmiştir. Partimizin geliştirdiği son pratik mücadele hamlesi, gerilla güçlerimizin bunun önünü açan kahramanca eylemi bu gerçeğin açık kanıtı olmuştur. Kuşkusuz her yeni gelişme temelinde yeniden bu olguyu değerlendirmek ve anlamaya çalışmak, gelişmelerin ortaya çıkardığı gerçekler temelinde ona yeni anlamlar yüklemek ve bu anlamda kavrayış düzeyimizi derinleştirmemiz gerekmektedir. Bunları her zaman yapmalıyız. Böyle bir düşünmeyi, tartışmayı, bilinç derinliğini ve açıklığını yakalamayı geliştirmeliyiz. Parti olarak bunu sürekli yapıyoruz ve yapacağız.

Parti Önderliğimizin büyük barış ve demokratik çözüm yürüyüşünün ve yine buna dayatılan uluslararası komplonun ikinci yıldönümünde öne çıkan ve üzerinde durulması gereken gerçekler nelerdir? Biz daha çok bunlar üzerinde durmak istiyoruz. Çünkü bu yıldönümünde yaşanan olaylar, hem bize komplo gerçeğini her zamankinden çok daha iyi kavratıyor, hem de ona karşı nasıl bir duruşun sahibi olmamız ve nasıl bir mücadele yürütmemiz gerektiğini çok daha açık ve somut olarak gösteriyor.

Bu olgular çerçevesinde bakıldığında, uluslararası komplo gerçeğinin Kürt halkına dayatılan inkar ve imha politikası olduğu, Kürt halkını bu dünyada yok sayan ve yok etmek isteyen bir ideolojik-politik yaklaşımın pratik askeri uygulaması olduğu açık bir biçimde görülecektir. Bu yaklaşım 20. yüzyılın ilk çeyreğinde gelişti ve bu temelde bir dünya sistemi oluştu. Birinci dünya savaşı sonrasında ortaya çıkan dünya sistemi Kürt halkının inkarı ve imhası temelinde oluştu. 20. yüzyıl gerçeği tümüyle böyle bir anlayışın politikaya ve pratiğe aktarılması temelinde, Kürt halkının ulusal ve toplumsal geriliği, ezilmesi ve yok edilmesi temelinde geçti. Kısaca uluslararası sistem tarafından Kürt toplumuna bir soykırım politikasının dayatıldığı ve bunun da çok vahşi katliamlarla yürütüldüğü hiç kimsenin inkar edemeyeceği bir gerçektir.

PKK bir insanlık hareketidir

Buna karşı çeşitli toplumsal kesimlerin kendi çıkarları doğrultusunda isyanları ve direnmeleri gelişti; halkın ulusal varlığını, bilincini ve yaşamını korumak için çok değişik biçimlerde direnişler yürütüldü. Bütün bunlar toplandı ve 20. yüzyılın son çeyreğinde kendisini PKK tarzında bir ulusal demokratik hareket biçiminde şekillendirdi. PKK, esas olarak Kürt halkını yok sayan, ona karşı inkar ve imha siyaseti uygulayan, bu anlamda demokratik ve insani olmayan, son derece baskıcı, sömürücü, sömürgeci ve emperyalist olan dünya sistemine karşı; ezilen sınıflar, halklar ve cinslerle demokrasi ve özgürlük isteyen herkesin çıkarlarını kendisinde somutlaştıran bir mücadelenin temsilcisi oldu. Böyle bir mücadeleyi var etti.

Biz buna insanlık hareketi dedik. Tabii bu öyle basit bir tanım değildi; boş yere ortaya atılan bir övgü de değildi. Gerçekten insanlığın beşiği ve uygarlığın gelişme merkezi olan Mezopotamya'da ve onun kalbinde yer alan Kürdistan'da, insanlık değerlerinin tüketilmek istenmesine karşı direnişi ifade ettiği, böylece insana ve insanlığa ait olan değerleri yaşatma, temsil etme, koruma ve geliştirme anlamını taşıdığı için, bir insanlık hareketi olma özelliği taşıdı. Bu da somut bir gerçek ve hiç kimsenin inkar edemeyeceği bir olgudur. Bu anlamda PKK'nin tarih sahnesine çıkması ve PKK mücadelesi; özel olarak Kürdistan'a ve Kürt toplumuna dayatılan inkar ve imha siyasetinde kendisini ifadeye kavuşturan, gerçekteyse her türlü sömürgeciliği, emperyalizmi, baskıyı, sömürüyü ve gericiliği ifade eden bir sisteme karşı doğuş, ona karşı mücadele etme ve direnme, ona karşı insanlık değerlerini, her türlü demokratik ve özgürlükçü gelişmeyi, insanın ve toplumun demokratik ve özgür bir yaşam içerisinde ilerlemesini, dolayısıyla sosyalist gelişmesini ifade eden bir mücadelenin kendisi oldu. Böylece varolan sisteme karşı özgürlükçü, demokratik ve insanlık değerlerini geliştirmeyi ifade eden yeni bir sistemi oluşturdu.

Bu, sadece Kürdistan için değil, ancak kendisini Kürdistan'da somutlaştırmış olan gericiliğe karşı evrensel özelliğe sahip bir gelişmeydi. Dolayısıyla bir sistemin, bir ideolojik-politik çizginin, yeni bir ideolojinin ve önderliğin gelişimiydi. Yine böyle bir gelişmenin kendisini Kürdistan'da ortaya çıkarması anlaşılır bir durumdu. Çünkü insanlık en çok burada katlediliyor, gerçekler en çok burada tersyüz ediliyordu; sömürü, baskı, zulüm ve aşağılama en çok burada vardı. Dolayısıyla bütün bunlara karşı direnip mücadele etme ve bütün bunların karşıtını geliştirme de tabii burada ortaya çıkacaktı ve bu da PKK ile gerçekleşti. Böylece PKK yeni bir sistem, yeni bir yaşam ve yeni bir önderlik olarak doğdu ve bir önderliksel gelişme olarak ortaya çıktı.

Bu durum, dayatılan bu inkar ve imha siyasetinin kırılmasıydı. Başlangıçta bir kişide bile olsa, en azından ruhta, bilinçte ve duyguda kırılmasıydı. Bu giderek yaşamda kırılma haline geldi. Bir küçük topluluk oldu, bir örgüt haline geldi. Kendisini mücadeleci kıldı, ordulaştırdı. Daha sonra halka yansıdı ve halklaştırdı. '90'lara geldiğinde, insanlık değerlerini yücelten, insanlığın gelişimi için yeni bir umut ve heyecan olan bir halk hareketi düzeyine ulaştı. Kürdistan'da barış, demokrasi ve özgürlük isteyen bir halk haline geldi.

Tabii böyle bir süreçte dünya sistemi de değişiyordu. Sovyet sistemi yıkılmış, dünya çok köklü bir siyasal değişikliği yaşar hale gelmişti. Böyle bir ortamda Kürdistan'da da ulusal inkar ve imhayı kıran, ona karşı ulusal özgürlüğü, demokrasiyi ve birliği esas alan PKK biçiminde; gerilla ve serhildan temelinde bir gelişme, büyük bir halk hareketi ortaya çıktı. İşte böyle bir gelişme karşısında da bu düzeyde bir uluslararası gerici ittifak ortaya çıktı. Dünya gericiliği Kürdistan'daki bu gelişmeyi kendisi için büyük bir tehdit olarak gördü. Bir şeyden önce bu bilinci kendisi için tehlike olarak değerlendirdi. Bu ideolojik-politik çizgiyi ve bunu temsil eden yaşamı ve mücadeleyi kendisi için tehlike gördü. Bu temelde Kürdistan'da ortaya çıkan siyasal ve askeri gelişmeleri kendi sistemini yıkacak bir tehdit olarak algıladı. Buna karşı bölgenin ve dünyanın belli başlı bütün güçlerini şu veya bu biçimde içine alan bir karşı devrimci cephe ortaya çıktı.

Bunu biz '92'nin sonunda gördük. Güney savaşı, uluslararası gerici bir ittifakın tamamen bu temelde kendisini Kürdistan'daki özgürlükçü, demokratik ve sosyalist gelişmeye dayatması, onu imha etmek üzere harekete geçmesiydi. Daha sonra '95'te bu saldırılar değişik komplolar biçiminde sürdü. 1996-97'de farklı yöntemler uygulandı. En son '98'de Parti Önderliğimizin büyük bir kararlılıkla başlattığı 1 Eylül sürecine karşı, uluslararası bir komplo dayatıldı; Parti Önderliğimize karşı, Kürdistan'daki bütün bu gelişmeleri kendinde somutlaştıran, onun ruhu, bilinci, yönetimi ve ifadesi olan güce karşı, büyük bir saldırı olarak ortaya çıktı. Uluslararası komplo tamamen böyle bir gerçekliktir. Bu komplonun dayandığı gerçek, her türlü baskı, sömürü ve gericiliktir; Kürt halkı üzerindeki inkar ve imha gerçeğidir. Bunu kırıp tersine çeviren PKK gelişimine, Kürdistan'daki yeni önderliksel gelişmeye kendisini bu biçimde dayatma ve onu imha etme istemidir.

> "PKK, esas olarak Kürt halkını yok sayan, ona karşı inkar ve imha siyaseti uygulayan, bu anlamda demokratik ve insani olmayan, son derece baskıcı, sömürücü, sömürgeci ve emperyalist olan dünya sistemine karşı; ezilen sınıflar, halklar ve cinslerle demokrasi ve özgürlük isteyen herkesin çıkarlarını kendisinde somutlaştıran bir mücadelenin temsilcisi oldu. Böyle bir mücadeleyi var etti."

Washington Anlaşması komplo anlaşmasıdır

Bunun aktörleri kimlerdir? Hangi güçler nasıl buna katıldılar, süreç nasıl gelişti? Bunlar biliniyor. Bu açıdan uzun uzadıya tekrarlamaya gerek yoktur. Fakat şunlara değinmek burada da gerekli ve yeterli olacaktır:

Bir kere 17 Eylül 1998 Washington Anlaşması'nın böyle bir komplo anlaşması olduğunu hiçbir zaman unutmamak ve dikkatten kaçırmamak gerekir. Bu anlamda bu işin baş aktörlerinin kimler olduğu da bu anlaşmada saklıdır. Tabii bu anlaşmayı ABD-İngiltere ittifakı tezgahladı ve tümüyle Türkiye'nin istemi doğrultusundaydı. Bu işi gerçekleştirme, yani gelişen ulusal demokratik iradeyi tasfiye etme göreviyse anlaşmayı imzalayan, Kürdistan'da belli bir sosyal temeli de olan, fakat oldukça daraltılmış ve tasfiyenin eşiğine getirilmiş, işbirlikçi, dış güçlere bağlı ve kendilerini ajanlık konumuna düşüren güçlere ihale edilmişti. Bu temelde oldukça planlanmış, üstten yönlendirilen ve adım adım geliştirilen bir saldırıyla bu komplo, 15 Şubat korsanlık saldırısına ulaştırıldı. Parti Önderliğimiz, tarihte başka örneği çok az olan geniş ve kapsamlı bir uluslararası ittifakın böyle bütünlüklü bir hareketi ve çok yönlü baskısı temelinde esir alındı.

İnsanlık tarihinde değişik biçimlerde böyle birkaç tane var. Bu, dünyada bir kez daha 20. yüzyılın sonunda Parti Önderliğimiz şahsında Kürdistan'da, Kürt toplumu nezdinde bu biçimde ortaya çıktı. Birçok çevre değişik çıkarlar temelinde buna katıldı. Birçok çevre kullanıldı. Öyle ki, en masum uluslararası ve bölgesel güç, en azından bu komployа ses çıkarmayan, 'bana dokunmasın, ben kendimi kurtarayım' diyen güç olmuştur. Yoksa dünya üzerinde bunun dışında kalan ve buna karşı tavır alan bir siyasi güç varolmadı. Komplo işte bu kadar kapsamlıdır. Dolayısıyla öyle basite almamak, çok basit bazı güçlerin hareketi olarak yorumlamamak gerekir. Böyle bir yaklaşım yanlış olur. Bu komplo oldukça kapsamlı, amacına uygun genişlikte güçleri harekete geçiren ve bu temelde oldukça ciddi ele alınan, örgütlendirilen ve yönlendirilen bir harekettir. Amacı Kürdistan'da ortaya çıkan ulusal demokratik gelişmeyi, dolayısıyla Kürt halk gerçeğini kesinlikle yok etmek olan, onu tasfiye etmeyi hedefleyen, bunu da en gözü kara ve en vahşi bir biçimde yapmaktan çekinmeyen, hiçbir hukuk, yasa ve gelenek dinlemeyen bir saldırı hareketidir. Bunu böyle anlayacağız ve karşımızdaki gücün böyle kapsamlı bir güç olduğunu bileceğiz.

Partimiz, halkımız ve ulusal demokratik hareketimiz bu temelde yürütülen bir saldırıyla, 15 Şubat darbesiyle karşılaştı. Parti Önderliğimiz, 9 Ekim'den itibaren başlattığı yürüyüşü başarıya götürmek için, dayatılan

"VII. Kongre stratejik değişimi, yeni stratejik planlamayı ve bu temelde partinin kendisini yeniden yapılandırmasını gerçekleştirecek temel değerlendirmeleri yapma ve gereken kararları alma gücünü gösterdi. PKK'nin dağılıp tasfiye olacağı, onun dışında bir yolun olmadığı beklentilerinin herkese hakim olduğu bir ortamda, PKK, VII. Kongre'yle kendisini yeniden yarattığını bütün dünyaya ilan etme gücünü gösterdi."

bu komploya karşı çok büyük imkansızlıklar içinde anı anına büyük bir mücadeleyi çok bilinçli ve tutarlı bir biçimde yürüttü. 15 Şubat saldırısı karşısında da başlattığı barış ve demokratik çözüm yürüyüşünü başarıya götürecek ideolojik, politik ve pratik tutumu takınmaktan ve her türlü baskıya rağmen bu çizgiyi geliştirmekten geri durmadı. Komplocuların umutları, 15 Şubat temelinde Parti Önderliğimizin çalışma dışı bırakılmasıyla, PKK'nin ve dolayısıyla Kürt ulusal demokratik gelişiminin dağılıp tasfiye olacağı yönündeydi. Buna karşı halkımızın büyük direnişi oldu. Partimiz hiç hazırlıklı olmadığı böyle bir saldırıyla karşı karşıya gelmiş olmasına rağmen, kendisini toparlama ve büyük hatalar yapmama temelinde süreci değerlendirme, böylece Parti Önderliğimizin geliştirip yürüttüğü çizgiyi pratikleştirme gücünü gösterdi. Özellikle fedailiği geliştiren silahlı güçlerimiz, böyle bir süreçte bu tür komplocu saldırılara karşı her türlü direnişi göstereceğini, bu saldırılar karşısında kendisinin bir fedai gücü olduğunu bütün dünyaya ispatladı. Bu temelde geliştirilen mücadeleyle komplonun ve komplocuların umutları ilk elden boşa çıkartıldı.

O zaman *"altı ay sonra artık PKK'nin esamesi bile okunmayacak"* denilmişti. 15 Şubat'ın arkasında NATO çevreleri yaptıkları planlama temelinde böyle bir sonuca ulaşacaklarını ilan etmekten geri durmamışlardı. Tabii altı ay sonra gerçekleşen komplocuların hedefleri olmadı. Tersine Parti Önderliğimiz komployu boşa çıkaracak çizgiyi İmralı sürecinde kapsamlı bir biçimde ortaya koydu. Partimizin böyle bir çizgi temelinde kendisini yenileme, yeni bir stratejik hatta kavuşturma ve bu temelde yeniden yapılandırma sürecini başlatması durumu ortaya çıktı. Herkesin PKK'nin tasfiye olacağını ve biteceğini düşündüğü veya beklediği bir süreçte, PKK, çok zor da olsa oldukça kapsamlı bir değişimi gündemine alıp bunu örgütlü olarak yürütme sürecine girdi. Böyle bir gücü gösterdi.

Umutlarının gerçekleşmediğini gören çevreler, bu kez PKK'nin değişimi gerçekleştiremeyeceği ve değişim süreci ve değişim tartışmaları içerisinde tasfiye olup gideceği umut ve beklentisine girdiler. VII. Kongre sürecimize dost düşman hemen herkesin yaklaşımı bu temelde ifade edilebilir. En yakınımızda olan YNK'nin yayın organları bunu çok somut ifade ediyorlardı. *"PKK, VII. Kongre'de ya resmen kendisini feshetme kararı alacak, ya da fiilen parçalanıp dağılacak"* diye yazıyorlardı. Yani onlara göre hangi biçimde olursa olsun tek bir sonuç çıkacaktı: PKK yok olacak, kongreden yeni bir PKK çıkmayacak, artık PKK diye bir partinin varlığı söz konusu olmayacaktı. Sözde en yakınımızda olan, en çok ilişki içinde olduğumuz, en çok bize dost görünen gücün partimiz hakkındaki yargısı buydu. Bu tabii herkesin vardığı sonuçtu. Bu temelde düşmanlar sevinirken dostlarımız üzülüyor, halk belli bir kaygı taşıyordu.

PKK, VII. Kongresi'yle kendisini tekrar yarattı

Fakat VII. Kongre gerçeğimiz bir kez daha bu beklentileri bozdu. Zor da olsa, belli savrulmalar da ortaya çıksa, VII. Kongre stratejik değişimi, yeni stratejik planlamayı ve bu temelde partinin kendisini yeniden yapılandırmasını gerçekleştirecek temel değerlendirmeleri derinlikli olarak yapma ve gereken kararları alma gücünü gösterdi. PKK'nin dağılıp tasfiye olacağı, onun dışında bir yolun olmadığı beklentilerinin herkese hakim olduğu ve hemen herkesin büyük bir sabırsızlıkla bu sonucu beklediği bir ortamda, PKK VII. Kongre'yle kendisini yeniden yarattığını bütün dünyaya ilan etme gücünü gösterdi. Bu, uluslararası komplonun amaçlarının bir kez daha boşa çıkartılması ve başarısız kılınması anlamına geliyordu.

Uluslararası komplonun bunlardan da çıkan derslerle VII. Kongre gerçeğimize karşı çok kapsamlı bir saldırı başlattığını biliyoruz. Bu saldırı siyasi, diplomatik, örgütsel ve askeri her alanda oldu. Komplocu güçler büyük bir diplomatik saldırı yürüttüler, çok kapsamlı bir siyasi baskı uyguladılar. Avrupa'da, Türkiye'de ve Ortadoğu'nun birçok alanında PKK'ye ait ve PKK'ye dost olan tüm çevreler üzerinde ağır baskılar uygulandı. PKK dostları ve taraftarları çok şiddetli polis baskısıyla yüz yüze geldiler. Mart ortalarından itibaren de kuzeyden güneye Kürdistan'ın bütün alanlarında kapsamlı bir askeri harekat başlatılıp geliştirildi. Bu giderek 4 Mayıs 2000 tarihinde YNK'nin de katılımıyla Dersim'den Süleymaniye'ye kadar uzanan çok geniş bir hattı içine alan bir askeri saldırı, 15-16 yıllık savaş arkasından ulaşılan en kapsamlı operasyon düzeyine ulaştı. Bu temelde PKK tasfiye edilip dağıtılmaya çalışıldı; böyle bir siyasi, örgütsel ve askeri kuşatma altına alarak ve çok yoğun bir baskı uygulayarak, PKK artık dayanamaz, örgütsel birliğini koruyamaz, VII. Kongre kararlarını pratikleştiremez ve dolayısıyla bu kuşatma ve baskı altında dağılıp parçalanır ve biter hale getirilmek istendi. Bunu gerçekleştirmek için yalana dayalı yoğun bir propaganda da yürütüldü.

Bu sürecin bu temelde çok kapsamlı bir örgütsel mücadele süreci olduğunu biliyoruz. Komplonun yarattığı kuşatma ve uyguladığı baskı örgütümüzün içini derinden etkiledi. Birçok çevreyi zorladı. Bunun uzantısı durumuna düşen anlayışlar ve tutumlar oldu. Uluslararası komployu içerden tamamlamak isteyen ihanetler oldu. Fakat partimiz kendi mücadele geçmişine uygun, Apocu ruha ve bilince yakışır bir biçimde kendi eğitimini sabırla ve istekle geliştirerek, her türlü bozgunculuğa, yıkıcılığa ve tasfiyeciliğe karşı büyük bir örgütsel mücadele yürüterek, böyle bir saldırıyı da boşa çıkartmayı bildi.

Bu üçüncü saldırıyı yürüten güçler ağustos sonunda artık Güney'de bir PKK'nin olmayacağı, PKK'nin silahlı bir gücünün kalmayacağı ve ABD'nin Güney'de bir PKK varlığı istemediği sözlerini ortama yayarken, PKK döneme, ağustos sonunda yaptığı kapsamlı toplantılar temelinde kendisini yeniden kararlaştırmış, önüne kapsamlı bir pratik çalışma planı koymuş ve bu temelde yeni bir pratik hamle başlatmış olarak girdi; böyle bir ilanla ortaya çıktı. Ağustosta artık Güney'de bir PKK'nin kalmayacağını söyleyenlere karşılık, partimiz de ağustosa III. Özgür Kadın Kongremizi, Ortadoğu Konferansımızı ve yine Parti Meclisimizin II. Genişletilmiş Toplantısını sığdırdı. Karşıtlarımızın amaçlarına ve örgütün dağılacağı beklentilerine karşı, büyük bir örgütsel çalışmayı böyle bir zaman dilimine sığdırdı. Bu çalışmaların ardından tamamen VII. Kongre stratejisi temelinde kendisini yeniden yapılandırmış, yeniden programa, tüzüğe ve örgüte kavuşturmuş ve önüne kapsamlı pratik çalışma planları koymuş olarak girmeyi başardı. Bu, bir kez daha uluslararası komplonun VII. Kongre gerçeğine dayattığı imha ve tasfiye saldırısının boşa çıkartılması anlamına geliyordu.

Komployu yürüten çeşitli çevreler böyle bir sonucu görünce, tabii bunu kabul etmediler. Bir kez daha boşa çıktıklarını görerek, bu durumu tersine çevirmek üzere yeniden kapsamlı bir şiddet kullanmayı öngördüler. ABD'nin bölgeye yönelik olarak geliştirdiği askeri pozisyon ortadadır. ABD İncirlik ve Körfez'de yeni bir askeri hareketlilik başlattı. Türkiye ve diğer birçok güç belli bir askeri yaklaşım içine girdi. Bütün bunlar gelip uygulama alanı olarak kendisini YNK'de somutlaştırdı ve bizi YNK ile bir çatışmaya götürdü. Bu çatışma tamamen böyle bir gelişme çizgisinin, komplonun üçüncü kez boşa çıkarılmasının arkasından, komployu başarıya götürmek için komployu ihale olarak üzerine almış olan güçlerin şiddet kullanımı olarak ortaya çıktı. Partimiz bu durumu da görüp kavramakta gecikmedi. Kendisine yöneltilen ve şiddet temelinde gelen tasfiyeci saldırılara aynı dille cevap vermesini bildi; komploya en ağır darbeyi vurmuş olarak uluslararası komplonun ikinci yıldönümüne, Parti Önderliğimizin başlattığı barış ve demokratik çözüm yürüyüşünün üçüncü yılına böyle bir çözümü kararlılıkla ve tam da öncüye yakışır bir etkinlikle yürütme düzeyinde girmeyi başardı.

Şimdi hem komplonun hem de büyük barış ve demokratik çözüm yürüyüşümüzün üçüncü yılına, tasfiyeyi amaçlayan bütün baskıları boşa çıkarmasını bilmiş ve şiddetli saldırılara karşı en şiddetli direnci gösterip önemli zaferler kazanmış olarak giriyoruz. Bu biçimde komplonun birçok kez boşa çıkartılması önemli bir durum, tarihi bir gelişmedir. Bu, komployla PKK'yi tasfiye ederek tarihte yaşananları bir kez daha Kürt halkına yaşatmak isteyen çevrelerin oyunlarının bozulması, Kürt halkının PKK temelinde ortaya çıkardığı ulusal demokratik bilinç ve yaşam iradesinin yenilmezliğinin gösterilmesi, yaşam kararlılığı ve direncinin ortaya konulması oluyor. Bu anlamda büyük bir çıkış, büyük bir başlangıçtır. Tamamen en kritik tarihi süreçte geçmiş tarihte yaşananları tekrar ettirmeyen, ilk defa ulusal direniş içerisinde imhacı saldırıları kırarak, süreci çözüm yönünde ilerletmeyi başaran bir gelişmenin ortaya çıkartılması oluyor. Bu tabii yeni bir stratejik sürecin başlangıcı, bir stratejik hamlenin pratik ilanı anlamına da geliyor.

YNK ile çatışma yeni stratejik hamle sürecinin başlangıcıdır

VII. Kongremiz yeni bir stratejiyi program ve kararlar düzeyinde ortaya çıkardığını ilan etmişti. Daha sonra Parti Meclisimizin ikinci toplantısı, partimizin kendisini yeniden yapılandırdığını, VII. Kongre kararlarımızı pratikte uygulayacağını ve uygulama düzeyine ulaştığını ilan etmişti. Son dönemde YNK ile çatışma biçiminde ortaya çıkan direniş ise tamamen bunların pratik gerçekleştirilmesi, yeni bir stratejik hamle sürecinin, barış ve demokratik çözüm sürecinin pratikte geliştirilmesinin de başlatıldığının göstergesi ve bunun ilan edilmesi oluyor. Bu anlamda yeni bir çıkış, tarihi bir çıkış, yeni bir başlangıçtır. Bunu öyle dar ve sınırlı bir çatışma olarak görmemek gerekir. Bu çıkış, Hilvan-Siverek ve yine 15 Ağustos çıkışı gibi parti tarihimizin üçüncü büyük stratejik çıkışı oluyor. Birinci çıkış, devrimci bir parti olarak PKK'nin doğuşunu, Kürt halkı üzerinde uygulanan ulusal inkar ve imha siyasetine karşı direnişin başlangıcını ilan etmişti. İkinci büyük çıkış, 12 Eylül faşist askeri saldırganlığına karşı Türkiye'de demokrasinin ve insanlığın korunması, Kürdistan'da ulusal demokratik hareketin geliştirilmesi, bunun için silahlı direnişin ve ordulaşmanın başlatılması olmuştu. Bu temelde büyük bir ulusal demokratik gelişme, kapsamlı bir ulusal kurtuluş mücadelesi yaşandı. Kürt halkı ulusal bilinci, ruhu, iradeyi, örgütlülüğü ve direnci ortaya çıkardı. Büyük bir ulusal değerler birikimi oluştu. Şimdi bu üçüncü çıkış, demokratik siyasal mücadele stratejisi temelinde ve demokratik dönüşüm esası üzerinde Kürt sorununun barışçıl demokratik çözümünü gerçekleştirmek üzere partimizin pratik mücadeleyi başlatıp geliştirmesi, böyle bir mücadeleyi yürütecek bir parti ve öncülük olduğunu ortaya koyması oluyor. Bu bir yeniden partileşme, partinin kendisini yeniden ilanı, VII. Kongre'nin yeni bir parti yarattığının açık göstergesidir.

Neden YNK ile çatışma biçiminde ortaya çıktı diye düşünülebilir. Bu da uluslararası komplo gerçeğiyle, yine bunun Kürdistan gerçeğiyle bağlantılıdır.

Hilvan-Siverek çıkışımız, bir partileşme çıkışı olarak, ulusal kurtuluşçu düşünceleri halka götürme aşamasında halk üzerinde ilk elden baskı uygulayan feodal-aşiretçi eşkiya çeteleriyle çatışma biçiminde ortaya çıkmıştı. Partileşmeyi biz böyle bir direnişle sağladık. 15 Ağustos hamlesi, kendisini 12 Eylül faşist-askeri rejimi biçiminde şekillendiren sömürgeci egemenliğe karşı kapsamlı bir askeri harekat biçiminde ortaya çıktı. Bu, sömürgeciliğe doğrudan vuran ve ulusal mücadeleyi doğrudan geliştiren bir aşamaydı, bir süreçti. Karşıdaki egemenlik 12 Eylül darbesi temelinde kendisini bir askeri rejim olarak ortaya koymuştu. Bu temelde Kürdistan'da büyük bir ulusal devrim ve demokratik gelişme yaşandı. Şimdi gerçekleşen bu üçüncü çıkış, uluslararası komploya karşı demokratik siyasal mücadele çıkışı, esas olarak demokratik dönüşümü hedefleyen ve bu temelde ulusal sorunun çözümünü esas alan bir çıkış oluyor. Bu da Kürdistan'da demokratik dönüşümün ve demokratik gelişmenin önünde engel olan güçlerle mücadeleyi birinci planda önüne koyuyor. Gelinen noktada ulusal sorunun çözümünü ancak böyle bir demokratikleşme ve demokratik gelişmeyle sağlayacağını ilan ediyor. Bu anlamda YNK vb. güçlerle çelişki ve çatışma içinde olmak ne bir tesadüftür, ne de geçici bir durumdur. Tamamen demokratik devrim mücadelesinin bir gereği ve sonucu oluyor.

Bu mutlaka bir silahlı çatışma mı olmalıydı? Hayır. Mücadele, ideolojik, siyasal ve örgütseldir; askeri yanı en az olanıdır. Belki şimdi askeri yönü birkaç gündür öne çıktı. Fakat aylar ve hatta yıllardır çok kapsamlı bir ideolojik ve siyasal mücadelenin olduğunu, askeri çatışmaların bunun gelişmesi içerisinde ortaya çıktığını asla göz ardı etmemek gerekir. Esas olan ideolojik-politik mücadeledir. Bu mücadele yürütülmüştür. Bunun kilitlendiği bir yerde silahlı mücadele devreye girmiş, bu kilitlenmeyi kısa bir çatışmayla çözmüştür. Bu anlamda böyle bir güçle çatışmak bir tesadüf değildir.

Yine bir de YNK'nin oynadığı tarihsel rol var. Bu stratejik gelişmeye baktığımızda, aslında sadece YNK ile değil, tümüyle Kürdistan'da demokratik gelişmeyi, dolayısıyla ulusal bilinci, ulusal birliği ve barışı engelleyen güçlerle çatışma içerisinde bu stratejik gelişmenin yaşandığını göreceğiz. '92 çatışması biliniyor. Partimiz ve Parti Önderliğimiz bu çatışmanın arkasından '93'te ateşkesle stratejik yenilenmeyi yaratmak istedi. Bunu 26 Ağustos 1995 hareketiyle pratikte geliştirip bir stratejik değişime varmayı hedefledi. Yine '97'de böyle bir arayış oldu. Bütün bunlar belli gelişmeler sağlasa da, bizi tam bir stratejik değişime götürmedi. Görülüyor ki, adım adım değişik aşamalardan geçen bir mücadeleyle, en son 1 Eylül sürecine dayatılan uluslararası komploya karşı iki yıl yürütülen direniş sonucunda böyle bir stratejik değişime ve bu temelde yeni bir mücadele gerçeğine ulaşılabildi.

Bu açıdan salt YNK'ye karşı savaşılmadı. YNK böyle bir süreçte giderek uluslararası komplonun bütün saldırılarını kendi şahsında somutlaştırmak isteyen, ondan en fazla çıkar umut eden, biraz da çok fazla ucuz hesap yapan ve basit tutumlara yönelen, deyim yerindeyse biraz da arkadan hançerleme yaklaşımına düşen bir tutumun sahibi oldu. Aynı şeyi VII. Kongre sırasında da ifade etmekten zaten geri durmayan YNK, 'PKK için bir çıkış yolu yok, PKK bitecek, zaten buna karar verilmiş; o zaman böyle bir bitişten en fazla karı ben almalıyım' diyerek, biraz da köylü kurnazlığı biçiminde bir yaklaşımla aslında bütün komplonun saldırılarını kendi şahsında somutlaştırmayı esas aldı.

Bu konuda partimizin kapsamlı uyarıları oldu, bu sürece sabırla yaklaştı; bütün baskıları sabırla karşıladı ve değiştirmek istedi. Fakat YNK yönetimi bütün bunlardan da bir sonuç çıkarmadı. Nihayetinde ise, herhalde kendi iradesini de aşan bir biçimde, üzerine ihale edilen bir görevi gerçekleştirmek üzere askeri saldırı yürütmekten geri kalmadı. Bu bizi böyle bir çatışmaya götürdü. Partimizin YNK ile çatışmış olması bu çerçevededir. Yani bu çatışma silahlı güçlerimizin Kuzey'den çekilmiş olmasından ve Soran alanında güç bulundurmuş olmaktan kaynaklanmıyor. Kaldı ki, güçlerimiz Kürdistan'ın her tarafında var. Soran'da olduğu kadar Behdinan'da da var. Behdinan'da da savaş yürüttüğümüz güçler vardı. Ama böyle bir süreçte hiç de YNK'nin yaptığı gibi yapmadılar. YNK tümüyle PKK'ye ve PKK'nin geliştirdiği Kürt ulusal demokratik hareketine karşı geliştirilen ve imhayı hedefleyen uluslararası komplonun sözcüsü olmak ve çizgi öncülüğünü yapmak istedi. İlkel milliyetçi çizginin, tasfiyeci çizginin liderliği olmak istedi.

Zaten YNK'nin doğuşu ve gerçekliği biraz da budur. Bu onun kendi iç yapılanışına da uygundur. Birçok Kürt hareketi üzerinde bunları uygulamıştır. En son PKK'ye karşı da bunu uygulamak istedi; böyle bir uğursuz, gerici ve tehlikeli rolün sahibi olarak ortaya çıktı. YNK ile çatışmalar bu nedenle ortaya çıkmıştır. YNK ile içine girdiğimiz savaş durumu, tamamen belirttiğimiz anlama sahip ve gelişme sürecine bağlı olarak, uluslararası komplo ile halkımızın ulusal demokratik iradesinin çatışmasının vardığı en son nokta, ulaştığı en yüksek düzey olmuştur. Kesinlikle ondan bağımsız değildir.

Bize şu dayatılmak istendi: 'PKK bitirilmiş olarak uluslararası komplonun ikinci yıldönümüne girilecek.' Bazı hainler var, yine Kemal Burkay gibi bazıları var. Bugün ajanlık düzeyinde Avrupa'da sözde toplantı yapıyorlar; PKK'nin bittiğini, kendilerinin ise yeni bir başlangıç yaptıklarını ilan etmek istiyorlar. Bazı haberler bize bunu gösterdi. Aslında PKK'nin gücü YNK'nin vuruşuyla ezilecek, YNK ile bu güçler bunu birlikte ilan edeceklerdi. Bu, komplonun zaferinin ilanı olacaktı. Nitekim Türkiye'ye, oradan Avrupa'ya gideceklerdi. YNK yönetimi herhalde yediği darbe sonucunda gidemedi. O tehlikeli gidiş böyle bir askeri yaklaşımla önlenmiştir. Yoksa gidiş tehlikeliydi, tamamen komploya bağlıydı ve dış güçler tarafından yürütülüyordu. Zaten sonuçlarını görüyoruz. Partimiz biraz gelişme iradesi gösterince, Ankara ve Londra hemen devreye girdi. Güneyli liderler Ankara'ya çağrıldılar. Oradan Londra'ya götürülüyorlar. Söylenen şudur: 'Sen geride kaldın, öbürü daha öne geçiyor. PKK'ye karşı savaşta kim daha ilerde? Haydi aslanlarım, biriniz diğerinizden daha geri kalmayın!' dercesine dıştan bir dayatma var.

"Bu üçüncü çıkış, demokratik siyasal mücadele stratejisi temelinde ve demokratik dönüşüm esası üzerinde Kürt sorununun barışçıl demokratik çözümünü gerçekleştirmek üzere partimizin pratik mücadeleyi başlatıp geliştirmesi, böyle bir mücadeleyi yürütecek bir parti ve öncülük olduğunu ortaya koyması oluyor. Bu bir yeniden partileşme, partinin kendisini yeniden ilanı, VII.Kongre'nin yeni bir parti yarattığının açık göstergesidir."

Tamamen komplonun, komplocu güçlerin yaklaşımı var. Bu güçler de bunu uyguluyorlar ve de uyguladılar.

PKK fosilleşmiş yaşamı yıkma hareketidir

Tabii PKK doğuşundan beri bu gerçekliği yıkma hareketidir. Bu gerçeklik ise Kürt halkına dayatılan inkar ve imha siyasetinin bir parçasıdır. Biz buna karşıyız, bunu yıkmak istiyoruz. Ajan siyaset diyebileceğimiz siyaseti kesinlikle yıkmak istiyoruz. Bu yıkılmadan Kürdistan'da hiçbir özgürlük, özgür gelecek ve demokrasi olamaz. Ajan siyaset, Kürt halkına dayatılan ve uluslararası kapsamı olan inkar ve imha siyasetinin Kürdistan'daki koludur. Böyle bir gerçeklik var. Yeni stratejik mücadele sürecimizin en temelde yıkması gereken ve hedeflediği bir yaklaşım budur.

İkincisi, aşiretçi-feodal despotizm, Kürdistan'da demokratik gelişmeyi engelliyor, demokratikleşmeyi önlüyor. Tamamen çağdışı kalmış, çok geri, gerici, aileci, aşiretçi, despotik feodal yaklaşımları ve yaşamı dayatıyor. Bununla ulus ve toplum olunmaz. Bu yaklaşımda özgürlük, demokrasi ve gelişme olmaz. Bununla hiçbir şey olmaz. Parti Önderliğimiz bunun için *"fosilleşmiş yaşam"* dedi. PKK fosilleşmiş yaşamı yıkma hareketidir. VII. Kongre çizgimizin önüne koyduğu demokratik dönüşümün en temel görevlerinden birisi de bu fosilleşmiş aşiretçi-feodal despotizmi yıkmak ve aşmaktır. Partimiz şimdiye kadar yürüttüğü mücadeleyle bunu çok büyük ölçüde kırdı. Kuzey'de büyük ölçüde kırdı, Güney'de parçaladı. Kürdistan'ın diğer alanlarında, Kürt insanının duygusunda, bilincinde ve yaşamında bunları çok büyük ölçüde kırdı. Ancak bu henüz tamamlanmamıştır. Özellikle Güney'de bu noktada ısrar eden, bu anlayışı ve yaşamı sürdürmek isteyen çok çeşitli çevreler var. Bu durum da bütün Kürdistan genelinde ulusal sorunun çözümünü engelliyor. Dış güçler bunları istedikleri gibi ulusal demokratik harekete karşı kullanabiliyor. Dolayısıyla bu güç geriletilip Kürdistan'da demokratik yaşam geliştirilmeden, çevre halkların, Kürdistan üzerinde egemen olan devletler ve toplumların demokratik dönüşüme uğratılması mümkün olamaz.

PKK şu iddiayla ortaya çıktı: Kürdistan'da ulusal demokratik gelişme olmadan Türkiye'de ve Ortadoğu'da devrim olmaz. Bu bir iddiaydı. Şimdi burjuva siyasetçileri bunu kabul ediyor, "Türkiye'de demokrasinin yolu Diyarbakır'dan geçer" diyorlar. Bunu '70'lerin ortasında partimiz devrimci temelde ilan etmişti. Şimdi geçerli olan, gerçek olan budur. Kürdistan'da ajan siyaset yıkılmadan aşiretçi-feodal despotizm parçalanıp aşılmadan; çevre toplumlarda, komşu toplumlar ve devletlerde demokratik dönüşüm gerçekleşmez. Onlarda demokratik dönüşümü gerçekleştirmenin en temel yolu Kürdistan'da demokratik gelişmeyi sağlamak, demokrasinin önündeki engelleri, demokratik yaşama ters düşen anlayış ve tutumları parçalamak ve onlarla mücadele etmektir. Bunlar oldukça, çevre toplumlar da demokratikleşecek, bu temelde ulusal sorun kalıcı bir biçimde çözüme kavuşacaktır.

Bu nedenle VII. Kongre çizgimiz pratikleştirilirken, böyle bir çatışmanın ortaya çıkmış olması doğal bir durumdur. YNK eğer kendisini gözden geçirip değiştirmezse, hem ajan siyasetin, hem de aşiretçi-feodal despotizmin temsilcisi durumuna düşüyor. YNK içinde bunu aşmak isteyen birçok güç vardı. Ama öyle bir durum ortaya çıktı ki, adeta bu güçler tasfiye edildiler. YNK Kürt geriliği ve gericiliğin temsilcisi olmaya yürüdü; kendi çıkarını orda sağlamak istedi. Adeta ortamı boş bularak böyle bir öncülüğü kendisi yapıp Kürdistan'a hakim kılmaya yöneldi. Şimdi Kürdistan'da bu, komplonun pratik öncülüğü anlamına geldi. Bu da onu partimizle bir çatışmaya götürdü. Bu siyaset değişmedikçe de sürer. Biz bu siyasetle her zaman mücadele halinde olacağız. Bunun Kürt halkının üzerinde uygulanan inkar ve imha siyasetinin en temel ayağı olduğu, o siyasete hayat ve ruh veren temel güç olduğu kanaatindeyiz. Bu doğru bir yaklaşımdır. Pratik yaşam bunu doğruluyor. En son gösterilen yaklaşımlar ve yaşadığımız pratik bunu doğruluyor. Parti olarak bunu kırıp aşmak, ulusal demokratik gelişmeyi ilerletmek ve Kürt halkını 21. yüzyılda özgür ve demokratik bir gelişmeyi yaşar hale getirmek için yapmamız gereken temel görev ve varlık gerekçemizdir.

“Türkiye mevcut durumuyla demokratik olarak kabul edilip Avrupa'ya konacak; bunun içinde demokrasinin adı olmayacak, Kürdün adı bile olmayacak; Kürtsüz bir Türkiye, Kürtsüz Avrupa'ya girmiş Türkiye demokrasisi olacak. Bu bir sahtekarlıktır. Bu aslında gericiliğin demokrasi diye cilalanıp kabul ettirilmeye çalışılmasından başka bir şey değildir. Şimdi bunu kıran böyle bir mücadele bir siyasi dayatmayı ortaya çıkarmıştır.”

Bu anlamda biz bu siyasete karşıyız. Bu siyasetler kimlerden gelirse gelsin, o güçlerle mücadele edeceğiz. Yoksa çeşitli güçlere karşı değiliz. Kürdistan'da değişik siyasetler ve değişik partilerin varlığını reddetmiyoruz. Bize dayatıldığı gibi biz hiç kimseye imhayı dayatmadık, hele YNK'ye hiç dayatmadık. Şunu herkes çok iyi biliyor ki, yirmi yıldır YNK'yi Kürt hareketi içine çeken, onu teşhir ve tecrit edilmiş olmaktan çıkarıp ulusal hareket içerisinde yer bulan bir güç haline gelmeye götüren PKK olmuştur. Bu anlamda ona en büyük desteği PKK vermiş, en büyük dostluğu PKK'den görmüştür. Buna rağmen böyle bir komplonun uzantısı olmaya, komployu hayata geçiren siyasetin sahibi olmaya yönelince, kuşkusuz PKK ile çok ileri düzeyde bir çelişki ve çatışmaya düşmekten kurtulamamıştır ve de kurtulamaz. Partimiz hiçbir zaman YNK'nin ya da şu veya bu partinin varlığına yönelmedi. Ama Kürt halkı üzerinde uygulanan ulusal inkar ve imhayı meşrulaştıran ve uygulayan siyasetlere karşı da mücadele etti. İdeolojik ve politik temelde mücadele etti. Onlar şiddet uyguladığında şiddet uygulamaktan geri kalmadı. Parti tarihimiz tamamen böyle bir mücadele tarihidir. VII. Kongre temelinde gerçekleştirdiğimiz mücadele de değişik taktiklerle böyle bir gerçeği ifade ediyor. Uluslararası komplonun ikinci yıldönümü sürecinde böyle bir mücadele ve böyle bir yeni pratik başlangıçla yüz yüzeyiz.

Bu önemli bir başlangıç, önemli bir atılım oldu. Tıpkı Hilvan-Siverek ve 15 Ağustos çıkışları gibi, bu mücadele de yeni bir stratejik çıkıştır. Bunun çizgisini anlamak önemlidir. Çok kapsamlı bir ideolojik-politik çalışma var, kapsamlı bir halk mücadelesi var. Bunun en son örneğini 2 Eylül festivalinde gördük. Yine günümüzde bunu uluslararası komplonun ikinci yıldönümünü protesto eden yüz binlerin gösterisinde görüyoruz. Büyük bir halk serhildanı ve direnişi yaşanıyor. Serhildan halkın sürekli yaşadığı bir gerçeklik haline gelmiştir. Böyle bir süreçte şiddet gündeme girdi. Fakat bu şiddet geçmişteki gibi değildir. Bunu görmek önemlidir. Bu uzun süreli ve eski taktiklerle süren bir savaş değildir. Çok kısa bir süre içinde yürütülen, belirli hedefleri olan ve belli amaca bağlanmış bir savaştır. Bu yapılmıştır.

Görülüyor ki, siyasi mücadelenin bir parçası olarak temelde halkın serhildanları sürerken onları destekleyen, onların önünü açan ve onlara güç veren bir parça olarak silahlı şiddet kullanılabiliyor. Bu oldukça başarılı sonuçlar ortaya çıkarıyor. Nitekim son savaşta ulaştığımız sonuçlar bilanço olarak verilmiştir. Tabii daha sonra bu bilançoya eklemeler oldu. Bu, kapsamlı bir sonucu ifade ediyor. İlk defa kısa bir süreçte derli toplu bir savaş yapmak ve kapsamlı pratik sonuçlar almak durumuna ulaştık. Kuşkusuz 15 yıllık savaşımız da büyük bir ulusal demokratik varlığı ortaya çıkararak kapsamlı sonuçlar yaratmıştı. Ama askeri bakımdan bu kadar kısa bir sürede, bu kadar büyük pratik askeri ve siyasi sonuçlar alan bir savaşı buradan ortaya çıkardık. Bu yeni çizgimizin, VII. Kongre çizgimizin pratik gerçeği oluyor.

Mücadelemiz bölge halklarının da mücadelesidir

Bunu kavramak bizim açımızdan önemlidir. Bunu yapan sadece biz de değiliz. Filistin örneği ortadadır. Filistin halkı intifadasını kesintisiz sürdürüyor. Barış görüşmeleri de var, ama şiddetli çatışmalar da var. Süreç gelip bir çatışmalar süreci halini aldı. Demek ki, silahlı şiddet ve halkın siyasi şiddeti ile barış için görüşmeler iç içe kullanılabiliyor. Biri işlemez hale geldiğinde diğeri devreye girip, bu sorunu çözmek için ön açıcı oluyor ve süreci ilerletiyor. Bu oldukça açık bir gerçekliktir. Bizde de gelişme tamamen aynı biçimde olmasa bile benzer özellikler taşıyor.

Şu da unutulmamalıdır: Günümüzde böyle bir çatışma durumunun yoğunlaşmış olması bir tesadüf değildir. Yaz ortasında, haziran ve temmuz aylarında Amerika'da Filistin sorunu çerçevesinde de görüşmeler yoğunlaştırılmıştı. Kürdistan ve Irak çerçevesinde de Washington'da yoğunlaştırılmış görüşmeler vardı. Şimdi iki taraf da şiddet uyguluyor. Yani karşımızda çok planlı bir siyasi saldırı var. Bu saldırı bölgeseldir. Sadece Kürdistan'a özgü değildir, uluslararası özellikleri vardır. Ortak bir gücün, dünyaya hakim olmak isteyen bir gücün saldırısı söz konusudur. Halklar buna karşı direniyorlar. İşte Filistin halkı kahramanca direniyor. Partimiz öncülüğünde Kürt halkı da bu saldırıya karşı kahramanca direnmiştir. Gerillamız uluslararası komplonun uzantısı olan güçlere en ağır darbeyi vurmuş; halkların son derece aleyhine ve dış güçlerin çıkarına olan gerici bir egemenliği bölgeye oturtmak isteyen güçlere en ağır darbeyi indirmiştir. Bu açık bir gerçektir. Bu anlamda mücadelemiz ortak bölgesel bir mücadeledir. Diğer halkların mücadelesiyle bizim mücadelemiz ortaktır. Kürdistan'da yürüttüğümüz mücadele tümüyle bölge halklarının ulusal demokratik gelişmesini ifade eden ve halklar arasında demokratik birliği yaratacak olan bir mücadeledir. Fiilen gerçeklik budur. Belki bunun resmiyeti yoktur, belki bu düzeyde sübjektif anlamda örgütlerin anlaşması ve ittifakı yoktur. Ama fiili durum kesinlikle böyledir.

Karşımızdaki gericiliğin ise zaten resmi ittifakı da var. ABD'nin sözümona bölgede uygulamak istediği İsrail siyonizmine ve Türk gericiliğine dayalı stratejik egemenlik, resmi bir ittifakı ifade ediyor. Böyle bir temelde bölgeye çok gerici bir dayatmada bulunuyor. Buna karşı direniş var; devletler ve halklar direniyorlar. Kürt halkı da PKK öncülüğünde bölge halklarının demokratik çıkarlarını temsil eden ve kendisinin ulusal demokratik yaşamını temsil edip geliştiren bir mücadeleyi yürütüyor.

Son pratik böyle bir mücadelenin taktikleri bakımından da bizim için öğreticidir. Halkın serhildanlarıyla silahlı direnişin nasıl iç içe geçtiğini, nasıl birleştiğini ve nasıl gündemleştiğini açık olarak gördük. Birçok alanda barışçıl demokratik siyasal çalışmalar, siyasi mücadele, kitle mücadelesi yürütme çabası içinde olma var. Bazı yerlerde de bunun tıkatılması, buna karşı çok ileri düzeyde bir şiddetin dayatılması söz konusu oluyor. İşte böyle bir dayatma olduğunda devrimci şiddet devreye giriyor, gerici şiddeti parçalıyor ve siyasi mücadelenin önünü açıyor. Nitekim silahlı direnişimiz uluslararası komplonun dayatmak istediği gerici şiddeti en azından bu düzeyi ile son çatışma içerisinde parçalamıştır. Bu temelde bütün Kürdistan'da siyasi gelişmeler ve çalışmaların önü açılmıştır. Güney'de de açılmıştır.

Bu direnişimiz hangi gelişmeleri ortaya çıkardı diye sorulursa, şunlar rahatlıkla ifade edilebilir: Biz büyük bir partisel gelişme süreci içerisine, büyük bir serhildan sürecine girdik. Bu, halk eylemliliği ve halk örgütlülüğün gelişim sürecidir. Yine Halk Savunma Güçlerimizin örgütlülüğü bakımından çok önemli bir gelişme sürecine girilmiştir. İçinde bulunduğumuz dönem, çok yoğunlaşmış bir siyasi mücadeleler dönemidir. Kapsamlı siyasi kararlar alınacaktır. Bölgede çok şiddetli bir siyasi çatışma durumu var; Türkiye-Avrupa Birliği ilişkileri var. Ekim ayı sonuna kadar Avrupa'dan, kasım ayında ise Türkiye'den bir karar ortaya çıkacak ve Türkiye ile Avrupa Birliği ilişkileri bir çözüme bağlanacak. Olacak mı olmayacak mı, olursa nasıl olacak? Şimdi dayatılan şudur: Olacak ama, Türkiye mevcut durumuyla demokratik olarak kabul edilip Avrupa'ya konacak; bunun içinde demokrasinin adı olmayacak, Kürdün adı bile olmayacak; Kürtsüz bir Türkiye, Kürtsüz Avrupa'ya girmiş Türkiye demokrasisi olacak. Bu bir sahtekarlıktır. Bu aslında gericiliğin demokrasi diye cilalanıp kabul ettirilmeye çalışılmasından başka bir şey değildir. Şimdi bunu kıran böyle bir mücadele, bir siyasi dayatmayı ortaya çıkarmıştır. Önümüzdeki süreçte bunun bu tür gelişmeler ve olaylarda siyasi etkisi çok çarpıcı bir biçimde görülecektir.

Aslında bu mücadeleyle oldukça yoğunlaşmış bir siyasi sürece kapsamlı bir müdahale yapıldı. Bu müdahale bu gericilerin demokrasi diye sunulması yalanını ortadan kaldıracak ve maskeler düşecektir. Hem Avrupa'da hem de Türkiye'de gerçek bir demokratik yaklaşım gelişmek zorunda kalacaktır. Demokrasi ve birlik olacaksa böyle olacak, Türkiye Avrupa Birliği'ne girecekse bu temelde girecektir. Bu mücadele, başka türlü girişin mümkün olmayacağını ispatlama hareketidir. Bu anlamda hem güncel siyaset, hem de genelde partimizin yeni stratejisinin uygulanması ve bu temelde yeni bir örgütsel hamlenin silahlı güçler ve halkın serhildan güçleri bakımından geliştirilmesi anlamına geliyor. Önümüzdeki süreç tamamen bu çalışmaların yapıldığı ve bu tür gelişmelerin yaşandığı bir süreç olacaktır.

Savaş pratiği bakımından çıkartacağımız dersler tartışılmaya değerdir. Son süreçte böyle pratikleri az yaşamıştık. Son çatışma durumu bu anlamda yeni dersler içeren zengin bir pratik olmuştur. Kaldı ki, geçmiş savaş pratiğimizden farklı özellikleri olan bir pratik var ve bu yönleriyle de değerlendirilebilir. Bu bakımdan bütün güçlerimiz değerlendirmelidir. Her şeyden önce şunu ifade edebiliriz ki, Halk Savunma Güçlerimiz gerçekten planlı, bir amaca bağlanmış ve iyi organize olmuş bir savaş yaklaşımını göstermiş ve tarihine yakışan bir başarıyı ortaya çıkarmıştır. Parti yönetimi olarak bu başarısından dolayı Halk Savunma Güçlerimizin tüm komuta ve savaşçılarını kutluyor, başarılarının devamını diliyoruz.

“Son süreçte böyle pratikleri az yaşamıştık. Son çatışma durumu bu anlamda yeni dersler içeren zengin bir pratik olmuştur. Halk Savunma Güçlerimiz gerçekten planlı, bir amaca bağlanmış ve iyi organize olmuş bir savaş yaklaşımını göstermiş ve tarihine yakışan bir başarıyı ortaya çıkarmıştır. Parti yönetimi olarak bu başarısından dolayı Halk Savunma Güçlerimizin tüm komuta ve savaşçılarını kutluyor, başarılarının devamını diliyoruz.”

Devamı sayfa 31'de

Savaştan çok Anadolu barışına inanıyorum

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş değerlendiriyor

Barış istemim köklüdür

9 Ekim yürüyüşü, barış ve demokratik çözüm arama yürüyüşüdür; başarma isteğini dile getiriyor. Bunun haklı olduğuna inanıyorum. Neden dağa değil de Avrupa'ya, siyasal alana yöneldim? Bugün de hala bunu tercih ediyorum. Daha çok acıya neden olmamak için, kırk yıldır rüyasını gördüğüm dağı tercih etmedim. Barış ve demokrasi imkanı çok sınırlı da olsa orada göründüğü ve buna inandığım için tercih ettim. Sonuç tam belli değil, başarıya ulaşamadı. Dostların iyi bilmeleri gerekir. Halk ve Türkiye bunu anlamaya çalışmalıdır.

Avrupa ve Rusya neden beni olumsuz karşıladı? ABD neden komplonun içine girdi? Rusya kendi yakın tarihine ters düştü; ABD'den alacağı IMF kredilerinden dolayı olumsuz tutum takındı. Avrupa bana karşı doğru davranmadı; kendi hukukuna ve demokratik siyasetine uygun hareket etmek yerine, ekonomik çıkarlarına göre davrandı. İtalya da iyi davranmadı; fazla onurlu davranmadığı için İtalya'nın tutumunu önemsemiyorum. Onuruma saygılı davranmadığı için Avrupa'dan ayrıldım. Ben halkımın ve Ortadoğu'nun onurunu çiğnetmedim. Beni ellerinde çok onursuz, kişiliksiz tutmak istediler. Benimki onur savaşıydı. Onur her şeyden daha önemliydi. Bu temelde Avrupa'dan ayrıldım.

> ***"Avrupa bana karşı doğru davranmadı; kendi hukukuna ve demokratik siyasetine uygun hareket etmek yerine, ekonomik çıkarlarına göre davrandı. Onuruma saygılı davranmadığı için Avrupa'dan ayrıldım. Ben halkımın ve Ortadoğu'nun onurunu çiğnetmedim. Beni ellerinde çok onursuz, kişiliksiz tutmak istediler. Benimki onur savaşıydı. Onur her şeyden daha önemliydi."***

Kompolda Yunan karakteri ile bağlantılı olarak dostluk adı altında ihanet; Londra'nın istihbarat yönünden etkisi, yine ABD'nin de kısmen etkisi var. Türkiye'ye 'al biz sana Apo'yu veriyoruz, sen de bize bağlı olacaksın' dediler. Yunanistan'a ABD aracılığı ile Ege ve Kıbrıs için söz verilmiş olabilir. İngiltere'nin Irak'a yönelik olarak Türkiye'yi bağlama planı var. İsrail lobisi de bu konuda rol almıştır. Türkiye'yi kendine bağlı tutmak için, İsrail istihbarat anlamında işin içine girmiştir. Kenya'da iken resimlerim çekilmişti. Resimleri çeken İsrail istihbaratı olabilir. Beni Yunanistan'dan Kenya'ya ABD'nin bir kliği götürmüştür. Muhtemelen ABD de 'Türkiye, Kafkaslar ve Ortadoğu'da her dediğimi dinler' demiştir.

Tarihte dostluk adı altında en büyük ihanet, tarihin bu en aşağılık oyunudur. Simitis *"Türkiye'den korktuk, onun için Apo'yu verdik"* diyor. Hayır, ben korkma temelinde değil, komplo temelinde teslim edildim. Teslim edilmemdeki amaç Türk-Kürt çatışmasının derinleşmesiydi. Uçakta barışın gelişmesi arzusunda olduğumu ifade ettim. *"Türk düşmanlığım yoktur, elimden gelirse ve fırsat bulursam, barışın gelişmesi için çalışacağım ve demokratik çözümden kaçınmayacağım"* dedim. Ayrılıkçılık benim tercihim değildir. Bir buçuk yıldır geliştirdiğim, ***ayrılıkçılık değil birlik*** istemidir. Barış istemim köklüdür. Yeter ki hükümet ve devlet bünyesinde bu yönlü değişimler yaşansın. Parlamento dağdakiler için bir genel af çıkarabilir. Kürtlerin kendi kültürünü özgürce ifade etmeleri halinde dağda şiddet kalmaz.

Bu yaklaşımın sosyalizme uygun olduğunu düşünüyorum. Ayrılıkçılığa karşı birliğe içten inandığım kadar, bunun ideolojik olarak da sosyalizme uygun olduğuna inanıyorum. Milliyetçilik ve aşiretçilik temelinde ayrılıkçılığın doğru olmadığını söylüyorum. Yeter ki demokratik özgürlük olsun. Her türlü sorun bu temelde çözülebilir. Kendimizi bu temelde hazır gördüğümüzü söyleyebilirim. Şimdi demokrasi ve barış yönünde Türkiye de adım atarsa, Güney'de de çatışmadan uzak durulur. Bunun edebi trajik kısmı benim yaşantımla ilgilidir. On yaşımda başlattım; bu felsefi ve edebi bir yürüyüştür. Son iki yılı daha da yoğun ve trajik geçti.

Bugün İmralı'dayım. İmralı'nın güneybatısı biraz Troya sayılır. İlyada okunursa bizim trajedimiz daha iyi anlaşılır. Hektor'a karşı Zeus ve Athena'nın savaşı var. Bir de Annibal'ın trajedisi söz konusu. Roma'dan takip edilen Annibal var; Anadolu'da Gebze'ye kadar geldi, zehir içerek intihar etti. Biz de Anadolu'ya geldik. Burada zor da olsa bir barış imkanı var. Savaştan çok Anadolu barışına inanıyorum. Bu trajedi barışla acaba yerini özgür yaşam umuduna bırakabilir mi? Trajedi bunun sonu olabilir mi? Onurlu güzel barışı özgür yaşam ile gerçekleştirebilirsek anlamlıdır. Umudumla birlikte ben şimdi bunun üzerinde duruyorum.

Promete, Yusuf, Hallacı Mansur, Ortadoğu tarihi okunmalı. Bununla bu trajedi anlaşılabildiği gibi, nasıl bir barış ve özgürlük istediğimiz de anlaşılabilir.

On yaşındayken, annem *"Ben seni yaşama doğurdum, niçin bana bakmıyorsun, beni sevmiyorsun?"* dediğinde, ben de *"Sen beni büyük acıların içine attın."* demiştim. O zamandan geleceği sezdim. Bu da gelecekte bir halkın yeniden doğuşu olabilir mi? Bu isyan ben on yaşıma girdiğim andan itibaren başladı, halen de devam ediyor. Bir halk için özgür yaşam umudu bu isyan sonucu gerçekleşebilir mi? Ciddi yaşam zorlukları, çarmıhta olma durumumuz var. Eğer imkanım olursa, bir trajik edebi çalışmayla cevap vermek istiyorum. Bunu ileride açmaya çalışacağım.

Dine dayalı devlet anlayışı aşılmalı

Demokrasi ve laisizm konusundaki görüşlerimi kısaca aktarmak istiyorum. Bence demokrasi ve laisizm cumhuriyetin içine nüfuz edememiştir. Laiklik, güncel şeriatçılık olayıyla ilgili değildir. Laikliğin özü tarihin derinliklerine, Sümerlere kadar gider. Bu nedenle laiklik tartışmalarını güncel tartışmaların ötesine taşımak gerekir. Laiklik, devletin genelde dogmatizmden, özelde dinsel dogmatizmden ayrılması demektir. Ordunun bu konudaki tutumunu salt Fazilet Partisi ve Fethullah Gülen'e karşıtlık olarak algılamamak gerekir.

Siyaset, dini alet olarak kullanmamalıdır. Hizbullah gibi güçler de laikliğe çekilebilir. Bu konuda bilinç geriliği var. Bu aşılırsa önemli bir demokrasi bilinci oluşur ve din gerçeğinin olduğu gibi gelişmesi anlamına gelir bu. Bu da önemlidir; derinliğine ele alınmalıdır. Ortadoğu'daki despotik devlet demokrasiyi ve kültürü tıkamış ve boğmuştur. Türkiye'de cumhuriyet süreci boyunca laiklik doğru anlaşılıp özümsenemedi. Bu nedenle ordunun bu yöndeki hassasiyeti önemli olsa da, kavramların doğru oturtulması gerekir. Devleti bu dogmatizmden ayırmak önemlidir. Burada önemli olan dogmatizmin ve dine dayalı devlet yaşamı ve anlayışının aşılmasıdır.

5000 yıllık dine dayalı devlet anlayışının aşılması gerekir. Bu, demokrasi ile bağdaşmaz. Dine dayalı devlet anlayışı kanlı bir süreç yaratmıştır. Bu basit bir şey değildir. İslam'a karşı olup olmamakla da ilgili değildir. Kaldı ki, İslam'ın içinde de laik ve laiklik karşıtları vardı. Muaviye dönemi, Selçuklular dönemi, Osmanlılar dönemi bunun sayısız örnekleri ile doludur. Avrupa'da laiklik tartışmalarının doğru bir sonuca bağlanması üç-dört yüzyıl sürdü. Türkiye'de de yaşanan budur. Ama eksikler vardır.

Aslında rahip-devlet anlayışından başlayıp günümüze kadar getirmek gerekir. Aydınların araştırması gereken esas konu şudur: Günümüzde laiklik hangi anlama geliyor? Devlet ve toplum yaşamındaki rolü nedir? Demokrasi ile nasıl bağdaştırılır? Ben de bu konuda araştırmalarıma devam edeceğim. Ancak zamanım kısıtlıdır.

Laiklik tartışmalarının bizim cephemizde fazla yaşanmaması büyük eksikliktir. Hizbullah fanatizmini gördük. En fazla HADEP üyelerini katletmediler mi? Hizbullah'ın devleti nasıl kullanmaya çalıştığı ve ne gibi sonuçlar yarattığı ortadadır. Ordunun bu konudaki tutumunu bu süreçte daha iyi anladım.

İlkel milliyetçilik barıştan rahatsız olur

YNK ile çatışmalarda ilan edilen son ateşkesin genel olduğu kanısındayım. PKK'nin tek başına ateşkes ilan etmesi fazla doğru olmaz. Burada söylemek istediğim şey şudur: Gerilla kendi mevzilerini koruyup derinleştirerek güçlendirmelidir. Gelişmeleri daha ileri götürebilir, Barış Planı'nın açılımlarını yapabilirler. Böyle bir açılımı yaparlarsa karşı taraf sıkışabilir.

Türkiye ile şu temelde ilişki olabilir: Kürtlerin bir bütün olarak Türkiye'ye karşı ortak bir dostluk politikası olmalı, Talabani ve Barzani de bu noktaya gelmelidir. Devletlerle ilişkiler çıkarcı bir temelde, para alma biçiminde olmamalıdır.

Talabani'nin stratejisi aslında çok kötüdür. Talabani bize mutlaka Türkiye ile bir savaşı dayatmak istiyor. Talabani'nin Türkiye ile savaşı dayatmaya çalıştığı iyi anlaşılmalıdır. ABD de aynı şeyi yapıyor; Türkiye kendi denetiminden çıkar diye savaş istiyor. Türkiye'de de savaşı isteyenler var. Neden hala barış gelişmiyor? Çünkü savaş lobisi halen devrededir. Bu noktada HADEP'e büyük işler düşüyor, ancak HADEP eksik kalıyor. Bu savaş, bizi Türkiye ile karşı karşıya getirip çarpıştırma savaşıdır. Burada bir komplo var. Türkiye halkına da bunu iyi anlatmamız gerekir. ABD de bunu istiyor.

Türkiye YNK'yi niye destekliyor? Bence Türkiye'de de, ordu içinde de bazıları PKK ile dişe diş bir savaşı sürdürmek istiyor. Türkiye'de de, Güney'de de demokratikleşmeden çekinen güçler var. İran da Türkiye ile savaşmamızı istiyor olabilir.

Ortadoğu barışının demokratik gelişimini, federasyon açılımlarını yaptım. Ortadoğu barışına yönelik ***Ortadoğu Kültürü Dergisi*** çıkarılması gerektiğini daha önce söylemiştim. Bu dergi önemlidir, bir an önce çıkması gerekiyor. Ben de her zaman buraya bir yazı yazmak isterim. Yazı kurulunda Arap, Kürt, Türk, herkes olmalı, aydınlar girmelidir. Sembolik görünebilir ama, önemli bir politikadır, uzun vadelidir ve soluk aldırır; PKK'nin bu konuda önemli bir adımı olur.

İlkel milliyetçilik kan tüccarlığıdır, barıştan rahatsız olur. Kan tüccarları barıştan rahatsız olurlar. İsrail, Filistin ve Kürdistan'da eski savaş güçleri devri sona erecektir. Savaş isteyenler direniyorlar ama aşılacaklar. Biz bu savaş kültürüne karşıyız. Ortadoğu'da şiddete ve savaşa dayalı, antidemokratik ve gerici, şovenizme ve milliyetçiliğe dayalı rejimler var. Ortadoğu'da devletler bunun üzerine kuruludur. Talabani bunun küçük bir örneğidir. Bunlar barış ve demokrasi gelişsin istemiyorlar, aşılmak istemiyor ve direniyorlar.

Kuzey Kürdistan'daki güçler demokrasi ve barışın dilini yakalamalı, demokratik siyaset yapmalıdır. Bu güçler çok zorunlu olmadıkça savaştan kaçınmalıdır. Bunlar çok güçlü kadrolardan oluşmalı, demokrasinin ve barışın dilini iyi kavramış olmalıdır. Kuzey'de kadınlar yasal güç olmalıdır. Dağda fazla kadın gücüne ihtiyaç olmaz. Çapulculuk tarzı aşılmalı, 'aç kaldım, köye indim' denilmemelidir. Çok zorunlu olmadıkça köye iniş olmamalıdır. Doğru bir meşru savunma çizgisi yakalanmalı; çok zorunlu olmadıkça ordu ile de çatışmaya girilmemelidir.

Korucularla da barışı geliştirmek gerekir. Bu dolaylı olur, zımni olur, açık olmaz. Kendilerini bu konuda kandırmasınlar. Koruculara da 'gelin anlaşalım, bize ve halka karşı olmayın; biz de size dokunmayız, bir barış olana kadar biz kendimizi koruruz' denilmelidir. Mardin'de bir sürü sorunlu aşiret vardı. Bunların aralarındaki sorunları gidermek gerekir. Belediyeler heyetler biçiminde arabulucu olarak sorunları çözebilir ve kardeşliği tesis edebilir.

Savunma birlikleri kendilerini iyi gizlemelidir.

Talabani ve Barzani Londra'ya giderse, nasıl bir plan olduğu belli olur. Talabani çok sıkıştırır ve Barzani de destek olursa gerilla Türkiye'ye girer. Talabani'nin bu oyunu PKK'yi Güney'de sıkıştırıp Kuzey'de yeniden savaşmaya itmeye yöneliktir. Bunu aşmaya yönelik ileri vadede tedbirler geliştirebilirler. Güney'de ve İran'da ihanet gelişebilir. Buna dikkat etsinler. Eski tarzda olmayacak; güçlü gruplar halinde yayılabilirler. Türkiye'ye şu söylenir: Üzerimize çok gelmek oyundur, fazla üzerimize gelmeyin, bu durum Türkiye'nin de aleyhine olur. Bu, Türkiye'nin çıkarına değildir.

İngiltere bence politikasında bir değişiklik yapabilir. Değişikliği hangi yönde yapacağını bilemem. Bu güçler Türkiye'ye karşı bizi kullanmak istediler. Benim Türkiye'ye teslim edilmemde İngiltere'nin rolü ortadadır. ABD'nin de daha değişik bir şekilde bunun içinde olduğu açıktır. Türkiye içinde bir elitle de anlaştılar. Beni teslim ederken, 'Apo kıran kırana bir savaş geliştirir' diye tahmin ediyorlar, 'böylece Türkiye ABD'ye daha bağlı hale gelir; Ege ve Kıbrıs'ta taviz verir' diyorlardı. Tahmin edilemeyen yön benim tutumum oldu. Benim tutumumdan sonra bütün alanlarda, ekonomiden siyasete kadar her şey ve herkes değişecektir.

Acaba Talabani değişebilir, demokrasi ve barış çizgisine gelebilir mi? Onu iyi izlemek gerekir. Bundan sonra ABD ve İngiltere tavır değiştirebilir mi? Bunlar hem bizi hem de Türkiye'yi kandırıyorlar. YNK ile ayrı, Türkiye ile ayrı barış ve dostluk politikası olmalıdır. YNK bizim gücümüze dayanamaz. YNK Güney'de bizimle savaşa girerse boğulur. Biz Güney'in kendisiyiz, gücümüzün yarısı Güneylidir. KDP ve YNK'yi uyarıyorum, ısrar ederlerse bu savaşta boğulurlar. İhtimal varsa, bizimkiler Barzani ile ittifaka girebilirler. Savaşa girerlerse güçlerimizin çoğu Kuzey'e geçer; bu da yeni bir isyana zemin olur.

Devletin tüm politikası bu değildir. Hepsi Çiller'den kaynaklandı; ama Demirel de bundan bağımsız değildir. Talabani de ona bağlıdır. '93 savaş konsepti vardı. İngiltere ve Talabani de buna dahildir. Thatcher'dan kalma politikalardır, bunlar da ondan kalmadır. Aslında Türkiye bunu bilmiyor da değildir. Ama Türkiye'de politika tek parçalı değildir. Bunu anlamak gerekir.

Demokratik Federasyon tezimiz daha fazla geliştirilebilir. İnanç, moral ve ufku daha fazla derinleştirebilirler. Irak'a uluslararası bakış değişebilir, bu anlamda değişmeler olabilir. Yeni durumlar gelişebilir. Şüphesiz silahlı güçlere dayanılarak bir süre daha orada kalınacaktır. Irak genelinde yasallaşma, meşrulaşma, Güney'de de aynı şekilde yasallaşma ve meşrulaşma imkanları olabilir. Ama üzerlerine imhayla gidildiğinde, Kuzey'i de kendilerine açık tutmaları gerekir. Sanıyorum Zagros ve Botan onlar için uygun olabilir. Şimdiden ilerisi için bunun yollarını hazırlamaları gerekir.

İdeolojide bilimselliği geliştirmeliler. İnancı, morali ve bilinci olmayanlara fazla yetki verilmemelidir. Bu her yerde olmalıdır. Geçmişte çok hatalar yapıldı. Bacak kasları güçlü diye gerilla komutanı olanlar başımıza bela oldular. İnsani değeri, moral değeri iyi olmayanlara yetki verilmemelidir. Moral değeri, bağlılık değeri büyük olmayanlara değerlerimiz emanet edilemez. Bunlar büyük zarar veriyorlar. İddiası ve inancı büyük olmayanlara hiçbir şey verilmemelidir. İşte en son kaçanlar böyle yaptılar.

Türkiye'de siyasi partiler rantçı temele oturmuştur

HADEP'e ilişkin bir şeyler söylemek istiyorum. Yine Güney'e ilişkin de söyleyeceklerim var. Sözü sizin Milliyet'teki röportajınıza getirmek istiyorum. Tabii sınırlı bir yer verilmişti, biliyorum, ama daha iyi verebilirdiniz. Beni daha kapsamlı işlemelisiniz. Beni anlatırken şunlara dikkat edin, özü şudur: Benim yaklaşımlarım, dogmatik ideolojik yapıdan çıkıp, bilimsel ve pratik politik yaklaşıma gelmektir. Yani bu yaklaşımımın hem tarihi hem de bilimsel yanı vardır. İdeolojik yaklaşımın bilimsel boyutuna çok önem vermekteyim. Demokrasi çözümlemelerimi ele alırken, bunların tarihi ve bilimsel boyutu var. İkinci boyutu ise güncel politika boyutudur ve ben bunun içindeyim.

Benim gerek İmralı öncesi, gerekse de şimdiki tutumumu belirleyen –hem öncesi hem sonrası– bazı derinleşmeler ve dönüşümler vardır. Benim gelişimim asla düz bir çizgide değildir. İmralı çizgisinde de düz gitme yerine dönüşümler vardır. Beni buna getiren yeni durumlar vardır. İmralı çizgimi farklı algılayanları, buna kuşkuyla yaklaşanları, "devletin dayatmaları karşısında bunları söylüyor" diyenleri kuşkulu buluyorum. Bunlar yanlış ve tehlikelidir. Bu bana karşı bir iftiracılıktır.

Bu yaklaşımımı taktik olarak da algılamasınlar. Tam tersine, Türkiye'nin sağıyla soluyla şiddetle ihtiyaç duyduğu, PKK'nin de şiddetle ihtiyaç duyduğu buydu. Ben bunları bu çizgiye getirmeye çalışıyorum. Bunlar sorunlara çözüm ve çıkış bulmak için yaptığım şeylerdir. Sınırlı yansıtmayın, çarpıtmayın. Benim yaklaşımlarım doğru anlaşılmalıdır. Çok önemlidir. Dikkat etmenizi öneririm. Ecevit, *"Zihniyet değişimi önemlidir"* demişti. Ben bunu anlıyorum. Zihniyet değişikliği önemlidir. Zihniyet değişimi, demokratik dönüşümü derinliğine anlamak anlamına gelir. Dolayısıyla biz de üzerimize düşeni yapmalıyız. Cumhurbaşkanının dediği gibi, partilerin içi demokratikleşirse Türkiye'de demokrasi olur. Cumhurbaşkanının dediklerini derinleştirirseniz bir suç olmaz. Genelkurmay sürekli ***"laiklik"*** diyorsa, Cumhurbaşkanı ***"demokrasi"*** diyorsa, partilerin üzerine düşeni yapması gerekir. Bu kavramların içeriğini doldurmak, derinleştirmek, açıklığa kavuşturmak partilere düşüyor.

Ama Türkiye'de siyasal partiler rantçı temele oturmuştur. Rant tipi politikacılık nedir? Halkı kandırarak, halkın desteğini alarak devleti soymaktır. İşte en son Yahya Demirel olayı ortadadır.

Şimdi HADEP'e geliyorum. Biliyorum, HADEP ranta dayalı bir parti değildir. Ama ileride daha fazla oy alırsa aynı tehlike HADEP için de geçerlidir. Bu nedenle HADEP şimdiden kendi içini hızla demokratik işleyişe katmalıdır. HADEP, Kürt potansiyelini demokratikleştirmeli, tepeden tırnağa demokratik bilince ve örgüte kavuşturmalıdır.

Kürt halkı korkutulmuş, unutulmuştur. Biz isyan ettik. İsyan geride kaldı. Şimdi bunun yerine demokratik çözüm, demokratik bütünlük, yani milyonların devletle demokrasi temelinde birleşmesi dönemidir. Bunu yapacak olan da HADEP'tir. Devlet *"güvenliğimiz önemli"* diyor, ama bunun yolunu göstermelisin. Milyonları olan bir halkın demokratik iradesine ne diyorsun demek lazım. Ben isyanın sorumluluğunu üstlendim. Bunu çözmeye çalışıyorum.

Burada HADEP'in konumu önemlidir. HADEP diğer rantçı partiler gibi halkı pazarlarsa ihanet eder; tarihi görevlerine ihanet etmiş olur. Bunun yerine demokrasi potansiyelini cumhuriyete taşırırsa, muazzam kazanır. Bu görev çok gecikmiştir. Gecikmeyi artık daha fazla uzatmamak gerekir. Devlet de, HADEP de üzerine düşeni yapmalıdır. '25'te Kürt sorunu halledilmiş olsaydı, şimdi Japonya olurduk. Bu nedenle dört elle demokrasiye sarılmalıdırlar.

Kıvrıkoğlu'nun 3 Eylül açıklaması önemliydi. *"Bazı sorunlar demokrasi ile aşılabilir"* diyordu. Bunlar önemlidir. HADEP'in cumhuriyetin demokrasi ile bütünleşmesinde önemli rolü vardır.

> ***"Ayrılıkçılığa karşı birliğe içten inandığım kadar, bunun ideolojik olarak da sosyalizme uygun olduğuna inanıyorum. Milliyetçilik ve aşiretçilik temelinde ayrılıkçılığın doğru olmadığını söylüyorum. Yeter ki demokratik özgürlük olsun. Her türlü sorun bu temelde çözülebilir. Demokrasi ve barış yönünde Türkiye de adım atarsa, Güney'de de çatışmadan uzak durulur. On yaşımda başlattım; bu felsefi ve edebi bir yürüyüştür. Son iki yılı daha da yoğun ve trajik geçti."***

HADEP politik ilişkileri doğru çözmelidir

Şimdi HADEP-PKK ilişkisine değinmek istiyorum. PKK, HADEP'i bir alt örgütü veya talimat verdiği bir yan örgütü gibi kullanamaz. HADEP, PKK'liden talimat alamaz. Hiçbir PKK'li HADEP'e talimat vermemelidir. Özellikle Avrupa için söylüyorum. Radyoda bir haber dinledim; 9 HADEP'linin Romanya'ya eğitime gönderilmiş olduğu söyleniyordu. Bunlara son verilmelidir. Yüzlerce aydın var. HADEP kendini burada eğitebilir. HADEP'in iç işleyişi demokrasiye uygun olmalıdır. Durumu yasal olmayanları almamalı, gelenleri iyi tanımalıdır. Bir de tanıyamadıkları çıkar, komplolar olur, provokasyonlar olur. HADEP sonuna kadar açık olmalıdır.

HADEP'in merkezine şunu söylüyorum: Genel Kongre öncesi program tartışması yapabilir. Kültürel özgürlükler kavramı son derece önemlidir. Bunu açsınlar. AB süreci geliyor, katılım ortaklığı belgesi hazırlanıyor. Mesut Yılmaz da bunu belirtiyor. Yine, yeniden örgütlenme bölümünü politik raporunuzda açmalısınız. Bu pek çok güce örnek oluşturur. Bir de demokratik örgütlenme boyutu var. Tüzük parti iç yapısını demokratikleştirir. Buna elverecek şekilde tüzüğün yeniden düzenlenmesi gerekir.

Genel Kongre'ye ilişkin hazırlanacak politik raporun boyutlarını daha önce ortaya koymuştum. Cumhuriyetin temel ilkelerini ekleyerek sunarsınız. Yeni bir program olur. Düşünmeleri gerekir. Yeni bir tüzük, yeni bir merkez, Türkiye'nin demokratikleşmesi için iddialı bir parti olur.

Daha önce de söylemiştim. HADEP yanlış yapmamalıdır. HADEP'in yanlışlıkları işi zora sokar. Tümden kapatılma yerine, zihniyet değişikliği ile yaşama şansı olabilir. Bence HADEP doğru çalışırsa önleri açıktır. Devlet müdahale etmez. Ama ben bunları talimat olarak veya HADEP'i etkilemek için söylemiyorum. Yeni bakış, yeni kadrolar HADEP'i doğru noktaya getirebilir. HADEP politik ilişkileri doğru çözmelidir. Yoksa AB işi, barış işi biter. Olmazsa şiddet ortamı gelişebilir. O zaman PKK'yi ben bile durduramam. Kaldı ki ben hastalanabilirim, düşebilirim. PKK gene bildiğini okur. İşte bu nedenle HADEP'in rolü önemlidir. HADEP, barış ve demokratik çözümün gücü olmalıdır.

HADEP köye dönüş faaliyetlerini özel olarak ele almalı; buna ihtiyaç var. Parti içi eğitim ve bunun için bir okul gerekir. Bilim kurulu oluşturmaları gerekir. HADEP'te neler oluyor? Bugünlerde Türkiye siyasetini etkilemede rolünü oynuyor mu?

Geçen gün bir MHP'li, *"Bizim Diyarbakır'da, HADEP'lilerin de Erzurum'da rahat hareket etmeleri durumunda demokrasi gelişir."* diyordu. Bunu

önemsiyorum; bütün illere gitmelisiniz, 'o il bizim, bu il sizin' olmaz. Eğer o ile gitmezseniz bize düşman olurlar.

Komplolar olduğunu biliyorum, ama orada ağalar var, korucular var; bunlarla mücadele edeceksiniz, hukuku yanınıza alacaksınız. Cesur olun, devlette eskisi gibi çetecilik yoktur, size yönelik bir saldırı olursa devlete haber verin, emniyet güçlerine gidin, hukuki yollara başvurun. Bahçeli'nin Diyarbakır ziyareti semboliktir, önemlidir. Ama siz hala Siverek'e gitmiyorsunuz. Biraz ciddi olun, oraya gidin, valiyle görüşerek örgütünüzü kurun. Gidilmeyen her ile ve ilçeye gitmeniz gerekir. Kendinize güvenin, cesur olun. Eksiklikler HADEP'in eksiklikleridir. Bunlar en son somut ciddi uyarılarımdır. Yasaları, hukuku kullanın, önemlidir. 'İşte Cumhurbaşkanının konuşmasıdır' denilir. Bunları yapmalısınız. Aksi taktirde siz de rantçı olursunuz.

HADEP kongresinde şunu tartışmalıdır: Nasıl bir Türkiye, nasıl bir demokrasi, nasıl bir HADEP, nasıl bir örgütlenme? Bunlar tartışılmalıdır. Kongreye gidiyorsunuz, iyi çalışırsanız başarılı olursunuz. Bayrağa sahip çıkılır; bu bayrağın oluşumunda atalarımızın da payı vardır. Urfa'da ilk mücadeleyi bizzat bizim dedelerimiz başlatmıştır. Atatürk'e yağcılık yok, cumhuriyetin kurucusu olarak saygı gösterilir; onu yanlış uygulayanlar olmuştur, yanlışlar varsa düzeltilir. İstiklal Marşı'na gelince, kanunda böyle bir şey yok, okunması zorunlu değil. İdeolojik olarak marşın dayatılması var. Böyle bir dayatma doğru değil. Biliyorsunuz, benim davamda hakim marşı okumadı. Bu şekilde söylediklerime dikkat edilmelidir.

Demokratik dönüşüm solun kendisidir. Birçok sol parti var. Töre de söylemişti; ÖDP ve EMEP gibi sol partilerle bir ittifak olabilir. Ben bunu daha geçen yıl demokratik ittifak olarak dile getirmiştim. Şimdiki İtalyan hükümeti, biliyorsunuz, demokratik ittifak olarak adlandırılır. Fransa da öyle. Bunu denemek lazım.

PKK, HADEP'i zor duruma düşürmemelidir. PKK adına Avrupa'da ucuz yaşamak olmaz. Fonksiyonel olmak, kurumsal çalışmalar yapmak gerekir. Kurumlaşmayı sonuna kadar yapmak lazım. Öyle kendilerini boş, iyot gibi tutmaları doğru olmaz. Bilim, kültür ve dil kurumları önemlidir. Ortadoğu Federasyonu ve bu kapsamda önerdiğim dergi çalışmasının ne aşamada olduğunu öğrenmek isterim, bu konuda sonuç bekliyorum. Avrupa'dakiler yaratıcı olmalıdır. Oradaki çeşitli partilerde çalışabilirler. Bütün Avrupa partilerine girebilirler. HADEP de oradaki emekçilere yönelik çalışma yapabilir, onların desteğini alabilir. Özellikle Avrupa yapısına söylüyorum; HADEP'e talimat vermemek lazım, HADEP'i zorlamamak lazım.

Kadın sorunu demokratikleşmenin en önemli sorunudur

Kadınlarla ilgili mektup yazmıştım. İkinci ya da üçüncü mektup oluyor. Aslında bu mektuplar önemliydi. Devletleşme başladığında ilk Sümer ve Mısır kralları, kadınları toplu olarak mezara gömüyorlardı. Tanrıçalar da dahil, kadınları diri diri mezara gömdüler. Kadın köleliğinin başlangıcı oradadır. Bir anda beş yüz kadını ölüme gönderme var. Buna krallarla birlikte öbür hayata hazırlık için denilse de, özünde cins ve sınıf temeli var, erkeğe dayalı zor ve yalan var, kadının yitirilmesi var.

Neolitik çağ Toroslar ve Zagroslar'da başlar. Kadın ve halk kültürü oradan başlar. Mısır, Sümer ve Babil gibi devletlerin kurulmasından sonra, kadınların özgürlüğüyle birlikte halkların kültürleri de bastırılmış, altta kalmıştır. Halk kültürü de devlet işleyişinin baskısıyla kadın kimliğine benzer bir biçimde altta kalmış, kendini özgürce var edememiştir. Kadınların özgürlüğü, mücadelesi halk kültürünün de açığa çıkmasını sağlayacaktır. Erkeğin kadını öldürmesi kadar erkeğin öldürülmesini de anlatmıştım. Bu zor bir mücadeledir. Yalnız kalabilirler, yalnızlaşmaktan korkmasınlar, ucuz sevgilerin peşinden koşmasınlar. Biraz Budacılık diyeceğim, ama tam öyle de değil; kendi kimliklerine ve erdemlerine düşkünlük göstermeleri en güzelidir.

Sanırım son zamanlarda Türkiye'de kadın örgütlenmesinde bir hareketlilik var. Bunlarda benim tutumumun etkisi vardır. İleride daha iyi anlaşılır. Kadın sorunu demokratikleşmenin en önemli sorunudur. Kadın demokratikleşmeden toplum demokratikleşemez. Ekmek, su, onur, yaşam bununla bağlantılıdır. Bu konuda yaşanan birçok acı var. Kürt kadınları tarafından kurulan birçok dernek var. Her gün yeni bir tanesi kuruluyor. Buralarda eğitim verilmelidir. Türkiye'de eğitim olanakları çok fazladır. Herkesin demokratik eğitime ihtiyacı var.

Bir çatı örgütünüzün olması gerekir. Bu pek çok derneği bir çatı altında da birleştirebilirler. Kadının demokratikleşmesi aynı zamanda partiyi de demokratikleştirir. Bölgesel merkezler oluşturulmalıdır. Bağımsız yerleriniz olsun. Kadın zora karşıdır. Bölgenin de buna şiddetle ihtiyacı var. Enerjilerini doğru çalışmaya verirlerse, derinliğine bir eğitim, derinliğine bir örgütlenme yaratırlarsa, bu her tarafı geliştirecektir. Derinliğine bir anlayış gerektiriyor. Sosyal bir olgudur. Yeni yeni anlaşılıyor ve giderek öne çıkacaktır. Çok emek verdiler.

Tutuklanan Barış Anaları'na selamlarımı iletiyorum. Şehit analarına da selamlarımı söyleyin. Hepsine sahip çıkmaya çalışın. Birçok çevreyle, kadın yapılarıyla ortak platformlar oluşturun. Aranızda işbölümü yaparak cezaevlerine de gidebilirsiniz.

Gençlik hiç ses vermiyor. Gençlik en dinamik potansiyelimizdir. Gençliğin demokrasi kültürünü kitlelere taşıma görevi ve sorumluluğu vardır. Gençliğin yapacağı en iyi iş demokratik organizasyonlara katılmak, demokratik örgütler ve ocaklar kurmaktır. Gençlik demokratik eğitimle donatılırsa çığır açabilir, eğer kontrol altına alınmazsa yanlış yollara sapar ve bu da herkese kaybettirir. Gençliğe çalışmalarında başarılar diliyorum. Bunları kendilerine şifahen geniş olarak iletin.

İyi günler diliyorum.

"Demokrasi ve laisizm cumhuriyetin içine nüfuz edememiştir. Laikliğin özü tarihin derinliklerine, Sümerlere kadar gider. Laiklik; devletin genelde dogmatizmden, özelde dinsel dogmatizmden ayrılması demektir. Siyaset dini alet olarak kullanmamalıdır. Bu aşılırsa önemli bir demokrasi bilinci oluşur, din gerçeğinin olduğu gibi gelişmesi anlamına gelir."

Günah Çocukları

Ölümsüz şairin kayıp şiiri

Onlar yanlızca devrimci ve birer eylem adamı değildiler. Hepsinin farklı zamanlarda yazdıkları şiirler, öyküler, denemeler var. Fakat koşulların ağırlığı ve zindan yaşamının kasveti yüzünden, yazılanların bir çoğu dışarı çıkarılamadı. Şiirler ezberlendi, öyküler dinlendi... Yarına, yarınlara ulaştırılmak için.

Günah çocukları utancın efendileri
Bozkırları kirleten çizmeleriyle
birer kara leke oldular

Roma yangınındaki gibi çılgın
Ve kana susamış
Ve suratındaki kanla, bankası, tekeli
Ve tahviliyle finans;
Dayak yemediler meydanlarda
Öte yandan emperyalizmin beyni
Bir sürü beyinsiz, Birleşmiş Milletlerin
New York'taki taş binasında,
barış adına zeytin dallarıyla süsleyip,
zehir sunuyorlar bize bir tas içinde.

Telgrafın tellerine kuşlar
konmuyor her zaman
Filistin devrimcileri asılıyor direklerine
Kirli yüzü, salyalı ağzı ve
tükürüleri kör gözüyle
Moşe Dayan,
Sırıtıyor Filistinli çocukların rüyasında.

Öte yandan,
Üç kuruşa kuyruk sallayan ihanete rağmen
yükseliyor Kürdistan'da kavgamız.

Bırakın!
Cirit atsın orta yerde sosyal şovenler
Ajans sonrası hava raporu verir gibi,
konuşsun küçük burjuva milliyetçileri

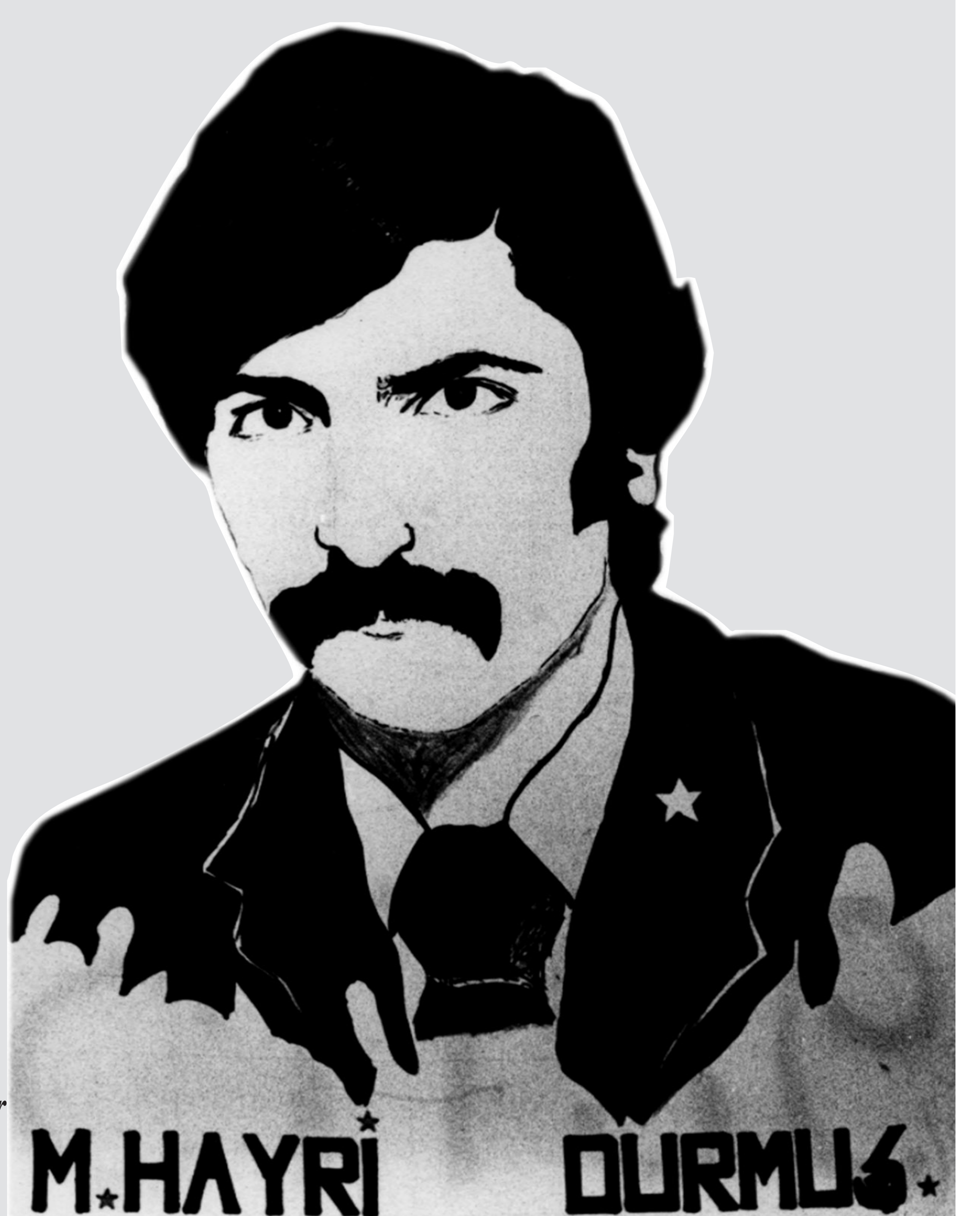
Bırakın!
İşveli bir yosma edasıyla
Emperyalizme oynaşsın
Deng Siao Ping

Ey, durgun sabah üstleri, merhaba
Tatlı meyvasını taşıyamayan
incir ağacının nazlı dalı, merhaba

Zincire vurulmuş emek, ve yürek
merhaba.

Ey ülkemin nazlı meltemi es!
Yık duvarını!
Habur, Dicle, Fırat yık duvarını
Al Haki'den, Halil'den selam götür
dört bir tarafa

Angolalı ninemin dilinde ninni ol
Pablo Neruda'nın şiirine gir
Bir amelenin küreğinde betona karış.
Ve bir köy yiğidinin sabanında bire on ver
Ey kutsal gelecek aç yüzünü
genç kız tazeliğiyle sana hasretimiz var.

M. Hayri Durmuş

20. yüzyıldan 21. yüzyıla

Kadın özgürlük mücadelesi

● **Mizgin ŞEN** / PJA Parti Meclis Üyes

Türkiye'nin başkenti Ankara ve Avrupa'nın başkenti olarak bilinen Brüksel ekim ayında kadın yürüyüşlerine ev sahipliği yaptı. Savaş, şiddet, yoksulluk, işkence ve tecavüze karşı düzenlenen bu yürüyüşler 2000 yılı boyunca sürdürülen bir dizi kadın eylemliliğinin sonuca götürülmesiydi. Brüksel yürüyüşünün hemen ardından kadınlar bir heyetle Birleşmiş Milletler'i hedef alarak eylemliliklerini New York'ta sonuçlandırdılar. Bu yürüyüşler ***"2000 yılı yürümek için yeterli bir gerekçe"*** sloganı altında gerçekleştirildi. Bu oldukça anlamlı bir slogan. 2000 yılına bir başka hazırlanan insanlık aynı zamanda yeni bir yüzyıla, yeni bir binyıla girişe hazırlanıyor. Bu kapsamda dünyamızın sorunlarını ele alan tartışmanın kapıları da açılmış oluyor. Karşı karşıya gelinen gerçeklik, Mart 2000 tarihinde başlayan kadın etkinliklerinin 21. yüzyılı kapsayacak yürüyüş ve etkinliklerin startı olduğunu da bizlere göstermektedir.

Kadın etkinlikleri 21. yüzyıl açısından yeni başlamakla beraber, tüm yüzyılı kapsayacağı bir gerçek. Cins çelişkisinin bu yüzyılda temel çelişki olarak öne çıkacağı, yine cinsler arası ilişkilerin yeniden düzenleneceği tespiti bizi bu noktada doğrulamaktadır. 19. yüzyılda ulus, 20. yüzyılda ise sınıf çelişkisinin bir netliğe ulaşması ile sınıf ve ulus çelişkisinin daha yoğunlaşmış bir ifadesi ve insanlığın en gizli çelişkisi olan cins çelişkisi 21. yüzyılda öne çıkmaktadır. İçinde bulunduğumuz yüzyılın karakteri gereğince, cinsler arası ilişkilerin yeniden düzenlenmesi insanlığın tek geleceği olmaktadır. Bu nedenle 2000 yılında geliştirilen kadın etkinlikleri, yüzyılı kapsayacak etkinliklerin startıdır diyoruz. Bu yüzyıl kadın açısından, dolayısıyla insanlık açısından fırsatlar ve rizikolarla doludur. Bunun nedenlerini ve daha ziyade fırsatları yaratmanın yollarını kadın açısından tartışmak önemlidir.

20. yüzyıl son on yılına önemli politik, ekonomik ve kültürel altüst oluşlarla girdi. Avrupa'nın batısıyla doğusunu birbirinden ayıran ideolojik sınırlar çökerken, geçmişte kaldığı veya aşıldığı umulan savaş, milliyetçilik, ırkçılık, yabancı düşmanlığı vb. sorunlar varlığını korurken, globalleşen dünya gerçeğinin globalleşen sorunları açığa çıkmaktadır. Çevre sorunları, işsizlik, nüfus artışı, gelişen teknoloji ve bilimin denetlenmesi, nükleer atık sorunu vb. sorunların kadını etkilememesi olanaksızdır. Daha doğrusu bütün bu sorunların mevcut sistemin erkek egemenlikli karakteriyle bağlantısını görmemek mümkün değildir. Bundan hareketle 21. yüzyılın sorunlarının çözümünün kadın sorununun çözümüyle çok yakından bağlantısını derinliğine anlamak önemlidir.

Parti Önderliğimiz 21. yüzyıl açısından başarılması gereken görevleri şöyle ifade etmektedir: *"21. yüzyıl, emperyalizmin insan kafasında, insan ruhunda, insan kültüründe yarattığı tahribatları giderme yüzyılı olacaktır. Özellikle doğayı tekrar yaşanılır hale getirmek, nüfus artışıyla baş edebilmek, tarihsizliği veya tarihi değerlerin tüketilmesini durdurmak, insan ruhunun boğulmasını durdurmak, kadının metalaştırılmasını veya cinselliğin metalaşmasını engellemek ve sömürülmesini durdurmak, kadını insani hizmete açabilmek, tekrar insan kültürü, tarihi ve doğasıyla barıştırmak bu yüzyılda başarılacak görevlerdir."*

Emperyalist sistem içerisinde kadın boyutunda yaşamın düşürülmesi günümüzde oldukça çarpıcıdır. Bunun sonucunda toplum da kaybetmektedir. Cinsin tutsaklığı bütün toplumu tutsaklığa doğru götürmüştür. Kısacası kadının özgürleştirilmesi 21. yüzyıl devrimlerinin önemli bir amacı olarak kendini dayatmaktadır.

Kadın etkinlikleri ve örgütlenmeleri insanlık tarihi açısından ilk olmayacaktır. Kadınlar şüphesiz günümüz mücadelelerini üzerinde yükseltecekleri bir mirasa sahiptir. Bu mirasın kadına olumlu olumsuz öğrettikleri var. Önemli olan gereken sonucu çıkarmak ve günümüzün gereklilikleri güçlü tahlil edebilmektir. Geçmiş kadın hareketleri deneyimlerini incelerken, tarihte –devrimsel süreçler de dahil– pek çok toplumsal değişim dönüşüm evrelerinde kadının aktif olarak katılım sağladığını görürüz.

Büyük devrimsel kavgaların hepsine kadın yoğunluklu olarak katıldı. Erkeklerle toplumsal amaçlar uğruna yan yana mücadele etti. 1789 Fransa Devrimi'nde, 1848'de Paris Komünü sırasında, 1889 II. Enternasyonal Kongresi'nde, 1917 büyük Ekim Devrimi'nde, 1936'da Fransa'da büyük grevlerde ve 1940'tan 1944'e kadar süren İkinci Dünya Savaşı sürecinde faşizme karşı direniş hareketlerinde kadınlar yer aldı. İkinci Dünya Savaşı sürecinde eşleri savaş cephesinde bulunan kadınlar aktif üretime katılarak savaş ekonomisine katkı sundular. Savaş sonrası tekrar evlerine gönderilmek istenen kadınlar, bunu reddederek savaş sonrası da üretime katılma mücadelesini verdiler. Yine 1980'li yıllarda İngiltere'nin muhafazakar Thatcher hükümetini sarsan madenciler grevinde asıl mücadeleyi yürüten madencilerin eşleri olmaktaydı. Tüm bu mücadeleler sonucunda 20. yüzyıl içinde pek çok ülke Medeni Hukuk oluşumuna giderek toplumda kadını yasalar kapsamında ele almıştır. Ayrıca kadının ilk oy kullanma dolayısıyla seçme ve seçilme hakkını elde etmesi de bu yüzyıl içinde gerçekleşmiştir. Toplumsal gelişim aşamaları kadına da gelişim imkanı yaratmıştır.

İlk belirgin ve siyasi karakterli kadın örgütlenmeleri 18. yüzyıl sonu ve 19. yüzyılın başlarında Fransa'da ortaya çıktı. Bu örgütlenmeler günümüzde de feminist hareketler olarak bilinir. Kadın açısından yaşanan bu çıkış, burjuvazinin feodal düzen ve o dönemler dinin siyaset üzerinde etkisine karşı düşünce alanında sağladığı açılımlara paralel olarak gelişti. 20. yüzyılda emekçi sınıfın önderliğini yapan ustalar da kadın sorununu ele aldı; ancak küçük burjuva ve erkek egemen zihniyetini aşamadıklarından özgürleşme gerçekleşmedi. Kadın hareketleri bir anlamda yeni gelişen ve topluma oturtulmak istenen (kapitalist) sistemin simgesi oldu. 1970'li yıllarda Batı'da –Fransız Devrimi ardından– yeniden ivme kazanan feminist kadın hareketleri, ilgili toplumlardaki kadınların sosyo-ekonomik ve hukuksal statülerinin, günlük yaşamlarının iyileşmesi ve patriarkal (ataerkil) zihniyetin geriletilmesinde etkili oldu.

20. yüzyıl, kazanımları kadar büyük savaşlar ve vahşiliğiyle geride kaldı. Fakat içine girdiğimiz bilim ve teknoloji çağında kadın hala ikinci cins olma statüsünü aşmış değildir. Kölelik ayaklara zincir vurma derecesinde olmasa da, daha ince tarzda kölelik, sömürü, baskı, düşünce ve ifade sınırlamaları kadın üzerinde sürmektedir. Günümüzde kadınların olayların gelişim seyri üzerindeki etkileri son derece sınırlıdır. Kadının gelişmişlik dünyasında neden hala üzerindeki köleliği aşamadığı ve buna karşı nasıl mücadele verilmesi gerektiği önemli bir konudur. Veya kadın hala köleliği yaşarken, insanlık düzeyini yüzyıl gerçeği açısından gelişmişlik olarak belirlemek doğru olur mu?

Burada birtakım somut örneklerle sistemin kadına yaklaşımı ve kadının mücadeleyi ele alış yönteminde uyarıcı olmak gerekli:

19. yüzyıla damgasını vuran burjuva devrimini gerçekleştiren Fransa'da kadınlar ancak 1954 yılında seçme ve seçilme hakkını elde ettiler. Fransız feminist Olympe de Gouges'in 1793'te giyotinle idamından tam 153 yıl sonra. *(Olympe de Gouges 1791'de Kadın ve Yurttaş Hakları bildirgesini yayınlar. Bu bildirisini Fransız ulusunun kadın sorumlusu zannettiği Kraliçe Marie Antoinette'e ithaf eder. Bildirisinin ikinci maddesinde "kadının giyotine gitme hakkı varsa, halka hitap etme hakkı da olmalıdır" der.)*

"Kadınlar kendi kaderlerini belirlemek, ait oldukları toplumun kaderi üzerinde söz sahibi olabilmek istiyorlarsa, dünyadaki gelişmeleri yakından izlemek, bunların anlam ve sonuçları üzerinde düşünmek, tercih ve eylemliliklerini bu bilgilerin ışığında yapmak durumundadırlar. Bilgi güç kaynağıdır. Bu en fazla da kadın için geçerlidir. Kadın güçlenmeden yaşam kurtulamaz."

1920'lerde gelişen Türkiye kurtuluş savaşı sürecinde M. Kemal Atatürk, hilafet karşısında modern ve Batı'ya yakınlığıyla tanınır. Özellikle toplumsal alanda geliştirdiği devrimlerde temel olarak kadını toplumsal yaşamda aktifleştirir. Atatürk elbette hilafet karşısında yenilikçi ve ilerici olduğunu ispatlamak ister. Kadın sorununu ele alış tarzı her zaman için bu amaca hizmet etmiştir.

Türkiye'de kadın iki aşamada oy hakkını elde eder. İlkin 1930 yılında yerel seçimler, ardından 1934'te genel seçimlerde oy kullanma hakkını alır. 1923 yılında bir grup kadın *Kadınlar Halk Fırkası* kurmak ister. Ancak buna izin verilmez. Kadınların siyasi haklarının, hem de böylesi bir girişimin "bölücülük" olacağı gerekçesiyle kadınlara "fırka" yerine "dernek" kurmaları önerilir. Bunun üzerine 1924'te *Türk Kadınlar Birliği* kurulur. Bu birlik, *Uluslararası Kadın Birliği*'nin 12. kongresine ev sahipliği yaptıktan iki hafta sonra kapatılır. Yani Türkiye'de inşa edilen cumhuriyet rejimidir; fakat gene ataerkil.

Mısır'da Arap milliyetçisi olarak 1950'lerde öne çıkan Nasır, kadına oy hakkı tanıdıktan sonra tüm kadın örgütlerini kapatır. Irak'ta ise aynı yıllarda *Kadın Federasyonu* adındaki oluşum iktidar partisinin kadın kolu olarak örgütlendirilir.

Bu örnekleri şu açıdan vermek önemli: Kadına yönelik reformlar çoğunlukla kendi başına bir amaç değil de, erkek zihniyetli sistemin oturtulması hedefiyle bir araç olarak ele alınmıştır. Kadının toplumsal konumunun eski düzeni yıkma açısından anahtar rolü oynaması, birçok reformcu hükümet veya hareketin uyguladığı bir politikadır ve kadınların sistem tarafından çeşitli politik amaçlar için simge olarak kullanılmasının bir parçasıdır. Kadınlar varolan düzende ikincil konumda olduklarından, hangi çerçevede olursa olsun iktidarda olan sistem tarafından farklı anlamlar için bir simge olarak kullanılabilir.

En örgütlü erkek egemen karakterli yapılanma olan emperyalist sistem, 21. yüzyılda temel çelişki olarak ortaya çıkan cins çelişkisinin, kadında gelişecek özgürlük istemi ve mücadelesinin bu yüzyılın dengelerini etkileyebileceğini düşünerek, bu sorunu kendi inisiyatifi dahiline almak istemektedir. Bu yaklaşımın somut verileri yüzyılın başlangıcında görülmüştür. Dengeleri ve olayların gelişim seyrini kendi denetiminde tutmak ve belirlemek isteyen emperyalist düzen, kadının özgür ve iradeli gelişimini kendi düzeni açısından büyük bir tehlike olarak görmekte ve bu temelde ince ayarda tedbirlerini geliştirmektedir. Kadının özgür ve iradeli gelişimini engellemek isteyen sistem, aynı zamanda kadını nihai amaçları uğruna araç olarak devreye sokmak isteyecektir. Mevcut sistem barış, demokrasi ve özgürlük mücadelesi veren kadın hareketlerini kendi varlığını idame ettirmesi karşısında büyük bir tehlike olarak görecek ve kadın mücadelesini kırmak için çaba harcayacaktır. Sistemin ilerici karakterde hareketleri kırma yönünde deneyimi bizi bu konuda duyarlı kılmalıdır.

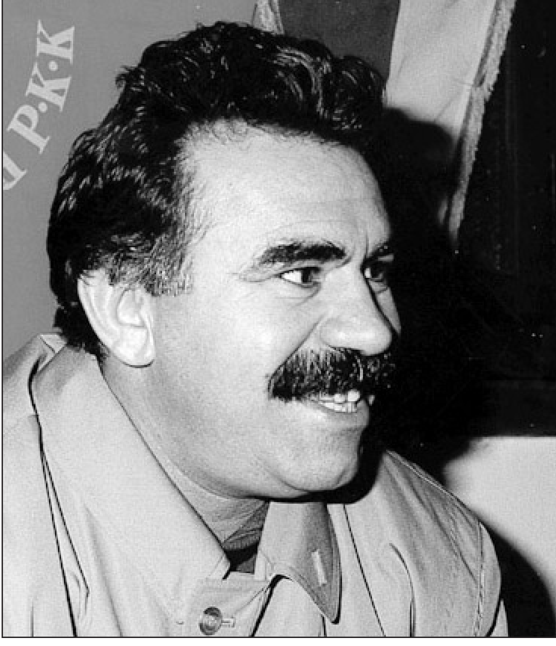
Tam da bu noktada Türkiye devletinin geçtiğimiz ay Güney Kürdistan'da barış amaçlı temaslarda bulunan Barış Anaları'nı dönüşte tutuklamasına değinmek gerekli. Türkiye'de ve Ortadoğu'da yaşayan, çocuklarını anlamsız, vahşi savaşlarda yitiren anaların bu savaşımın sorumlularını barışa davet etmelerinden, artık kan dökülmesini istememelerinden, "yüreklerimizi daha fazla yakmayın" demelerinden daha doğal, daha anlamlı ve daha insani ne olabilir ki! Bu belki ana yüreğinin gazabından bile korkmayacak kadar yürek körü olmakla izah edilebilir. Parti Önderliğimizin mahkemelerinde anaların yürek acılarını kendi çıkarları temelinde kullananlar, bu kadınların duygularıyla daha başka milyonlarca insanın duygularını tahrik etmek için oynayanlar, şimdi bu acıların kökten ortadan kaldırılmasını talep eden kadınların sesini, barışın mesajı olan beyaz yazmayla boğmak istediler. Aslında bu yaklaşımlar, Türkiye devletinin kadının öncülük ettiği barış ve demokrasi girişimlerinden ürktüğünü göstermektedir. Barış ve demokrasi eksenli gelişen kadın etkinlikleri, demokrasi istemeyen çevreleri korkutmaktadır. Türkiye'de 21. yüzyıl misyonu kapsamında demokratikleşme temel hedef olarak belirlenmiştir. Bu hedef doğrultusunda en anlamlı mücadeleyi Türk ve Kürt kadını verebilir. Türkiye savaş tanrıları rantçılardan yeterince çekmiştir. Bu yüzyılda Türkiye'nin Barış Analarıʼna ihtiyacı vardır.

Sistem öncelikli olarak ideolojik örgütlenmelere karşı gelecek ve hareketin kadını ve erkeğiyle toplumsallaşmasına engel olmak isteyecektir. Toplum nezdinde kriminalize edecek ve marjinalleştirerek eritme çabaları içinde olacaktır.

Kadının özgürleşme mücadelesi kolay olmayacaktır. Kadının sistem tarafından yaratılan kadın gerçeği karşısında savaşım vermesi kadar, erkek egemenlikli sisteme karşı da mücadele vermesi gerekiyor. Bu nedenle kadının mücadele araç ve stratejisi hayati önem taşımaktadır.

Cins çelişkisinin çözümünde tarihin doğru tahlili, bu tahlil sonuçlarının ideolojik açılımı ve örgütlülüğünün oluşumu önemlidir. İlk karşı devrim cinsel alanda kadına karşı yapılmış ve ardından sınıf farklılıklarına dayalı parçalanma yaşanmış, insanlık sömürü olgusuyla tanışmıştır. Bunun sorumlusu erkek olurken, yaratılan sistem kadın doğasına ters bir kadın gerçeğini de ortaya çıkarmıştır. Mevcut durumda kadının adı var ancak kendisi yok. Kadının kaybolan doğasını açığa çıkarması, tarih ve cins bilincine ulaşması,

Devamı 30'da

Ekim Devrimi

ideolojiden politikaya büyük bir sıçrayışı gerçekleştirmiştir

● PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın PKK V. Kongresi'ne sunduğu Politik Rapor'dan bir bölümü Ekim Devrimi'nin yıldönümü nedeniyle yayınlıyoruz

Genellikle insanlar yaşadıkları dönemi son çağ olarak değerlendirirler. Kendi içinde bu her zaman böyle gözükse de aslında böyle değildir, değişkenlik esastır. Evet, değişkenlik diyalektik bir ilke gereğidir, ama bunu da doğru değerlendirmek gerekir. Değişkenlik, gerçekleşeni görmemek anlamına gelmez. Bir dönemin temel gelişmişlik düzeyi, değerleri vardır; onlar görüldüğünde değişkenliğin bir anlamı olabilir. Aksi halde "her şey değişiyor" dersen, bir palavracı olursun. Sanıyorum bizde de değişkenlik biraz palavracılık biçiminde anlaşılıyor. Değişkenliği anlayabilmek için kalıcı olanı görmek gerekir. İnsanlık tarihi kadar kalıcı olan, hiç değişmeyecek değerler vardır. Ama bir de değişmesi gereken değerler vardır. Böyle bir değişkenlik veya felsefi anlayışın sahibi olmalıyız.

İnsansal gelişmede düşünce ve ideolojiler, ister sihir, büyü ve dinsel, ister felsefi ve bilimsel düzeyde ifade edilsin, kesinlikle yaşamla iç içe olur. Yaşam bu disiplinler olmadan yürümez. Bu anlamda insan tasarladığı, kendini felsefik ve bilimsel kıldığı oranda insandır. Ama nereden neye ağırlık verir; nereden nereyi esas alır; nerede değişiklik geçirir; nerede ne kadar hangi ideolojik biçime ihtiyaç var; nerede ne kadar onun gerçekleşme disiplinine, moraline, ahlakına ihtiyacı var; bunlar doğru tespit edilirse, o toplum sağlıklıdır, o toplum özgürdür, o toplum kendini yaşatır. Ama beceremez ve ideolojik sorununu, moral sorununu halledemezse, o toplum düşer. Hükümdeyken düşer, düşerken de dağılır ve eriyip gider. Şimdi bizim Kürt toplumu da biraz düşen bir toplumu ifade ediyor. Kürt toplumu düşen ve daha da kötüsü dağılmayla yüz yüze olan bir toplumdur. Çünkü ideolojik, moral düzeyi yıkılmış bir toplumsal gerçekliktir.

Tam da bu noktada PKK nedir?

PKK, ideolojisi ve morali yıkılan halk gerçekliğinin öncelikle ideolojiyi ve morali bulma hareketidir. Bunu çok iyi anlamanız gerekir, çünkü bu kilit bir anlama sahiptir. Ama ben sizin toplumsallıkla bağınıza bakıyorum veya değişimden ne kastettiğinizi anlamaya çalışıyorum; halinizi eski köylülerin sopa kaldırıp değişiklik istemesine benzetiyorum. Peki bunu nasıl önleyeceğiz? İşte söylediğim gibi, öncelikle toplumsal düşüşümüzü, dağılmamızı önleyecek düşünce gücünü, ideolojiyi ve bunları üstün bir iradeyle sergileyecek morali yaşama bağlılıkla göstermek ve yaşamsal kılmakla önleyeceğiz. Buna ihtiyacınız vardır. Ayrıca ben başka çözüm de göremiyorum.

Birçok ideoloji bu iddiaya sahiptir. Örneğin, çağımızın gelişen bilimsel düzeyine bağlı olarak modern dediğimiz ideolojiler vardır. Nedir onlar? Burjuvazinin sosyal gerçekliğine bağlı ideolojiler diye de tabir edebileceğimiz milliyetçilik ve onun versiyonları, liberalizm, devletçilik ve benzeri bir sürü akım, şu ekol, bu ekol diye de belirledikleri ideolojiler var. Ama bunlar arasında en temel özellik milliyetçilik olarak tanımlanabilir. Daha önceki ideolojiler ise toplumsallıkla bağları sınırlı olduğu ölçüde ulusal düzeyin gerisindeydiler. Daha çok cemaatleri, aşiret topluluklarını esas alırlardı. Aile biçiminde cemaatler oluşmuştu. Tanrı ideolojileri, hatta felsefe okulları bile dar bir cemaatin çıkarını esas alırdı ve esasta da onların ideolojisiydi; yoksa bütün toplumun değil.

Burjuvazi bir adım daha gelişen bir sınıftır ve en azından kendisi için bir ulus öngörür. Bir ulusal pazar, bir ulusal sınır, bir ulusal devlet öngörür. Bu da ifadesini milliyetçi ideolojinin gerçeğinde ortaya çıkarır. Milliyetçi ideoloji nedir? Burjuvazi bir toplumu yüceltir; bu toplumun bir ulusunu yüceltir. Ulus olunmak zorundadır. Çünkü burjuvazinin ulusal devletine, ulusal kültürüne, ulusal topraklarına ihtiyacı var. Bu doğrultuda muazzam bir ulusal devlet düşüncesi, muazzam bir ulusal kültür düşüncesi, ulusal ekonomi düşüncesi, ulusal partiler, daha başka ulusal olan bir sürü boyut geliştirilir. Bu da muazzam bir milliyetçiliktir. Nitekim değişik nedenlerle faşizme doğru kayış vardır. Bir Hitler, en gelişmiş şoven milliyetçiliği temsil eder ve *"Alman en yücesidir, bütün diğer ırklar aşağılıktır"* der. Burjuvazinin ideolojik gelişmesinin vardığı en tehlikeli nokta budur.

Elbette ki, ideolojilerin toplumsallıkla, toplumsal sınıflarla bağını göz ardı etmek mümkün değildir. Genelde insanla bağlantılıdır, ama özelde insan toplumunun, yani sınıfsallaşmanın gelişmesiyle de ideolojilerin bağlantısı vardır. Birçok ideolojinin genelde biraz İslamın sosyalizmidir. Ortaçağda hemen her dinin kendine göre sosyalize olmuş biçimleri vardır. Hatta bu ilk çağlarda da söz konusudur.

Kapitalizm çağında ortaya çıkan, geneldeki bilimsel ideolojiyle bağlantılı olarak bir de sosyalizmin bilimselliği var. Diğer sosyalizmlerden ayırmak için gelişen sosyalizme 'bilimsel sosyalizm' deniliyor. Neden bilimsel? 19. yüzyıl zaten bir bilim yüzyılıdır ve bilimin kendisini hissettirmediği hiçbir alan yoktur. Bu gelişim sosyal bilimlere de etkide bulunuyor. Dolayısıyla sosyal bilimlerin en özlü ifadesi olarak sosyalizm ortaya çıkıyor. İşte bilimsel sosyalizm veya sosyalizme bilimsellik adı bu yüzden takılıyor. Bu fazla önemli değildir.

Sosyalizm, ideolojiler tarihinde en bilimsel olma iddiasındadır. Bunun da bazı nedenleri vardır ve en temel nedeni de emek sınıfına bağlılığıdır. Egemen sınıflar yalan söylemek, gerçekçi olmamak zorundadır, ama emek sınıfı gerçekçi olmak, yani bilimsel olmak zorundadır. Çünkü yalana, başkalarını sömürmeye ihtiyacı yoktur. İşte bu nedenle emek sınıfı bilimselliğe yatkın bir sınıftır. Bu izafi olarak da böyledir. Zaten, insan genel olarak her zaman ütopyalara muhtaçtır. Ancak ütopyalar güdüm değildir. Kaldı ki, sosyalizmin de ütopist özelliğini yalizmde biraz denendi ve çözülüşü yarattı. Faşizm çok erken çözülmüş bir burjuva ideolojisidir. Reel sosyalizm de bir sosyalist saptırma olduğu için çözüldü. Reel sosyalizmde ruhsuz, mekanik işleyen bir toplum bireyi yaratılmak istendi.

Sosyalizm, kavram düzeyinde insanın toplum ilişkilerini en özgür belirleme yöntemi olarak da tanımlanabilir. Toplumsal gerçeklikten kopan, onun üstünde yer alan, bastıran, sömüren ne varsa ona karşıdır. Ama böyle olayım derken, 'toplumda her şey bir tarağın dişleri gibi birbirine benzemek zorundadır' demek de doğal gelişmeyi inkardır. Çünkü hiçbir doğa gelişmesi böyle değildir. Bu nedenle özgür katılım en doğrusudur. Toplumsal katılım yeteneklere ve çabaya göre olmalıdır. Zaten sosyalizm de böyle tanımlanıyor. Bunun yerine bürokratik katılım, emre göre katılım, öncesinden 'iki kere iki dört eder' gibi bir katılım insanın doğasıyla bağdaşmıyor. Nitekim bağdaşmadığı da reel sosyalizmin dağılmasında görülüyor. Köleci, feodal dönemde bir birey kendini toplumun çok üstünde bir yere, tanrı yerine koyuyordu, şimdi de patron yerine koyuyor. Böyle tanrılar nasıl aşıldıysa, patron da aşılıyor. Ama sosyalizmde insanı mekanikleştirmek, olsa olsa bir saptırmadır; bir özgürlük düzeyi değildir.

rimde pratik-politik bir gelişme aşaması vardı. Lenin'in sosyalizme en önemli katkısı onu politikleştirmesidir. İdeolojiden politikaya büyük bir sıçrayışı gerçekleştirmiştir. Bilindiği üzere Lenin'in bir devrim teorisi vardır. Emperyalist devrim teorisinde, *"en zayıf halkadan kırılma"* belirlemesi vardır. Bunun öncü partisi, öncü partinin savaşım taktikleri olan ayaklanma ve gerilla üzerine değerlendirmeleri vardır. Ayrıca proletarya diktatörlüğü teorisi söz konusudur. Bunları hem kavramlaştırıyor, hem programsallaştırıyor ve hem de aynı zamanda bir parti öncülüğüyle örgütleştiriyor. Hatta bunu devletleştirmeye kadar götürüyor. Daha sonraki süreçte (özellikle Stalin dönemi ve daha sonrası) bunu devleti geliştirmek biçiminde gerçekleştirdiler.

Parti ve devlet sosyalizme geçişte birer araçtır

Stalin'in bütün yaptığı sosyalist devleti geliştirmekti. Bu durum o kadar ilerletildi ki, veya o kadar tek boyutlu ele alındı ki, ideoloji neredeyse politika içinde, hatta ekonomi içinde eritildi. İdeolojik ve moral bir güç olarak parti devlet içinde yok oldu, tüketildi. Kaldı ki, parti de, devlet de tüketilebilir. Marks ve Engels'de bunun ölçüleri veriliyor. Devlet önce gereklidir, ama devletten çıkmak da gereklidir; yine parti ortadan kalkar, ama amaçlarına ulaştıktan sonra kalkar. Parti de, devlet de bir geçiş aracıdır.

Sovyet deneyiminde parti ortadan kalktı ve devlet oldu. İdeoloji ortadan kalktı, dış politika ve iç politika düzeyine indirgendi. Elbette ki ideolojiyi politika içinde böyle eritmek, tüketmek büyük tehlikeler içerir. Nitekim bu ortaya çıktı. Muazzam politikleşmiş bir Sovyet sisteminin ve hatta parti organının, bir devlet organının, yine bir parti sekreterliğinin bütün gücü dünya çapında elinde bulundurması, kapitalizmin daha gerisine düşmek gibi bir duruma yol açtı. Bu bir sapmadır. Evet, nereden bakılırsa bakılsın proletarya devletine ihtiyaç vardır, ama bir partinin kendisini bu kadar devletleştirmesi, kendi varlık nedenlerine ters düşmesi bir sapmadır. İşte Sovyetler'de bu derinleşti ve sonuç tıkanmaya götürdü. Bu tıkanmanın da gittiği yer doğal olarak çözülüş oldu.

Bunu dünya hala yaşıyor. Bir dönemlerin sosyalist sistemiyle emperyalist sistemi diye ayrılmış bir dünya görüntüsü vardı. Neredeyse 70 yıl böyle değerlendirildi. Ayrıca bu da proletarya devrimler çağıyla nitelendirildi. Sovyet deneyiminin çözülüşünden sonra bu kavramların bitirildiği görülüyor. 'Proleter devrimler çağı' deyimi, 'proletarya diktatörlüğü' kavramı pek kullanılmıyor. Hatta kurulan reel sosyalist devletler vardı ve onların da aşıldığı söyleniyor.

Günümüzde ortaya çıkan yeni bir durum tartışılıyor. Her ne kadar buna kapitalizmin zaferi deniliyorsa da, bu pek de yüzyılın başındaki kapitalizm değildir. Çok farklı bir durumdur ve zaten anlaşılmaya çalışılıyor.

Sosyalizmin politik bir güce dönüşme sorunlarını biraz görmek gerekiyor. Zaten bu sorunlar çözümlenmeden yeniden kuru-

"Sosyalist ideolojinin kökeni eskiye dayanır. Tarih boyunca nasıl milliyetçilik aristokrasiye, hatta köle sahipleri sınıfına kadar dayandırılırsa, sosyalizm de en ezilenlere, pleblere, serflere kadar dayandırılabilir. Pleblerin Spartaküs'le bir sosyalizm denemesi, serflerin de ortaçağda bir sürü sosyal komün denemesi vardır. Ama sosyalizm asıl gelişimini 19. yüzyılda bilimsel sosyalizm diye de değerlendirilen döneminde yakalamıştır."

toplumla ve özelde onun sınıflarıyla bağını görmemek mümkün değildir. İşte burjuvazinin de böyle bir ideolojik gelişmesi vardır ve bu gelişme bütün hızıyla sürmektedir. Liberalizm de, devletçilik de milliyetçiliğin başka bir biçimidir.

Her çağın kendine göre bir sosyalizmi vardır

Buna karşı, burjuvazinin ikiz kardeşi veya onunla birlikte tarihte yaygınca çıkan emekçi sınıf, proletarya diye tabir edilene denk gelen bir ideolojiyle ortaya çıkılmak isteniyor. Bilindiği üzere buna da 'sosyalist ideoloji' denildi. Sosyalist ideolojinin de kökeni eskiye dayanır. Tarih boyunca nasıl milliyetçilik aristokrasiye, hatta köle sahipleri sınıfına kadar dayandırılırsa, sosyalizm de en ezilenlere, pleblere, serflere kadar dayandırılabilir. Pleblerin Spartaküs'le bir sosyalizm denemesi, serflerin de ortaçağda bir sürü sosyal komün denemesi vardır. Ama sosyaliz asıl gelişimini 19. yüzyılda, 'bilimsel sosyalizm' diye de değerlendirilen döneminde yakalamıştır. Yani her çağın kendine göre bir sosyalizmi vardır. Örneğin İslamiyette de Hz. Ali veya Alevilik genelde düşünmemek mümkün değildir. Aslınd0a her ideoloji bir ütopyadır ve sosyalizm de öyle bir ütopya olmak zorundadır. Reel sosyalizm bunu aşmak istedi veya sosyalizmi ütopyasız, moralsiz götürmek istedi, fakat sonuç çözülüş oldu. Bu sosyalist ideolojinin özüne ters gelen bir saptırma biçimi olarak da düşünülebilir. Her saptırmada olduğu gibi başarısızlığa uğraması kaçınılmazdı.

Şimdi bilimsel bir ideolojiye ihtiyaç var mıdır veya bir ideoloji bilimsel olmak zorunda mıdır sorularına açıklık getirelim. İnsan düşüncesi giderek bilimselleşiyor. Dolayısıyla, nasıl ki fizikte, kimyada ya da diğer ekollerde bir bilimselleşme oranı varsa, sosyal dallarda da bir bilimselleşme oranı vardır. Ama nasıl ki bilim temel doğa kanunları konusunda tümüyle kendini dört dörtlük bir izaha kavuşturamamışsa, toplumsal bilim çok daha izafidir. Kendisini tamamen bilimselleştirmesi mümkün değildir. Çünkü toplumun kendisi zaten hayali bir özelliğe sahiptir; tasarımdır, ruhtur, bunu dört dörtlük bir formüle sığdırmak mümkün değildir. Genelde insanın kendisi tümüyle bilimsel olarak üretilecek bir varlık değildir. İnsan eğer böyle ele alınmak istenirse, faşizmin saf Alman ırkı yaratması gibi bir duruma götürür ki, bu da en tehlikelisidir. Hatta bu sosyalizmde biraz denendi ...

Ezilenlerin genelde sosyalist düşünce, eşitlik, özgürlük anlayışları 19. yüzyılda Marks-Engels tarafından geliştirilerek bilimsel bir ifadeye kavuşturuldu. Marks-Engels'in geliştirdiği sosyalizmin bu bilimsel ifadesi bir katkıdır ve kazandırdıkları vardır. Sosyalist ütopyayı, sosyalist gelenekleri, özellikle ideolojik olarak bilimsel bir ifadeye kavuşturmuşlardır. Bu anlamda kullandıkları zeminler Alman felsefesi, İngiliz iktisat politikası ve Fransız sınıf savaşımı gibi güçlenme dayanaklarıdır. Yani bunların hepsini düşünürler ve sonuçta oldukça bilimsel bir ifadeye kavuştururlar. Kendi sosyalizmlerine de, diğerlerinden farkını koymak için "bilimsel" derler. Bu önemli bir aşamadır ve küçümsenemez.

Bir yandan sosyalizm ideolojisini böyle netleştirir ve bilimselleştirirken, diğer yandan bunu örgütlemek istediler. Komünist Liga, I. Komünist Enternasyonal'i kurdular. Bunlar işçi sendikalaşmasına götürdü ve işçi sınıfına biraz bilinç, örgüt kazandırdı. Fakat tam iktidara getiremedi. Paris Komünü bir denemeydi, fakat başarıya ulaştırılamadı.

Bütün bunlara Lenin'in sosyalizmi politikleştirerek bir ileri adım daha attırma durumu vardır. "Bolşevik deneyim" diye de tabir edilen Lenin öncülüğündeki sosyalist dev-

luş mümkün değildir. Her ideolojide olduğu gibi sosyalizm de elbette ki iktidar sorununa doğru yaklaşacaktır. İdeolojiler devletleşmek, iktidarlaşmak ve toplumlarda yer edinmek isterler. Bu onların doğası gereğidir. Ama sorun bunun nereye kadar ve nasıl olacağıdır. Dolayısıyla sosyalizm devlet olmak istiyor diye kimse suçlayamaz. Emekçiler lehine elbette devlet olmak isteyecektir. Zaten temel ereklerinden birisi de budur. Ama her şey devlet olmakla halledilebilir mi? İşte burada sorunlar ortaya çıkıyor.

Sosyalizm, devletleşerek amacına ulaşamaz. Devletleşmek sosyalizmin basit bir amacı olarak anlaşılırsa daha doğru olur. Bazı sosyalist amaçlar vardır ve devlet eliyle yerine getirilir. Gericiliği bastırmak ve dış emperyalist tehlikeyi boşa çıkarmak için devlet gereklidir. Ama her şeyi devletten beklemek sosyalizmi saplantıya götürür. Nitekim bu her şeyi Allah'tan beklemek gibi bir şey olur. Dinler de başlangıçta anlamlıdır ve çok çarpıcı bir ihtiyaca cevap verirler. Bir devlet dinle de başlar ve devlet olur. Ama sonradan birisi çıkar, dini yalnız bir Allah'a indirger ve "Allah'ın gölgesi benim" der. İşte monarşik bir sultan, görülmemiş bir dikta olur. Sosyalizm de buna benzer. Devlet olması gerekir ve başta çok da demokratiktir. Sonra her şeyin üzerinde bir genel sekreter ve 'enternasyonalizm'le birlikte oldu dünya çapında bir lider! Bütün her şey devletle oldu ve sonuçta Allah yerine konulan bir genel sekreter veya onun politik bürosu ortaya çıktı! İşte sapma budur.

Bu temelde içimize bakalım: Biraz parti yetkisini eline alan, can almak da dahil her şeye hükmediyor. Bunları, bizde yaşanan somutu göstermek, bir ideoloji iktidarlaştı mı tehlikelerini belirtmek için söylüyoruz. Sovyetler'de bu çok yaygınca yaşandı ve buna yol açan biraz da ilk sosyalist uygulamalardı. Aslında Sovyetler'de ilk uygulanan vahşi bir sosyalist uygulamadır ve daha önce bir örneği yoktur. Stalin'in kişisel özelliklerine başka etkenler de eklenince, devleti böylesine abartma ve sosyalizmi neredeyse devletin iç ve dış politikası ve ekonomisiyle sınırlı tutma durumu yaşandı. Varılan nokta ise, 'sosyalizm olamaz' sonucuydu. İşte yeni sosyalizm tartışmaları politikayla iç içe böyle ele alınabilir.

Sosyalizm ve politika ilişkisi, sosyalizm ve devlet ilişkisi daha önce de ele alınıyordu. Lenin zamanında da iktidar-devlet meselesi, etnik demokrasi sorunu çok işlendi ve oldukça da sınıf esasına göre makul çözümler bulundu. Dönemine göre bu çok önemli bir politikleşmeydi ve insanlığın da kurtuluş ütopyasını teşkil etti. Yarattığı büyük cazibe alanıyla sosyalizme olan büyük ilgi 20. yüzyıl boyunca devam etti. Bu neden böyleydi? Gerek ideolojik olarak, gerek politik olarak insanlığa vereceği gerçekten kocaman bir dünya vardı. Üstelik ütopyası kadar gerçekleşme durumu da söz konusuydu, ama saptırıldı. Nasıl saptırıldı? Her şey Sovyet çıkarları, Sovyet çıkarı içinde de her şey Rus çıkarı, Rus çıkarı içinde de her şey bürokrasi için, bürokrasi içinde de her şey bir parti çıkarı, onun içinde de merkezin, politbüronun ve de sekreterin çıkarı içindi. Sonuçta bütün insanlık bir elitin hizmetine koşturulmak istendi. Sosyalizmi böyle kullanmak istediler, ama tabii ki bunun yürümeyeceği açıktı. Zaten sosyalizmin özü de buna tersti ve nitekim çözülüş çok hızlı oldu. Bu neredeyse birçok kimsenin beklemediği ve fark etmediği şekilde gelişti. Yaşanan gelişmeler sosyalizmin özüne çok aykırı olduğu için, bu anlaşılır bir şeydir. Bir günde de çözülüşüne şaşmamak gerekir, çünkü doğal olanı da böyle olmasıdır.

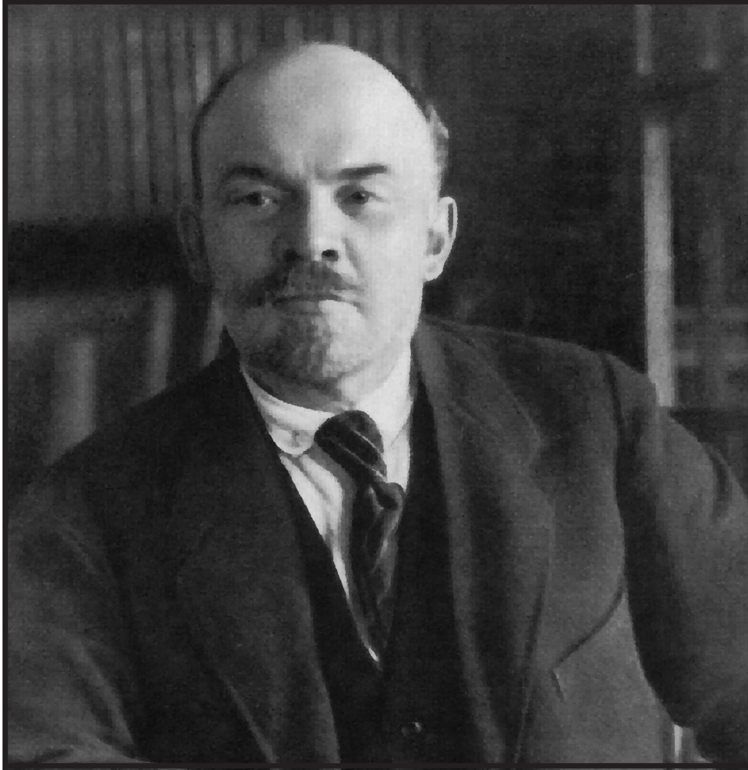
Bu arada belirtelim ki, diktası da çok eziciydi. Bu sapma çok tehlikeliydi. Bizim içimizde bile başlangıçta bir kişi bir hiçtir, ama parti erkini ele geçirince bir canavar oluyor. Ben kendi pratiğimizde böyle yüzlercesini gördüm. Sovyetler'de bu biraz daha moderce ve genelde oldu. Bu durumda gerekli olan, sosyalist ideolojiyle güç-erk ilişkisini, politika ilişkisini çok sağlam ele almaktır. Nasıl sağlam ele alınabilir? İdeolojik saflığı çok iyi gözetmekle olur. Politikayla ideolojinin bozulmaması gerekir. Politikanın dar bir sınıfın veya dar bir elitin çıkarına, (hatta şu anda yaşanan haliyle bir sınıfsal çıkar da değil) kişisel, zümresel çıkarlara alet edilmemesi gerekir.

Bunun için ne gerekiyor? İdeolojik bir organ gerekiyor. Bugün pek de beğenmediğimiz, mollalar rejimi dediğimiz İran'da Ayetullah kurumu vardır. Şah gibi dev bir politik gücü bile alaşağı edebilecek gücü vardı ve onun bütün kuvveti ideolojiydi. "Ayetullah" esas itibariyle ideolojik bir organdır. Ayetullahlar işlerini ideolojiyle yürütürler ve nitekim şu anda da son derece etkili olabiliyorlar.

İşte sosyalizmde bu yoktu. İdeolojik organ, ister basınıyla, ister sözcüleriyle, ister ideologlarıyla önemini yitirdi. İdeologlar tümüyle devletin basit papağanları durumuna düştüler ve Sovyetler'de 'iç çıkar budur, dış çıkar budur' deyip herkesi yalana alet olmaya çağırdılar. Sonuçta ideoloji böylece ihanete uğradı. Oysa ki sosyalist ideolojinin bütün insanlığa hitap etme durumu var. Nitekim İran Ayetullahları bile "biz İslamı yalnız İran için değil, bütün insanlık için düşünüyoruz" diyorlar ve bu yankı da bulabiliyor. Sovyetler'de de başlangıçta enternasyonalizm bütün insanlık içindi, ama sonradan tümüyle Sovyet çıkarlarına, Rus çıkarlarına veya bir elitin çıkarına dönüştürüldü.

Bunun önlenebilmesi için hem ulusal, hem uluslararası düzeyde kesin ideolojik olmaya ihtiyaç var. Bu enternasyonalizmle çözümlenmek istendi ve enternasyonaller kuruldu. Fakat yine de Sovyet deneyimini böyle olmaktan kurtaramadılar. Bu konuda hiç rol oynamadılar demeyeceğiz, ama sonuç bir saplantı ve onun çözülüşüdür.

Demek ki, sosyalist ideolojinin anlamını, gereğini, politikadan farkını ortaya koymak gerekir. Diktaya, zümresel çıkarlara alet olmamalı, emekçilerin ve onların şahsında da bütün insanlığın geleceği açısından rol oynayabilmelidir. Sosyalizm tarihle, gelecekle, ütopyayla, bilimle, gerçekleşme düzeyiyle, öngörülen gelişme hedefleriyle bağlantısını sürekli düşünen, tartışan, gözeten ve böylece gerçek bir beyin rolünü oynayan bir doğrultuda olmalıdır. Bir ulusa, dar bir sınıfsal çıkara bağlı olmayan, emeğin temsilcisi olan sınıflara (insanlığı ilgilendirdiği veya hakkın, gelişmenin bunların şahsında sağlama bağlandığı oranda) bağlı olan, bir sınıf bakış açısından bağını koparmayan bir organ olarak kendisini geliştirmesi gerekiyor. Ulusal gerçekliği göz ardı etmeyen, ama kendini bir ulusal çıkara da boğmayan, her ulusa adil yaklaşan (buna ulusların kendi kaderini tayin hakkı ilkesi denilir), yine demokratik olabilen, diktayı dar bir zümrenin çıkarı olarak görmeyen, diktayı ve iktidar aracı olan devleti, haksız sömürü organlarını ortadan kaldırmak için olduğu kadar, yeniden düzenleme biçiminde dönüşmeye uğratmayı esas alan ve buna benzer birçok sağlıklı düşünceyi, projeyi ve onun ahlaki esaslarını düşünen bir organ olarak işlev görmelidir.

"'Bolşevik deneyimi' diye de tabir edilen Lenin öncülüğündeki sosyalist devrimde pratik-politik bir gelişme aşaması vardı. Lenin'in sosyalizme en önemli katkısı onu politikleştirmesidir."

Maneviyat, insanı tüketici toplum kalıplarından kurtarır

İnsan yalnız bir kalkınma olayı değildir. Reel sosyalizmde neredeyse kapitalizmle yarışıyor adı altında insanı sürekli yiyip içen bir hayvana dönüştürdüler. Nitekim Sovyet çözülüşünde herkes dükkanlara koşuyordu. Hatta şurasına burasına gıda maddelerini doldurmak Sovyet insanının temel bir özelliği haline gelmişti. Evet, ekonomik gelişme gerekiyor, ama insanların gözünde tümüyle 'şurama burama yiyecek içecek sıkıştırayım' gibi bir hayvanlaşmaya düşürürsen, o sosyalizm değildir.

İşte sosyalizme gerekli olan bir de moral yönü vardır. Gerçi dinler de "insan tümüyle moralle yaşar, kutsal ilkeye göre yaşar" derler. Bütünüyle böyle olmasa da, aslında moral şarttır. Zaten insanı alabildiğine maddiyatla doyurmaya çalıştın mı, doymaz. İşte doğanın tahribatı, toplumun kemirilmesi, insanın kanserleşmesi bu tüketici toplum kalıpları yüzündendir. Bugün Avrupa'da gelişmiş kapitalist ülkelerin gelişmiş tüketici topluluklar olmasıdır. O kadar tüketici topluluklar haline gelmişlerdir ki, doğa artık dayanmıyor. Bu tüketici toplum kalıplarına artık dünya da dar geldiği gibi, daha da devam ediyor. Bunların üzerine bir de kanserleşme başlıyor. Kanserleşme gerçek anlamda kanser hastalıkları olduğu kadar, bir de genelde kanserleşme var. Buna benzer birçok ulusal hastalık oldukça gelişiyor. Bunun sonucu olarak bağışıklık kazanan kanser veya AIDS gibi benzer hastalıklar ortaya çıkıyor. Bütün bunlar tüketimden ileri geliyor. İşte bir cinsel tüketim de AIDS'e yol açıyor. O da bir hastalık ve tüketici toplumun kalıplarından ileri geliyor. Yaratılan gerginlik, stres ve benzeri şeyler kaçınılmaz olarak buna yol açıyor. Hatta daha da yeni hastalıklar gelişiyor. Çünkü insanın bu tüketici toplum kalıplarına karşı direnme gücü yok edilmiştir.

İşte temel sorunlar bunlardır ve bunun sosyalizmle nasıl aşılacağı gündeme geliyor. Reel sosyalizmdeki gibi aşılamayacağı açıktır. Kapitalizmdeki gibi karnını doyurmayı esas alırsan, insanları kapitalizmin yarattığı insanın daha da gerisindeki bir yaratığa dönüştürürsün. Bu gerçek reel sosyalizmde ortaya çıkmıştır. Tabii morali kırarsan, demokrasiyi geliştirmezsen kapitalizmden daha geri koşullar ortaya çıkar ve seni geride bırakır. Bunun en temel nedeni, dediğimiz gibi, reel sosyalizmin demokrasi ve morali geliştirememesi, kapitalist tüketim kalıplarını aşamamasıdır. Dolayısıyla ideolojiye ters düşmüştür. Sosyalist ideoloji kesinlikle kapitalizmin normlarını insanlık için esas göremez. 'Kapitalizm bu kadar veriyor, ben de bu kadar vereceğim' diyemez. Sen bazılarını hiç vermeyeceksin, olmayan bazı şeyleri de vereceksin. Bunu araştırıp bulmak gerekir ve bunu bulmak sosyalizmin sorunudur. Kapitalizm çevreyi kirletiyor, doğayı kirletiyor, toplumu kanserleştiriyor. Sen de bunu önleyecek çareler bulacaksın. Yoksa, 'kapitalizmden daha çok üretiyorum' adı altında doğayı, çevreyi kirletirsen, morali, demokrasiyi boğarsan, bu sosyalizm olmadığı gibi karikatürü bile olamaz ve olmadığı da ortaya çıkmıştır.

Kesinlikle sosyalizme ihtiyaç vardır. Çünkü başlangıçta, kölelik çağında ve orta çağlarda olduğu gibi günümüzde de egemen sömürücü sınıfa ve onun temsilcilerine kalsa, daha önce söylediğimiz gibi, ortaya çıkacak canavarlar ilk çağlardakilerin hesaplanamaz misliyle üstünde olacaktır. Nitekim bu canavarlar şimdiden işin içindedirler ve insanlığı kemiriyorlar. Bu nedenle başlangıçta ustalar, nasıl 'kapitalizme karşı çözüm sosyalizmdi' diye oldukça iddialı ve üstün moralle bir yaşam içinde olup onun savaşımını verdilerse, sen de aynen öyle olacaksın. Günümüzde gelişen bu canavarlığa karşı daha etkin bir sosyalizmle cevap vereceksin. Bu nasıl bir cevaptır? Elbette ki rahatlıkla verilebilir bir cevaptır. Çünkü kapitalizmin tüketim ve tahrip kalıpları aşılamaz değildir. Ama bu mücadele, hem de moral mücadelesini gerektiriyor. Yeniden örgütlenmeler, programlar ve bunun engin tartışmaları gerekiyor. Yoksa 'sosyalizm çözüldü ve dolayısıyla iflası kanıtlandı' demek zaten kapitalist ideolojik saldırıyı gösterir ve şu anda yaygın olan da budur.

Kapitalizm, kendisinin sosyalizm tarafından mahkumiyetini suçsuzluğa dönüştürmek için büyük çaba içindedir. Aslında 20. yüzyıl boyunca ağır yargılamalar geçirdi ve mahkum edildi. Gerçekte aşılması o kadar zor değildir. Ama bilinen hatalar nedeniyle ve biraz da çağının tam gelmeyişi yüzünden bu mahkumiyet tam bir kapitalist aşınmayla sonuçlanmadı ve kapitalizmin ömrü biraz daha uzadı. Ama hiç kimse kapitalizmin ömrünün yüzyılın başındakinden daha fazla veya sağlıklı olduğunu sanmasın. Daha önce "kapitalizm yüzyılın sonuna varmadan aşılır, hatta komünizme de ulaşılır" demek, bir hata, bir abartmaydı. Aslında bu bir ütopyanın saptırılmış biçimiydi. Çünkü reel sosyalizm bir yanıyla kapitalizmin daha gerisinde bir konumu ifade ederken, diğer yanıyla da komünizmi kurduğunu iddia ediyordu. Bu abartma ve sapmayı reel sosyalizm gerçeğinde görmek mümkündür.

Aslında kapitalizmle daha uzun soluklu bir mücadele gerekiyor. Ustalar bu mücadelenin yüzyıllarca süreceğini söylüyorlardı ama, kapitalizmin tarihi neredeyse bin yılı bulacak. Sosyalizmin gelişim tarihi de birkaç binyılı bulsun. Bundan çekinmemeliyiz, çünkü her şeyi birkaç on yıla sığdırmak, sosyalizmin tarihinde pek mümkün değildir. Sosyalizmin tarihinin insanlık tarihi kadar eski olduğunu söylüyoruz ve geleceği de öyle olacaktır. Ama bu böyledir diye de, günümüzün kapitalizmine karşı ideolojisiz veya onun mücadelesi, onun iktidar savaşımı olmadan geçiremeyiz. Ama vereceğimiz mücadelenin nasıl ve nereye kadar olacağını temel biçimleri ve taktikleriyle bulmak zorundayız. Bunun için güncel sosyalizm tartışmaları gerekiyor. Bu tartışmalar kapitalizmin insanlığa dayattığı sorunları öncelikle ele almalıdır. Yani ezilen uluslar başta olmak üzere, insanlığı, ezilen sınıfları yıkıma götüren, bütünüyle doğayı tahrip eden, hatta kapitalist toplumların kendi içinde bile böyle bir tahribatı gerçekleştiren gidişini önleyen bir tartışmaya ihtiyaç vardır. Kısaca günümüzde yapılması gereken, reel sosyalizmin çözülüşünden sonra kapsamlı bir tartışmadır. Yani bir dönem gitti, yerine başka bir dönem nasıl getirilir? Bunun tartışmalarla aydınlatılması gerekir.

Dikkat edilirse, sosyalizmin tarihinde büyük tartışmalar vardır. Müslümanlıkta bile Alevilik-Sünnilik tartışmaları bir yerde sosyalizm-kapitalizm tartışmasına benzer. Sünnilik tarih boyunca resmi ve egemen bir devlet biçimi olarak Aleviliği nasıl sindirip bir mezhebe dönüştürdü ve o mezhep de dağa sığındıysa, günümüzde sosyalizm de resmi kapitalizm tarafından böyle bastırılıyor, mezhepleştiriliyor, kadükleştiriliyor ve yaşanmaz diye bir hükümle topluma gösterilmek isteniliyor. İşte bir anlamda İslamın sosyalizmi de diyebileceğimiz Alevilik, devlete nasıl bağlanmak, nasıl devrimci özünden boşaltılmak isteniliyorsa, aynı şekilde kapitalizmin de sosyalizme bir saldırısı vardır. Kapitalizm bu saldırıyla birkaç mevzi kazanıyor ve bununla, varolan sosyalizmi de kendisine bağlamak istiyor. Aslında biraz bağlamış. Mesela bir Türkiye'de bütün eski sosyalist kadrolar kapitalizmin hizmetine koşturulmuş; tıpkı Alevilerin bazı temsilcilerinin koşturulması gibi. Hatta PKK'nin içinde bile bazıları devletin hizmetine koşturulmak isteniliyor.

Bu durum tarih boyunca böyleydi ve günümüzde de böyledir. Ama bu böyledir diye, İslam devriminin zulme, sömürüye karşı olan yönlerini nasıl görmezlikten gelemezsek; sosyalizmin de evrensel çapta sömürüye, zulme karşı ve hatta insanlığın topyekün bir tehlikeyle karşılaşmasına karşı olan yönlerini görmezlikten gelemeyiz. Bu durumda mutlaka yapılacak işler vardır.

Tarihte olduğu gibi sosyalizm en derli toplu bir bilimsel ifadeye kavuşturulabilir. Günümüzü değerlendirdiğimizde, daha önce var olan iki kampın aşıldığı görülecektir. Şimdi Güney, Kuzey kampı deniliyor ya da başka türlü kavramlaştırılıyor. Biraz bir sistem gibi kendini idare eden, kapitalizme karşı ondan rahatsızlık duyan ne kadar insanlık varsa (ki buna ezilen uluslar, sınıflar ve çevreciler dahildir) bunların hepsinin ortak paydasını bulmak gerekiyor. Tıpkı sosyalizm tarihinde I. Enternasyonal benzeri. Bunun başarmak istediği, bir ulustan değil, bütün uluslardan işçilerin birliğini ve daha çok da ideolojik birliğini kurmaktı ve aslında bunu başardı. II. Enternasyonal biraz kitleselleşen ve iktidarı yakalamak isteyen bir kuruluşa sahipti, ama bunu başaramadı ve zaten bu nedenle de aşıldı. Yerine gelişen III. Enternasyonal, devletleşmiş sosyalizmin enternasyonalizmiydi. Ama o da devletleşmeyi kötü kullandı ve sosyalizmin devletle ilişkisini doğru çözemediği için aşıldı. İşte şimdi de yeni bir enternasyonal kuruluşa ihtiyaç vardır. Zaten mevcut tartışmaların düzeyi de giderek bunu gündeme getirecektir.

Nasıl bir sosyalist enternasyonal olmalıdır? Kurulacak bir sosyalist enternasyonal bütünüyle evrensel çapta insanlığın durumuna, her ulusa, hatta her kıtaya, bölgeye uyarlanmış daha programatik bir sosyalizmi ve hatta her ulusa, ulusun içinde sınıfsal duruma uyarlanmış bir sosyalizmi öngörmelidir. Yani bu yeniden bir kuruluş dönemi demektir ve aşamalar halinde olur. Zaten sosyalizm ilkesi budur. Bir yerde bir aşama sağlanırken, diğer yerde başka bir aşama sağlanabilir. Mesela ideolojik birlik dönemi, devletleşme dönemi, birinci denemesinin sorunları nedeniyle aşılma dönemi, daha sağlıklı bir sosyalizme gitme dönemi gibi dönemler sayılabilir. Bunları yadırgamamak gerekir, bunlar sürüp giderler. Önemli olan sosyalizmin sorunlarını güncelliği içinde doğru yakalamaktır. Bunları ana hatlarıyla, sosyalizm ve devlet, sosyalizm ve kalkınma, sosyalizm ve moral, sosyalizm ve ulusal sorun, sosyalizm ve kültür, sosyalizm ve ekonomi, sosyalizm ve reel sosyalizm, sosyalizm ve ütopya, sosyalizm ve bilim, sosyalizm ve din, sosyalizm ve aile, sosyalizm ve kadın, sosyalizm ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı, sosyalizm ve demokrasi, sosyalizm ve parti ilişkileri diye sıralamak mümkündür. Bütün bunlar yeniden tartışılmak durumundadır. Yani sosyalist ideolojinin kendisini yeniden kavramsallaştırması, giderek bu kavramlar açıklığa kavuştuktan sonra programsallaştırması, programsallaştırıldıktan sonra yeniden örgütlemesi ve eyleme geçirmesi gerekmektedir. Kaçınılmaz olarak gelişme böyle dönemlerle olacaktır.

Ortadoğu'da savaş çanları

Hasan Çınar

> “Siyasal kariyeri ve kirli geçmişiyle Ortadoğu'yu yeniden savaşın eşiğine getiren Sharon, tek başına mı sorumlu tüm bunlardan? Elbette ki hayır. Bazı istisnalar dışında, birçok İsrailli politikacı, açıkça dışa vurmasa da aynı karakterde. Çünkü İsrail'de temel ilke olarak siyonizmi kabul etmeyen hiçbir kişi veya akım iktidara veya kilit noktalara gelemez.”

“Bir fotoğraf iki boyutludur. Televizyon ekranı da. Ne birini, ne de diğerini aşmak mümkündür. Bir duvardan diğerine kadar her yerde ya bükülmüş, ya da yere atılmış vaziyette, üzerlerinden geçmek zorunda kaldığım ayakları bir duvara, kafaları diğer duvara dayalı halde morarmış ve şişmiş cesetler vardı. Hepsi de Filistinli ve Lübnanlıydı. Sabra ve Şatila'daki trafik, benim ve toplumun geride kalan kesimi için tıpkı 'birdir bir' oyunu gibiydi. Ölmüş küçük bir çocuk dar bir sokağı bloke edebiliyor. Caddeler o kadar dar ki, neredeyse bir çatlak kadar; ölülerse o kadar çok.”

Lübnan'ın Sabra ve Şatila mülteci kamplarında '82'de İsrail tarafından gerçekleştirilen katliamın tanıklarından Jean Genet, izlenimlerini böyle anlatıyor. Dünya kamuoyunun mahkum ettiği Sabra ve Şatila katliamının ardından tam 18 yıl geçti ve o karanlık senaryoyu çizen kişi ne hikmetse aynı senaryoyla yeniden sahneye çıkma cesareti buluyor: **Ariel Sharon.**

Eylül sonunda Kudüs'teki Haremi Şerif'e provokatif girişiyle kıvılcımı yeniden alevlendiren de yine aynı Sharon'un kendisiydi. Ardından koordineli şekilde harekete geçen İsrail askerleri, Filistin İntifadası'nın sembolü çocuk ve gençlerden 140'ını katletti, binlercesini de yaraladı. Birleşmiş Milletler Çocuk Fonu UNICEF'in 27 Ekim'de Cenevre'de Filistin Kızılayı'na dayanarak yaptığı açıklamaya göre, İsrail askerlerinin öldürdüğü savunmasız Filistin çocuklarının sayısı 43; 1500 çocuk ise yaralı. İsrail'in saldırıları, Filistin halkının da direnişi henüz durmadığı için ölü ve yaralı sayısının daha da artması bekleniyor.

Bu cinayetlerin önemli sorumlularından biri olan Sharon'un, yıllardır İsrail'de birçok hükümette bakan olarak yer alması ve istediği gibi Filistinlilere karşı saldırgan davranması, Theodor Herzl'in siyonizm felsefesi üzerine kurulu İsrail devletinin sisteminin en önemli özelliğinden biri.

1982'de Savunma Bakanı iken Beyrut'taki Sabra ve Şatila kamplarında katliam yapılması emrini veren Sharon, ardından İsrail'de kurulan soruşturma komisyonu tarafından bile suçlu bulunup görevden alınmasına rağmen, birkaç ay sonra tekrar bakan olarak hükümete getirildi. 1990-92 yılları arasında İmar ve İskan Bakanı iken, '67'deki “6 Gün Savaşı”nda işgal edilen Batı Şeria ve Gazze'deki topraklarda, İsrail devleti tarihinin en büyük yerleşim birimlerini inşa ettirdi. Filistinliler ablukada yaşamak zorunda kalırken, Rusya ve diğer doğu Avrupa ülkeleri, hatta Afrika'dan getirilen Yahudi kökenliler, gaspedilen topraklara yerleştirildi.

Aynı yerleşimciler, bugün Filistin'den daha fazla toprak koparmak için her gün cinayetler işliyorlar. Silah satışlarında rekorların kırıldığı İsrail'de yerleşimciler, Gazze ve Batı Şeria'da tek geçim kaynağı olarak geride kalan Filistinlilerin 3000 yıllık zeytin ağaçlarını bile telef edecek kadar gözü kara hale gelmişler. Son olaylarda zeytin ağaçlarının altında 8 Filistinli, siyonizmin ürünü yerleşimciler tarafından katledildi.

Oslo'da '93 yılında Filistin ile İsrail arasında imzalanan ve İshak Rabin ile Yaser Arafat'a Nobel Barış Ödülü getiren anlaşmanın kararlı bir karşıtı olan Sharon'un marifeti bununla da sınırlı değil. Geçtiğimiz yıl Netanyahu'nun seçimleri kaybetmesinin ardından parti liderliğine getirilen Sharon, Netanyahu döneminde Dışişleri Bakanı iken de, barış sürecini provoke etmek için büyük çaba harcadı. 28 Eylül'de başlayan olayların ardından ABD Dışişleri Bakanı Madeleine Albright'a yazdığı mektupta, *“Şiddet olaylarının patlak vermesinin sebebi, tamamen İsrail'in egemenliği altında bulunan Yahudilerin en kutsal mekanı Haremi Şerif'e yaptığım ziyaret değildi”* iddiasında bulunması da Filistinlilere duyduğu kini gizleyemezdi.

Camp David'de ABD Başkanı Bill Clinton tarafından tecrit altında uzlaşmaya zorlanan FKÖ lideri Yaser Arafat ve İsrail Başbakanı Ehud Barak'ın Kudüs nedeniyle anlaşamamalarının ardından yeni bir girişimde bulunan Sharon, bu sefer *“Barak'ın barışa karşılık olarak halka miras kalan Kudüs'ü satmaya hakkı yok”* sloganıyla hükümeti devirme kampanyası başlattı.

Oysa Oslo anlaşmasında, kesin bir ifadeyle *“toprağa karşı barış”* formülü, yani İsrail'in '67'de işgal ettiği topraklardan çekilmesi üzerinde anlaşma sağlanmıştı. Filistin topraklarının zaten yüzde 78'i İsrail'in elinde kalacaktı. Arafat, geride kalan yüzde 22'lik kesim üzerinde devletini ilan etmek istiyordu. Oslo Anlaşması'na göre, İsrail, egemenliğini pekiştirmek için zamanla adacıklar haline getirdiği Filistin'den işgal güçlerini çekecek, yerleşim birimlerinin inşasına son verecek ve varolanları da tasfiye edecekti. Çünkü Oslo Anlaşması'nda kararlaştırılan ve '98'in mayıs ayında sona eren 5 yıllık geçiş sürecinin ardından İsrail ordusu tüm Batı Şeria ve Gazze Şeridi dahil özel askeri noktalar, yerleşim birimleri ve Kudüs'ten geri çekilecekti. Netanyahu bunu yerine getirmediği gibi Barak da yapmadı. Bu süre zarfında, Filistinlilerin kendi topraklarında da rahat hareket edebilmeleri için dört *“güvenli geçiş şeridi”* oluşturulacaktı. Pratikte ise sadece bir güzergah açıldı. Filistinliler bunu da büyük zorluklar altında kullanabiliyor. İsrail, 7 yıllık pratiğiyle tam tersini uyguladı. Birçok anlaşma maddesini bilinçli şekilde ihlal etti ya da bozmak için yeniden müzakere etmeye kalkıştı. Diğer yandan muhalefetin iddia ettiği gibi hiçbir zaman Filistinlilerle savaşmış Rabin kadar bile olamadı. Tersine, Rabin'in altına imza koyduğu anlaşmayı bozduğu gibi, eski liderlerden Menachem Begin'in Araplarla sağladığı bazı anlaşmaları da hiçe saydı. Oslo Anlaşması çerçevesinde de Arap ülkeleriyle tessis edilen bazı ilişkileri sistematik şekilde bozdu. Barak, İsrail'de yaşayan Arapları aşağılamaktan geri kalmadı. İsrailli barış aktivistlerine göre, Barak ülkeyi ilişkileri bakımından İsrail devletinin ilan edildiği '48 ve hatta öncesi olan '36'ya kadar geriletti.

İç politika hesapları

Bu arada Sharon'un bu son çıkışının, Filistinlilere düşmanlığın yanı sıra bir de iç politik nedeni var. Netanyahu, iktidardan düşürüldükten sonra hakkında yolsuzluk iddiasıyla soruşturma başlatıldı. Ancak adli makamların 27 Eylül'de bu davayı düşürmelerinin ardından Netanyahu'nun yıldızı yeniden parladı ve Tel Aviv'deki kulislerde yeniden Likud lideri olabileceği söylentileri yayıldı. Sharon'un bu olaydan bir gün sonra Haremi Şerif'e girerek zaten gergin olan ortamı provoke etmesinin arkasındaki bir neden de liderliğini güçlendirme hevesiydi.

İyi bir taktisyen olan Sharon, rolü gereği hükümete girmeyi de sürekli reddediyor. Ağustos ayında Barak'ın hükümete koalisyon ortağı olarak girmesi önerisini geri çeviren Sharon, gerekçesini şöyle izah etti: *“Özellikle Kudüs konusunda birçok tavizde bulunması ve iç politikadaki hatalarından ötürü Barak hükümetinde yerimiz yoktur.”* Sharon'un bu kadar rahat hareket etmesinin en önemli sebebi ise İsrail'in tamamen intikamcı, ırkçı ve Yahudiler dışında kimseyi tanımayan siyonist özelliğinden kaynaklanıyor.

1975'te dönemin Başbakanı İshak Rabin'in özel güvenlik danışmanı olan Sharon, iki yıllık bu görevinin ardından ilk kez '77'de milletvekili olarak Knesset'e seçildi. 1981-83 yılları arasında Savunma Bakanı iken '82'de Lübnan'ın işgalini emreden Sharon, İsrail askerlerini Beyrut'a göndererek büyük bir işgal harekatı başlattı. Bunun sonucu olarak Yaser Arafat liderliğindeki Filistin Kurtuluş Örgütü, Lübnan topraklarını terketmek zorunda kaldı. İsrail, işgal harekatıyla Filistinlilerin Güney Lübnan'da üslenmelerini, ancak siviller arasında büyük katliamlar yaparak engelleyebildi. Katliamdan ötürü '83'te bakanlık görevinden alınmasına rağmen, bir yıl sonra tekrar Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'nın başına getirildi. '90 yılına kadar yaptığı bu görevin ardından '92 yılına kadar İmar ve İskan Bakanı oldu. '96 ve '98 yılları arasında ise Ulusal Altyapı Bakanlığı yapan Sharon, geçtiğimiz yıl sona eren Netanyahu iktidarına son verilene kadar *“en uygun kişi”* olarak ülkenin dış politikasını yürüten bakandı.

Asker-politikacı devleti

Siyasal kariyeri ve kirli geçmişiyle Ortadoğu'yu yeniden savaşın eşiğine getiren Sharon, tek başına mı sorumlu tüm bunlardan? Elbette ki hayır. İsrail'de savaş ve katliamların rantından beslenenler arasında çok kişiyi görmek mümkün. Bazı istisnalar dışında, birçok İsrailli politikacı, açıkça dışa vurmasa da aynı karakterde. Çünkü İsrail'de temel ilke olarak siyonizmi kabul etmeyen hiçbir kişi veya akım iktidara veya kilit noktalara gelemez. Bundan emin olunması için gece gündüz harıl harıl çalışan mekanizmalar var. Berlin'de 4 Kürt gencinin katledilmesinden sorumlu iç istihbarat teşkilatı Shin Beth ile dış istihbarat servisi MOSSAD bunların başında yer alıyor. Toplum da buna göre şekillendirildiği için, bu işleyiş tamamen oturtulmuş.

Orduda veya diğer güvenlik birimlerinde belli bir kariyeri olmayanların iktidarın başına getirilmeleri neredeyse imkansız. Şimon Peres dışındaki tüm liderler de asker kökenliydi. Peres, onlardan olmadığı için dışlandı. Rabin öldürüldükten sonra kısa süre için Başbakan olduysa da bu çok uzun sürmeden sona erdi. Seçimi kazanan Barak, tamamen dışlamamak için Peres'i rolü en düşük olan bir bakanlığın başına getirdi. Barak'ın seçilmesinde de siyasal deneyimi değil, asker kökenli olması en büyük etken oldu. Çünkü İsrail'in toplumsal yapısı bunu gerektiriyor.

Toplum o kadar köreltilmiş ki, güvenlik dışında hiçbir şeyi göremiyor. Bu paranoyaya adeta mahkum edilmiş insanlar, tercihli bir şekilde radikalleştirilerek Arapların düşmanı haline getirildiler. İsraillilerin gözünde, Filistinliler her zaman “terörist” olduğu için katledilmeleri de vacib sayıldı.

Filistin ve Kürdistan halkı arasındaki en büyük paralellik de bu. Türkiye de Kürtleri hem içte, hem dışta sürekli “terörist” olarak ilan ettiği için her türlü katliamcı yaklaşımı kendisine hak saydı. Diğer yandan İsrail ve Türkiye'yi “stratejik müttefik” haline getiren de “terörist” veya “terörizm” kavramına aynı pencereden bakmalarıdır.

Türkiye, Filistin sorununda önemli bir yere sahip. Bir kere Filistin'de bugün yaşanmakta olan trajedi, Osmanlı İmparatorluğu'nun hala kaldırılmamış enkazıdır. Bölgeyi 400 yıl egemenliği altında tuttuktan sonra Batı emperyalizminin müdahalesiyle dağılan Osmanlı İmparatorluğu, geride Ortadoğu ve Balkanlar'da yığınlarca sorun bıraktı. İngiliz ve Fransız sömürgeciliği Ortadoğu'yu cetvelle parsellerken, Balkan halkları hesaplaşmadan bastırma yöntemiyle bir arada tutuldu. Batı dünyası kozlarını İkinci Dünya Savaşı'nda paylaşırken, Ortadoğu ve Balkanlar'da bu hesaplaşmaya gidilemedi. Ortadoğu'da Filistin ve İsrail ile Kürtler ve Türkiye, Balkanlar'da da Yugoslavya ve Arnavut, Boşnak gibi etnik azınlıklar arasında hesaplaşma, geçtiğimiz yüzyılda başladığı halde bugün hala devam ediyor. Balkanlar'daki çözülme sona yaklaşırken, Ortadoğu henüz çözümden uzak. ABD'nin çözüm planı da Balkanlar'da kısmen tutmasına karşın, Ortadoğu'da iflas etti. Çünkü bu bölgenin devrimci, yurtsever ve antiemperyalist karakteri Balkanlar'dan çok güçlü olduğu için istediği gibi müdahale yapamıyor.

Barak'ın durumu

İsrail'de asker-politikacı kategorisine girenler arasında Barak da var. '42'de Mişmar-Haşaron Kibutzu'nda Polonya asıllı Brog ailesinin oğlu olarak doğan Barak, 17 yaşındayken yedek subay olarak orduya girdi. Araplarla savaşlı yıllarda Sayeret Matkal özel timinin komutanı olarak görev yapan Barak, ardından askeri istihbarat örgütünün başına getirildi. '91 ile '95 yılları arasında ise genelkurmay başkanlığı yaptı ve ordudan 4 kahramanlık madalyasıyla ayrıldı. İstenen kalıba sokulduktan sonra akıl hocası İshak Rabin tarafından İşçi Partisi'ne alınarak iktidarlaşmaya doğru götürüldü. Rabin'in kendisi ise Oslo Anlaşması'nın mimarı olarak –Kürtlerle diyalog kurmayı arzulayan dönemin Türkiye Cumhurbaşkanı Turgut Özal gibi– artık daha ileri gidemeyecekti. Shin Beth'in bilgisi dahilinde Ortodoks Yahudilerin müridi Yigal Amir isimli bir genç tarafından uluorta kurşun yağmuruna tutularak öldürüldü.

Batılı gözlemciler tarafından “iyi bir stratejist” olarak tanımlanan Barak, *“Ortadoğu barışını ilerletmek için her taşı çevirdim”* iddiasında bulunmasına karşın, gerçekler farklı bir tabloyu gösteriyor. İsrailli barış hareketi Gush Shalom'un deyimiyle gerçek olan, Barak'ın her taşı sadece yerleşim birimlerini çoğaltmak için çevirdiğiydi. Çünkü Barak hükümeti, Filistin'de Netanyahu döneminden daha fazla yerleşim birimi inşa ettirerek, gerçek niyetini ortaya koydu. Filistinlilerin evlerini yıktırarak hem varolan yerleşim birimlerini genişletti, hem de bu birimler arasında by-pass yollar yaptırdı.

Frankfurt Üniversitesi'ndeki bir Ortadoğu panelinde geçtiğimiz günlerde konuşan Filistinli Dr. Wail Mustafa, *“büyük bir cezaevi”* olarak tanımladığı ülkesindeki İsrail uygulamalarını şöyle tanımlıyor: *“Bölge tamamen abluka altında ve giriş-çıkışlar yasak. Tüm giriş ve çıkışlar tank ve beton bloklarla kapatılmış. İsrail'de asgari ücretle çalışan 300 bin işçi işlerine, çocuklar okula gidemiyor. Bu durum karşısında kendimizi sadece taşlarla kurtarmaya çalışıyoruz. Tanklar, insanlar gece yatarken bile bombalıyorlar. El Halil kenti hergün yerleşimciler tarafından terörize ediliyor. Filistinliler sadece adil bir barışa karşılık barışa hazır.”* Adil bir barış ise şimdilik ufukta yok.

İsrail'in bu politikasına karşı çıkan Gush Shalom, İsrail'de Arap düşmanlığının son bulmasını ve Filistinlilerle adil barış anlaşması isteyen tek aktif barış hareketi konumunda. Ancak gücü yetersiz olduğu için, çabası kızgın taş üzerinde buharlaşmaya mahkum bir damla suyu andırıyor.

7 yıllık müzakere sürecinin bu şekilde bitmesinin bir nedeni, Barak'ın, seleflerinin vaadettiklerini bile yerine getiremeyen tavrıydı. Barış istemediği için meseleyi iç politika malzemesi haline getirdi. Sharon'un müdahalesi, bir ay önce siyasi ifla-

"Son çatışmalarda ve kayıplarda BM'nin kendi sorumluluğu da çok. Çünkü '48'den beri aldığı kararlarını uygulayamadı. Ortadoğu sorununun ABD sorunu olmasına müsade etti. BM'nin yapısı demokratik olmadığı için, ABD rahatlıkla istediklerini kabul ettiriyor, istemediklerini de veto edebiliyor. Ortadoğu'da garantör ABD olduğu müddetçe sorunlar da çözülmeyecek."

sın eşiğine gelen Barak için yıldızını yeniden parlatmak için tam beklenen andı. Böylece askerleri, sapanlı taşlı Filistinli çocukların üzerine saldırtarak, gücünü ve "yurtseverliği"ni göstermiş oldu. Buna mükafat olarak şimdi ısrarla Sharon'u "Ulusal Mutabakat Hükümeti"ne almaya çalışıyor. Ancak Likud liderinin hesabı büyük. İktidarın başına geçmek istediği için alt düzeyde bakan olmak istemiyor. Barak ise ısrarla "Ulusal Mutabakat Hükümeti" adı altında, aslında partilerin fazla rol oynamadığı "savaş hükümeti" kurmak istiyor. Bu durumdan hareketle, Tel Aviv yönetiminin daha kapsamlı saldırılara hazırlık yaptığı anlaşılıyor.

Aslında Barak gibi Sharon da siyasi olarak bitmişti. Çünkü yolsuzluk suçlamalarından kurtulan Netanyahu'nun yerini alması bekleniyordu. Tam bu noktada hareket etmesi, hem kendisini, hem de Barak'ı kurtardı. Bu politika ise tamamen deşifre olmuş tipik bir İsrail klasiğinden ibaret. Nitekim, İsrailli liderler son 7 yılda ne zaman Filistinlilerle anlaşma masasına oturduysa, hükümette denge unsuru olan ortodoks Yahudi partisi Şas, hep istifa edeceğine dair bir veya iki günlük ultimatom verip yapay kriz yaratıyordu. Bu durumu fırsat olarak kullanan hükümet de böylelikle Filistinlilerden ya daha fazla taviz koparıp, gelişmeleri *"koşulsuz tarafı"* ABD ile birlikte lehine çevirmiş, ya da tamamen barışın önünü tıkatmıştır. Ardından sözde istifa eşiğindeki Şas bakanları tekrar makamlarına döner ve kriz de sona erer. Tipik bir Ali-Cengiz oyunu. Temmuz ayındaki Camp David görüşmeleri de tamamen böyle gelişti. Bu oyunla Siyonist sistemin en büyük özelliğinin içte dengeli bir kutuplaşmadan ibaret olduğu anlaşılıyor.

Camp David

Barak'ın Camp David'de önerdikleri, Filistinliler ve Araplarla barışın yapılması için gerekli olan asgari talepleri bile karşılamaktan çok uzaktı. Tüm taleplerinde taviz veren Filistin, son hamle olarak artık sadece Haremi Şerif'i de kapsayan Doğu Kudüs'ü istiyor. İsrail bunu kabul ettiği an barış anlaşması imzalanacak. Camp David'ten ayrılmadan önce asla geçmeyeceğini ilan ettiği 5 "kırmızı hat" arasında Kudüs'ten asla taviz vermemeyi, '67 sınırlarına geri çekilmemeyi, yerleşim birimlerinin yüzde 80'inin yerinde kalması ve hiçbir mültecinin İsrail'e geri dönüşüne izin verilmemesini de sayan Barak, ardından taktiksel olarak tavrını yumuşatmak zorunda kaldı. Ilımlı mesajlar arasında Kudüs konusunda taviz sinyalleri verdiyse de gereğini hiç yapmadı. Barış sürecini "El Aksa Camii İntifadası"na kadar getiren bu yaklaşımdı.

Son olaylara ilişkin diğer bir belirleme ise, İsrail ordusunun çatışma çıkacağının bilinciyle günler önceden hazırlık içinde olmasıydı. Somut verilere göre, 140 üzerinde Filistinlinin katledilmesinin tek nedeni, İsrail askerlerinin dürbünlü piyade tüfekleriyle hedef seçerek ölümcül mermilerı ateşlemeleriydi. Çatışmaların şiddetten arındırılması için Batı'da görülen müdahale yöntemleri yerine, ateşli silahların kullanılması, gerginliği kelimenin tam anlamıyla savaşa dönüştürdü. 12 yaşındaki küçük Muhammed El Durrah gibi cesedi kaldırılan her Filistinli çocuk, İntifada'nın direniş ateşini daha da körükledi. İsrail eski Başbakanı Şimon Peres'in deyimiyle, Muhammed'in, babasının kucağında, kameralar karşısında kurşunlara hedef olması, şiddeti kontrolden çıkaran an oldu.

Çünkü Filistin İntifadası'nda en büyük rolü hep çocuklar oynamıştır. İsrail '48'de devlet ilan ederken ve öncesinde başlatılan direnişte de en ağır yükü Filistin gençliği taşıdı. Bugün eylemlerde yer alan yetişkin Filistinliler de bir zamanlar "taşların çocuklarıʺydı. İsrail şiddeti ve buna karşı gerçekleştirilen direnişin sembolü olan intifadanın sona ermesi, barış umutlarını da yeşertmişti. Ancak Tel Aviv yönetiminin son tavrıyla barışı namluların ucuna alması, yeni bir intifada neslini de beraberinde getirdi.

Bunun karşısında tahamülsüzlüğünü gizleyemeyen İsrail, iki askerinin Ramallah'ta linç edilmesinin ardından eski günlerine dönerek, Arafat'ın CIA Direktörü George Tennet ile telefon görüşmesi yaptığı binayı bile bombalamaktan çekinmedi. Bu yaklaşım, şüphesiz büyük cesaret gerektiriyor. İsrail, o an CIA direktörü Arafat'ın karşısında olsaydı bile yapacağını yapmaya kararlıydı. Nedeni yine ABD. Çünkü İsrail, en büyük desteğini Washington'daki Clinton yönetimi ve Yahudi lobisinden alıyor. Clinton, kasım sonunda yapılacak seçimlerde yardımcısı Al Gore'a Yahudi oylarını toplamak için, İsrail'in her hukuksuzluğuna açık destek vermektedir. Clinton'ın eşi Hillary, Filistinliler katledilirken, Araplara karşı düzenlenen yürüyüşe katıldı. Seçim kampanyası için Müslümanlardan gelen 50 bin dolarlık bağışı geri çevirdi.

Filistinlilerin askeri zayıflığı ve Arap ülkelerinin suskunluğu da İsrail'in sert müdahalesinin önünü açan etkenler arasında sayılabilir. Arapların tavrı,(Suriye, Libya ve Irak radikal görünse de) sürekli cılız kalıyor. Bunun son örneğini Kudüs'te Filistin için düzenlenen Arap zirvesinde gördük. Burada çıkan kararlar, tüm dünyaya "fil fare doğurdu" dedirtecek nitelikteydi. Dünyanın en büyük yayın kuruluşu BBC'nin Ortadoğu analisti Roger Hardy bile durumu değerlendirirken, *"Arap zirvesi eylem değil söz üretti"* belirlemesinde bulunmaktan kendini alamadı. Arap ülkelerinin liderleri, en büyük çıkmazlarını ABD ile girdikleri ilişkide yaşıyorlar. Birçoğu Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek ve Filistin lideri Yaser Arafat gibi ABD'ye göbekten bağlı olduğu için halklarının lehine bağımsız çözüm üretemiyorlar. Kudüs zirvesinde çıkan kararlar bunun en canlı örneği. İsrail'e karşı petrol kartını kullanmak ve ilişkilerini askıya almak yerine kınamakla yetinen liderler, Filistinlileri koruma çağrısını birbirlerine değil, BM'ye yaptılar. Filistin halkının gözünü ise, yakınlarını kaybeden aileler için toplam 200 milyon; 800 milyon dolar da Filistin'de "Arap ve İslam karakterinin korunması" için ayırarak bağlamaya çalıştılar. Oysa 22 Arap ülkesi tek yumruk olsaydı, İsrail'e karşı ne ABD, ne de Birleşmiş Milletler'e ihtiyaç duyulurdu. Kahire'de İsrail'i tatmin eden bu kararın çıkmasında ABD'nin yaptığı kulisin etkili olması da gerçek vehameti ortaya koyuyor. Zirveye ev sahipliği yapan Mısır ile Ürdün, "sorumlu davranarak" İsrail'in katliamcı politikasına rağmen bu ülke ile diplomatik ilişkilerini kesmediler.

Taşlar silah oldu

Kısacası Filistin halkı liderleriyle birlikte İsrail namlularının ucunda kalmaya devam edecek. İsrail'in Ankara Büyükelçisi Uri Bar Ner'in çocukların attığı taşları "silah" sayan açıklaması da, İsrail'in gerçekten de hiçbir uluslararası standartı olmayan bir ülke olduğunu ortaya koymaktadır. Birleşmiş Milletler'in yıllardır aldığı hiçbir karara uymayan İsrail'in bundan sonraki politikasının da farklı olmayacağı Ankara'daki diplomatın sözlerinden rahatlıkla anlaşılıyor.

Burada BM'nin kendi sorumluluğu da çok. Çünkü '48'den beri aldığı kararlarını uygulayamadı. Ortadoğu sorununun ABD sorunu olmasına müsade etti. BM'nin yapısı demokratik olmadığı için, ABD rahatlıkla istediklerini kabul ettiriyor, istemediklerini de veto edebiliyor. Ortadoğu'da garantör ABD olduğu müddetçe sorunlar da çözülmeyecek. Normal koşullarda BM'ye 1 milyar dolar borcu olan ABD'nin oy hakkının bile elinden alınması gerekirken, her türlü imtiyazın tanınması, Rusya, Çin ve diğer ülkelerin de sorumlu oldukları bir durumdur. ABD dünyanın eliyle dünya jandarması haline getirildi, ardından da dünyayı düzenlemesi için her tür hakla donatıldı. Bu adaletsizlik istenmeseydi, ABD'nin, Filistin'i başkentini Kudüs'e taşımakla tehdit etmesi de kabul edilemezdi.

Ortadoğu'da büyük nefretin binlerce yıllık geçmişi var. İsrailoğulları, Filistin'e yerleştiğinde Filistin sahillerinde Musevi bir halk olmayan Filisterler'i gördü karşısında ve bunları en büyük düşmanı ilan etti. Bu hem İncil, hem de Tevrat'ta yer alıyor. Filisterler'in öncüsü dev Goliat, en çok nefret edilen kişiydi. O dönem Hz. Davud Musevilerin kurtarıcısıydı. Ancak aynı sahne bugün yeniden canlandırılsaydı, tersi söz konusu olurdu. Goliat İsrailli, Hz. Davud ise Filistinli olacaktı.

Kökü, üç büyük dinin en kutsal mekanlarından biri olan değerlerin paylaşımına dayanan bu sorunun çözümü, sadece Filistin devletinin '67 savaşı öncesi sınırlar üzerinde kurulması, Kudüs'ün her iki tarafın başkenti olması ile sağlanabilir. Tersi bir durum, bölgeyi 2000 yıl daha savaş ve kan içinde bırakacaktır. Bunun en uygun yolu ise Ortadoğu'da halkların bir araya gelmelerinden geçiyor.

Amara'dan

Dicle-Fırat boyu katliam

Kutsal kitaplara konu, ilk uygarlaşma ve aydınlanmaya mekan olan coğrafyadır Dicle-Fırat boyu. Cennet toprakları kucaklayan ve bu topraklara ***"Mezopotamya"*** ismini veren iki ırmaktır Dicle ve Fırat. Bu sular, sadece feyz için toprağa nem, ulaşım için sandallara yol olmadılar. Dicle ve Fırat, her biri bir diğerinin devamı olan uygarlıkların ve yerleşim alanlarının birleştireni oldular. Aynı dönemde yaşayan uygarlıkların buluşma mekanı, düşünsel ve sanatsal etkinliğin esin kaynağı oldular. Ve bu buluşmada yaratılan ortak değerlerin, yani Mezopotamya ugarlığının kendisi oldu, Dicle ve Fırat boyu.

İnsanlığın ikinci zaferi olan düşünsel ve estetik etkinlik, bu coğrafyada ilk ürünlerini verdi. İlklerle başlayan bu insani eylem, giderek şehirleşmelere, tapınaklara, surlara heykel ve kabartmalara ve yazı tabletlerine dönüştü. Bir bütün olarak Mezopotamya insanının yaratımları, bu eserlerde ifadesini buldu. İhtişamından ve estetiğinden günümüzde bile hiçbir şey kaybetmeyen bu değerler, bugün insanlık için önemli mesaj taşıyıcılarıdırlar. Başlı başına bir insanlık zenginliğidir bu tarihi eserler. Bu zenginliğiyle Dicle-Fırat boyları, Basra'ya kadar uzanan tam bir açık hava müzesi ve tarih okulu gibidir.

İnsanlığın bu topraklarda uygarlığın ilk basamağına adım atışı görkemli olmuştur. Mezopotamya'nın uygarlık düzeyi bu açıdan bugünkü insani düzeyin ortaya çıkmasında başat rolü oynamıştır. Hem Antik Yunan uygarlığında, hem de Rönesansta Mezopotamya uygarlaşmasının izlerinin olduğu, tarihin kaydettiği bir gerçektir. Sanatsal etkinlikler ve kültürel düzey, hem etkileyen, hem de etkilenen bir aksiyonla, insanlaşmanın ortak paydasını bu coğrafyaya mal etmiştir.

12.000 yıllık bir geçmişe sahip olan ilk yerleşim merkezi Çayönü'den Aşağı Mezopotamya'nın Sümerlerine kadar bu iki nehir, bir tarihi eserler silsilesine ev sahipliği yapmaktadır. Özellikle 1900'lü yılların başından itibaren yapılan arkeolojik kazılarda açığa çıkarılan eserler, tarih bilimcileri başta olmak üzere birçok çevreyi, tarihin burada başladığı, insanlığın ilk burada doğaya hükmettiği fikrine itti. Örneğin, tarihin başlangıcı yazının bulunuşuyla izah edilir. Aşağı Mezopotamya'da yapılan kazılar sonucu ortaya çıkan yazılı tabletler, yazının ilk burada bulunduğunu göstermiştir. Sümerlere ait olduğu tespit edilen bu tabletlerle tarihe yapılan yolculuk, daha heyecan verici ve daha öğreticidir. Noah Kramer, bu konuda şöyle diyor: *"Yazılı insanlık tarihindeki pek çok ilk, Sümerolog'un besinidir. Kültürel kökenlerle ilgili soruların çoğuna doğru yanıtlar verebilir. Bu, onun çok akıllı, çok bilgili, aşılmışın ötesinde kavrayış sahibi bir bilim adamı olmasından kaynaklanmaz elbette. Gerçekte Sümerolog, en alt derecedeki akademisyenlerden bile daha aşağıda sayılan sınırlı biridir. Kültürel ilklerde yaptığı sayısız keşfin san ve şerefi, Sümerolog'un değil, bugün bilindiği kadarıyla kullanışlı ve etkin yazı dizgesini ilk icad etmiş, yetenekli ve pratik bir hal alan Sümerlerin hanesine yazılır."*

Dicle ve Fırat boyu sadece Sümerlere ev sahipliği yapmadı. Bu kadim coğrafya, günümüze miras olarak bıraktığı uygarlık ve tarihi değerleri ile, birçok halk ve kavimlerin ve bunların yarattığı uygarlıkların ihtişamını barındırdı.

Tarihi eserler, işte tüm bu uygarlıkların düşünce düzeyini, duygu dünyasını ve yaşayış biçimlerini yansıtır. Belkıs'taki Zeugma antik kenti, bu kentte ortaya çıkarılan Mars heykeli, mozaik işlemeleri, Greko Romen şehir kalıntıları ve yine Hasankeyf'in eşsiz mimarisi, kazı yapılmayarak sular altına bırakılan Apemeia ve dört höyüğü, 18 uygarlığın izlerini taşıyan Amed surları, anılan tarihi eserlerden sadece birkaçı olarak bu ihtişamın ifadelerini taşır.

Bu zenginliğin yanı sıra yaşanan sosyal gerçeklik de, bölge açısından yaşanan 5000 yıllık baş aşağı gidişi izah etmektedir. Başlangıçta ihtişamlı bir doğuş, fakat buna karşın günümüzde yaşanan en kötü bir sosyal gerçeklik söz konusudur. Bölgenin trajedisi, uygarlığın yine burada kültür değerleri ve sosyal açıdan yok edilmek istenmesidir. Yükseliş tarihi böylelikle unutturulmak, tarih bilinci dumura uğratılmak ve son tahlilde halklar köksüzleştirilmek istenmektedir. Katliam bu yönüyle amansızdır ve vurduğu her bir eser, bizlerin tarihle ve geçmişle diyaloğunu sağlayan birer canlı varlık olarak yok olmaktadır.

Egemenlerin en önemli yönelimi, bu amaç doğrultusunda yürüttükleri tarih ve kültür katliamıdır.

Çünkü tarih veya geçmişin değer birikimleri, geçmişten günümüze süregelen olay ve olguları, neden ve sonuçlarıyla açığa çıkaran ve toplumsal dinamizmi bağrında taşıyan bir bilimdir. Tarih, bu yönüyle her zaman gerçekleşmiş ve doğrulanmış bilgileri taşırken, geleceğe de ışık tutmaktadır. Tarihi yaratan, insanın kendisi ve onun eylemsel erkidir. Bu aktivite, toplumsal altüst oluşlarla daha da hız kazanır. Bu süreç, beraberinde kültürel bir zenginliği, uygarlıksal bir birikimi de getirir.

Bütün bunlar, birer deneyim ve tecrübedir. Verileri ise, kendi dönemlerinde kalıcılaştırılan sanat eserleri, yazılı belgeler ve topluma ait kimi değer yargılarıdır.

Tarih, sadece tarihçilerin yazdıklarıyla öğrenilip, algılanmamalı. Bu, tek başına dar olduğu gibi, tarihin doğrularını derinlikli olarak öğrenmemize de yetmeyecektir. Onun için uygarlıklar, yarattıkları eserlerle her zaman kendilerini anlatmasını bilmiştir. Tabii ki, doğru yerde durup, doğru okumasını bilenler için bu böyledir. Nitekim büyümesini ve uygarlaşmasını becerebilen toplumlar, tarihe doğru katılabilen bilinçli toplumlar olmuştur. Doğru başlangıçlar, gerçeklerden ve ispatlanmış doğrulardan güç alan başlangıçlardır. Tarihin ispatlandığını görebilen ve geçmişe ait zenginlikleri koruyup onları sahiplenebilen toplumlar, anda tarihi yaratabilen toplumlar olagelmiştir.

Tarih, kendi içerisinde farklı dönemlere ayrıştırılarak anlatılmaya çalışılırken; esas öğretici olan, arkeolojik çalışmalarla gün yüzüne çıkarılan tarihi eserler ve kalıntılardır. Tüm sanatsal yapıt ve kültürel semboller, önemli birer tarih anlatıcısıdır. Herhangi bir uygarlığa ait sanat eseri veya kültürel sembol, günümüz insanları için birçok şeyi, bir anda anlatma zenginliğine sahiptir. Bir mimari yapı, bir süsleme, bir heykel, hatta bir çömlek; günümüz insanı için önemli bir öğreticiliğe sahiptir.

Arkeolojik kazılarla ortaya çıkarılan veya kalıntı biçiminde varlığını sürdüren tarihi eserler, tarihin dili ve uygarlıkların mesajlarıdırlar. Bunlar, uzun süre değişim ve dönüşüm geçirmiş, yarına ilişkin öğreti niteliği taşıyan toplumsal değerlerdir. Bu eserler, ait oldukları coğrafyanın veya halkların ortak çekim merkezi ve duygu odağıdır. Çünkü uygarlıklar, ortaklaşa yaratılan, belli bir zaman ve mekan içerisinde ete kemiğe büründürülen kültürel değerler bütünüdür. Bu değerler statik değildir. Yeni nesillere, her zaman gelişmenin ve büyümenin olanaklarını yaratacak, seçici, hazır davranış modelleri ve bilgileri sunarlar.

"Her birey kendi yaşı kadar değil, atalarının varlığı kadar dünyadadır" ya da *"Tarih günümüzde gizli, biz de tarihin başlangıcında gizliyiz"* gerçeği, anılan tarihsel verilerin önemini de vurguluyor. Egemenlerin sömürgeleştirme ve asimile etme politikaları göz önünde bulundurulduğunda, bahsedilen tarihi eserlerin birer direnç noktası ve moral değer oldukları unutulmamalıdır. Aksine savrulmak, egemen kültür içerisinde yozlaşmak ve her türlü imhaya açık olmak, toplumları bekleyen kaçınılmaz bir son olarak belirir.

Bunun için egemenler, sömürgeleştirmek veya asimile etmek istedikleri halkları, ilk elden bu noktadan vurmak istemişlerdir. Vurma biçimiyse, pervasız bir tarzda sürdürülen tarihi eser tahripkarlığı ve hırsızlığı, varolan değerlerin orijinini kaydırarak kendine mal etme ya da çarpıtmadır. Bu, halkları düşünceden yoksun bir hale getirerek, köksüzleşmiş bir sosyalite yaratır.

Tarihsel ve kültürel değerlere yönelik katliam örneklerinin en vandalca olanı coğrafyamızda uygulanan biçimidir.

Hasan Hêşîyar Serdî, tarihte yapılan katliamın boyutunu kaleme aldığı anılarında şöyle aktarıyor: *"Yeni bir uygulama uyarlamak üzere, Abidin Üzmen (1925-26 yılları arasında Kürt illerinde hükmeden mutlak hakimlik Genel Müfettişlik görevini üstlenmiştir) bu kez Kürtlerin tarihi eserlerini yok etmeye musallat edildi. Ülkede dolaşır, ne kadar tarihi esere rastlarsa onu parçalar, un ufak ederdi. Faşist Abidin Üzmen'in yok ettiğini öğrendiğim eserler şunlardır:*

1- Diyarbekir surlarında Dostki Kürt devletine ait, kazılmış bir taş eser vardı; o taşı yerinden çıkartarak götürüp kaybettirdi.

2- Batman Çayı üzerindeki köprünün güneydeki ayağının en yüksek yerinde Kürtçe bir yazı vardı; oraya varmak üzere yeni bir duvar örerek, sonuçta yazıya vararak çekiçle oradan kaldırıp çıkardı.

3- Dicle Nehri'nin kaynağında, Bıglin mağarasında, eski çağlara ait yazılar mağaranın taşlarına kazılmış olarak duruyordu. Bir mağaranın karşısında da heykel vardı. Liceli Hesoyê Perişanê'ye 500 kağıt vererek, tümünü yok ettirdi. Bazılarının üzerindeki eski yazıları sildirip, yerine yenilerini yazdırarak, onları müzeye kaldırttı."

Gerek bakımsızlık, gerek bilinçli olarak yıkıma terk etme ve gerekse de imha etme yöntemleriyle Kürdistan coğrafyası buna benzer birçok tarih ve uygarlık katliamına sahne oldu, birçoğu da yerinden sökülüp çalınarak, köklerinden koparıldı.

İşte, en son halka, Zeugma, Hasankeyf, Halfeti ve duyulan, duyulmayan daha nicesi. Bir taraftan açığa çıkarılmasına izin verilmeyen tarihi eserler, bir taraftan açığa çıkarılanları çalma veya sularda boğma yöntemiyle silinmek istenen Dicle ve Fırat boyu kadim uygarlık gerçeği.

Yapılan araştırmalar sonucunda İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra en büyük kültür ve tarihi eser katliamının Kürdistan'da gerçekleştirildiğinin açığa çıkması, olayın büyüklüğünü ve trajedisini gerçek boyutlarıyla ortaya koymaktadır.

İkinci Dünya Savaşı'nda kullanılan milyonlarca ton patlayıcının, dünya uygarlığı üzerinde yarattığı tarihi eser katliamı ile, ülkemizde kalkınma adına yapılan barajların, bakımsızlıktan dökülen ve harabe olan eserlerin yok oluşu aynı önemde değerlendirilmektedir.

1990'lı yıllarda Kürdistan'da araştırmalarda bulunan New York Times muhabiri Henry Kattin, *"Tarihin büyük bölümünün doğduğu bu bölgede, insanoğlunun refah kazanımları korkunç boyutlarda ve kültürel kayıplar pahasına elde ediliyor"* demiş ve çarpıcı bir gerçeği vurgulamıştı.

Çalınan eserler, sular altında kalan antik kentler, yıkılan köprüler, onarımsızlıktan dolayı dökülen sayılı eserlerin tümü bir araya getirildiğinde, araştırmacı Mehrdat Izady'in dediği gibi, karşımıza tarihi ve sanatsal bir vandalizmden başka birşey çıkmıyor. Egemen sistem uyguladığı fiziki katliam yanında, bir de böyle kansız bir soykırımla halkların tarihini boğuyor, gömüyor, ya da çalıp çırpıyor.

Nitekim yok olanların ve toprağa gömülenlerin yanında bugün Batı'da bulunan birçok müzede, Mezopotamya uygarlığına ait tarihi eserlerin bulunması tesadüfi değildir. Eserlerin kullanılmasında hem ticari bir mantık güdülmekte, hem içi boşaltılarak salt bir gösterim objesi olarak kullanılmakta ve hem de bölge halklarının kendi tarihsel değerlerinden koparılması amaçlanmaktadır.

Sürdürülen katliam, halen çok yönlü devam ediyor. Bu birçok gerekçelere dayandırılarak meşrulaştırılmaya çalışılıyor. En baştaki gerekçe ise enerji teminidir. İlk bakışta bu haklı bir gerekçe olarak görülebilir. Ancak, baraj yerlerinin seçimine dikkat edilirse, gerçekte neyin yapılmak istendiği daha net ortaya çıkar. Mesela Zeugma, arkeologların da söylediği gibi, *"eğer kazılar yapılırsa, Tunus'u da geride bırakacak –ki Tunus'ta dünyanın en büyük açık hava müzesi bulunmaktadır– büyük bir açık hava müzesine dönüştürülerek, dünya kültür mirasının hizmetine sunulabilir."* Ancak Zeugma, her geçen gün biraz daha sulara gömülmektedir. Ilısu Barajı altında kalacak olan Hasankeyf için de aynı şey söz konusudur.

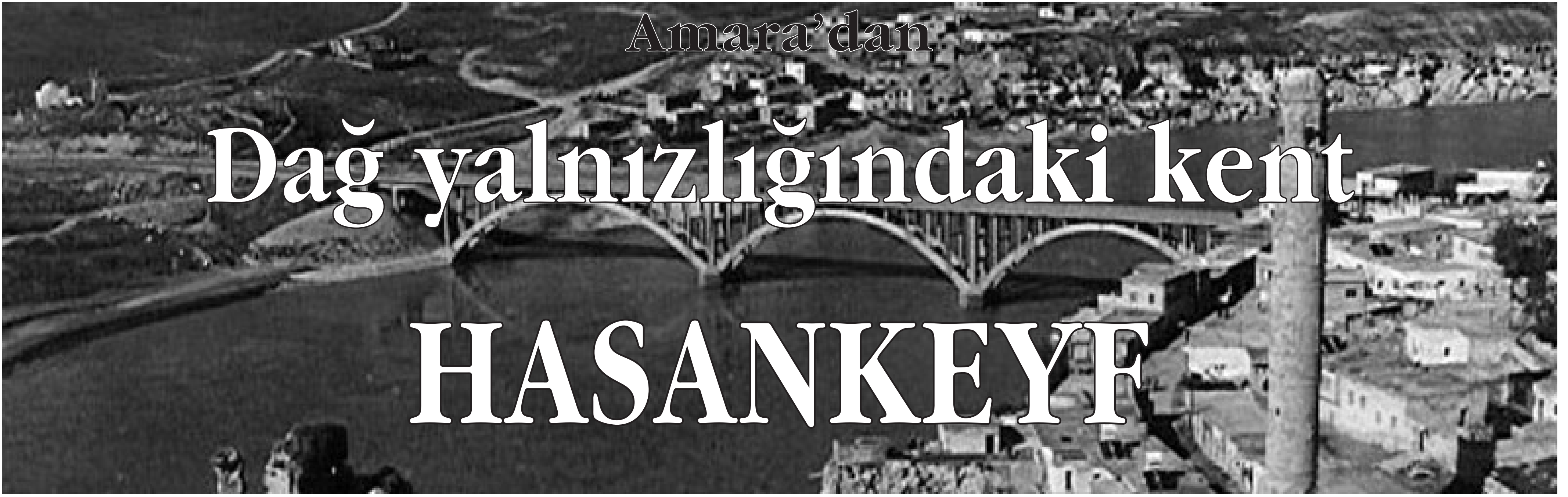
Bu topraklarda yükseliş müthiş olduğu kadar, düşüş de oldukça trajiktir. Ama tarih, bu yükselişleri ve düşüşleri bir biçimde günümüze kadar saklayarak korumasını bilmiştir.

Bu anlamıyla Kürdistan coğrafyası, arkeolojik kazılarla ortaya çıkarılan tarihi eserler ve yine günümüze kadar varlığını koruyabilmiş sanat eserleri bakımından, hem katliamı hem de yükselişleri oldukça net anlatıyor. Bu konuda 1882'nin Encyclopedia Britanica'sı daha o zamandan şöyle demiştir: *"Şu kesinlikle söylenebilir ki, Erzurum'dan Kîrmanşah'a kadar uzanan Kürt topraklarından daha dikkatli bir araştırma gerektiren, antika eser keşiflerine daha zengin ürünler vaat eden bir başka doğu ülkesi, bugün için yoktur."*

Bu zenginliğe karşı girişilen barbarca yönelimler, aslında Dicle-Fırat boylarının, günümüzde yaşanan sosyal cüceliği yeniden tarihe yaraşır bir yüceliğe ulaştıracağına duyulan öfkedir. Bu toprakların, tarihte olduğu gibi yeniden insanlığa yol gösterici olmasından duyulan büyük bir korku vardır. Korkudan kaynağını alan öfke, ne denli güçlü olursa olsun, hiçbir zaman tarihin büyüklüğüne ve yüceliğine galebe çalamamıştır. Tarih, er ya da geç kendi hükmünü icra etmiştir, yine edecektir. Barajlarla ve daha birçok bilinçli, gizli-açık yönelimlerle önü alınmak istense bile, hükmü, tarih yaratmasını bilen bilinçli toplumun tavrı verecektir. Dolayısıyla bu kültürel ve tarihi mirası korumaya yönelik çabaların da daha nitelikli ve sonuç alıcı olması gerekir. Zira yönelim çok köklü ve oldukça tahripkardır. Bu açıdan Zeugma, Hasankeyf, Halfeti ve diğer tarihi mekanlara ilişkin yapılan tartışmaları salt müzeler sorunu, turizm kaygısı veya sanat estetizmi olarak ele alamayız. Çanak çömlek koleksiyoncularının fobileri olarak da değerlendiremeyiz. Aslında yapılan tartışmalar, tarih boyunca, özellikle Kürdistani boyutta yaşanan 80 yıllık tarih ve uygarlık katliamını bir kez daha gündeme getiriyor.

"Tarih veya geçmişin değer birikimleri, geçmişten günümüze süregelen olay ve olguları, neden ve sonuçlarıyla açığa çıkaran ve toplumsal dinamizmi bağrında taşıyan bir bilimdir. Tarih, bu yönüyle her zaman gerçekleşmiş ve doğrulanmış bilgileri taşırken, geleceğe de ışık tutmaktadır. Tarihi yaratan, insanın kendisi ve onun eylemsel erkidir."

Amara'dan

Dağ yalnızlığındaki kent

HASANKEYF

Güneş bütün kızıllığıyla görkemli dağların ardından göğün kurşuni dinginliğine doğru usulca yükselirken, dağların yamacında kıvrıla kıvrıla, bazen yırtıcı bir kaplan hırçınlığında, bazen de uçsuz bucaksız ovalarda süzülen bir ceylanın sessizliğinde uzanan Dicle'nin o kışkırtıcı mavisinin heybetli kayalarla buluştuğu güzellik, yeni bir güne daha gözlerini açıyor. Güneşle ilk buluşan, her zamanki gibi El-Rızk Camii'nin kırık dökük merdivenli yaşlı minaresi oluyor. Hemen ardından, biraz daha aşağıda bulunan eski kilisenin çanını yitirmiş kulesi de, güneşin gülen yüzüyle buluşmakta gecikmiyor. Kilise, olanca haşmetiyle ayrı bir kültürün direnişini inatla sürdürüyor. İri kayalardan oluşmuş sağlam bir kaide üzerindeki kule, kentin en gözalıcı yerinden yükseliyor. Kızıla çalan ve üzeri kabartma motiflerle süslü kilise kulesinin en tepesindeki çanın yerinde ise, şimdilerde baharda kente akın eden leyleklerden bir çift kalıyor.

Sabahın ilk saatlerinde, Dicle'nin sessiz ve derinden akan suları, hala geceden kalma bir serinliği taşıyor. Hemen yanı başında yüzlerce metre yükseklikte bıçakla kesilmişçesine dimdik uzanan kayalıkları Dicle'nin üstüne düşen kalın gölgesi, mavinin güneşle buluşmasına henüz izin vermiyor. İhtişamlı kayalıkların aşağıda, yatağında ağır ağır akan kıvrak maviyle buluştuğu yerde ise, yeşil bir kadifenin üzerine serpiştirilmiş gibi uzanan, kan kızılı gelincik tarlalarının arasından, sabah tazeliğindeki ferahlatıcı yeşillikleriyle kavak ağaçları yükseliyor.

Dicle'nin öte yakasındaki kayalıklara akıllara durgunluk veren bir titizlikle oyulmuş mağaralar ise, çoktan güneşle yıkanmış. Kavurucu sıcakları sihirli bir sonbahar serinliğine dönüştüren binlerce mağara, asırlar öncesinin kabartmaları gibi üst üste dizilmiş durumda. Unutulmaya yüz tutmuş eski zamanların tüm izlerini hala bütün canlılığıyla taşıyan mağaraların bu denli yoğun oluşu, kente ayrı bir gizem veriyor. Tarihçi M. Steerk'in *"Mağara Sakinleri'nin Başkenti"* dediği günümüzün antik şehri, beş binin üzerinde mağarasıyla, taşın sanata, estetiğe ve ihtişama dönüştüğü bir yaşam parçası gibidir. Burada yaşam taşlara oyulmuş, taşlar da yaşama dönüşmüştür. Ayağın bastığı, elin dokunduğu, gözün değdiği her yerden tarih beliriyor bu şehirde. Taşlar, Mezopotamya halklarının en derin izleriyle doludur. Üzeri farklı dillerden kûfi yazılarla süslü görkemli kale kapısı ise, çağlar ötesini bugünle buluşturan canlı bir belge gibidir.

Arapça, Kürtçe ve Türkçenin birbirine karıştığı bu görkemli şehir, milat öncesi ve sonrasının izlerini günümüze taşıyan yeryüzündeki sayılı kentlerdendir. Onca medeniyetin kesişim noktası olan bu yer, binlerce yıl önce yaşanan savaşlara ve barışlara da defalarca ev sahipliği yapmıştır. Tarihi geçmişi yaklaşık on bin yıl öncesine dayanan, ama bir o kadar da genç olan Dicle'nin bu durağı, Mezopotamya ve Anadolu medeniyetlerinin en temel uğrak yeri ve Dicle üzerindeki stratejik bir ticaret merkezi olagelmiştir. Bizans ve Sasani İmparatorluklarının en önemli siyasi mücadele sahası olan bu acılı kent, yaşadığı sayısız savaştan ötürü defalarca büyük yıkımlara uğramış ve her seferinde de değişik egemenliklerin denetimine girerek, sık sık el değiştirmiştir. Emevi, Abbasi, Hamdani, Mervani, Selçuklular, Artukoğulları, Eyyubiler, Akkoyunlular ve en son Osmanlı egemenlikleri arasında sık sık el değiştirmesinden ötürü, yaşadığı onca yıkıma rağmen, zengin bir kültürel birikime de sahip olmuştur. Her gelen güç, kentin kültürel dokusuna kendinden bir şeyler katmış ve sonuçta, dünyanın sayılı kültürel miraslarından biri haline gelmiştir.

Uygarlığın ilk yaradılış yerlerinden olan efsanevi Dicle'nin kıyısında yükselen bu ihtişamlı medeniyet, yani Hasankeyf, bugünün, çağlar öncesinin yaşamıyla kucaklaştığı bir şehirdir. Karşı karşıya bulunan kilise ve camileri, kasvetli mağaraları, türbe ve kesme taştan yapılmış 100 metre uzunluğundaki eski köprünün ayakta kalmayı başarmış kemerli 4 ayağı ile, adeta zamana karşı bir direniş sembolüdür burası. Yine *"her basamağı birer masal olan"* yüzlerce metre uzunluktaki dolambaçlı taştan merdivenleri, uğradığı onlarca işgali, her köşesinde oynayan çocuklara taşıdığı izlerle anımsatan daracık sokakları, küçük şirin kursî'lerle dolu hanları, bitişik damlarıyla yüzlerce metre yükseklikteki kayalıklardan Dicle'nin kıyısına dek inen, kocaman bir merdiveni andıran taştan evleri, kapısı dışında bir harabeye dönüşmüş üç kapılı kalesi ve içindeki saray, medrese, hamam kalıntılarının yanı sıra, bir de olanca hışmıyla dur durak bilmeden akıp, inatçı yürüyüşüne devam eden ve tüm bu güzelliklerin can damarı, yaşam kaynağı olan Dicle'siyle, adeta yaşayan bir tarihtir Hasankeyf. *"Dün ve bugün karşı karşıyadır burada."* İnsanın, aynı anda kendi soyunun çocukluğuyla el ele tutuşup sokaklarda gezinebildiği, yeryüzünün ender yerlerinden birisi de burasıdır. Toprak ve gökkubbe arasında, insan bir tek tarihle baş başadır burada. Doğa bile tarih kokuyor bu şehirde. Gökyüzündeki yıldızlar, binlerce yıl öncesinin görkemli eserlerine bakar gibidirler.

Dağ yalnızlığındaki bu şehrin, böylesi canlı bir tarih ve eşsiz bir doğayla kendisini günümüze kadar taşırmasının bir nedeni de, insan zekası ve mimari dehanın örnek bir sentezini oluşturmasıdır. *"İsmine ait birçok varsayım ortaya atılmışsa da 'Kafya' adının Süryanicede 'kaya' demek olan 'kifo'den geldiği tahmin edilmektedir. Buna göre Süryani kaynaklarında 'Hesna Kepha' diye zikredilen ve Arapça'da 'Hişn Kayfa' olan şehrin adı, 'Kaya Hisarı' şeklinde tercüme edilebilir. Zaten M.S 363'te Bizans İmparatoru Konstantinos, bölgeyi korumak için iki sınır kalesi yapılmasını emrediyor. Bu iki kaleden biri, 'Hesna de Kepha' (Kaya Kale)dir."* Yüzlerce metre uzunluktaki dimdik kayalıklara oyulmuş, 200 basamaklı merdiven ile Dicle'nin hırçın sularına binlerce yıldır direnen köprünün ayakları, insan zekasının estetikle bütünleşip, mimari dehaya dönüştüğü örneklerdendir. Köprü ayaklarına işlenmiş Hristiyan kadın figürlerinin varlığı ise, estetik kaygının ne denli ön planda olduğunu gösterir gibidir. Yine duvarlarındaki beyaz, mavi ve yeşil mozaikleriyle ihtişamlı duruşundan bir şey yitirmemiş Zeynel Bey Türbesi de, kentin en dokunaklı eserlerinden biri olarak hala dimdik ayaktadır. Hemen yanı başında tamamen taşlardan örülmüş olan İmam Abdullah Zaviyesi ise, bir harabeyi andırmasına rağmen, yapı olarak ayakta kalmayı başarmış nadide eserlerden birisidir. Yine Sultan Süleyman Camii, Koç Camii, Küçük Camii, Kızlar Camii ve Türbesi, Ulu Camii kalıntıları ile Küçük ve Büyük Saray harabeleri de buradaki mimari uygarlığın en belirgin başyapıtları olarak kendilerini hissettirmektedir. Tüm bunları çevreleyen kalenin görkemli giriş kapısı ise o kadar canlı duruyor ki, önünde duranlar, yukarıda dile getirdiğimiz tüm yapıların açılır açılmaz hemen gösterecekmiş gibi bir duyguya kapılır.

Fakat şimdilerde, tüm bu güzellikler ile tarihin buradaki olanca canlılığı ve akışkanlığı, büyük bir tehdit altında. İnsan soyunun çocukluk demlerini günümüze taşıyan tüm izler, bugün Dicle üzerinde kurulmak istenen Ilısu Barajı'yla *"enerji"* ye kurban edilmek isteniyor. Doğu uygarlığının yanı sıra, sonradan Batı'daki uygarlığın gelişimine de beşiklik etmiş olan bu şehir, bugün başta ABD, Almanya ve İngiltere olmak üzere, Batı'nın 8 büyük gücünün ortaklaşa yapmak istedikleri projeyle, sulara gömülmek ve tamamen yok edilmek istenmekte.

Bu tehdit, yeni ortaya çıkmış değil. Şehirdeki ilk sistemli tahribat, '60'lı yılların sonunda başlar. '67'deki Demirel hükümeti zamanında, bizzat dönemin Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'ın talimatıyla, o güne değin taş binalarda yaşamlarını sürdürmüş olan kent sakinleri, devlet zoruyla buralardan çıkartılıp, kibrit kutusu misali *"Afet Evleri"* ne yerleştirilir. İnsanların yaşadıkları yerleri terk etmeleriyle hükümet, buralardaki tarihi yapıların çoğunu, hanları, hamamları ve türbeleri dozerlerle yıkar ve bu yıkıntıların arasından çıkan birçok değerli parçayı da Batı metropollerine taşır. O dönemin tanıklarına göre, taşınan parçalar kamyonlara yüklenerek hızla bölgeden uzaklaştırılır. Kimine göre altın, kimine göre değerli taşlar, kimine göre de tarihi değeri yüksek olan kitabelerdi kamyonlara yüklenenler. Kimine göre de kamyonlara yüklenen, aslında kendi tarihleri, kendi kültürleri ve kimlikleriydi. Çalınıp götürülen, kendi kökleriydi. Kentteki ilk bellek silme operasyonu bu biçimde başlamış.

En trajik olan ise, sonradan yapılmış *"Afet Evleri"* nin temellerinin, bu görkemli tarihin üzerinde kurulmuş olması ve bu evlerin duvarlarındaki harçta Dicle'nin altın sarısı kumlarının kullanılmış olmasıdır. Dicle, daha o dönemde kendi zenginliğinin celladı yapılmak istenmişken, yeterince sonuç alınmamış olacak ki, Dicle'nin bu trajedisi, bu sefer daha büyük bir katliamla sonuçlandırılmak istenmektedir bugün. Gerçekleştirilecek baraj projesiyle, bölgeye hayat veren Dicle'nin mavi suları, bu kez yaşam verdiği bu zenginliklerin tümünü boğan bir cellada dönüştürülmek isteniyor. Bugüne kadar yaşadığı onca yıkıma rağmen, tarih öncesi çağları günümüzle buluşturmanın onurunu taşıyan bu şehir, böylelikle kendi suyunda boğulan belki de tarihteki ilk kent olacaktır.

Bu kültür katliamıyla koskoca bir tarih sulara gömülecek ve araştırmacılar, bu projenin gerçekleşmesi halinde meydana gelecek tarih ve kültür katliamını *"II. Dünya Savaşı'ndan sonra yapılacak en büyük katliam"* olarak niteleseler de, aslında yok edilmek ve silinmek istenen; dağların arasından kıvrıla kıvrıla uzanan Dicle'nin nazlı akışı ve uzun gecelerde harabelere düşen dingin ay ışığının Dicle üzerinde oluşturduğu tarihin silueti, Dicle'ye inen taştan merdivenin basamaklarında yankılanan masal ve tarihteki ilk uygarlığın mimarı olan insanın ayak izleridir. Belki de halkların, Dicle'yle birlikte yarına akmalarıdır engellenmek ya da yok edilmek istenen.

"... *bir sığıntıyım sanki bu dünyada*
eski bir çeşme gibi artık su akıtmayan
silmeye çalışmayın anıların izini
içinde yarım kalmış günlüklerimle
gümüş işlemeli bir sandık gibi kalayım öyle
varsın hüzün sözcüğü eşanlamlı tutulsun
ömrümüzle,
ben yine her gece kulağına fısıldarım taşların
yüzümü serin sularında yıkarım,
Dicle kirvem olur milattan beri."

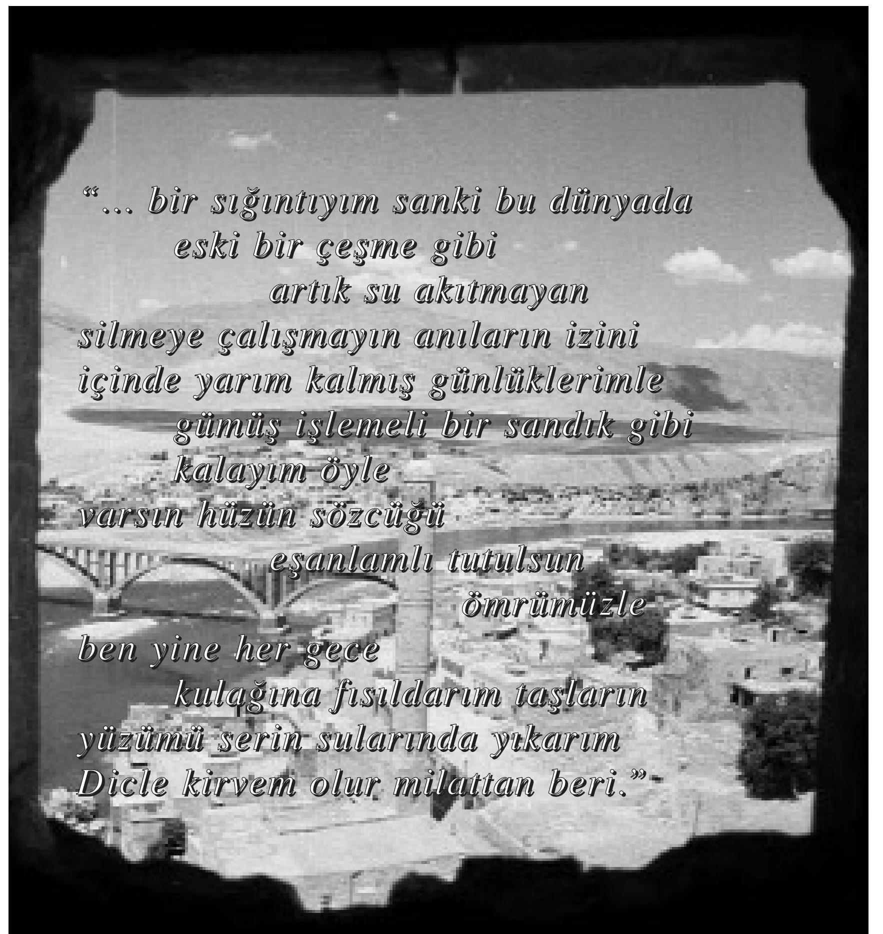
(A. H. Özgören)

Dizelerinde dile getirdiği, Dicle ile kentin, zamanın öte yakasından bugüne getirdikleri akrabalıkları ve kentin *"her gece taşların kulağına fısıldadığı"* çirokları, helbestleri ve stranlarıdır.

Hasankeyf, şimdi ölümü bekleyen bir şehir. Damarlarındaki kanı çekilmek istenen bir masal kenti. Onca zenginliğine rağmen, adım adım yaklaşmakta olan bu katliamı engellemeye güç yetiremediğinden, şimdi daha bir hüzünlü, daha bir mahzun. Bu sefer insanlığın ortak ruhunun, kolektif ürününün boğulmasına ev sahipliği yapacak olması, kenti kendi tarihiyle tezat bir sessizliğe itmiş durumda. İnsanlığın, kendi geçmişiyle olan bağlarını yok etmesine tanıklık edecek olması, kenti daha şimdiden kedere boğmuş durumda. *"İnsanlık, kendi kültür damarlarını nasıl kesebilir? Ruhunu yitirmeyi nasıl göze alabilir? Ve insan, nasıl kendi kendisine kıyabilir?"* Kentin sokakları, taştan mağaraları, kûfi'li duvarları ve Dicle'nin kıyısında boylu boyunca uzanan görkemli kayalıklar, gördükleri herkese şimdilerde hep bu soruları soruyorlar.

Fakat onlar da tanıyor, bir avuç *"enerji"* için, gökyüzünün buradaki bakır rengine düşman kesilenleri. Sorunun; Dicle'nin, eski zamanlardan beri sergilediği direngen duruşu ve onca çabaya rağmen hala yok edilmemiş asil ruhu olduğunu biliyorlar. Gece gündüz, yaz kış demeden sürekli akarak, insanlarına yaşamın nasıl akışkan kılınacağı konusunda verdiği ilham olduğunu biliyorlar. Asıl sorun, her sabah tan atımında, yavaşça aydınlanan ufukta beliren güneşin çekici kızıllığıdır. Korkulan, her sabah güneşle yıkanan mağaraların duvarlarındaki izlerdir. Toprağın buradaki kokusu ve güneşin sarıyla birlikte, kırmızı ve yeşile boyadığı dağların rengidir. Belki de öfkeyle yok edilmek istenen, insan iradesinin nelere kadir olabileceğinin tanığı durumundaki oyulmuş kayaların, yaşama dönüşmüş duruşlarıdır. Toprak damlardan, akşam serinliğinde Dicle üstündeki günbatımının doyumsuz seyri ve gece karanlığındaki ayın parlak şavkının Dicle üzerinde dans eden parıltılarıdır belleklerden silinmek istenen. Belki de tüm bu güzelliklerin toplam ifadesi olarak, asıl öfke duyulan ve söndürülmek istenen, kentin sokaklarında oynaşan çocukların gözlerinde, bu topraklara örtülmek istenen zifiri karanlıkları, ışık saçan birer yıldız gibi delip geçen ve bakanları korkutan güneşin ışıltısıdır. Fakat her şeye rağmen, gözleri güneşle parlayan kentin çocuk yüzleri, kendi yok edicilerine, Kavafis'in dizelerindeki şu cümlecikleri haykırır gibidirler:

"Yeni ülkeler bulamayacaksın
başka denizler bulamayacaksın
bu kent peşini bırakmayacak
aynı sokaklarda dolaşacaksın
aynı mahallede yaşlanacaksın
aynı evlerde kır düşecek saçlarına
bu kenttir gidip gideceğin yer
bir başkasını umma...
Bir gemi yok, bir yol yok sana
değil mi ki, hayatına kıydın burada."

Kürt Tiyatrosu

● Giyasettin ŞEHİR

İnsanlığın ilk yerleşik hayata geçtiği, ilk uygarlaşmasını yaşadığı ve ilk kültürleşmenin yeşerdiği Mezopotamya, tiyatronun da ilk nüvelerinin ortaya çıktığı bir coğrafyadır. Mezopotamya'nın en kadim halklarından biri olan Kürt halkının kültüründe, folklöründe, gelenek görenek ve törelerinde de tiyatrosal özellikler her zaman kendisini hissettirmiştir. Ama en belirgin olarak dinsel tören ve taziye gibi ritüellerde gerçek anlamını bulmuştur.

Ayrıca Kürt milli kültürü içinde oldukça özel bir yere sahip olan dengbejlikte de belirgin olarak tiyatro özellikleri görülür. Hatta kimi kültür sanat araştırmacılarına göre tiyatro esas kaynağını dengbejlikten almaktadır. Bilindiği gibi dengbejlik, *"köken itibariyle Sümerler'e, Gutiler'e, Kassit ile Mitaniler'e, ardından Medler'e kadar uzanır."* Mezopotamya uygarlığı da bunların yanı sıra Asur, Babil ve Akatlar'ın oluşturduğu zengin mozaiğin toplam ürünüdür. Mezopotamya uygarlığı, köklü, zengin ve güçlü yapısıyla Anadolu, Mısır, Hint gibi uygarlıkların oluşumuna öncülük ettiği gibi, Yunan uygarlığının da yoğun olarak etkilendiği bir medeniyettir. Yunan uygarlığının oluşumuna doğru gidilirken, Mezopotamya uygarlığı derinliğine izlenmiş, incelenmiş, etkilenilmiş ve yararlanılmıştır. Antik Yunan tiyatrosunun da bu sürecin bir sonucu olarak ortaya çıktığı söylenir.

İlk tiyatro biçimi olan Tragedya'nın mimarı ve ilk oyuncusu Thespis'in de Kürt dengbejliğinden etkilenip Dhthnambos korosunun karşısına geçtiği söyleniyor ve aslında yaptığının da bir çeşit dengbejlik olduğu öne sürülüyor. Yapılan tarihsel-bilimsel araştırmaların ulaştığı bulgulara dayanan bu görüş, genel kabul gören mantıklı bir görüştür.

Antik Çağ Yunan tiyatrosu ile dengbejliğin özellikleri, benzerlikleri karşılaştırıldığında da bu sonuca varmak mümkündür. Tema, biçim ve tarz olarak oldukça benzer yönler taşımaktalar. Dengbejlik, konularını Kürt mitoloji, destan ve tarihsel olaylarından alır. Bu olayların neden olduğu acıları, trajedileri, sevinç ve hüzünleri verir. Biçimi tek kişinin monologu şeklindedir. Tragedya ise ana kaynağını Homeros'un destanlarından alır. Her ne kadar sahnede koro olsa da, Thespis'in yaptığı monologdur. Yine Antik Yunan tiyatrosu, hitabetin yanı sıra sözlü ve çalgılı müzik ile çeşitli dans, figür ve mimiklerin iç içe yedirilmesi tarzında icra edilir. Bu nedenle tiyatrocular, hem oyuncu, hem senarist, hem şair ve hem de bestekar olmak zorundaydılar. Aynı durum dengbejlikte de görülmektedir. Dikkat edilirse dengbejler sadece türkü söylemezler. Dile getirdikleri aşk, savaş, yiğitlik vb. destanları, sözlü, çalgılı müziği, hitabeti, şiiri, mimik ve jestlerle yoğurur, olayı yaşar gibi, yaşatır gibi anlatırlar.

Tabi Kürt tiyatrosunun tarihsel gelişimi ve çeşitliliği dengbejlikle sınırlandırılamayacak kadar geniştir. Taziyeler, köy seyirlik oyunları ve yazılı olmayan, belli kurallara bağlanmayan, doğaçlamaya dayanan oyunlar da –ki bunlar özel durumlarda, günlerde oynanır– Kürt tiyatrosunda önemli bir yer teşkil etmişlerdir. Metni, dekoru, özel oyuncusu, belli bir sahnesi olmayan; halkın ürettiği, halkın oynadığı, kostümünün bildiğimiz Kürt milli giysilerinden oluştuğu ve sokak olur, köy meydanı olur, tarla olur, oynandığı her yerin sahne olduğu doğal oyunlardır bunlar. Kimi mevsimlerin gelişini müjdeler, kimi ürünün bolluğunun coşkusunu yansıtır, kimi gündelik insan ilişkilerini konu alır. Hem güldüren, hem düşündüren, hem üzen, hem sevindiren bu oyunlar her yönüyle otantik Kürt oyunlarıdır. *"Buka Barane", "Kose Gelî", "Beran Berdane," Xıdır Nebî"* bunlardan sadece birkaçı.

Sahne, dekor, müzik, tema ve tiplemeleriyle Kürt milli kültürünü yansıtan ilk yazılı sahne oyunu, 1919'da, A. Rahim Rahmi'nin kaleme aldığı *"Meme Alan"* oyunudur. Bu oyun aynı zamanda toplumsal sorunlara eğilen ilk Kürt oyunudur. Oyun, Kürt illerine düşman saldırılarının duyulması üzerine annesi tarafından savaşa gönderilen Memo ve yeni evlendiği karısı Xezal'ın yaşadığı trajik olayları anlatan iki perdelik bir oyundur.

"Meme Alan" oyunundan sonra Kürt tiyatrosu uzun bir sessizlik sürecine girdi. Çok nadir oyunlar yazıldı, yazılan oyunlar ise sahnelenemedi. 1959'da Musa Anter, *"Birîna Reş"*'le, 1967'de Taharey Bro *"Ayşe? Memo?"* oyunuyla bu sessizliği bozmak, tiyatromuza yeni bir kan vererek canlandırmak istediler. Ancak içerik, kostüm, müzik ve dekor olarak ilk modern Kürt oyunları olmalarına rağmen, değişik nedenlerden dolayı bunlar da sahnelenemedi.

Ayrıca fazla etkili olmasa da, belli zamanlarda Güney'de ve Doğu'da çeşitli amatör tiyatro gruplarının çabaları da var. Malesef bu gruplar da maddi ve manevi olanaksızlıklardan dolayı ne tiyatromuzun gelişmesini sağlayabildiler, ne de kendilerini yaşatabildiler. Mahabad Kürt Cumhuriyeti döneminde, Doğu'da çeşitli Kürt tiyatroları oluşturuldu; tiyatro salonları yapıldı ve bir de tiyatro okulu açıldı. Ama bu çabalar da Mahabad Cumhuriyeti'nin yıkılmasıyla son buldu.

Bu durum tarihsel olarak tiyatromuzun hep can çekişir durumda kalmasına neden oldu. Kürt ulusal demokratik mücadelesine kadar Kürt tiyatrosunun soluksuz kaldığını belirtmek mümkündür. Çağdaş anlamda ve daha yaygın olarak Kürtler; ilk defa özgürlük mücadelesinin bir ürünü olarak tiyatroyla karşılaştı ve bu doğal bir gelişmeydi. Her ulusal, sınıfsal mücadele bir yandan toplumsal siyasal değişimleri ortaya çıkarırken, diğer yandan kendine özgü kültür, sanat ve edebiyatını da yaratır. Bu yaratım, Kürt ulusal demokratik mücadelesinde daha çarpıcı bir biçimde kendisini dışa vurdu.

Ulusal kurtuluşçu sosyalist mücadele, 15 yıllık savaş süreci içinde, Kürt halkında yarattığı sosyal, siyasal, kültürel değişimlerle köklü ve güçlü bir Kürt aydınlanması ve rönesansını yarattı. Yaratılan rönesans, etkisini ilk elden kültür, sanat ve edebiyatta yansıttı. Sanat ve edebiyatta düşünsel, felsefik ve ahlaki anlamda hazine değerinde manevi bir kaynak ortaya çıkarıp sunduğu kadar, bunların estetiksel olarak pratikleştirilip, geliştirilerek yaygınlaştırılması için gerekli maddi olanakları da oluşturmaktan geri durmadı. Bugüne kadar mücadele halindeki hiçbir halka nasip olmadığı kadar geniş kurum, kuruluş ve örgütlenmeleri yaratarak Kürt sanatının hizmetine sundu. Her sanat dalında olduğu gibi, Kürt tiyatrosu da doğal ve beklenen bir gelişme olarak bundan etkilendi.

Nitekim '90'dan sonra Kürt tiyatrosunun canlanmaya başladığını görüyoruz. MKM ve Enstitüya Kurdi bünyesinde oluşturulan tiyatro grupları, sosyo-politik içerikte elliye yakın oyun sahneledi. Halen de yazılan, sahneye konulan oyunlar var. Her ne kadar bir gelişmeyi işaret ediyorsa da, bu yönlü çaba ve çalışmaların daha da geliştirilmesi, derinleştirilmesi, nitelik kazandırılması ve yaygınlaştırılması gerekir. Mevcut durumda Kürt tiyatrosu; halkın, mücadelenin beklentilerine, ihtiyaçlarına cevap olmadığı gibi, ortaya çıkarılan değerleri karşılamaktan da uzaktır.

Halbuki tiyatromuz hem kaynak hem de potansiyel olarak etkin ve hızlı gelişebilme olanaklarına fazlasıyla sahiptir. Kürt halk değerleri, Ulusal kurtuluş mücadelesi ile açığa çıkartılan çağdaş ve insani değerler ve evrensel değerler, tiyatromuzun başlıca üç ana kaynağıdır.

Kürt mitolojisi, başvurulması gereken önemli bir kaynaktır

Bilindiği gibi tiyatronun bir anlam ifade edebilmesi, sergilendiği coğrafyaya ve içinden çıktığı halka bağlı kalmasıyla orantılıdır. Halkın renklerini taşımayan, açığa çıkmış değerlerini ele alıp sanatsal yaratıcılıkla yeniden üretmeyen, işlenmemiş olanları açığa çıkarıp sanatsal ifadeye kavuşturmayan ve zenginleştirmeyen bir tiyatrodan bahsedilemez. Tiyatroyu tiyatro yapan temel kriter, amaçlarına bağlı kalma oranıdır. Tiyatroda amaç, *"insana kendi gerçekliğini, çevresini, tarihteki olayları, bunların nedenlerini, içinde yaşadığı toplumu ve ilişkilerini canlı olarak"* tanıtmaktır. Bütün bunlar kendini yeni yeni bulmaya çalışan genç Kürt tiyatrosu için çok daha büyük bir öneme sahiptir.

> *"Bu kadar zengin kaynaklara sahipken, tiyatroyu, tiyatro malzemesini başka yerlerde aramak veya gereğince yararlanamamak, yansıtamamak ya da görememek yabancılaşmaktan, körleşmekten, kendini yitirmekten başka bir şey değildir."*

Zira, Kürt halk kültürü, değerleri, yaşam biçimi, anlayış ve yargıları; tarihsel açıdan bir bütün olarak Kürt toplumu, Kürt kişiliği, Kürt felsefesi, Kürt yaşamı, tiyatromuza oldukça zengin bir hazine sunmaktadır. Yine Kürt kültürel yaşamında özel bir yere sahip olan dengbejlik başlı başına bir kaynaktır. Aynı şekilde gizliden gizliye kulaklara fısıldanarak kuşaktan kuşağa aktarılan ve bugüne kadar gelebilen aşk, direniş, savaş ve yiğitlik destanları bağlanmamız gereken önemli değerlerimizdir. *Mem û Zîn, Bînevşa Narin û Cebraile Mire Hekeri, Derveş î Evdê* bunlardan sadece birkaçı. Bunun yanı sıra henüz yazılı hale getirilemeyen ve Kürt analarının anlatmakla gecelere sığdıramadığı çîroklar, söylenceler, hikaye ve masallar var. Her biri bir hazine değerindedir.

Yine Kürt mitolojisi, başvurulması gereken diğer bir kaynaktır. Ayrıca Kürt milli giysilerinden, gündelik kullanılan yerel alet ve araçlara, folklöründen müziğine, taziyelerden düğünlerine, bütün Kürt gelenek ve görenekleri birer tiyatro malzemesidir. Kürt kördüğümünde ifadesini bulan ihanet, yabancılaşma, zıddına dönüşme, köleleşme, kendini yiyip bitirme, bir bütün olarak Kürdün düşüş hikayesi, bir tiyatro için aranan her türlü özelliği taşımaktadır. Maniler, atasözleri de bu kaynağın bir parçası olarak ele alınabilir.

Aslında listeyi daha da uzatmak mümkündür. Örneğin, Mezopotamya mozaiğini oluşturan birçok ayrı dil, din, mezhep ve halk var. Bunların da kültürleri, gelenek görenekleri, yaşantıları; birbirleriyle, Kürtlerle olan ilişkileri; tiyatromuzun başvuracağı, yararlanacağı zenginliklerdir. Bu kadar zengin kaynaklara sahipken, tiyatroyu, tiyatro malzemesini başka yerlerde aramak veya gereğince yararlanamamak, yansıtamamak ya da görememek yabancılaşmaktan, körleşmekten, kendini yitirmekten başka bir şey değildir. Bu, Kürt tiyatrosuna yapılabilecek en büyük kötülüktür. Ve zaten bunlardan soyut olan tiyatro, Kürt tiyatrosu olmaktan çıkmış, başka bir şeye dönüşmüş olur. Bu nedenle kendimizi evrensel akım ve tiyatro değerlerinden koparmadan, araştırıp inceleyerek, sorarak dinleyerek, hatta adım adım Kürdistan'ı arşınlayıp bizzat görerek, yaşayarak kendi değerlerimize ulaşmalı ve tiyatromuzun merkezine koyarak yansıtmalıyız.

Kürt tiyatrosunun ikinci kaynağı da Ulusal demokratik mücadelemiz ile yaratılan çağdaş ve devrimci değerlerdir.

15 yıllık savaş bir bütün olarak Kürt coğrafyasını büyük ve açık bir sahneye, her Kürdün yaşamını, hatta bu yaşamın içindeki her anı bir oyuna dönüştürdü. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle köle, özgür insana; kör, keskin gören göze; zayıf, güçlüye; çirkin, güzelliğe; düşkün, yüceliğe; iradesiz, iradeye kavuştu. Bu dönüşüm, bu kavuşma, bu değişim bile başlı başına bir tiyatro, bir roman konusu. Kürdistan kadınının özgürleşme serüveni; sırtında sopa, karnında çocuk eksilmeyen zavallı Xece'den yaşam tanrıçası Zilan'a uzanan çizgi, ya da Botan kızının aydına dönüşümü; gören, anlayan için bir deryadır. Kanıyla toprağı sulayan her güzellik, kaçırılan, katledilen her Kürt insanı, evi barkı, bağı bahçesi yakılıp yıkılan her Kürt köylüsü ve onların yaşam hikayeleri on bin tane tiyatro yapmaya yetecek kadar büyük bir kaynaktır. Ayrıca savaş süresince, aynı zamanda, iç içe ve birbirleriyle dişe diş bir mücadele içinde yaşayan acı, yıkım, hasret, ihanet, coşku, gurur, kavuşma, direniş gerçekliği var. Yine, Ulusal kurtuluş mücadelesiyle gerçek anlamına kavuşan; sevgi-nefret, yiğitlik-korkaklık, güzellik-çirkinlik, yücelik-cücelik, gerçeklik-sahtelik, özgürlük-kölelik halleri var. Yaratılan yeni duygu, düşünce ve özlemler var. Yeni insan, yeni yaşamın yaratılış hikayesi söz konusu. Bunları yaratan çaba, çalışma, fedakarlık, adanmışlık ve kahramanlıklar, tiyatromuzun ana direklerini oluştururlar. Ve tabii ki, en önemlisi de bütün bu değerleri yoktan var eden ***Büyük İNSAN...*** O'nun adım adım yaşamı... Bu yaşamdaki her anın anlamı... Değiştirme-dönüştürme destanı... Yaşanan trajedi, trajedinin nedenleri... Ve de kutsal topraklara ekilmek istenen ***barış***... O'nun destansı mücadelesi... Kısacası Ulusal kurtuluş mücadelesi içinde ifadesini bulan her şey, tiyatromuzun üzerinde yükseleceği temel değerler, dayanması gereken ana kaynaklardır.

Üçüncüsü; genel olarak insansal yaşamın şafağından günümüze uzanan, insanın insanlaşma, toplumsallaşma mücadelesinde ortaya çıkan ideolojik, siyasal, sosyal, kültürel, felsefik bütün evrensel değerler; özel olarak da tarihsel açıdan tiyatro sanatının geliştirilmesi doğrultusunda yaratılan bütün maddi-manevi değerler tiyatromuzun yararlanacağı kaynaklardır. Antik Yunan'dan bugüne; tragedyadan komedyaya, dramadan epik diyalektik tiyatroya,

Thespis'ten Shaekespeare'e, Moliere'den Brecht'e; "Antigone"den "Hamlet"e, "Adem Oyunu"ndan "Dokumacıların İsyanı"na; her tiyatro döneminin, her tiyatro türünün, her tiyatro akımının, her tiyatro sanatçısının, yazar ve oyuncusunun, her tiyatro eseri ve tekniğinin tiyatromuza katacağı zenginlikler var. Hepsinden en doğru tarzda yararlanmasını bilmeliyiz.

Kürt tiyatrosunun dayanacağı kaynaklar kadar, yerine getirmesi gereken görev ve sorumluluklar da önemlidir.

Hareket edeceği zemini belirleyemeyen bir tiyatro, soyut ve ayakları havada kalan tiyatrodur. Tiyatronun hareket edeceği zemini belirleyen de; oluştuğu ortam ve koşullar, bağlı olduğu toplum, halk, ideoloji ve siyasettir. Kürt tiyatrosu savaş ve mücadele içinde oluşan bir tiyatrodur. Bu nedenle yanlı olduğu kadar mücadeleci, mücadeleci olduğu kadar da alternatiftir. Devrimci, sosyalist ve demokrattır. Politik zeminde, politik içerikte, politik bir misyonla rolünü oynayacaktır. Bunun dışında hareket etmesi, özüne, varlık nedenlerine ters düşmesi, dolayısıyla anlamsızlaşması olacaktır. Çünkü tiyatro, insanla ve yaşamla iç içedir. Bu iç içelik kaçınılmaz olarak tiyatroya siyasal yaşamda da önemli roller yükler.

Bu bağlamda tiyatromuzun önüne koyması gereken en önemli görev; her geçen gün artan, boyut kazanan toplumsal sorunların çözümüne, özellikle de güncelliğini koruyan barış sürecinin gelişmesine katkı sunmaktır. Bu açıdan eğitici, öğretici, aydınlatıcı bir rol oynamalıdır. Bu genel amaçtan uzaklaşıp, sadece zevk vermeye, hoş vakit geçirtmeye yönelmesi demek, daha işin başında kendisini bitirmesi demektir. Zira tiyatro bir okuldur; insanları eğitir, yaşamı iyiye, güzele ve doğruya yöneltir. Tiyatro ya bu özellikleriyle vardır, ya da yoktur. Dolayısıyla tiyatromuz da bu özellikleri en yaratıcı bir biçimde işletmeli; halkı eğitmeli, aydınlatmalı, demokratik gelişmesinde ivme kazandırıcı bir rol oynamalıdır. Bilinç ve kültürel düzeyinin yükseltilmesi kadar, yeni devrimci değerlerle bütünleşmesinde bir köprü olmalıdır.

Yapacağımız tiyatro, sordurmalı, sorgulatmalıdır. Yaşamı, acıları, tutkuları, aşkları, sevinçleri yeniden yeniden sordurtmalıdır. Ne nedir, nasıl yaşanılıyor? Ne nasıl yaşanır? Kimim, nereden geldim, nereye gidiyorum? Neydim, ne oldum? Olmam gereken ne? İnsanlara sordurta sordurta, sorgulata sorgulata doğru yolu göstermeli, onları ülkeye, halka, mücadeleye ve temel değerlere bağlamalıdır. Tabii bunu başarmak da, duyguya, beyne hitap edecek etkileyici bir dil gerektirir. Bu sanat dilidir. Sanat dilini tiyatronun etkileyiciliğiyle birleştirmek gerekiyor. Zaten tiyatronun kendisi bir dildir. Yaratıcıdır, estetiktir, kapsayıcı ve kavrayıcıdır. Başkan Apo'nun da belirttiği gibi; bunlar, *"Sokak ağzı"*yla yapılabilecek şeyler değildir. Bu nedenle Başkan, 'Molliere', 'Shaekespear' ve 'Goethe' okumamızı salık veriyor. Dolayısıyla tiyatro dilini yakalamak, doğru ve etkin kullanmak, tiyatromuzun etkileyiciliği açısından belirleyici bir zorunluluktur.

Kürt tiyatrosunun en çok sakınması gereken hususlardan biri de çağımız sanat hastalıklarından uzak durmak, bulaşmamaktır; *"Sanat için sanat", "Ben yaptım oldu"* gibi popülist, post-modernist, bireyci, bencil anlayış ve tutumlardan alabildiğine sakınmaktır.

Bunun yanı sıra, sanat dünyasında yaygın olan kavramsal tartışmaların sığlık ve sıkışmışlığından şu an için uzak durmak da önemli. Elbette zaman içinde Kürt tiyatrosunu sanatın neresine koyacağımızı netleştirmemiz gerekiyor. Ancak bu bugün yapılabilecek bir olay değildir. Bugün, Kürt tiyatrosunu daha güncel, daha acil, daha öncelikli görevler beklemektedir. Öncelikle yapılması gereken, bu görevlerin layıkıyla yerine getirilmesidir. Aksi takdirde böyle bir önem sıralaması yapmadan erkenden bu karmaşaya kapılmak, bizi kendi zeminimizden başka yönlere çekeceği gibi, tiyatromuzun gelişmesine de hiçbir katkı sunmayacak, tersine köstekleyecektir.

Tabii bununla birlikte, en az bunun kadar dikkat edilmesi gereken diğer önemli bir konu da, kavramsal karmaşadan uzak durmak adına kalıplara hapsolmamak, kaba dogmatik yaklaşımlara girmemektir. Kürt tiyatrosu mutlaka kaynağına, özüne bağlı kalmalı, asla otantikliğini yitirmemelidir. Ancak bu, dil, içerik, yöntem, oyunculuk, yazarlık, yönetmenlik anlamında yeni arayışların içinde olunmayacağı anlamına gelmez. Öze bağlı kalmak kadar, yeni görsel ve estetik arayışlar da olacaktır. Bu noktada her iki uç savrulmaya düşmemeye dikkat etmeliyiz.

Tiyatromuzun bir diğer sorunu da dil sorunudur. Kuşkusuz Kürt tiyatrosu Kürtçe gelişecektir. Bu milli-demokratik açıdan bir görevdir. Ancak burada bağnaz bir tutuma da kayılmamalıdır. Türkçe ve diğer diller de kullanılabilir. Fakat Kürt tiyatrosunun özünün Kürtçe geliştirilmesi gerektiği de asla unutulmamalıdır.

Diğer önemli bir konu da; Türk tiyatrosunun bugünkü en büyük handikabına dönüşen, düzen etkilerine bulaşmamak, tiyatromuzun düzen etkileriyle yozlaşmasını önlemektir. Unutmayalım ki, bugün düzen iki seçenek koyuyor önümüze; ya biçtiği role soyunmak, belirlediği çizgi ve çerçeve içinde kalmak, ya da marjinalleşmek. İkisi de bize ters düştüğüne göre, o zaman kendi özgür seçeneğimizi ortaya çıkarmak, kendi çizgi ve çerçevemiz içinde sanat yapmak zorundayız. Bu da özgür iradenizle, halkla bütünleşerek çoğalmamızla bağlantılı bir şeydir. Halkla bütünleşip çoğaldıkça, düzenin bize biçtiği kefeni yırtmamız mümkün olacaktır. Yani yapılması gereken; özgürleşmek, kurumlaşmak, yaygınlaşmak ve tiyatroyu bir kültürel mücadele alanı ve aracı olarak ele almaktır.

Demek ki, olabildiğince çok insana ulaşmamız gerekiyor. Devlet bunu engellemek için her yola başvuruyor. Yasaklıyor, yöneliyor, daraltmak istiyor. Ama tiyatro, devletin bu antidemokratik dayatmalarına boyun eğmeyecek kadar onurlu ve direngendir. Tarihsel serüveni içinde tiyatro, baskılara, engellere, yasaklamalara karşı direnerek varlığını koruyup bugüne kadar gelebildi. Hele bu, savaş ortamının zorlu koşullarında ortaya çıkmış, devrimci bir tiyatro ise eğer, yılmak bir yana, devrimci yaratıcılığın gücüne dayanarak, kendini üretmenin ve kitlelere ulaştırmanın yolunu mutlaka bulur. Yapmamız gereken de budur. Kitlelerin gelmesini beklemeyecek, salonlardan çıkıp, sokaklara, fabrikalara, tarlalara, köylere kadar uzanarak kitleyi biz kucaklayacağız. Ancak kitlelerle kucaklaşmak da tek başına bir anlam ifade etmez. Bu çabamız bile mutlaka bir amaca yönelik olmalıdır. Tiyatromuz emperyalist-kapitalist sistemin insanı insana yabancılaştırma politikasına karşı, insanları bir araya getirmeyi, ortak duygu ve düşüncelere sevk ederek toplumsal ilerlemeye hizmet etmeyi hedeflemelidir. Diğer yandan ulaştığı kitlelerin duygularına tercüman olmalı, onları dillendirmeli, bir araya gelen yığınların ortak çığlığı, ortak kahkahası, ortak duygu ve düşüncesi olmalıdır.

Kendini yaygınlaştırmanın yollarını daha da çoğaltmak mümkündür. Örneğin, Avrupa'da yapıldığı gibi Türkiye ve Kürdistan'da çeşitli tiyatro festivalleri düzenleyerek gelenek haline getirmek, tiyatromuz açısından önemli gelişmelere yol açacaktır. Buna Türkiye'de, dünyada devrimci-demokrat çizgide sanatlarını icra eden amatör-profesyonel tiyatro grupları da dahil edilebilir. Böylece hem tiyatromuzu çekici kılmak, hem kitlelere ulaşmak, hem tiyatro çabalarını arttırmak, hem de daha zengin bir tiyatro yelpazesinden yararlanma olanağını bularak, amatörlüğü aşmada önemli bir mesafe kaydedebiliriz.

> **"Tiyatromuz emperyalist-kapitalist sistemin insanı insana yabancılaştırma politikasına karşı, insanları bir araya getirmeyi, ortak duygu ve düşüncelere sevk ederek toplumsal ilerlemeye hizmet etmeyi hedeflemelidir. Kitlelerin duygularına tercüman olmalı, onları dillendirmeli, bir araya gelen yığınların ortak çığlığı, ortak kahkahası, ortak duygu ve düşüncesi olmalıdır."**

Amatörlük, Kürt tiyatrosunun yaşadığı ama mutlak anlamda aşmak zorunda olduğu sorunların başında gelir. Çok çabuk amatörlükten kurtulup profesyonelleşmeliyiz; yazarlıktan yönetmenliğe, oyunculuktan teknik adamlığa kadar nitelikli elemanlar yaratmalıyız. Bunun da en etkili yolu, yetkin tiyatro eğitimini verecek tiyatro okulları, atölyeleri, dernekleri vs. açmak, yaymak ve işlevsel kılmaktır. Bu, oturmuş, nitelikli, kalıcı topluluk geleneğini yaratır ve kurumsallaşmaya ön ayak olur. Potansiyelimizi doğru temellerde işletmemizi de beraberinde getirir. Bugün kahveleri dolduran binlerce, yüz binlerce işsiz güçsüz gencimiz var. Bu gençlerin ilgilerini tiyatro gibi sanatsal etkinliklere yöneltmek ve işletmek hem bir görev, hem de olanaktır.

Kuşkusuz tiyatronun kalıcı kılınmasının daha birçok yolu ve yöntemi var. Bunlardan biri de, ortaya çıkan tiyatro eserlerini bir araya getirip kitaplaştırarak ölümsüzleştirmektir. En önemlisi de, ulusal ve evrensel değeri olan ve Apocu sanatı yansıtan şaheserleri Kürt tiyatrosuna kazandırmaktır. Şunu akıldan çıkarmamak gerekir: Bir tiyatronun sürekliliğini sağlayan ve niteliğini belirleyen ölçü, onun ne kadar çok oyun oynadığı değil, halka, topluma, insanlığa mal olabilen kaç oyun çıkardığıdır. Yüzlerce oyun oynanır, ama belleklerde hiçbir kalıcı iz bırakmaz. Ama bir büyük oyun Shaekespeare'in Hamlet'te söylediği gibi *"çağının aynası ve kısaltılmış tarihi"* olur, silinmemecesine insanların belleğine yerleşebilir. Ve uzun bir tarihi kesit boyunca büyük bir ilham kaynağı olarak başvurulan şaheser haline gelebilir. Bu özellikler değil midir ki; Aishilos'un Eumenides'ini, Aristoteles'in Poetikası'nı, Shaekespeare'in Hamlet'ini, Victor Hugo'nun Kronwel Drami'nı günümüze taşıyan? Peki neden Kürt tiyatrosu aynı nitelikte eserler ortaya çıkarmasın?

Doğrudur; tiyatromuzun düzeyini düşüren, geri çeken, aşmakla yüz yüze olduğumuz sorun ve engel çok. Devletin antidemokratik uygulama, baskı ve yasaklamalarını aşmak kadar, yaşanan ciddi ekonomik, finansal olanaksızlıkları, mekan bulmakta çekilen zorlukları ve gerek yazarlık, gerekse de oyunculuk anlamındaki mevcut gerilikleri de gidermekle karşı karşıyayız. Ancak mücadeleye, halka, tiyatronun gücüne ve devrimci iradeye, yaratıcılığa sırtımızı dayadıkça, her türlü zorluğu aşıp, hızla gelişerek, bugün büyük bir kriz içinde bulunan Türkiye ve dünya tiyatrosunun besleneceği bir kaynak haline gelmeye de adayız. Yeter ki, üzerinde yükseldiğimiz değerlere bağlı kalalım. Beslendiğimiz zengin kaynakları, sahip olduğumuz büyük potansiyeli doğru değerlendirmesini bilelim. Apocu sanatın gücü ve yaratıcılığıyla donanalım ve kendimize güvenerek yüklenelim. Onun sonrasında yapamayacağımız hiçbir şey yoktur. Gerisi kendiliğinden gelir.

İhanetin kirli yüzüne bir tokat

Adı, soyadı: **Ekrem TEMTEK**
Kod adı: **Rençber**
Doğum yeri ve tarihi: **Aşağı topraklı köyü- Aralık-Iğdır, …**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 1997, İslam köyü-Iğdır**

Bir şahin daha kanat çırpmış, uçmuştu yuvasından yıllar önce. Yüreğindeki özgürlük özlemi, dizginlenmez olmuştu. Süzüldüğü dağlar, ezeli ve ebedi sığınağımız ve yuvamızdı. Tarih boyu bedenimizi özgürlük tohumu edip, serpmiştik zirvelerine. Sulamıştık özgürlük tohumunu tarih boyunca. Dağlar sevdamız olduğu kadar, özlemimiz ve acımızdı da. Nice genç bedenler zirvelerinde ölümsüzleşti. Birisi de Rençber yoldaştı.

Rençber yoldaşın dağlara bir şahin gibi süzüldüğü yıllar, çetin kavganın dorukta seyrettiği süreçlerdi. Savaşın sıcaklığı her yeri sarmıştı.

Yaşam dolu bu topraklarda 1974 yılında gözünü dünyaya açmıştı Rençber heval, Doğup büyüdüğü bu topraklarda yaşanan alt-üst oluş, onun ruhunda da fırtınalar yaşatmıştı. Zaten yaşadığı çoğrafya halklar bahçesi olarak halkının, Ermeni, Azeri, vb. bir çok halk kültürünün geçmişte birlikte filizlenip boyverdiği bir yerdi. Rençber heval, bu kültürlerin bir daha kendi külleri üzerinde yeşereceği inancını hep yüreğinde korumuştu. Bu gerçeklikler, onda bir arayışa yol açmıştı. Çocukluk yıllarının en güzel anılarını da dağlarda geçirmişti. Özgürlüğün yuvası, dağlar ona doğal bir yaşamı aşılamış, saflığın, dürüstlüğün, sevginin, özlemin en özlüsünü onda zirveleştirmişti. Ülke özlemiyle ruhunda yaşatılan fırtınaya yasladığı yüreği, onun zirvelere, gerilla saflarına katılmasına neden oldu.

1993 yılının ilkbalarında, saflardaki yerini aldı Rençber yoldaş, Başta Çemçê olmak üzere, Tendürekler ve daha sonra Agirî dağlarını karış karış dolaşmaya başlar. Yapılan sayısız eylemde en ön saaflarda yerini alır. Atikliği, çevikliği ve emekçi yönünün yaşamına damgasına vurması sonucu kısa zaman da arkadaşları arasında sevilir, sayılır bir konuma ulaşır. Yıllar sonra ikinci kez Agirî bölgesine gönderildiğinde, Manga komutanı olarak görevlendirilir. Önderliğin talimat ve perspektiflerini yaşama geçirmede büyük bir uğraşın sahibi olur.

Rençber heval, trajik sonlara sebep olan köylere inme noktasında da, önderliğin kesin talimatını hayata geçirir. Zorunlu olunmadıkça, köylere inmemeyi kendisine temel ilke yapar. Mevsimin bütün güzelliğini Agirî'de arkadaşlarıyla geçirir.

Özgürlük uğruna mücadele etmek, sadece kızgın savaş yasalarına uymakla olmaz. Doğanın yasalarına da uymak bir o kadar zorunlu ve gereklidir. Yasasına uyduğun sürece bir ana şevkatiyle sana kucak açar. Doğa yasasına ters düşüp gereklerini yerine getirmediğinde ise, en acımasız bir cellat kesilir.

Takvim yaprakları, doğanın yasalarına uyma hazırlığının gerekliliğini gösteriyordu artık. Sararan yapraklar, rüzğarla birlikte uçup sert kış günlerini haber veriyordu. Dağların yemyeşil örtüsü sararmıştı. Agirî'dekiler, yaklaşan kışın yoğun hazırlığı içindeydiler. İhtiyaçlarını karşılamak için aralarından birini dağın eteğinde bulunan İslam köyüne gönderirler. İslam köyünün Kürtçe ismi, tam tersini ifade ediyordu. Halk arasında, "Kafir köy" denilirdi. Bu yerleşim yeri eski bir Ermeni köyüydü. Ermeni halkına ait bir çok kalıntı, onca yıllara ve tahribata rağmen hala ayakta idi. Yapıların çoğu, o döneme ait eserlerdi.

Gönderdikleri kişi uzun süre geçmesine rağmen dönmemişti. Merak ve kuşku yüreğine gelip oturmuştu. Saatler geçtikçe kuşkular daha artmış, sonunda köye bakma kararı almışlardı. Rençber heval, gidişin tehlikeli olacağını bildiğinden, yanına bir başka arkadaşını alarak yola koyulur. Köye vardıklarında karanlık iyice çökmüştü. Köy, kırsalın sarp kayalıklarıyla bitişik olduğundan, geceleri, pek yanaşılamıyordu. Onun için çoğu zaman gündüzleri bile gelmekten çekiniyordu. Ama o gece, ihanetin lanetli, çirkin yüzü ile karşılaşacaklardı.

Rençber heval ikinci kez Agirî'ye gelişinde, kötü bir haberi de almıştı. Babası korucu°laştırılmıştı. Bu Onu çok üzmüştü. Bütün uğraşlarına rağmen babasını, girdiği bu kirli bataklıktan kurtaramamıştı. İhanet illeti, babasının kulaklarını sağırlaştırmış, gözlerini körleştirmişti. Öyle ki, o gece öz oğluna karşı pusuya yatacak kadar kirli yüzü ile, ihanet kendini göstermişti.

Rençber heval ile arkadaşı köye varınca gönderdikleri unsurun kaçıp düşmana teslim olduğunu anlarlar. Fazla beklemeden, bir an önce köyden çıkmaya çalışırlar. Düşmana her türlü bilgiyi veren unsur, bu kadarıyla da yetinmeyip peşinden köye ineceklerini bildiği için,köyün çıkışında pusuda yatmıştı. Rençber ve arkadaşı köyden çıkacakları yere geldiklerinde "Teslim ol" çağrıları, yüreklerindeki kini daha da kabartır ve onları saatlerce sürecek çatışmaya iter.

Saatler ilerledikçe, Rençber heval bu kutsal toprakları kanlarıyla sulamanın vaktinin gelip çattığını anlar. Ve son kurşuna dek savaşırlar.

Agirî'nin yamacında yükselen pırıl pırıl güneş ilk ışınlarını yerde yatan cansız bedenlere salar. Rençber yoldaşın yerde yatan çansız bedenin yanında, dikenli bir kara çalı gibi duran ise, çok uğraş vermesine rağmen bataklıktan çıkmak istemeyen babasıdır. Elinde silahı kuru bir ağaç gibi, saatlerce öylece bekler.

Özgürlüğe hasret Rençber yoldaş, doğup büyüdüğü topraklarda ölümsüzleşir. Onlar kızıl kanlarıyla suladılar halklar bahçesini. Hainlerin her gün öldüğü bu topraklarda ölümsüzleştiler.

Mücadele Arkadaşları Adına
Yaşar Temtek
Bartın Cezavi-2000

Adı, soyadı: **Nazım TURGUT**
Kod adı: **Yıldırım Şeran**
Doğum yeri ve tarihi: **İdil-Şırnak, 1972**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992, Mersin**
Şehadet tarihi ve yeri: **8 Haziran 1999, Ulukale-Çemişgezek**

Ayrılıklar üzerinde yükselip sevgi ırmağına akan yürek

2500 yıllık düşüş tarihinin tersine çevrilerek; ilişkileri, direniş ve kahramanlıklarıyla, insanlık aleminde bir destan yaratan mücadelesi; yaşamı, tüm yönleriyle ilmik ilmik örerek, modern çağın harcına kanını katık yapmıştır. Kürt devriminde, Önderliğin geliştirdiği yaşam değerlendirilirse, bu mücadelede yaratılan kahramanlıklar ve şehit gerçeği, ilk akla gelecek, dikkate alınacak bir imgedir. Önderlik; "mutlaka şehitle yaşam arasındaki köprü olabilmeliyiz", "şehitlik yaşam gerçeğimizdir" diyerek bu önemi vurgulamaktadır. Çünkü şehit, şehitlik gerçeği mücadele ile, kanla yaratılan yaşam gerçeği, bizler için bir pusula, bir ayna ve kendimizi vuracağımız mihenk taşıdır. Ve bu, sorgulanmadan, dersler çıkarılmadan ele alınacak sonuç; içine insan hafızasının alamayacağı olayları sığdıran, yeni yaşam gerçeğinin de anlaşılamaması durumu çıkar. Ve haliyle sonuç; trajedi olur.

Bunun için;
Anlatabilmeli
Dağları, taşları...
Yazabilmeli
.... direnişleri...
Duyumsayabilmeli
Ruhu isyana çağıran vasiyetleri...
Çünkü bu Kürdistan öyküsüdür.
Yani, romanı.

Evet, Kürt Romanı. İçinde neler yok ki. Çok kısa bir tarihe bin yıllar sığdırıldı. Küçük basit sevgilerden, dağlar kadar büyük sevdalara, aşklara gidilen yol döşendi. İhanetlerin olduğu kadar, dudağı uçuklatacak kadar etkileyen büyük kahramanlıklar yaşandı. Yarattığı büyük değişiklik ve heyecandandır ki, mevcut haliyle Önderliğin "Bu büyük bir destandır" diye tanımladığı bu roman içinde, şehitler gerçeği söz konusu olunca, bu ruhu bir kalıba dökmek oldukça zor olmaktadır. Her ne kadar bir çizim, edebi bir üslup, ya da yazıyla dile getirilse de, yine yetersiz kalmakta. Daha da yoğunlaşmayı gerektirmekte.

Bugün coğrafyasında; dağ, taş her alan şehitlerin kahramanlığına tanık olmuş. Her yer onların anıları, yaşamlarıyla nakş olmuş. Her anı ayrılığın büyük hüznünü verirken, giderek bir halkın yaşamını da değiştirecek güçlü bir değişim yaratmıştır. Bundandır ki Başkan Apo Kürt Roman'ının bir parçası olan şehitlere "yeni yaşamı temsilin tipi", "yeni yaşam tomurcukları" diyor.

Evet, halk bahçesinde tomurcuklanarak mücadelenin en aktif saflarında yer alıp, şahadetiyle aramızdan ayrılıp, şehitler kervanına katılan Nazım heval de bunlardan biridir.

Nazım heval 1972'de Şırnak'a bağlı İdil ilçesinde 6 nüfuslu ailenin beşinci çocuğu olarak dünyaya gözlerini açar. Ailenin maddi durumunun iyi olmamasından dolayı, henüz çok küçük, üç-dört yaşlarındayken ana topraklardan ayrılıp, emeğin en açık çelişkisinin yaşandığı Mersin'e taşınır. Ailenin maddi zorlukları Nazım hevali çok erken yaşlarda emekle tanıştırmış, emekle yoğurmuştur. Öyle ki bu durumu bilen Nazım heval, hiçbir yakınmada bulunmadan, okulla birlikte boş zamanlarını da değerlendirerek, yaşıtları çocukluğunun verdiği haktan yararlanıp her türlü oyunu oynarken, o, daha yaşamının baharındayken her türlü acıyı tadıp, hem ailesine mütevazi katkılarda bulunmakta, hem de kazancıyla öğrenimini tamamlamaya çalışmaktadır. Hayatın bu acımasız kanunlarıyla Nazım hevalin erken tanışması, küçük yaşlarda olmasına rağmen, onda en zor anlarda çabuk karar verebilen, çelik iradeli bir kişilik şekillendirmiştir. Nazım hevalin, çok erken yaşta pişmiş kişiliği, emeği ve fedakarlığı okulda ve arkadaş çevresinde de O'na karşı saygı, sevgi oluşturur. O bunu öne çıkan kişiliğiyle pratiğinde kanıtlar. Okulda kimsenin çözemediği matematik problemlerini, pratik zeka ve tecrübesiyle hemen çözerken, öğretmenleri arasında hep takdir edilir, Öğretmenleriyle ilişkilerinde birer arkadaş gibi olur. Öyle ki öğretmenlerine verdiği bu güvenle onlarla çok rahat diyaloglar kurar ve tartışmalar yapar. Arkadaş ve öğretmenleri arasında olgunluğuyla yarattığı yakın ilişkilerle, arkadaşların sorunlarını çözmede bir merkez güç olur. Yaşı ve fiziğiyle diğer arkadaşlarından büyük, olgun olan Nazım heval; ilkokul yıllarında bazı şahıslar tarafından alay konusu olunca ve buna beklemediği birinin alet olması karşısında o arkadaşı çağırır. Ve ona; "Heval senin Kürt olman ve diğerlerine benzememenden dolayı seni seviyorum. Bundan dolayı sana birşey söylemiyorum. Çok farklı tavırlarla, onlara gösterdiğim yaklaşımı sana da gösterebilirdim. Fakat bu olmaz. Bizim birbirimizi tutmamız, kollamamız gerekiyor" deyip olgun yaklaşımını gösterir. Ve daha sonra Nazım arkadaşla yakın ilişkiler geliştiren arkadaş; arkadaşlarına "Nazım heval beni oldukça derin sarstı, etkiledi. O zaman kendi gerçekliğimi bilmiyordum" şeklinde özeleştiride bulunur.

Nazım heval ilokulu bitirdikten sonra, bütün yaz tatili boyunca çalışıp, kazancıyla orta okula kaydını yaptırsa da, ailedeki geçim sıkıntısı bu heves ve isteminin önüne geçer. Ve artık istese de okula gidemeden çalışmak zorunda kalır.

1989-90 yılları Kürt mücadelesinde bir dönüm noktasıdır. Yılların birikimiyle dipten gelen dalga kitle kabarışına, kitlesel serhildanlara yol açar. Esasında Demokratik Devrim özelliğini taşıyan bu durum; tüm yönleriyle etkisini Türkiye metropollerine de taşır. Oligarşi rantçılarının yaptıkları, halkta büyük bir kinle mücadeleye bağlanmaya yol açar. Ve metropoller, adeta ateşi bekleyen barut fıçısı gibidir.

Her yeri eylemlerle çınlayan bu metropollerden biri de, Nazım hevalin bulunduğu Mersin'dir. Mersin, sürgün, göçertme, işsizlik vb. bir çok acıyla gelen Kürt halkının öfkesini kuşan yiğit evlatlarının direnişleriyle çınlar. Savaş ratçısı, işbirlikçi ajan çevrelere karşı yapılan eylemlerde Kemal, Pılıng, Mirza (Mahmut Bilen) ve arkasından gelen Hakî(Muhsin Yağız) ve Serhat Aydın gibi değerli yoldaşlar, kahramanca şehit düşerek halkta büyük bir etki yaratmıştır.

Kemal; yapılan nokta baskınında içeri dalan düşman güçlerine karşı; kalan son mermisine mücadelenin öfkesini katıp, düşmana yönelterek, teslim olmaktansa çatışarak şehadeti tercih etti.

Pılıng; motorsiklet üstündeyken yolda durdurmaya çalışan gece bekçisiyle çatışarak geceye ölümsüz silüetini bıraktı.

Mîrza; "yakalanmaktansa son mermiye kadar çatışıp ölmeyi tercih ederim" felsefesine bağlı kalarak çatışarak şehit düştü.

A. Menaf Zengin; Sevindirmektense Mersin haydutlarını, ser verip sır vermeyerek işkencecileri kahreden sir direniş sergiledi.

Ve diğerleri...

Onlar; ülkelerinden çok uzaklarda yurt özlemi çeken metropol kitlesine, Kürdistan'ı getiren yürekler.

Onlar; yabancı diyarlarda kapitalizmin sanal "güzellik" leriyle sönmüş yüreklere, körleşmiş gözlere Başkan APO' nun Özgürlük ırmağından su getirenler.

Onlar; mücadele direnişi ve yaşam tarzını metropol kitlesine taşıran yaşam pınarlarıdırlar.

Ve onlar; Demokratik Kurtuluş mücadelemizde öğretileriyle özgür gelecek yolunu izleyen metropol kitlesinin manivelası, yol göstereni oldular. Aramızdan ayrılıp mücadeleyi ardıllarına devreden bu yoldaşlar; ülkeden uzak bu kenti mücadeleleriyle tarih sayfasına aktarmışlardır.

İşte böylesi bir görkemle başlayıp, etkisini tüm kitlelere taşıran bu kitlesel kabarışın başlangıcında; Nazım heval de bu etkilenmeden uzak kalmaz. 1989-90'lı yılların Kürtlük ve mücadele bilinci Nazım hevalde de ifadesini bulur. Ve bu O'nu örgütlenmeye sevk eder. Ve mahallede bulunan bir grup arkadaşıyla birlikte faaliyet yürüten yoldaşlarla örgütsel bağlar kurar. Faaliyetler yürütür. Görev aldığı faaliyetlere tüm gücünü katmasına rağmen, yaptıklarını yeterli görmez. Bu göreve olan açlığını, ancak Kürdistan' ın özgür dağlarında giderebileceğini düşüncesiyle, özgürlük saflarına katılma önerisinde bulunur. Önerisi arkadaşlarca kabul edilir.

Nazım hevalin bu kararı vermesinde, yaşadığı ulusal çelişkiler kadar, sınıfsal çelişkilerin keskinleşmesi de rol oynar. Zira mücadeleyi sabote amaçlı oluşturulan hizbul-kontra örgütlenmeleri içinde bizzat Nazım arkadaşın yakınlarının da yer almaya çalış ması ve bu yönde bazı kişilerin kullanılması, Nazım hevalde büyük öfke uyandırır. Hatta bu öfkesini, katılırken bölgede faaliyet yürüten arkadaşlarına "Heval; biz burda olmayacağız. Ama bu hizbi şeytanları rahat bırakmayın. Bunlar halkımıza karşı düşmandan daha düşmandır" şeklinde ifadelendirir.

Ayrılık vakti geldiğinde Nazım heval tutkularının heyecanıyla gideceği grup ve O'nu uğurlayacak yoldaşlarına büyük bir moral aşılarken; o anda adeta bir savaşçı disiplini ve güveniyle bir cesaret merkezi olur. Ayrılık vakti gelinceye kadar, kısa zaman içerisinde yaşanmamış ve eksik kalan yoldaşlığın biraz buruk, ama en derin duyguları yaşanırken, bu anıları kalıcı kılmak ve gelecekte bununla avunabilmek için, bu anda yardımcı tek araç fotoğraf makinasının denklanşörüyle birlikte; cansız ama, bize geçmişin anılarını yansıtacak resimlerin güncesi kalır. Zira resimler tekrar bir buluşma veya ayrılığın en derin hüznünü yaşadıkça o anı yaşatacak, cansız ama anı canlandıran araç olacaktır. Veya geçmişle buluşmada bir dayanak,

Ayrılık;

Yeniden bir buluşma, Ayrılık; küçük sevgileri öldüren, ama büyük özlemleri, sevgileri kamçılama. Ve ayrılık, an'ın derin hüznü ile yükselen, insanın benliğini kuşatan büyük sevgi.

"Şiddetli rüzgarların mum alevlerini söndürüp, büyük yangınları büsbütün körüklediği gibi, ayrılıklar da küçük sevgileri yok ederken köklü bağlılıkları büsbütün yüceleştirir." Ayrılık; doğan yeni sevgiyle beraber hüznün de yükselişidir.

Bundandır ki; yaşamı anlamlı kılabilmek , her an birbirimizden ayrılacakmış gibi ve aynı zamanda hiç ayrılmayacakmış gibi yaşamaktır en değerlisi. Ancak böyle olursa ayrılıkların burukluğu giderilmiş olur ve yaşam; yaşam sahipleri karşısında ak ve temiz kalır.

Evet; böylesi bir duygu seli içerisinde Nazım ve beraberindeki bir grup yoldaş; '92' nin Ekim ortalarında. Amed eyaletinde dağlarla kucaklaşır.O artık dağlarla bütündür, dağların bir parçasıdır. Bingöl-Muş ve Kulp üçgenindeki Şen Yaylası'nda bir savaşçıdır. Ağır başlı, ölçülü konuşan, laf kalabalığına girmeyen, olgun ve karşıdakini dikkate alan kişiliği, yoldaşlarınca fark edilip saygı toplar. Gerilla yaşamında doğruları esas alan ve herkesin kendisini yanında rahat hissettiği yapısından dolayı; Sason bölgesinde yaşanan parti dışı pratiğe müdahaleye gönderilir. Sorunlara müdahalede zayıf kalsa da geri geldiği alanda çözüm için çabalarını sürdürür. Boyun eğmez. Öyle ki bu özelliğini bir yoldaşı "Nazım heval Önderliğin 'doğru fikirlerini ölümüne savunanlarla iş yaparım' sözünü hem belleğine kazıyan, hem de onu yaşamda amansız uygulayandı" şeklinde ifade eder.

1993'ün 27 Ekim'inde Dersim'e gitmek için grupla yola çıktıklarında bir arkadaşın Nazım hevalin fiziki zayıflığından dolayı zorlanacağı yönünde endişelenmesi, Nazım hevalin yol boyunca gösterdiği cesaret ve yoldaşlarına verdiği moralle çarpışınca, yerini şaşkınlığa bırakır. Ve o arkadaş mücadelenin, kişiliği nasıl çelikleştirdiğini ifade eder. Yoldaşlarına verdiği bu güvenle 22 Kasım'da Dersim'e ulaştıktan sonraki kısa sürede manga komutan yardımcılığına getirilir.

Yine '94' yılında gruplarında manga komutanı olması için kendisiyle konuşan yoldaşlarına "yok heval, benim yerime Yavuz hevali getirin. O'na sonuna kadar destek sunacağım. Önemli olan onun bu sürede yaşadıklarını bir atılıma dönüştürmesi ve gücünü pratikte, inisiyatifli bir biçimde arkadaşların yararlanabileceği bir güç biçiminde kullanmasıdır" şeklinde mütevazice fikrini ortaya koyar. Ve önerdiği yoldaşının gelişmesini öncelikli görür. Çakaran alanında yapılan 1 Temmuz 1994 düzenlemesinden birgün sonra ayrılık vakti gelip çatmıştır.

Gerillada birbirini uğurlama; bilindiği gibi geleneksellleşen yapısıyla birbirini hatırlamak için sunulan hediyelerle sembolize edilir. Bir arkadaş Nazım hevale bir kalem verir. Kendisi de arkadaşa bir çakmak verir. Ve ardından hemen ekler "heval belki birbirimizi bir daha göremeyiz" der. Ve birinci tabur ikinci takım komutanı olarak, Pülümür, Kıgı, Yedisu ve Tarcan-Mercan mıntıkasına gönderilir.

Yıldırım heval artık Parti ortamında epey tecrübe edinmiş, birçok alanda görev almış biridir. deyim yerindeyse artık savaş kurdu olmuştur. Çünkü Türk ordusuna bir çok darbe vurmuş, bir çok kez silah kaldırmış. Yanında şehit düşen bir çok yoldaşını görmüş, bir çok kere ölümle burun buruna gelmiş, bir çok kere de yaralanmıştır. Ancak hiçbir zaman ne kendini geri çekmiş, ne de moralini bozmuştur. Aksine bunlar O'nu daha da cesaretlendirmiştir.

Yıldırım heval '96'nın mayıs ayında, bir grup arkadaşla birlikte Koçgiri'ye hareket eder. Bu sürede hep atılıp zorlanan yoldaşlara yardım eder. Moral verir. Yol boyunca o hep esprili yanı kendisini gösterir. Ne zaman Yıldırım hevalı düşünsek, aklımıza hep güler yüzlülüğü ve esprileri gelir.

Nazım heval bir süre Koçgiri'de faaliyet yürüttükten sonra bir grup arkadaşla birlikte Karadeniz'e gider. Kendini çok çabuk Karadeniz halkına sevdirir. Ve gidilen her alanda Karadeniz halkı O'ndan bahseder. O'nu sorar. Orda yapılan her eylemde büyük bir cesaretle yerini alır. Yıldırım heval Parti tarafından tekrar Dersim'e gönderilir ve orada kalır.

1997 kış eğitim süreci, Nazım heval için eksikliklerini giderip kendini kararlaştırma şeklinde geçer. TSK' nın baharda Dersim'e büyük güçlerle yönelip, gerillaya bazı kayıplar yaşatması Nazım hevalin öfkesini kabartır. Hele hele kendi grubunda bir kaç yoldaşın şehit düşmesi; O'nda bir ezikliğe de neden olur. Bu süre zarfında bir içe kapanmayı yaşayan Nazım heval, en son belli bir yoğunlaşmayla çıkardığı önerilerle Partiye, misilleme eylemi yapma önerisini yapar. Bu önerisinin kabul edilmesiyle, aynı gece büyük bir moralle ordu güçlerine ard arda eylemlerle darbe vurulur.

1997 Baharı ilkin Türk ordu güçleri saldırıyla gerillayı zorlasa da; Nazım hevalin de içinde bulunduğu gerilla eylemleriyle karşı tarafa büyük kayıplar ve darbeler indirilir. Ve Nazım heval verdiği sözü yerine getirirken; yüzünde oluşan mütevazi tebessümle yoldaşlarına ve Önderliğe bağlılığın gururunu taşır.

"Yıldırım hevalin güleryüzlülüğü, espirileri, ağır başlılığı ve yoldaşlara olan bağlılığı hafızamızda canlı. İki yıl aradan sonra O'ndan ayrılırken ilk defa sessiz ve durgun olduğunu görünce hemen O'na eğer sen böyle yaparsan ben asla bu yürüyüşte yürüyemem dedim ve takıldım. Ve benim bu sözüme karşılık yüzündeki gülümsemeyi seyrederken yürüyüşe geçtik. Uzaklaştık. Ve bir daha birbirlerimizi hiç göremedik."

Ve ayrılık eteplarında henüz kavuşulamayan ideallerin düşsel yolculuk anlarında görünür silüetler. Ve o anda canlanır hafızıların en ücra yerlerinde beyne kazınan ayrılık güllerinin anıları.

Zulamdaki isyankar
Resmindeki bakışın
Yansır Munzur'un
Su pınarlarına
Ve oradan Munzur Gözelerine kadar

Yayılır
Bilir misin sen
Dağ zirvesinde
Nostaljik zamandan
Arta kalan
Yirmi santi metre kare içindeki
Cansız silüetleri

Anımsamanın heyecanını
Yakalanınca o an
Yaşamın devindirici hücresi
Zamana
Dur!
Dedirtecek kadar
İsyancı kılan
Onun için
Diyorum ki
Yaşam anılarla vardır.

Kaybedilmiş anların toplamıdır bizi kavuşma ilminin tesellesine götüren. Ve bize mütevazi yükselişlerin ayrılıkları üzerine kurulan yaşamın izdüşümlerini hatırlatan yaşatan.

Ayrılık; derin hüzün ve keder. Gökkubbe yıkılmış gibi ağırlık veren ayrılık hüznü. Ve resimler... Yani cansız silüetler. Aynı zaman da canlı olan. O zamanı donduran. Ama o zamandan bugüne bizi iten, canlandıran. Acaba ayrılık zamanı ile şehadet arasındaki birliktelikte geçen tüm zaman resimle dondurulsaydı, kaç resim ederdi? Ve yine bu zaman arasındaki sürede beyinde dondurulan resimler. Yani en kalıcı olduğuna inanılan. Evet; böylesi bir resimle Özgür Bakış gazetesinin haber köşesinde Nazım hevalin şehadet haberi geçiyor. Resimde Nazım hevalin babası ile annesi birlikte, ellerinde Nazım hevalin orta okul için hazırlık yaparken çektiği vesikalığın büyütülmüşü. Yaşlı anne ve baba yüzlerinde derin hüznün çizgilerini taşıyor, bir yandan da mesajlar iletiyorlar.

Haberde Nazım hevalin 8 Haziran 1999 tarihinde Çemişgezek-Ulukale korucu eyleminde sekiz yoldaşıyla birlikte şehit düştüğü yazılıyor. Ana; "çatışmada öldüğü yönünde otopsi raporu var. Ancak vücudunu herhangi bir yerinde kurşun izi ya da yarası yok... Bu ne biçim çatışma? Gerçeği niye gizliyorlar...Oğlumun çesedini hemen bir çukura gömmeleri de kimyasal silah kullanıldığının bir göstergesidir..." diyor. Ve bir ana olarak bunca acıya rağmen kamuoyuna insanlık dersi veriyor.

8 Haziran. Başkan Apo'nun Barış Projesi'ni İmralı Duruşmaları'nda açıkladığı, çağrı yaptığı tarihi An'a denk gelen süreç. Ancak barışın kutsal çağrısına rağmen, ihanetçilerin ve rantçıların kanlı namluları susmaz. Savaş döneminden barış dönemine geçişin stardının verildiği zaman süreci. Ve Munzurlar'dan Çemizgezek'e süzülerek rantçılar ve ihanetçilerin merkezinde pusuya düşen Nazım heval ve sekiz yoldaşı ölümsüzleşerek barış döneminin ilk şehitler gerçeğini başlatır. Barış döneminde özgürlük yolunda toprağa düşen ilk tohum olurlar.

Kervandan kopup, toprağa düşen her yürek; Demokratik kurtuluş mücadelemizde özgür gelecek yolunda örülen temel taşlardır. Bunun bir parçası olmak erdemdir. Bu erdemli yolun savunucusu olmak için de büyük yürek ister. Zira yük ağır. Yük; şehitlerin mirasının takipçisi ve uygulayanı olmaktır.

Nazım heval ve beraberinde şehit düşen Ulukale şehitleri şahsında tüm devrim şehitlerinin anıları Demokratik Kurtuluş Mücadelemizi aydınlatan sönmeyen meşaledir.

Mücadele Arkadaşları
Aykut Ayaz-Cengiz Çetin

Şehitler örgütlü yaşam ve mücadele gerekçemizdir

Partimiz PKK'nin başlatmış olduğu barış sürecinin arkasından, yeni stratejik değişiklik doğrultusunda, esas olarak meşru müdafaa durumunda olan Halk Savunma Güçlerimiz, sürekli olarak uluslararası komplocu güçler, işbirlikçi ilkel millliyetçi çevreler ve oligarşi tarafından tahrik edilerek çatışma içerisine çekilmek isteniyor. Böylesi bir durum karşısında partisini, halkını, ülkesi ve kendini savunma durumunda olan gerillamız, geçmişten daha fazla militanca bir duruş içerisinde, fedai bir güç olduğunu gösterirken; Barış ve Demokrasi şehitlerini ölümsüzler kervanına, ülkenin dört bir yanında katmaya devam etmiştir. Çoğunluğu YNK'nin başlatmış olduğu savaşta şehit düşen yoldaşlarımızın künyelerini sunuyoruz.
Barış Şehitleri Ölümsüzdür!..

MARDİN ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: **Ahmet ÖRTEŞ**
Kod adı: **Memo Özgür**
Doğum yeri ve tarihi: **Kozluk, 1969**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2000, Bagok**

AMED ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: **Abdulkadir UYGUR**
Kod adı: **Kawa**
Doğum yeri ve tarihi: **Savur, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Eylül 2000, Akdağ**

■ Adı, soyadı: **Ömer ÇÖMBERİCİ**
Kod adı: **Serkeftin**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Eylül 2000, Akdağ**

■ Adı, soyadı: **M. Sait ÖZAY**
Kod adı: **Ferhat Rüstem**
Doğum yeri ve tarihi: **Karakoçan, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992 Fransa (1995 gerillaya gidiş)**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Ekim 2000, Hazro**
Görevi: **Takım komutanı**

■ Adı, soyadı: **Fazıl MUHAMMED**
Kod adı: **Haki Tolhildan**
Doğum yeri ve tarihi: **Kubani, 1979**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **7 Ekim 2000, Hazro**

■ Adı, soyadı: **Özgür KUĞU**
Kod adı: **Şevger**
Doğum yeri ve tarihi: **Ankara, 1979**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **9 Ekim 2000, Şehit Remzi kampı**

ERZURUM ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: **Selim SERDAR**
Kod adı: **Gever Oramar**
Doğum yeri ve tarihi: **Gever, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Eylül 2000, Kığı**

■ Adı, soyadı: **Mahir Ulaş GÜNEŞ**
Kod adı: **Agır**
Doğum yeri ve tarihi: **1979, Ankara**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Eylül 2000, Kığı**

■ Adı, soyadı: **Medeni GENÇ**
Kod adı: **Medeni Genç**
Doğum yeri ve tarihi: **Karlıova, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Eylül 2000, …**

■ Adı, soyadı: **Hulisi YILDIZ**
Kod adı: **Serxwebun Azad**
Doğum yeri ve tarihi: **Yeşilpınar köyü Varto, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Eylül 2000, Goma Kotan-Yedisu**
Görevi: **Takım komutanı**

■ Adı, soyadı: **Yadigar EREN**
Kod adı: **Agir Kartewin**
Doğum yeri ve tarihi: **Malazgirt, 1979**
Mücadeleye katılım tarihi: **1996**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Eylül 2000, Goma Kotan-Yedisu**

■ Adı, soyadı: **Fahrettin ÇEM**
Kod adı: **Cigerxwin Şehmus**
Doğum yeri ve tarihi: **Urfa, 1970**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Eylül 2000, Goma Kotan-Yedisu**
Görevi: **Takım komutanı**

■ Adı, soyadı: **Hasip Tahir SAKNUT**
Kod adı: **…**
Doğum yeri ve tarihi: **Dorşin-Bitlis, 1979**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Eylül 2000, Goma Kotan-Yedisu**

■ Adı, soyadı: **Çınar ALBAYRAK**
Kod adı: **Agit Baran**
Doğum yeri ve tarihi: **Gümüşhane, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **24 Eylül 2000, Goma Kotan-Yedisu**

BOTAN ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: **Selahaddin MUHAMMED**
Kod adı: **Mehmet**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1974**
Mücadeleye katılım tarihi: **…**
Şehadet tarihi ve yeri: **Eylül 2000, Kato Jirkan**

■ Adı, soyadı: **Ali GEZER**
Kod adı: **Zerdeşt**
Doğum yeri ve tarihi: **Elbistan, 1970**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **Ağustos 2000, Beytüşşebap**

■ Adı, soyadı: **Reşit BEKİRHAN**
Kod adı: **Şivan**
Doğum yeri ve tarihi: **Siirt, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **Ağustos 2000, Beytüşşebap**

BEHDİNAN ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: **Fatih KAVİS**
Kod adı: **Çelenk Agir**
Doğum yeri ve tarihi: **Köysancak, 1975**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Eylül 2000, Kaşura**

ZAGROS ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: **Orhan ÖZTUNÇ**
Kod adı: **Reber Oramar**
Doğum yeri ve tarihi: **Hakkari, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Eylül 2000, Dostki vadisi**

■ Adı, soyadı: **Osman SEMER**
Kod adı: **Mahir Serhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Ağrı, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **…**
Şehadet tarihi ve yeri: **27 Eylül 2000, Dostki vadisi**

GÜNEY ŞEHİTLERİ

■ Adı, soyadı: **Zeki SARI**
Kod adı: **Numan**
Doğum yeri ve tarihi: **Bismil, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **Eylül 2000, Kani Cenge**
Görevi: **Bölge komutanı**

■ Adı, soyadı: **Şaban YILMAZ**
Kod adı: **Faik Cilo**
Doğum yeri ve tarihi: **Balate Köyü-Çukurca, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992, Çukurca**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2000, Rizge Köyü**
Görevi: **Takım komutanı**

■ Adı, soyadı: **Ahmet HÜSEYİN**
Kod adı: **Roj**
Doğum yeri ve tarihi: **Zaho, 1963**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2000, Rizge köyü**

■ Adı, soyadı: **M. Rıza BERLİK**
Kod adı: **Azad**
Doğum yeri ve tarihi: **Hilvan, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2000, Rizge köyü**

■ Adı, soyadı: **Mahmut Beşir HÜSEYİN**
Kod adı: **Firaz**
Doğum yeri ve tarihi: **Kubani, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2000, Rizge köyü**

■ Adı, soyadı: **Mustafa Muhammed PUR**
Kod adı: **Armanc Mahabat**
Doğum yeri ve tarihi: **Mahabat, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2000, Rizge köyü**

■ Adı, soyadı: **Umut Rahman KERİM**
Kod adı: **Kurdo Kurdistani**
Doğum yeri ve tarihi: **Kelar-Süleymaniye, 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Ekim 2000**

■ Adı, soyadı: **…**
Kod adı: **Brusk**
Doğum yeri ve tarihi: **Tımok köyü-Batman, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Ekim 2000, Kozine köyü**

■ Adı, soyadı: **Mahir YILDIZ**
Kod adı: **Sason Ahmet**
Doğum yeri ve tarihi: **Süleymaniye, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **…**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Ekim 2000, Kozine köyü**

■ Adı, soyadı: **Mustafa TEĞİZ**
Kod adı: **Rodi Mazlum**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999, Mardin**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Ekim 2000, Kozine köyü**

■ Adı, soyadı: **Sedat KAPLAN**
Kod adı: **Kahraman**
Doğum yeri ve tarihi: **Yukarı Narlıca köyü-Çatak, …**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2000, Kalatuka eylemi**

■ Adı, soyadı: **Yıldırım ÇELİK**
Kod adı: **Azadi Varto**
Doğum yeri ve tarihi: **Yukarı Hacıbey köyü-Van, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997, Avrupa (1999 gerilla)**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2000, Kalatuka eylemi**

■ Adı, soyadı: **Adnan HASO**
Kod adı: **Siyabend**
Doğum yeri ve tarihi: **Kestan Cında köyü-Afrin, 1971**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Ekim 2000, Zelê**

■ Adı, soyadı: **Cuma TÜRK**
Kod adı: **Xebat**
Doğum yeri ve tarihi: **Diyarbakır, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995, Dersim**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Ekim 2000, YNK Karargah tepesine saldırıda kaza sonucu.**

■ Adı, soyadı: **Hüsren HAYDAR**
Kod adı: **Hacı**
Doğum yeri ve tarihi: **Hilali köyü-Kamışlo, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **…**
Şehadet tarihi ve yeri: **3 Ekim 2000, YNK Karargah tepesine saldırıda.**

■ Adı, soyadı: **Mustafa AYCAN**
Kod adı: **Ferhat**
Doğum yeri ve tarihi: **Suruç, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997, Mardin**
Şehadet tarihi ve yeri: **15 Eylül 2000, Alireş eyleminde kaza sonucu**

■ Adı, soyadı: **Ebubekir DUMAN**
Kod adı: **Salman Hakkari**
Doğum yeri ve tarihi: **Hakkari, 1975**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993, Kato**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Ekim 2000, Kalatuka**
Görevi: **Takım komutanı**

■ Adı, soyadı: **Azover Süleyman MUHAMMED**
Kod adı: **Şoreş**
Doğum yeri ve tarihi: **Şahrat-İran, 1976**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Ekim 2000, Kalatuka**

■ Adı, soyadı: **Mehmet Sait RAMAZAN**
Kod adı: **Karker Kamışlo**
Doğum yeri ve tarihi: **…, 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Ekim 2000, Kanicengi**

■ Adı, soyadı: **Fikret ARAS**
Kod adı: **Berxwedan Batman**
Doğum yeri ve tarihi: **1979, Batman**
Mücadeleye katılım tarihi: **1994**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2000, Kanicengi**

■ Adı, soyadı: **Ali ASLAN**
Kod adı: **Redar Varto**
Doğum yeri ve tarihi: **Varto, 1972**
Mücadeleye katılım tarihi: **1994, Fransa**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Ekim 2000, Kalatuka**

■ Adı, soyadı: **Ümit ÖZER**
Kod adı: **Cigerxwîn Xwinrej**
Doğum yeri ve tarihi: **Tekman, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1999**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Ekim 2000, YNK karargah tepesine saldırıda**

■ Adı, soyadı: **Hener ŞEHREZOR**
Kod adı: **Koçer Mahmut**
Doğum yeri ve tarihi: **Süleymaniye, 1984**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Ekim 2000**

■ Adı, soyadı: **Edip SALİH**
Kod adı: **Sipan**
Doğum yeri ve tarihi: **Haratta köyü-Derik, 1981**
Mücadeleye katılım tarihi: **1998**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Eylül 2000, Kalatuka**

■ Adı, soyadı: **Mehmet BENEK**
Kod adı: **Şahin Özcan**
Doğum yeri ve tarihi: **Hilal köyü-Uludere, 1982**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Ekim 2000, Kurtek**

■ Adı, soyadı: **Firaz YUNUS**
Kod adı: **Firaz Baz**
Doğum yeri ve tarihi: **Abre köyü-Derik, 1973**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Ekim 2000, Kurtek**

■ Adı, soyadı: **Suriye OGURELİ**
Kod adı: **Eriwan Zagros**
Doğum yeri ve tarihi: **1977, Mardin**
Mücadeleye katılım tarihi: **1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **1 Ekim 2000, Kurtek**

■ Adı, soyadı: **Abdurrahman MUHAR**
Kod adı: **Alan Afrin**
Doğum yeri ve tarihi: **1970, Afrin**
Mücadeleye katılım tarihi: **1992**
Şehadet tarihi ve yeri: **4 Ekim 2000, Kanicengi**

■ Adı, soyadı: **Fatih TEYFİK**
Kod adı: **Mervan Reşo**
Doğum yeri ve tarihi: **Süleymaniye, 1978**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Eylül 2000, Karox**
Görevi: **Takım komutanı**

■ Adı, soyadı: **Şehmus EMİN**
Kod adı: **Brusk Ateş**
Doğum yeri ve tarihi: **Savur, 1979**
Mücadeleye katılım tarihi: **1993**
Şehadet tarihi ve yeri: **…**

■ Adı, soyadı: **Abdurrahman MUHAMMED**
Kod adı: **Alan**
Doğum yeri ve tarihi: **Afrin, 1970**
Mücadeleye katılım tarihi: **1995**
Şehadet tarihi ve yeri: **Ekim 2000, YNK çatışmaları**

■ Adı, soyadı: **Serdar ÖZKAHRAMAN**
Kod adı: **Çavreş**
Doğum yeri ve tarihi: **Malazgirt, 1980**
Mücadeleye katılım tarihi: **1997**
Şehadet tarihi ve yeri: **Ekim 2000, YNK çatışmaları**
Görevi: **Takım komutanı**

20. yüzyıldan 21. yüzyıla
Kadın özgürlük mücadelesi

Baştarafı 19'da

bunun sonucunda ideolojik açılımını yapması ve kendi özgün örgütlülüğünü oluşturmasına bağlıdır. Kadının kaybolan doğasını yeniden keşfetmek, tanımlamak, doğa ve topluma bakış açısını oluşturmak kendisini yakından ilgilendirdiği için, erkek ve erkek egemenlikli toplumsal yaklaşıma karşı kadının kendi özgür yaklaşımını geliştirmesi, bunu giderek örgütlemeye taşırması önemlidir.

Kadın hareketi bir cinsiyet hareketi değil, fakat cinse dayalı baskı, sınıflaşma, ayrımcılık nasıl ve neden gelişiyor sorularına yanıt arayan ve çözüm üreten hareket olmalıdır.

Kadınlar kendi kaderlerini belirlemek, ait oldukları toplumun kaderi üzerinde söz sahibi olabilmek istiyorlarsa, dünyadaki gelişmeleri yakından izlemek, bunların anlam ve sonuçları üzerinde düşünmek, tercih ve eylemliliklerini bu bilgilerin ışığında yapmak durumundadırlar. Bilgi güç kaynağıdır. Bu en fazla da kadın için geçerlidir. Kadın güçlenmeden yaşam kurtulamaz. Eğer erkek egemenliği bir sistem ise, bunun karşısında örgütlü özgürlük mücadelesi vermek gerekir. Nasıl mücadele verileceği sorusu özünde ideolojik bir meseledir. Kadın açısından kadın boyutlu, kadın eksenli düşünmek ve giderek buna dayalı örgütlenmeyi yaratmak oldukça önemlidir. Kadın kurtuluş ideolojisine dayalı bir örgütlenme yaratılmadıkça, her şey biraz da kendini kandırmaktan öteye gidemez.

Kadın ideolojisi üretime dayalı olmak zorundadır. Üretime, emeğe dayalı ideolojik örgütlenme amaç ve eylemlilikleriyle genelleşmesi gerekir. Tüm toplumsal alanlara kendisini yaymalıdır. Nasıl mücadele edilecektir sorusuna bir diğer yanıt da, eşit, özgür, saygılı ve sevgiyle yaklaşacak erkeği yaratmaktır. Ayrıca kadın kendi kurtuluşunu kendisi ilerletmelidir.

Gelinen aşamada insanlığın temel sorunlarının cevabı özgürlük ve demokraside yatmaktadır. İnsanlık tarihinin en gizli temel özgürlük ve demokrasi sorunu ise cinsler arası ilişkilerin düzenlenmesidir. Bir başka deyimle, kadın sorunu günümüz dünya gerçeğinin en temel özgürleşme ve demokrasi sorunudur. Toplumun veya bir yerlerin kıskıvrak bağladığı cins olan kadının özgürlüğü, savaş ve barış sorunlarından tutalım anlamlı bir yaşamı gerçekleştirmeye kadar birçok şeyi düzeltecektir. Kadın şu anda siyasi ve örgütsel anlamda zayıf olabilir, ancak kadın sorunu çağımızda özgürlük ve demokrasi sorunudur. Kadın sorunu hayati bir sorundur.

İdeolojik eylemlilik ve çaba kadın açısından hala temel bir gereklilik olmakla beraber, ideoloji etrafında örgütlenme ve kurumlaşma başarının garantisi olmaktadır. PKK'de mücadele tarihi boyunca YJWK, TAJK, YAJK, PJKK ve en son PJA deneyimiyle gerçekleştirilen fark buradadır. Kürdistan'da PKK öncülüğünde kadının makus talihi tersine çevrilerek Kürdistan toplumunun özgürlüğü garanti altına alınmıştır. Hatta özgürleşme bir anlamda başarılmıştır dersek abartılı olmaz.

Dünyamız daha az zahmetli demokratikleşmeyi yaşayabilir. Bunun kadın sorununa ve paralelinde de toplumsal sorunlara yaklaşımıyla direkt bağlantısı var. Ancak patriarkal sistemin bir gerçeği olarak tarih boyunca sıkça yaşandığı gibi günümüzde de demokrasiye çabasız ve demagojik yaklaşım hakim gelmektedir. Bunu tersine çevirecek olan kadının kendi öz mücadelesi olacaktır. Kadın ne kadar özgürleşirse yaşam o kadar anlam kazanacaktır. Bir de 'gerçek barış' sorusuna yanıt bulunacaktır. Kadını bu temelde siyasete katmak çok önemlidir ve PKK bunu yapmıştır. Erkeğe ve sisteme bağımlı kadın yerine, istediği kadar siyaset yapan ve toplumsal faaliyetlere giren, hatta gerektiğinde savaşan kadın yaratılmıştır.

Mücadelenin temeli kadını bilinçlendirmektir. Mücadelede en büyük silah, kadının kendi köle yaşamına tepki duymasıdır.

Kadın eylemlilikleri büyük duygular ve amaçlarla büyüyen mücadelenin işareti olmaktadır. Kadın eylemlilikleri savaşa, şiddete, sömürüye vurulan bir tokattır. Türkiye'de Barış Anaları'nın eylemleri ve yine dünya çapında geliştirilen kadın yürüyüşleri bunu ifade etmektedir. Kadının kendi rengi ve özgür iradesiyle politika sürecine girmesi; insan hakları, sosyal haklar, çevre sorunları, eğitim ve sağlık haklarına karşı toplumda duyarlılık geliştirecektir. Gelişen kadın eylemliliği ve pratiği tarihin özgürlük temelinde yeniden inşası anlamına gelmektedir. Yani insanlık açısından trajik tarihin yaşanılabilir bir hale getirilmesidir.

Yukarıda da dile getirildiği gibi değişik toplumsal aşamalarda kadınlar egemen sistem tarafından –özellikle de emperyalist sistem tarafından– kendilerini cins olarak direkt etkilemeyen anlamları temsil etmek için kullanılmışlardır. Kadınların kendilerini tanımlama ve özgür bireyler haline gelme mücadelesi, kaçınılmaz olarak kendilerine sistem tarafından dayatılan tanımları ve imgeleri reddederek, bunun yerine kendi mücadeleleriyle yarattıkları toplumsal imgeleri geçirmelerini gerektirmektedir.

Sistemin ön ayak olduğu reformlar kadının gelişimi ve kurtuluşuna yardımcı olsa da kadınların özgürleşmelerini sağlamak için yeterli değildir.

Özgürce düşünen, kendi ayakları üzerinde durabilen, kendisini gerçekleştirebilen ve ifade edebilen kadın bireyler yaratılması görevi henüz tamamlanmamıştır. Bu görevin tamamlanması, ulusal ve modernist bir görünüm de olsa, toplumda (kadın-erkek) ataerkilliğin ciddi bir biçimde sorgulanıp sarsılması gerçekleşmeden mümkün değildir. Ataerkil sistemi sarsıntıya uğratacak olan, gerekli ama yeterli olmayan ve pratikte iyi uygulanmayan, şimdiye kadar kabul ettirilmiş yasalardan çok, kadınlar arasında ortak tarih ve cins bilincinin gelişimi olacaktır. Ataerkil sistemi köklü bir sarsıntıya götürecek olan kadının kurtuluş ideolojisi ekseninde bilinçlenmesi ve bu temelde özgün örgütlülüğüne kavuşmasıdır.

"Kadınların kurtuluşu tüm insanlığın kurtuluşuna ve tüm güç ilişkilerinin değişmesine bağlıdır" denilen yıllardan sonra, sınıf ya da sosyalizme dayanan feminist anlayış, erkek zihniyetli sistemin gücüyle karşı karşıya gelme tavrını terk ederek 1980'li yıllarda sadece evrensel kadınlık tanımına önem veren reformist ve çoğulcu bir feminist anlayışa geri çekildi. Bu nedenle, bütün kadınlarda ortak olan ile farklı ulus veya grup olan kadınların deneyimleri arasında denge kurmayı başaramadı. Bu durum, feminizmin orta sınıf kadınları tarafından belirlenmekte olması gerçeğinin sonucu olarak kadın taleplerinin şekillenmesine yol açtı. Düşman, erkek olarak tanımlanarak basite indirgendi ve kişiselleştirildi. Aynı şekilde siyaset olgusu da kişiselleştirilerek "erkek bürokratlar"la özdeşlendi. Sonuçta tüm politika kadın açısından sübjektif hale getirildi.

Kadınlarımızın deneyimleri ve yaşadıkları, kadın hareketlerinin önceliklerini belirlemelidir. Kadın hareketleri kendilerini hizmet etmeleri gereken topluma karşı sorumlu kılmalı ve örgüt olarak önemli konularla yüz yüze gelmelidir. Kadın sorununun evrenselliği bizleri seçici ve kadın kurtuluşunu sadece hakkında konuşulur bir olgu haline getirir kılmamalıdır. Bu, evrensellik değil marjinalleşmenin ifadesidir. Kadın hareketi somut toplumsal sorunlar karşısında kadın rengiyle sonuç alabildiği oranda evrenseldir. Kısacası kadın yaşamın her alanında kendisini hissettirebilmelidir. Ancak bunu yaparken sistemin simgesi olma değil, özüne uygun özgürlük ve eşitliğe dayalı barış ve demokrasi savaşçısı olması şarttır. Aksi takdirde tarih kadın açısından da tekerrürden ibaret olacaktır.

Bu temelde geçmiş yüzyıllardan edinilen tarihi miras ve 2000 yılında geliştirilen etkinliklerle kadın 21. yüzyıla mücadele kararlılığıyla aktif bir başlangıç yapmıştır. Kürt kadını açısından bu başlangıcın zirvesel ifadesi III. Kadın Kongresi, oluşturulan özgür yaşam projesi, kadın kurtuluş programı ve PJA'nın ilanı olmuştur. 2000 yılı bu başlangıcı yapmak için temel neden olurken, 21. yüzyıl gerçeği kadın açısından özgürlüğü, demokrasi ve barışı yaratmanın temel gerekçesi olmaktadır.

Ortadoğu'da sorunlar kompledir ...

Baştarafı 32'de

benimseme olmadığını görebiliyoruz. Artık Türkiye'de de bu komplonun çok iyi bir şey olduğunu kabullenen fazla kimse kalmamıştır. Dünyada da komplo fazla benimsenmemiş, komplocular dahil hiç kimse bu iğrenç eylemi savunma gücünü ortaya koyamamış, tam tersine herkes sorumluluğunu gizlemeye çalışmıştır. Bu da gösteriyor ki, Körfez Savaşı ile elde edilen, Başkan Apo şahsında Kürt özgürlük mücadelesine karşı düzenlenen uluslararası kompoyla kaybedilmiştir. En çok da ABD Ortadoğu'da büyük destek yitirmiş ve yeni dünya düzeni ile sorunların çözüleceğine dair umutlar tükenmiştir.

Bütün bunlar ele alınıp değerlendirildiğinde, yeni dünya düzeninin demokratik bir içeriğe sahip olmadığı, halkların iradesini kırma ve emperyalizmin ile müttefiklerinin çıkarlarını bu kırılmış iradelere kabul ettirme içeriğine sahip olduğu açığa çıkarken; halkların bunu kabullenmeyeceği, buna karşı direneceklerini kesin bir biçimde gözler önüne serilmiştir. Artık yeni demokratik içerik kazanmayan, halkların iradesini kırmayı ve bu temelde çıkarlarını kabul ettirmeyi esas alan yeni dünya düzeninin en azından tıkandığını söyleyebiliriz. Günümüzde yaşanan çatışmaları böyle bir gerçekliğe dayandırmak doğru olandır.

Gelinen noktada çözüm nerededir? En başta ABD'nin mevcut politikalarını aşması gerekir. İsrail ve Türkiye gibi müttefiklerine dayanarak kendi iradesini, halkların iradesini kırma pahasına kabul ettirmekten vazgeçmesi gerekir. Demokrasi içerisinde barış ve uzlaşma esas alınarak bir çözüm üretilmelidir. Aksi durumda İsrail-Filistin çatışması Arap-İsrail çatışmasına, bunun da ötesinde Yahudi-İslam çatışmasına dönüşecektir. Hakeza Kürdistan'daki çatışmalı durum istikrarsızlığın devamına ve büyümesine yol açacaktır. Eğer bir çözüm isteniyorsa, o zaman demokratik sistemin de gereği olarak, taraflardan birisinin iradesinin kırılması ve bu temelde boyun eğdirilmesi tutumu aşılmalıdır. Barış ve uzlaşma dayatmanın yerini alacaktır. İnsanlığın tarihsel değerlerini temsil eden Ortadoğu halkları ancak böyle olursa çözüme evet diyeceklerdir. Çözüm Ortadoğu gerçeklerine uygun olmalıdır. Ortadoğu halkları her bakımdan iç içe geçmişlerdir. Ruhsal, düşünsel ve maddi yaşam bakımından birbirlerinden koparılamazlar. Sorunları ve çözümleri ortaktır.

Unutmayalım, Avrupa'nın her bir ülkesi kendi çıkarlarını esas aldığında, bu yaklaşım büyük savaşlara yol açmıştır. 19 ve 20. yüzyıllarda Avrupa'da bütün kıtayı içerisine alan bir çok çatışma ve savaş yaşanmıştır. Güçlü olanın kendi çıkarlarını esas alıp dayatması hep savaş üretmiş, çözüme olanak tanımamıştır. Ne zaman ki II. Dünya Savaşı'ndan sonra büyük güçler ortak çıkarları esas alan bir yaklaşıma yönelmişler, o zaman da Avrupa Birliği çerçevesinde sorunlar çözüm yoluna girmiştir.

Aynı şey Ortadoğu için de geçerlidir. Sorunları ve çıkarları iç içe geçmiş olan bir bölgede, herhangi bir zeminde sorunları çözmek olanaksızdır. Sorunlar kompledir ve birbirini beslemektedir. Bir alanı bölgenin tümünden tecrit ederek sorunları çözmeye kalkışmak mümkün değildir. Sorunların bu karakterinden dolayı çözüm de komple olmak durumundadır. Başta Filistin ve Kürt sorunu olmak üzere, bütün siyasal sorunlar bir arada ele alınıp çözüme kavuşturulduğunda ilerleme kaydedilebilir. Başka bir çözüm yolu da yoktur.

İnsanlık 21. yüzyılda sorunlarını demokratik sistem içinde barış, diyalog ve uzlaşma ile çözüme yönelirken, bu en çok da Ortadoğu'da çözümü ortaya çıkarmayı gerektirmektedir. Fazla gerçekçi olmasa da, ancak ABD yeni dünya düzeninin içeriğini demokratikleştirdiğinde, bununla da yetinmeyip bölgenin herhangi bir alanını diğerlerinden tecrit ederek değil, bütün sorunları komple ele alıp çözüm önerdiğinde etkili olabilir. Sadece ABD'nin değil, bölge ile ilgilenen tüm güçlerin çözüm mantığı bu olmalıdır. Başarı şansı başka türlü elde edilemez.

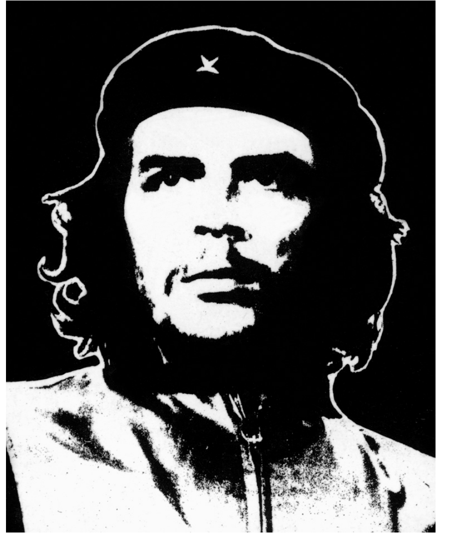
İşte bu nedenlerdir ki, yeni dünya düzeninin tıkandığını, onun tekrar ele alınıp değerlendirilmesi gerektiğini netçe belirtebiliriz. Demokratik bir içerik kazanmayan yeni dünya düzeninin Ortadoğu'da uygulanma şansı yoktur. Ortadoğu'da başarısızlığa uğrayan bir politikanın dünyanın başka alanlarında da tutması beklenmemelidir. Çünkü Ortadoğu uygarlığın beşiğidir. Uygarlık burada ortaya çıkmış, gelişmiştir. Halen de insanlığın değerleri burada temsil edilmektedir. Her ne kadar bugünkü dünyamızın yönetim merkezleri farklı olsa da, uygarlık burada başladığı gibi, dünyanın tüm sorunları da buradan başlayarak çözüme kavuşacaktır. Bunu görmek gerekir.

Bu çözüm neredeyse? Uluslararası komployla büyük bir haksızlığa uğratılan halkımızın önderliği bu çözümü de ortaya koymuştur. Partimizin 7. Kongresi'yle karara bağlanan ***Demokratik Cumhuriyet*** ve ***Demokratik Ortadoğu Birliği'***yle somutlaştırılan proje, Ortadoğu'nun yanı sıra dünyanın da sorunlarını çözecek yaklaşımı içermektedir. Bu esas alındığında mevcut sorunlarını çözmesi, farklı dinlerin ve toplumların bir arada özgür birlik temelinde yaşaması, savaş yerine barışın egemen kılınması mümkün hale gelecektir. Aksi durumda çatışmalar daha da yoğunlaşacak, yapılacak bütün girişimler fazla geçmeden etkisiz kalacaktır.

ABD Başkanı Clinton, BM Genel Sekreteri Kofi Annan ve Avrupa'yı temsilen Xavier Solana ile Mısır Devlet Başkanı'nın, Filistin ve İsrail liderlerini bir araya getirerek yaptıkları zirve, sorunu geçici bir süre için dondurabilir. İddiaları ne olursa olsun, daha farklı bir sonuç doğurmaz. Filistin ve İsrail arasındaki çatışmada kaybeden barış, diyalog ve uzlaşma değildir. Tam tersine demokratik karakteri bulunmayan yeni dünya düzeninin taraflardan birinin iradesini kırmayı, birinin çıkarını diğerine zorla kabul ettirmeyi amaçlayan politikalarıdır. Yeni dünya düzeni iflas ederken, demokratik sistem içerisinde sorunların barış, diyalog ve uzlaşma ile çözüme kavuşturulmasının gereği daha netçe anlaşılmış bulunmaktadır.

Önderliğimizin ***"yeni yüzyılda Kürt stratejisi"*** somutunda ifade ettiği bölgesel ve evrensel değere sahip çözüm stratejisi, her zamankinden daha çok bugün Ortadoğu halkları arasında sorunu çözecek yaklaşımdır. Buradan hareketle şunu çok net biçimde ortaya koyuyoruz: Demokratik sistem, barış ve uzlaşmayı esas alan bir mücadele ile Kürdistan'da geliştikçe, bölgenin tüm sorunları da çözüm yoluna girecek, Filistin sorunu da bu temelde çözüm olanağına kavuşacaktır.

CHE ve postmodernizm

"Ateşten bir at
taşıyor gerilla heykelini
Sierralar'ın rüzgarı ve bulutu içinde"

Nicholas Guillien,
"Kumandan Che" şiirinden

9 Ekim 1967'de Bolivya dağlarında öldürüldüğünde henüz 39 yaşındaydı. Onun ölümü üzerinde kendi zaferini şekillendirmek isteyenler, sadece fiziki imhayla o efsanenin yok olamayacağını biliyorlardı. Bu yüzden gerekli tedbirleri almakta gecikmemişlerdi. Vietnam'da, Küba'da aldıkları büyük yenilginin dersleriyle Bolivya dağlarına yürüdükleri gibi, sonrasını da ince hesaplayıp, kendilerine kök söktüren gerillacının ve onun öngördüğü özgürlük olgusunun üzerine her şeyden fazla yönelmişlerdi. Che'nin temsil ettiği ve imgelediği ruh, tüm emekçi kesimlerin, gençliğin ve ezilenlerin bayrağı olurken, ABD güdümlü emperyalist stratejilerin özel aygıtları Che'nin temsil ettiği gerçeğin karşıtını piyasaya sürüyorlardı. Che'yi karşıt bir anlama dönüştürmek için, özellikle Latin Amerika'dan başlayarak toplumsal çerçevede bir ahlaksal çöküntünün temellerini atıyorlardı. Che'yi taparcasına sembolleştirenler, '68 kuşağı biçiminde dünyaya yayılan devrimci dalganın yürütücüleri, emperyalist bir denetim altında çeşitli alışkanlıklara; uyuşturucu, alkol bağımlılığına, düşkünlüklere mahkum oluyor ve emperyalist kültürün egemenliğine alınıyorlardı. Bugün dünya gençliğinin en genel çerçevede içinde bulunduğu halet-i ruhiye'nin temelleri böyle atılıyor, köşetaşları bu biçimde döşeniyordu. Bütün devrimci, özgürlükçü eğilimler, karşı devrimin egemenliğine alınıyordu. Aynı yıllarda, *"pop-art"* (popüler sanat) emperyalizm tarafından öne çıkarılıyor, postmodernizm ABD merkezli bir kültür olarak (Disneyland, Marilyn Monroe ve daha sonraları Madonna örneği) ortaya çıkıyordu. Bir gelişim tarihi olsa da, bunların aynı yıllara tekabül etmesi, elbette sadece tesadüf olarak değerlendirilemez. Çünkü Che'nin Bolivya dağlarında yaralı olarak ele geçirilip kurşuna dizilmesinden sonra, daha şiddetli biçimde Che'nin öngördüğü düşüncelerin, düşlediği geleceğin üzerine saldırmada asıl amaçlanan; toplumsal bir çürümenin yaratılmasıydı. Böyle bir zemin olmadan kapitalist-emperyalizmin kendini yaşatması mümkün değildi. Bunun için Che'nin düşlediği gelecek düşüncesine ve temsil ettiği değerlere yönelirken, emperyalist bir kültür yaratıp, bunu diğer uluslara, halklara dayatmak ve giydirmek gerekliydi. Bu da kendini biraz pop-art'ta, biraz postmodernizmde ifade ediyordu.

Sanatı sanat olmaktan, bireylerin yaratıcı gelişimine hizmet etmekten çıkarıp, en basit, en sıradan, en ilkel estetik gereksinimlerini giderecek ve kitleleri egemenlere hizmet edecek tarzda motive edecek bir içerik taşıyan bu yaklaşımlarla birlikte, reklam kültürü de alabildiğine gelişiyordu. Toplumu edilgen *"kültür tüketicileri"* ya da *"neşeli robot"* konumuna sürükleyerek kendine göre biçimlendiriyordu. Müzikten sinemaya, resimden kentsel mimariye, televizyondan moda seferberliğine kadar günlük hayatın köklerinde bugün de egemen olan olgu buydu.

Popüler kültür ve postmodernizm, bu yönüyle David Harvey'in ***'Postmodernliğin Durumu'*** yapıtında, *"... dengesiz iktidar ilişkileriyle dolu bir dünyada, o sesleri (kadınların, etnik ve ırksal azınlıkların, sömürgeleştirilmiş halkların, işsizlerin, gençliğin vb. seslerini) güçten yoksun kılar"* biçiminde ifade ediliyordu. Zaten postmodernizmin amaç yerine oyun, hiyararşi yerine anarşi, mevcudiyet yerine yokluk, yaratma yerine yapıbozum, derinlik yerine yüzeysellik, belirlenmişlik yerine belirsizlik, kişisel dil, yazarvari, dağılma, rastlantı ve eklektizmi esas alışı, Baudrillard'ın postnodern kültür için *"dışkı kültürü"* tanımını tüm haklılığıyla dışa vuruyordu. Tüm bunlar, kapitalist tüketiciliğin beyinsiz hazcılığının kitlelere yansıtılışıydı.

Che Guevera'nın vuruluşu ardından yükselişe geçen bu olgular, Brezilya'da ve diğer Latin ülkelerinde ABD'nin başlattığı yeni toplumsal stratejilere paraleldi. Vietnam yenilgisi ve Che'nin ölümü ardından, resimlerinin dağlardan şehir ve ovalara inip sarmasıyla, emperyalizm devrim maskesini yüzüne geçirerek, yeni temel taktiğini yürürlüğe koymaya başlamıştı. Bu anlamda Che'nin ölümü, kendisi için bir dönemin kapanıp, özel savaş döneminin açılışını simgeliyordu.

Nerede bir devrim hareketi varsa, orada Che'nin o ünlü portresi duruyordu. Che'nin, Alberto Diaz Guiterrez tarafından çekilen o portresinin olduğu her yerde, ABD odaklı bir özel savaş yürürlüğe sokuluyordu artık. Pop kültür ve ABD odaklı özgürlük anlayışının binbir çeşit uygulamaları, yarattığı uyuşturucu, alkol bağımlılıkları, hip-hop, rap ve bu tarzların bir çeşidi olan gangsta rap'ın içerdiği sadizm, şovenizm, hapçılık, her türlü şiddet eğilimi, lümpenizm vb. ile genel olarak toplumsal çürüme alanına dönüşüyordu buralar.

Dünyanın en fazla çoğaltılan fotoğrafında hülyalı gözleriyle geleceğe bakan, kızıl beresinin altında dağınık saçları ve yüzündeki ciddiyetle Che, tüm Amerika'ya, Avrupa ve Asya'ya yayılan haşmetiyle, devrimci ruhun ve romantizmin cisimleşmesini temsil ediyordu; özgürlük, eşitlik, direniş bu karede kodlanıyordu. Emperyalizm bu bilinçli yüzüne geçirdiği devrim maskesini, devrimi vurmanın en etkili aracı haline getirmek istiyordu. Efsaneleşen Che portresi, böylelikle Batı'nın neredeyse bütün diskolarını süslemeye başlıyordu. En son Bosna'ya giden mücahitlerin de, İstanbul-Beyoğlu'ndaki Hip-hop barlarda eğlenenlerin de tişört deseni oluyordu. Ve şimdi de bir votka şişesinin etiketine konu olarak gündeme gelen Che portresini, emperyalizm kirletiyordu.

"Kimi yazarlar '60'lı yılların karşı-kültür hareketlerinin bir karşılanmamış ihtiyaçlar ve bastırılmış arzular ortamını yarattığını, postmodernist popüler kültürel üretimin ise bu ihtiyaçlar ve arzuların meta biçimi altında elinden geldiği kadar tatmin etmek için yola çıktığını ileri sürebilirler. Kimi başka yazarlar ise, kapitalizmin, piyasalarını canlı tutabilmek için arzuyu üretmeye zorlandığını ve bireysel duyarlılıkları, sonunda geleneksel yüksek kültür biçimlerine karşıt olarak yeni bir estetik yaratmaya varan ölçüde gıdıklamaya giriştiğini savunabilirler. Her iki durumda da, '60'lı yılların başından itibaren tanık olduğumuz, '70'li yılların başında ise hegomonik konumu sağlayan kültürel devrimin bir toplumsal, ekonomik ve politik boşlukta gerçekleşmediği önermesini kabul etmemiz bence önem taşıyor. Reklamın 'kapitalizmin resmi sanatı' olarak kullanılması, sanata reklamcılık stratejilerini, reklamcılık stratejilerine de sanatı sokar." (David Harvey)

Che'nin ünlü portresi de artık bu reklamcılık stratejilerinin bir parçası olarak öne sürülüyor. Baharatlı votka üreten bir firmanın reklamında kullanılıyor. Onun, o büyük devrimcinin anısına saldırı, hayaline karşı savaş şimdi böyle yürütülüyor. Hemen hemen dünyanın her yerinde afişleri, tişörtleri, odaları, hediyelik eşyaları ve akla hayale gelmeyecek şeyleri süsleyen o ünlü portrenin imgelediği özgürlük, eşitlik, direniş olguları bir votka şişesiyle manipülasyona uğratılmaya, Che'nin hayali silinmeye ve içerdiği gerçeklik unutturulmaya çalışılıyor. Oysa, ölümünden birkaç gün sonra Havana Devrim Alanı'nda yaptığı bir değerlendirmede Fidel Castro'nun dediği gibi, *"sanatçı ölebilir, hele devrimci mücadele kadar tehlikeli bir sanatın sanatçılığıysa; ama hiçbir zaman ölmeyecek olan şey, bütün zekasını emrine verdiği, hayatını feda ettiği sanattır."*

Ölümünün ardından 34 yıl geçmesine rağmen, hala bu gibi örneklerle gündeme getirilen ve hemen hemen tüm toplumsal kesimlerce tartışma konusu yapılan Ernesto Che Guevera; hem yaşam tarzı, gezginciliği, hem şair-sanatçı kişiliği, hem gerillacılığı, hem romantizmi, hem sosyalizm anlayışıyla çok yönlü tartışmaların üzerinde yürütüldüğü bir isim olarak, kapitalizmin reklam malzemesi haline getirdiği resminin ötesinde bir anlam içeriyor. Halklar, devrimci pratiklerinde bunu gösterdiler. Ama yine de kapitalizmin bu anlamı bozma girişimi, Che'yi, postmodern sanatın reklamcılığının bir malzemesi olarak kullanma girişimi halen sürüyor. Belli ki daha da sürecek. Fakat emperyalizmin Che'yi Che ile vurma, postmodern sanat üretiminin bir nesnesi konumuna getirme oyunları, Che'nin hep o romantik duruşuna takılı kalacak. Ölümsüzlük orada aranacak. Ve kendi 'Veda Şarkısı'nda dediği gibi kalacak. Öyle:

"Uzaklara gideceğim hatıra
parçalanarak ölünceye yolun taşlarında,
Ve devam edeceğim,
içimde hep o gezginin acısı,
yüzümde gülümseyiş."

Yeni mücadele hamlesine tüm gücümüzle katılalım

Baştarafı sayfa 13'te

Burada şu kanıtlandı: Eğer iyi organize olunur, gerçekçi planlar yapılır ve doğru bir tarz tutturulursa, Kürdistan'da savaş yapmak ve askeri sonuçlar almak mümkündür. Bu karşıdaki hedefin ve karşı gücün özelliklerine uygun bir tarz uygulandığında her türlü güce karşı böyledir. Biz bunu gördük. Yine siyasi mücadele içerisinde silahlı şiddetin nasıl gündeme gelebileceğinin somut örneğini gördük.

Üçüncü olarak, pratik bakımdan böyle bir başarı olmasına rağmen, bunun içindeki eksikleri ve yetersizlikleri görüp değerlendirmek gerekir. Sadece başarı var deyip geçmemeliyiz. Şu hususlar ilk elden belirtilebilir: Hala kısmen eski alışkanlıklar var ve sürüyor. Bunlar bütünüyle aşılamamıştır. Eski komuta alışkanlıkları, yaşam alışkanlıkları, savaş tarzı ve taktik alışkanlıklar önemli ölçüde var. Bunları aşmak gerekir. Yine iyi organize olamama durumu görüldü. Son değişim sürecinin gereği olarak askeri çerçevede çok fazla organize olamama vardı. Bunun sonuçları olumsuz bir biçimde pratiğe yansıdı. Tabii karşıtımızı vurduk. Fakat kendi kayıplarımızın büyük bir kısmı kendi hatalarımız ve kazalarımız sonucunda oldu. Bu da askeri örgütlenmedeki zayıflıklarımızdan kaynaklandı. Birlik olma, savaş gücü olma, onun disiplinini ve düzenini yaratma noktasında oldukça eksikliklerimiz var. Bu da pratikte başarımızı engelliyor. Bunun düzeltilmesi gerekir. Yine kolektif bir yönetim, örgütlü ve uyumlu bir çalışma ve imkanları yerli yerince kullanma noktasında bazı zorlanmalar ve tartışmalar ortaya çıktı. Bu konuda bireycilik belli ölçülerde sürüyor. Bencil yaklaşımlar var, dar sonuçlarla yetinme yaklaşımları var; büyük siyasi hedefleri kapsamlı askeri planlarla gerçekleştirme ufkuna tam ulaşmama var. Silahlı güçlerimiz böyle bir ufukta darlık ve benzeri birçok pratik sonucu kendi tartışmaları içerisinde çıkartabilirler. Bundan çıkan derslerle kendi örgütlülüklerini düzeltip geliştirebilirler. Güçlerimiz bunu mutlaka yapmalıdır.

PKK gücü fedai bir güçtür

Sonuç itibariyle şu hususları belirtmek mümkündür: Partimiz uluslararası komplonun ikinci yıldönümüne büyük bir pratik hamleyi başlatarak girmiş ve uluslararası kompolya böyle bir yanıt vermiştir. Bu partimizin üçüncü stratejik çıkışı oluyor ve böyle bir stratejik çıkış pratikte başarılmıştır. Bunun parti öncülüğü, halk örgütlülüğü ve eylemliliği her alanda geliştirilecektir. Bölge düzeyinde, Kürdistan'ın bütün parçalarını içine alan son konferansımız temelinde ortaya çıkartılan örgütsel açılımlar ve pratik çalışmalar bu temelde geliştirilecektir.

Bunlarla birlikte en önemli hususlardan biri Halk Savunma Kuvvetlerimizin buradan çıkan sonuçlarla kendisini eğitip örgütlemesi ve yenilemesidir. Çünkü Halk Savunma Kuvvetleri'nin yeni stratejik süreçte nasıl bir role sahip olduğu, yine savaşın nasıl bir rol oynadığı gün gibi ortadadır. Bu hiç kimsenin basit yaklaşamayacağı, hafife alamayacağı ve göz ardı edemeyeceği bir durumdur. Bu anlamda herkesten ve her şeyden önce başta Genel Karargahı olmak üzere Savunma Kuvvetlerimizin kendisi, değişik alanlardaki karargahları ve birlikleri bu gerçeği görmek, buna göre gereken ciddi, olgun, azimli, oldukça kapsamlı ve planlı yaklaşımı göstermek durumundalar. Çünkü son hamlemiz silahlı güçlerimizin gelişimi açısından da yeni bir gelişme süreci başlatmış, bunun önünü açmış ve imkanlarını ortaya çıkarmıştır. Bu işin nasıl olması gerektiğini göstermiştir. Yine bu güçlerin yeni mücadele sürecindeki önemini ortaya koymuştur. O zaman buna uygun bir biçimde partimizin kongre ve yönetim toplantılarında aldığı kararlar temelinde Halk Savunma Kuvvetlerimizin örgütlülüğünü geliştirmek en temel görevdir. Bu görevi ertelemeksizin ve hafif yaklaşımlar içerisine düşmeksizin tam başarıyla yürütmek üzere herkes seferber olmalıdır. Silahlı kuvvetlerimizin örgütlenmesini bir seferberlik biçiminde ele alalım.

Bu anlamda yönetim düzeyinin gelişimi sağlanmalı, Genel Karargahtan başlamak üzere karargah düzenleri tam bir orduya yakışır bir biçimde gelişmelidir. Profesyonel bir Halk Savunma Kuvveti olarak, onun yönetim kargahları olarak, tam bir profesyonel askeri güç olarak kendisini görüp eğiterek geliştirmelidir. Yine bunlara bağlı olarak, hangi düzeyde olursa olsun bütün savaş birliklerimiz savaşan birlik düzeninde, onun gerektirdiği disipline, yönetime, yaşam tarzına ve donanıma ulaşmalı; siyasi eğitimini yapan, ama askerliğin bütün kurallarını da kendinde somutlaştıran bir düzeye gelmeli, kendisini yeniden düzenlemeli ve geliştirmelidir. Buna göre bir ideolojik, siyasi ve askeri eğitim; gücün örgütlendirilmesi, temel siyasal rol oynayacak biçimde en uygun alanlara mevzilendirilmesi, büyütülmesi, yeni güç almaya büyük önem verilmesi, onların eğitilip savaş gücümüzün savaş tecrübesinden yaralandırılarak savaş birliklerimize katılması, böylece genelde halk örgütlülüğümüz ve eylemliliğimizle birlikte onun bir parçası olarak Halk Savunma Kuvvetlerimizin de kendisini bu temelde yeni sürecin görevlerini başarıyla yerine getirecek temelde eğitip geliştirmesi hayati önemdedir.

Artık böyle bir sürece girilmiştir. Bu dönülmez bir süreçtir. Buna basit ve zayıf yaklaşım olmaz, bunu geriden ele almak olmaz. Öyle yapmak en çok bunu yapanlara zarar verir ve tehlikelidir. Kesinlikle bu duruma düşülmemelidir. Mevcut pratik hamlemizden bu sonuçları çıkararak bütün güçlerimizi belirtilen görevler temelinde yeniden organize etmek, düzenlemek ve daha büyük görevleri başarıyla yerine getirecek düzeye ulaştırmak için tüm komutan ve savaşçı yoldaşlar seferber olmalıdır. Bu, uluslararası komploya vereceğimiz en temel yanıttır. Bu, halkın davasına sahip çıkacak en sağlam duruştur. Bu, Kürt halkının en değerli evladı olma biçiminde halka yakışır tutumdur. Bu, Önderlik ve parti gerçeğimize bağlı ve ona layık olmanın tek duruşudur. Bu, tümüyle fedai ruhuyla olmalıdır.

Fedailik deyip geçmemek gerekir. Bizim gücümüz, PKK'nin gücü, Parti Önderliğimizin yarattığı güç gerçekten fedai bir güçtür. Bazıları bu konuda kuşku var sanıyorlardı. Fakat son savaşımımız gösterdi ki, fedailikten gerilemek bir yana, kat be kat ilerleme olmuştur. VII. Kongremizin karar altına aldığı fedai tarzı ve yaşamının özümsenip benimsendiğini ve bunun pratikleşir olduğunu son pratikte çok somut gördük. Herkes bunu yaptı. Kuzey'den ve Güney'den, Doğu'dan ve Batı'dan, Kürdistan'ın her tarafından ve yurt dışından gelen Kürt halkının bütün evlatları, tüm parti savaşçılarımız omuz omuza tam bir fedai ruhuyla öyle bir savaş pratiği içine girdiler ki, bu güç içerinde yanlış hesap yapanlar son pratiğe bakarak kendilerini düzeltebilirler ve düzeltmeliler de. Biz onlara böyle bir tavsiyede bulunmak isteriz. Yine son pratik bu gücün içine şöyle veya böyle çelişki sokmak isteyenlere, şu veya bu tür gerici çelişkileri dirilterek PKK'nin fedai topluluğunun dağılacağını, içine çelişkiler gireceğini ve gerileyeceğini sananlara verilen en kapsamlı yanıt olmuştur. En başta Süleymaniyeli gençler YNK'nin temsil ettiği o gerici siyasete karşı en önde kahramanca savaşmışlardır. Kuzey'den gelenler sözümona PKK'nin böyle bir çatışmaya giremeyeceğini bekleyenlere ders verme ve yanıt olmanın bilinciyle hareket etmişlerdir. Böyle bir savaş pratiği içerisinde tam bir ulusal militanlaşma ve partileşme ortaya çıkmıştır.

Bu anlamda partimizin yenilenmesi ve yeniden yapılanması, her militanın kendi içinde yeni sürece uygun bir militan haline gelmesi, yine partinin de yeni süreci karşılayacak ulusal parti düzeyine ulaşması büyük ölçüde gerçekleşmiştir. Bunun yolu, yöntemi, ruhu, bilinci ve yaşam tarzı ortaya çıkmıştır. Artık herkese düşen görev bunu doğru anlamak, doğru ders çıkarmak, bu temelde kendisini yenilemiş, partiye ve Önderliğe layık bir militan haline gelmek, Halk Savunma Güçlerimizin kahraman bir savaşçısı olmak, partimizin VII. Kongre ile önüne koyduğu program ve hedeflerini başarıya götürmek için hiçbir tereddüde düşmeden, endişe taşımadan ve zayıflık göstermeden mücadele etmek, direnmek ve savaşmaktır. Bütün parti militanlarımız böyle bir kararlılığa ulaşmıştır. Halk Savunma Kuvvetlerimiz, geliştirdiği eylemle bütün partimiz ve halkımız için böyle bir süreci başlatmıştır.

Biz parti yönetimi olarak, bu başarılarından dolayı bir kez daha Halk Savunma Kuvvetlerimizi kutluyor, başarılarının devamını diliyor, tüm yoldaşlara selam ve saygılarımızı sunuyoruz.

9 Ekim 2000

Ortadoğu'da sorunlar kompledir

Çözüm de komple olmak zorundadır

20. yüzyılı sona erdiren ve 21. yüzyılı başlatan 2000 yılının sonuna doğru gelirken, Ortadoğu deyim yerindeyse kaynayan kazan haline gelmiştir. İnsanlık geride bıraktığımız yüzyılda büyük tahribatlar yaratan savaşları yaşamanın yanı sıra, her bakımdan büyük gelişmeler de kaydetmiştir. Diyebiliriz ki, 20. yüzyıl hem en yakıcı çatışmalara tanıklık etmiş, hem de en büyük uzlaşmaları ortaya çıkarmıştır. Son derece zengin deneyimlerle geçen 20. yüzyılda insanlığın vardığı sonuç, demokratik sistem içerisinde sorunlarını savaşla değil, barış içinde uzlaşmayla çözmek olmuştur. Ne var ki, bu sistem dünyanın birçok alanında olduğu gibi Ortadoğu'da yaşanan çatışmalarla gölgelenmiş bulunmaktadır.

İsrail-Filistin çatışmasının yanı sıra aynı dönemde Kürdistan'da yaşanan çatışmalar, Ortadoğu'da her an daha geniş boyutlu çatışmaların ortaya çıkabileceğini gösteriyor. Filistin-İsrail çatışması daha şimdiden İsrail-Arap çatışmasına dönüşme eğilimi içindedir. Kürdistan'da da dünyanın gündemini fazla meşgul etmese bile tüm bölgeyi etkileyecek ve giderek boyutlanacak bir çatışma sürecine girilmiştir. Bu çatışmaların dışında bölge ülkeleri arasında dıştan beslenen çelişkiler çözüme kavuşmamıştır ve bu çelişkilerin ciddi sorunlara yol açması muhtemeldir. Eğer bir çözümle sonuçlanmazsa, Filistin-İsrail çatışması Arap-İsrail çatışmasına dönüşme, daha da ötesi İslam-Yahudi çatışması boyutuna çıkma tehlikesini bağrında taşımaktadır. Kürdistan'da bugün sınırlı boyutta yaşanan çatışmalar ise, bölge ülkeleri arasındaki çelişkili ve çatışmalı durumun güçlenmesine katkıda bulunacaktır. Dünya Ortadoğu'da yaşanan çatışmalara kilitlenirken, ona herhangi bir çözüm önermemekte, herkes gelişmeleri izleyip ona göre tavır belirlemeyi çıkarlarına daha uygun görmektedir.

Bir kez daha ortaya çıkan gerçek, Ortadoğu'da çözülmeyen sorunların kaçınılmaz olarak çatışmayı beraberinde getireceğidir. En kötüsü de bu çatışmaların çözüme kavuşturulmamasıdır. Dünyayı yönlendiren güçlerin önerdiği çözümler ise, bırakalım çatışmayı azaltmayı, bu çatışmalara kaynaklık etmektedir. Uluslararası müdahale ortamında iradesini ortaya koyamayan bölge devletleri ve halkları ise bu çatışmayı kader olarak kabullenmişlerdir. Ancak bu durumun hiç kimse tarafından fazla kabul görmediği ve aşılması gerektiği de bir gerçektir.

Yeni dünya düzeni iddiasıyla ortaya çıkan ABD, müttefiklerinin de desteği ile bölgeyi çıkarlarına göre düzenlemek isterken, bölge ülkelerini ve halkları kendi çıkarlarını göz ardı eden söz konusu çözümü kabullenmemekte, ona karşı zaman zaman çatışmalara dönüşen bir direnişe girmektedir. ABD'nin Ortadoğu'ya dayattığı düzen, İsrail ve Türkiye'ye dayanarak kendi çıkarlarını egemen kılan bir düzendir. Bu düzen demokratik bir içeriğe sahip değildir. O, her şeyi demokrasi adına yapıyor, ama hiç de halkların iradesini ciddiye alan, barış ve uzlaşmayı çözüm yolu olarak esas alan bir tutum olamamaktadır. ABD'nin dayattığı çözüm, halklara boyun eğdirmektir. ABD halkların iradesini kırarak tüm dayatmaları kabul edebilecek bir konuma getirmek istemekte, uzlaşmaya ortak çıkarlara dayalı bir çözüme yanaşmamaktadır. Bu durum da bölge ülkelerini ve halkları zorunlu bir direnişe itmektedir. Bugün yaşanan çatışmaların nedenini burada görmek gerekir. Sorun, halkların çözümü kabullenmemesi değil, iradelerini ve dolayısıyla çıkarlarını yadsıyan, tümüyle ABD ve müttefiklerinin çıkarlarına dönük bir çözümü kabul etmemeleridir. Direnişin özü budur.

İyi biliniyor ki, Filistin-İsrail çatışması ABD'nin himayesi ve dayatması altında günlerce, hatta haftalarca süren görüşmelerin sonuçsuz kalması ardından yaşanmıştır. ABD İsrail'e sınırsız destek vererek Filistin halkına boyun eğdirmeyi çözüm olarak dayattığı noktada, Filistin halkı bunu kabul etmemiş ve bilinen görüşmeler sonuçsuz kalmış; masa başında kabul ettirilemeyeni, İsrail savaşla kabul ettirmeye yönelmiştir. Silahsız ve savunmasız Filistin halkını kurşunlamış, yüzlerce insanın yaşamını yitirmesi ve yaralanması ile kendi çıkarlarını egemen kılmaya çalışmıştır. Hala da bu çatışmalar bu şekilde sürüyor. Filistin halkına dayatılmak istenen şey; boyun eğmesini, verileni kabullenmesini ve en azla yetinmesini sağlamaktır. Eğer Filistin halkı masa başında bunu kabul etmiyorsa, o zaman savaşla kendisine kabul ettirilecektir. Onlar katliama tutulup çaresiz bırakılarak boyun eğdirilecektir.

Tabii ki Filistin halkı bunu kabul edemez. Nitekim İsrail'in uyguladığı şiddete karşı kahramanca direniyor. Bu yaklaşım devam ettikçe, yani bir tarafın iradesinin kırılması dayatmalarını kabul edecek konuma gelmesini öngören yaklaşım aşılmadıkça da bir çözüm gelmeyecek, çatışmalar Arap ve İslam alemini de içine alarak yoğunlaşacaktır.

Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için şu gerçeği belirtmekte yarar vardır: Son beş yüzyıl boyunca Avrupa dünyanın yönetim merkezi durumundaydı. 20. yüzyılda ise savaşta yıpranan Avrupa'nın yerini bir yandan kapitalist sistem adına ABD devralırken, diğer yandan yeni bir güç olarak ortaya çıkan sosyalist sistem, Sovyetler Birliği öncülüğünde dünyayı yönetme iddiası içine girmişti. Bir yanda ABD öncülüğünde kapitalist sistem, diğer yanda ise Sovyetler Birliği öncülüğünde sosyalist sistem vardı. Dünya bu sistemlere dayalı olarak düzenlenmiş, ABD ve Sovyetler Birliği tarafından müttefiklerinin de katılımı ile yönetilmişti.

15. yüzyıldan bu yana, gerek Avrupa'nın dünyayı yönetmesi sürecinde olsun, gerekse 20. yüzyılda ise belirttiğimiz iki sisteme dayalı dünyanın düzenlenmesi ve yönetilişi sürecinde olsun, Ortadoğu'ya ve genelde Doğu'ya bir çözüm önerilmemiştir. Ne kapitalist sistem, ne de sosyalist sistem Ortadoğu'ya tam olarak egemen olabilmiştir. Çünkü her iki sistem de Ortadoğu'yu basit bir bağımlılık ilişkisi içerisinde yönetmeye kalkışmıştır. Ortadoğu uygarlığın beşiğidir. Uygarlık ilk olarak bu alanda ortaya çıkmış ve gelişme göstermiştir. Bu bölge insanlığın tarihsel geçmişini temsil ediyor ve kendi bağrında büyük zenginlikleri barındırıyor. İşte böylesi bir bölge basit bağımlılıklarla yönetilmek istenmiş, bu da Ortadoğu toplumlarında hep tepkiyle karşılanmıştır. Ne kapitalist sistem Ortadoğu'ya rahat egemen olabilmiş –"egemenim" dediği noktada ise büyük bir direnişle karşılaşmıştır– ne de sosyalist sistem egemenlik kurabilmiştir. Basit bağımlılık ilişkisini aşmayan sosyalist sistem Ortadoğu'da pek etkili olamamış, etkili olmaya kalkıştığında ise nasıl kapitalist sisteme karşı direniş ortaya konulmuşsa, reel sosyalist sisteme karşı da bir direniş gelişmiştir. Beş yüzyıldır direnen Ortadoğu kendisinin olamamış ama, başkasının olmayı da kabul etmemiştir. Hangi sistem olursa olsun rahat egemen olmalarına fırsat tanımamış, egemen olmaya kalkıştığında ise büyük bir direnişle tarihten gelen gücünü ortaya koymuştur.

Bugünkü koşullarda da söz konusu yaklaşımın aşıldığını söyleyemeyiz. Sosyalist sistemin yıkılışının ardından, alternatifsiz kaldığına inanan ABD Ortadoğu'da teslimiyet istemiş; 'ben neyi öngörürsem, onu itirazsız kabullenecek ve öyle hareket edeceksin' mantığı içerisinde yeni dünya düzenini dayatmıştır. Tarihi gerçeklerden ders almamış, büyük gücüne dayanarak insanlığın geçmişini temsil eden bölge halklarına boyun eğdirmeye kalkışmıştır. Tabii bu tarihte olduğu gibi, günümüzde de bölge halklarının direnişi ile karşılık bulacaktı. Nitekim Ortadoğu ülkeleri ve halkları kendi iradelerini yadsıyan ve çıkarlarını gözetmeyen yeni dünya düzenine "evet" dememişlerdir.

1990'lı yıllarla birlikte başlayan sürece başlangıçta temkinli bir yaklaşım vardı. Yeni dünya düzeninin geliştiricisi olan ABD, bütün dünyada olduğu gibi Ortadoğu'da da sorunların çözümü vaadiyle ortaya çıkmıştı. '91 Körfez Savaşı'nı yeni dünya düzeninin ilanı olarak görmüş ve mutlaka bu düzeni egemen kılacağının iddiası içerisine girmişti.

Baskıcı karakterine rağmen, verdiği sözler nedeniyle dünya genelinde olduğu kadar bölgede de çeşitli devletler Körfez Savaşı'nda ABD'yi desteklemişlerdir. Bazı çevreler yeni dünya düzeninin sorunları çözeceğine dair bir umut taşımışlar; ABD'nin yeni dünya düzeni ile demokratik sistemi aynılaştırması böylesi umutlara yol açmıştır. Irak rejiminin antidemokratik karakteri de buna eklenince, Körfez Savaşı belli bir destek bulmuştur. Ancak daha sonra ABD'nin yeni dünya düzeninin demokratik bir sistemin önünü açmayacağı, ABD ve müttefiklerinin çıkarlarını geliştirmeye hizmet eden bir girişimden öteye geçmeyeceği anlaşılmıştır. Bu da beliren umudun tükenmesi ve buna bağlı olarak verilen desteğin gittikçe zayıflamasına yol açmıştır.

Yeni dünya düzeninin iflası ise, 20. yüzyıl boyunca inkar ve imha politikasına tabi tutulan Kürt halkının Ulusal Önderliğine karşı düzenlenen uluslararası komplo olmuştur. Başkan Apo'nun şahsında Kürdistan özgürlük mücadelesine dayatılan komplo, Körfez Savaşı ile yaratılan umutların tükenmesinin ilanı olmuştur. İyi biliniyor ki, Kürt halkı mücadelesini insanlığına sahip çıkmak ve özgürlüğünü elde etmek için yürütmüş, bu konuda kendisini her türlü uzlaşmaya da açık tutmuştur. Komplo ortamında Başkan Apo'nun uluslararası alana açılımı bunun ifadesidir. Kürt halkının özgürlük istemleri ve bunu barış ve uzlaşmayla gerçekleştirme çabalarına yanıt verilmemiş; onlar bütün güçlerini bu özgürlük mücadelesinin tasfiyesi doğrultusunda harekete geçmişlerdir.

Buradan hareketle şunu çok netçe belirtelim ki, Saddam rejimine karşı Körfez Savaşı ile başlatılan uluslararası çaptaki savaş, ABD ve müttefiklerine destek verip bazı kesimleri çözüm umuduna yöneltirken, uluslararası komplonun Kürt özgürlük mücadelesi Hareketi'ne ve onun Önderliğine dayatılması ise aynı biçimde güvensizliğe yol açmış, tüm bölge halklarını ABD'nin yeni dünya düzeninin sorgulanmasına götürmüştür. Yani Körfez Savaşı ile kazanılan, Kürt özgürlük hareketine karşı düzenlenen komployla kaybedilmiştir.

Belki bazıları, 'bölge devletleri ve halkları uluslararası komplo karşısında fazla ses çıkarmadılar, bu da onun kabulü anlamına gelir' diyebilirler. Ancak böylesi bir değerlendirme yanlıştır. Uluslararası komployа karşı koyabilecek gücü kendilerinde bulamadıklarından, birçok bölge devleti ve tüm halkları komplodan rahatsız olmuşlar, komployu benimsememişlerdir. Geriye dönüp baktığımızda, uluslararası komployu destekleyen kimsenin olmadığını görürüz. Komplonun içerisinde yer alan İsrail bile komployu savunmamıştır. Başkan Apo'ya ve onun şahsında Kürt özgürlük hareketi'ne karşı düzenlenen komployu benimseyen, sadece Türkiye'de şovenizmle aklı iyice başından alınmış bir kesim olmuştur. Kaldı ki, bunun da komployu benimsemesi geçici bir süre içindir. Komplonun başlamasının üzerinden geçen iki yıllık süreçte bunun içten bir

Devamı 30'da

Filistin halkı İsrail'in katliamlarını kabul edemez. Nitekim İsrail'in uyguladığı şiddete karşı kahramanca direniyor. Bu yaklaşım devam ettikçe, yani bir tarafın iradesinin kırılması dayatmalarını kabul edecek konuma gelmesini öngören yaklaşım aşılmadıkça da bir çözüm gelmeyecek, çatışmalar Arap ve İslam alemini de içine alarak yoğunlaşacaktır.